

เอกสารประกอบการสร้างสรรค์

สัญลักษณ์จากรากเหง้าพื้นถิ่นสู่คุณค่าทางสุนทรียะ

เอกพงษ์ คงฉาง

หลักสูตรสาขาวิชาทัศนศิลป์ สาขาศิลปกรรมและออกแบบ

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย

๒๕๖๙

เอกสารประกอบการสร้างสรรค์

สัญลักษณ์จากรากเหง้าพื้นถิ่นสู่คุณค่าทางสุนทรียะ

เอกพงษ์ คงฉาง

Library and Learning University of Phayao

หลักสูตรสาขาวิชาทัศนศิลป์ สาขาศิลปกรรมและออกแบบ

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย

๒๕๖๙

Library and Learning, University of Phayao

คำนำ

เอกสารประกอบการสร้างสรรค์ ฉบับนี้จัดทำขึ้นจากการรวบรวมเนื้อหารายละเอียดการสร้างสรรค์ผลงานทางด้านทัศนศิลป์ จิตรกรรม เป็นเอกสารที่รวบรวมผลงานกระบวนการสร้างสรรค์ การวิเคราะห์การพัฒนาผลงานเพื่อใช้ในการประกอบการสอนและพัฒนาผลงานสร้างสรรค์ของผู้สร้างสรรค์ ที่ใช้พัฒนาตนเองในการปฏิบัติผลงานเป็นผู้สอน รวมทั้งเผยแพร่ผลงานทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ นำมาปรับในการประกอบการสอนตั้งแต่ปีการศึกษา 2559 ถึงปี 2569 โดยมีเนื้อหา รายละเอียด ขั้นตอนที่มีแบบแผนระบบมากยิ่งขึ้นพร้อมกับภาพขั้นตอนตัวอย่างการวาดการพัฒนาผลงานสร้างสรรค์ ปรับปรุงให้มีความกระชับและครอบคลุมในเนื้อหา ตัวอย่างผลงานจากผู้สร้างสรรค์และศิลปินที่มีชื่อเสียง โดยนำอิทธิพลที่ได้รับมาปรับใช้พัฒนาตลอดจนนำไปวิเคราะห์วิจารณ์เพื่อพัฒนาผลงาน ทั้งข้อดีข้อที่ควรพัฒนาปรับใช้ในการเรียนการสอน เพื่อเผยแพร่ความรู้แก่นักศึกษาหรือบุคคลที่สนใจผลงานสร้างสรรค์ เพื่อให้ได้เข้าใจกระบวนการวิธีการมากขึ้น และปฏิบัติผลงานได้ดี จนทำให้ผลงานถ่ายทอดออกมาอย่างสมบูรณ์และมีประสิทธิภาพ ส่งผลต่อการศึกษานักศึกษาในการค้นคว้าสู่รายวิชาขั้นสูงต่อไป

เอกสารประกอบผลงานสร้างสรรค์ฉบับนี้ จึงได้มีกระบวนการเรียบเรียงถ่ายทอดสู่นักศึกษาและบุคคลที่สนใจโดยการรวบรวมรายละเอียด ทั้งในภาคทฤษฎีการวิเคราะห์วิจารณ์และปฏิบัติ กระบวนการสร้างสรรค์จากพื้นฐานทางจิตรกรรมที่เป็นรากเหง้าในการเรียนรู้ จากธรรมชาติในวิถีชีวิตของผู้สร้างสรรค์ เรื่องราวความทรงจำและผูกพันที่ยังอยู่เป็นความสุขความสวยงามอยู่ในจิตใจของผู้สร้างสรรค์ เพื่อให้สามารถปรับใช้ในการดำรงชีวิตในปัจจุบันได้อย่างผ่อนคลายและมีความสุข ถ่ายทอดเนื้อหารายละเอียดในผลงาน ความสมบูรณ์ของผลงานต่อสาธารณชน เอกสารประกอบผลงานสร้างสรรค์ฉบับนี้ หวังว่าคงเป็นประโยชน์ต่อนักศึกษาหรือบุคคลที่สนใจศึกษาค้นคว้าทางด้านจิตรกรรม ทางด้านทัศนศิลป์ นำไปปฏิบัติถ่ายทอดอย่างมีระบบ สร้างคุณค่าการเรียนรู้ในขั้นสูงต่อไป

เอกพงษ์ คงฉาง

6 พฤศจิกายน 2568

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
สารบัญภาพ	จ
บทที่ 1	1
บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของการสร้างสรรค์	1
คำสำคัญของการสร้างสรรค์	2
วัตถุประสงค์ของการสร้างสรรค์	3
ขอบเขตของการสร้างสรรค์	3
ทฤษฎี สมมติฐาน	3
แนวความคิด	4
ประโยชน์ที่ได้รับ	4
แผนการถ่ายทอดสู่กลุ่มเป้าหมาย	4
วิธีการดำเนินการสร้างสรรค์	4
บทที่ 2	6
เอกสารและข้อมูลที่เกี่ยวข้อง	6
อิทธิพลที่ได้รับจากชีวิตและประสบการณ์ความสัมพันธ์กับธรรมชาติ	8
อิทธิพลที่ได้รับจากหนังสือและนิตยสาร	20
อิทธิพลที่ได้รับจากผลงานศิลปกรรม	23
ปีแยร์ บองนาร์	23
โคล๊ด โมเนต์	27
เซอร์ ลอร์เรนซ์ อัลมา ทาเดมา	29
ธณฤกษ์ ทิพย์วารี	31
บทที่ 3	34
วิธีการดำเนินงานสร้างสรรค์	34
แรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงาน	34
การกำหนดรูปแบบในการสร้างสรรค์	35

สารบัญ(ต่อ)

	หน้า
แนวความคิดในการสร้างสรรค์ผลงาน	36
วิธีการดำเนินการสร้างสรรค์ผลงาน	36
ผลงานระยะแรกก่อนการสร้างสรรค์	37
การเก็บรวบรวมข้อมูล	56
วัสดุอุปกรณ์ในการสร้างสรรค์ผลงาน	56
การสร้างภาพร่างหรือภาพต้นแบบ	62
การสร้างสรรค์ผลงานจริง	69
ผลงานสร้างสรรค์จิตรกรรมชุด “สัญลักษณ์จากรากเหง้าพื้นถิ่นสู่คุณค่าทางสุนทรียะ”	77
บทที่ 4	107
การวิเคราะห์ผลงานสร้างสรรค์	107
หลักการวิเคราะห์ผลงานศิลปกรรม	108
หลักการวิเคราะห์องค์ประกอบศิลป์	109
หลักการวิเคราะห์เนื้อหา	111
หลักการวิเคราะห์ทัศนธาตุ	111
หลักการวิเคราะห์เอกภาพ	117
หลักการวิเคราะห์รูปแบบหรือแบบอย่าง	117
หลักการวิเคราะห์เทคนิค	119
หลักการวิเคราะห์สัญลักษณ์ที่ใช้แสดงออก	119
วิเคราะห์ผลงานสร้างสรรค์จิตรกรรมชุด “สัญลักษณ์จากรากเหง้าพื้นถิ่นสู่คุณค่าทางสุนทรียะ”	119
การวิเคราะห์ทัศนธาตุ	120
การวิเคราะห์จุด	120
การวิเคราะห์เส้น	122
การวิเคราะห์สี	124
การวิเคราะห์น้ำหนัก	127
การวิเคราะห์พื้นผิว	129
การวิเคราะห์ที่ว่าง	131
การวิเคราะห์เอกภาพ	133
การวิเคราะห์รูปแบบหรือแบบอย่าง	135
การวิเคราะห์เทคนิค	137

สารบัญ(ต่อ)

	หน้า
การวิเคราะห์สัญลักษณ์	139
การวิเคราะห์สัญลักษณ์จากพืชพันธุ์	141
การวิเคราะห์สัญลักษณ์จากสิ่งมีชีวิต	143
การวิเคราะห์สัญลักษณ์จากข้าวของเครื่องใช้	145
ผลการวิเคราะห์ผลงานศิลปกรรม	146
บทที่ 5	149
สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	149
สรุปผลการสร้างสรรค์	149
อภิปรายผลการสร้างสรรค์	151
ข้อเสนอแนะในการสร้างสรรค์	153
บรรณานุกรม	154
ประวัติผู้สร้างสรรค์	156
ภาคผนวก	157

Library and Learning, University of Phayao

สารบัญภาพ

ภาพประกอบที่	หน้า
1 แสดงภาพ รูปทรงสีสันดอกชบา	11
2 แสดงภาพ รูปทรงสีจากดอกตำลึง	11
3 แสดงภาพ กลุ่มรูปทรงแสงเงาจากผลชมพู	12
4 แสดงภาพ สีจากดอกไม้พื้นถิ่นภาคใต้	12
5 แสดงภาพ จังหวะรูปทรงจากดอกบัวใบบัว	13
6 แสดงภาพ แสงเงาบรรยากาศจากใบบอน	13
7 แสดงภาพ สีสันดอกเบญจมาศความงามในพื้นที่ชีวิตชนบท	14
8 แสดงภาพ สีสันดอกเข็มความงามในวิถีชีวิตชนบท	14
9 แสดงภาพ แสงเงาระยะจากดอกชบาแดง	15
10 แสดงภาพ สีสันจากดอกชบาชมพู	15
11 แสดงภาพ แสดงท่าทางอิริยาบถของการพักผ่อนการผ่อนคลาย	16
12 แสดงภาพ อิริยาบถของการการผ่อนคลาย มีความสุข สนุกสนาน	16
13 แสดงภาพ ไหลาชนะท้องถิ่นแสดงถึงบรรยากาศวิถีชีวิต	17
14 แสดงภาพ ลีลาจากแถววัลย์พืชพันธุ์ท้องถิ่นกระทกรก	17
15 แสดงภาพ แสดงแถววัลย์จากพืชพันธุ์บริเวณบ้าน	18
16 แสดงภาพ จังหวะของยอดพักทองพืชพันธุ์พื้นบ้าน	18
17 แสดงภาพ รูปทรงสีสันจากพืชผักพื้นบ้าน	19
18 แสดงภาพ แสงเงารูปทรงผลไม้จากวิถีชีวิต	19
19 แสดงภาพ การวางจังหวะดอกไม้ตกแต่ง	21
20 แสดงภาพ จังหวะของขนาดพุ่มไม้มุมในสวน	21
21 แสดงภาพ จังหวะในการวางองค์ประกอบการจัดสวน	22
22 แสดงภาพ ภาพผลงานของปิแยร์ บองนาร์ 1	25
23 แสดงภาพ ภาพผลงานของปิแยร์ บองนาร์ 2	26
24 แสดงภาพ ภาพผลงานของโมเน่ 1	28
25 แสดงภาพ ภาพผลงานของโมเน่ 2	28
26 แสดงภาพ ภาพผลงานของอัลมา ทาเดมา	30
27 แสดงภาพ ภาพผลงานของอัลมา ทาเดมา The roses of Heliogabalus,1888	30
28 แสดงภาพ ภาพผลงานของชนฤทธิ์ ทิพย์วารี “ภาพย์ 2 :อุปาทาน-มายา-เชื่อ”/2010	32
29 แสดงภาพ ภาพผลงานของชนฤทธิ์ ทิพย์วารี “บทสนทนาแห่งปัญญา”/2012	33

[illegible]

สารบัญภาพ(ต่อ)

ภาพประกอบที่	หน้า
59 แสดงภาพ ผลงานก่อนการสร้างสรรค์ชิ้นที่ 30	52
60 แสดงภาพ ผลงานก่อนการสร้างสรรค์ชิ้นที่ 31	53
61 แสดงภาพ ผลงานก่อนการสร้างสรรค์ชิ้นที่ 32	53
62 แสดงภาพ ผลงานก่อนการสร้างสรรค์ชิ้นที่ 33	54
63 แสดงภาพ ผลงานก่อนการสร้างสรรค์ชิ้นที่ 34	54
64 แสดงภาพ ผลงานก่อนการสร้างสรรค์ชิ้นที่ 35	55
65 แสดงภาพ ภาพดินสอในการร่างภาพ	56
66 แสดงภาพ ภาพพู่กันสำหรับลงสี	57
67 แสดงภาพ ภาพเฟรมผ้าใบ	57
68 แสดงภาพ ภาพสีน้ำมันหลากหลายชนิด	58
69 แสดงภาพ ภาพจานสีที่มีพื้นที่กว้าง	58
70 แสดงภาพ ภาพน้ำมันสีสด	59
71 แสดงภาพ ถ้วยใส่น้ำมันผสมสี	59
72 แสดงภาพ ภาพผ้าเช็ดสี	60
73 แสดงภาพ น้ำยาล้างพู่กัน	60
74 แสดงภาพ ถังล้างพู่กัน	61
75 แสดงภาพ ภาพร่างต้นแบบชิ้นที่ 1	63
76 แสดงภาพ ภาพร่างต้นแบบชิ้นที่ 2	64
77 แสดงภาพ ภาพร่างต้นแบบชิ้นที่ 3	64
78 แสดงภาพ ภาพร่างต้นแบบชิ้นที่ 4	65
79 แสดงภาพ ภาพร่างต้นแบบชิ้นที่ 5	65
80 แสดงภาพ ภาพร่างต้นแบบชิ้นที่ 6	66
81 แสดงภาพ ภาพร่างต้นแบบชิ้นที่ 7	66
82 แสดงภาพ ภาพร่างต้นแบบชิ้นที่ 8	67
83 แสดงภาพ ภาพร่างต้นแบบชิ้นที่ 9	67
84 แสดงภาพ ภาพร่างต้นแบบชิ้นที่ 10	68
85 แสดงภาพ การเตรียมพื้นเฟรมผ้าใบ	70
86 แสดงภาพ การร่างภาพบนเฟรมผ้าใบ	70
87 แสดงภาพ การร่างที่เพิ่มความชัดเจนของสัญลักษณ์	71

สารบัญภาพ(ต่อ)

ภาพประกอบที่	หน้า
88 แสดงภาพ การกำหนดน้ำหนักเส้นของการร่างภาพ	71
89 แสดงภาพ ภาพแสดงขั้นตอนในการลงสีน้ำมันโดยรวม	72
90 แสดงภาพ ภาพแสดงขั้นตอนในการเริ่มลงสีน้ำมัน	72
91 แสดงภาพ ภาพแสดงขั้นตอนในการเก็บรายละเอียด	73
92 แสดงภาพ ภาพแสดงขั้นตอนในการเก็บรายละเอียดของสัญลักษณ์	73
93 แสดงภาพ ภาพแสดงขั้นตอนในการเก็บรายละเอียดของสัญลักษณ์ระยะใกล้	74
94 แสดงภาพ ภาพแสดงขั้นตอนในการเก็บรายละเอียดพื้นผิว	74
95 แสดงภาพ ภาพแสดงขั้นตอนในการเก็บรายละเอียดระยะกลุ่มดอกไม้	75
96 แสดงภาพ ภาพแสดงขั้นตอนในการเก็บรายละเอียดระยะหน้าสุด	75
97 แสดงภาพ ภาพแสดงภาพผลงานที่เสร็จสมบูรณ์ในมุมมองสัญลักษณ์จากด้านตรง	76
98 ภาพแสดงภาพผลงานที่เสร็จสมบูรณ์ในมุมมองสัญลักษณ์จากด้านข้าง	76
99 แสดงภาพ ผลงานสร้างสรรค์ชิ้นที่ 1	77
100 แสดงภาพ ผลงานสร้างสรรค์ชิ้นที่ 2	78
101 แสดงภาพ ผลงานสร้างสรรค์ชิ้นที่ 3	79
102 แสดงภาพ ผลงานสร้างสรรค์ชิ้นที่ 4	79
103 แสดงภาพ ผลงานสร้างสรรค์ชิ้นที่ 5	80
104 แสดงภาพ ผลงานสร้างสรรค์ชิ้นที่ 6	81
105 แสดงภาพ ผลงานสร้างสรรค์ชิ้นที่ 7	82
106 แสดงภาพ ผลงานสร้างสรรค์ชิ้นที่ 8	83
107 แสดงภาพ ผลงานสร้างสรรค์ชิ้นที่ 9	84
108 แสดงภาพ ผลงานสร้างสรรค์ชิ้นที่ 10	85
109 แสดงภาพ ผลงานสร้างสรรค์ชิ้นที่ 11	86
110 แสดงภาพ ผลงานสร้างสรรค์ชิ้นที่ 12	87
111 แสดงภาพ ผลงานสร้างสรรค์ชิ้นที่ 13	88
112 แสดงภาพ ผลงานสร้างสรรค์ชิ้นที่ 14	89
113 แสดงภาพ ผลงานสร้างสรรค์ชิ้นที่ 15	90
114 แสดงภาพ ผลงานสร้างสรรค์ชิ้นที่ 16	91
115 แสดงภาพ ผลงานสร้างสรรค์ชิ้นที่ 17	92
116 แสดงภาพ ผลงานสร้างสรรค์ชิ้นที่ 18	93

สารบัญภาพ(ต่อ)

ภาพประกอบที่	หน้า
117 แสดงภาพ ผลงานสร้างสรรค์ชิ้นที่ 19	94
118 แสดงภาพ ผลงานสร้างสรรค์ชิ้นที่ 20	95
119 แสดงภาพ ผลงานสร้างสรรค์ชิ้นที่ 21	96
120 แสดงภาพ ผลงานสร้างสรรค์ชิ้นที่ 22	97
121 แสดงภาพ ผลงานสร้างสรรค์ชิ้นที่ 23	98
122 แสดงภาพ ผลงานสร้างสรรค์ชิ้นที่ 24	99
123 แสดงภาพ ผลงานสร้างสรรค์ชิ้นที่ 25	100
124 แสดงภาพ ผลงานสร้างสรรค์ชิ้นที่ 26	101
125 แสดงภาพ ผลงานสร้างสรรค์ชิ้นที่ 27	102
126 แสดงภาพ ผลงานสร้างสรรค์ชิ้นที่ 28	103
127 แสดงภาพ ผลงานสร้างสรรค์ชิ้นที่ 29	104
128 แสดงภาพ ผลงานสร้างสรรค์ชิ้นที่ 30	105
129 แสดงภาพ ผลงานสร้างสรรค์ชิ้นที่ 31	106
130 แสดงภาพ การวิเคราะห์จุด	120
131 แสดงภาพ การวิเคราะห์เส้น	122
132 แสดงภาพ การวิเคราะห์สี	124
133 แสดงภาพ การวิเคราะห์น้ำหนัก	127
134 แสดงภาพ การวิเคราะห์พื้นผิว	129
135 แสดงภาพ การวิเคราะห์ที่ว่าง	131
136 แสดงภาพ การวิเคราะห์เอกภาพ	133
137 แสดงภาพ การวิเคราะห์รูปแบบหรือแบบอย่าง	135
138 แสดงภาพ การวิเคราะห์เทคนิค	137
139 แสดงภาพ การวิเคราะห์สัญลักษณ์	139
140 แสดงภาพ การวิเคราะห์สัญลักษณ์จากพืชพันธุ์	141
141 แสดงภาพ การวิเคราะห์สัญลักษณ์จากสิ่งมีชีวิต	143
142 แสดงภาพ การวิเคราะห์สัญลักษณ์จากข้าวของเครื่องใช้	145

บทที่ 1

บทนำ

บริบทการดำรงชีวิตย่อมเปลี่ยนแปลงตามสภาพสังคมสถานการณ์ภายใต้สังคม ขณะดำรงชีวิตปัจจัยรอบด้านในการใช้ชีวิตด้านต่างๆก็เข้ามามีบทบาทในช่วงเวลาของผู้สร้างสรรค์ ตามเหตุการณ์เรื่องราวจากสังคมสถานการณ์ประสบการณ์ของแต่ละคนนั้นจะมีความแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับปัจจัยภายนอกที่เข้ามามีอิทธิพลต่อการดำรงชีวิต ขึ้นอยู่กับพื้นที่สภาพแวดล้อมนั้นๆ สิ่งเราที่เข้ามาเปลี่ยนแปลงกระตุ้นพฤติกรรม บุคลิกนิสัยทั้งภายนอกและภายในของแต่ละตัวบุคคล อาจจะเข้ามาในรูปแบบทั้งด้านที่เป็นแง่ดีหรือด้านที่เป็นแง่ลบ ทั้งที่รู้ตัวและไม่สามารถรู้ตัวได้ ปัจจัยทางพื้นที่ทั้งจากสังคมชนบท สังคมเมืองรอบข้าง อาจอยู่นอกเหนือการควบคุมของมนุษย์เอง

ปัจจัยพื้นฐานจากชีวิต จากสังคมล้วนเกิดมาจากรากเหง้าพื้นฐานของคนๆคนนั้นประสบการณ์เรื่องราวจากการบ่มเพาะจนเกิดเป็นนิสัย ชีวิตความเป็นอยู่จึงเป็นส่วนสำคัญในการสร้างรากฐานชีวิตจนถึงปัจจุบัน การบ่มเพาะเรื่องราวยังลึกถึงพฤติกรรม นิสัย จิตใจ พฤติกรรมการใช้ชีวิต อารมณ์ความรู้สึกภายในจากการปลูกฝัง ปรับใช้ในเหตุการณ์เรื่องราวในการดำรงชีวิตในปัจจุบันเพื่อสร้างคุณค่าทางด้านจิตใจมองโลกในแง่ดี กระตุ้นความตระหนักถึงความสวยงาม งดงาม ภายในร่างกายและจิตใจภายใต้สังคมที่เปลี่ยนไป สภาวะภายนอกเป็นปัจจัยสำคัญต่อการเปลี่ยนแปลงของวิถีชีวิตจากรากฐานแบบดั้งเดิมเช่นกัน เกิดคตินิยมใหม่ ที่สร้างแบบแผนให้กับวิถีชีวิตในแนวทางแบบเสรีนิยมเหมือนกับผลงานศิลปะที่มีความร่วมสมัยมากขึ้น จะมีมิติใหม่ของศิลปะมีสาระความงาม ตามความเชื่อเฉพาะปัจเจกบุคคล ทั้งในทางความคิดและการแสดงออกอย่างเต็มตัว ทิศทางของศิลปะที่เคลื่อนตัวไปสู่แบบอย่างที่เป็นสากล พ่วงโยงไปกับวัฒนธรรมชีวิต บรรยายต่อของความเปลี่ยนแปลงดูเหมือนว่าคุณค่าของความดีงามหลายสิ่งหลายอย่างตกหล่นหายไป โดยเฉพาะคตินิยมที่มุ่งเน้นคุณค่าทางใจเป็นองค์รวมอันพลัดถิ่นและสร้างรากฐานชีวิตและสภาพแวดล้อมที่ดีงามไว้กับสังคม วิถีทางของศิลปะปัจจุบันตามแนวทางแห่งความเป็นปัจเจกตนควรตระหนักถึงสิ่งเหล่านี้ เพื่อเป็นปัจจัยสนับสนุนและเสริมสร้างรากฐานทางความคิดของตนเองให้เข้มแข็ง โดยนำองค์ความรู้จากสภาวะแวดล้อมภายนอกมาเป็นปัจจัยเสริม ประยุกต์ใช้ให้สอดคล้องกับชีวิตในปัจจุบันอย่างมีวิจารณ์ญาณ (พิชิต ตั้งเจริญ, 2546, น. 24)

ความเป็นมาและความสำคัญของการสร้างสรรค์

เรื่องราวประสบการณ์ เหตุการณ์ในการดำรงชีวิต สุขความทุกข์คนทุกคนอาจจะพบเจอแตกต่างกันแล้วแต่สังคมที่เจอในพื้นที่นั้นๆ กิจกรรมที่แตกต่างกันจากวัยเยาว์บ่มเพาะสู่ความรู้สึกใน สภาพสังคม ล้วนมีผลกระทบต่อความรู้สึกและจิตใจในการดำรงชีวิต การเปลี่ยนแปลงของช่วงเวลาตามสถานการณ์ปัจจุบัน จนบางครั้งเรื่องจิตสำนึกในการรักษาหวงแหนธรรมชาติ เรื่องราวสัญลักษณ์แห่งความสุขความผูกพัน ความดีงามที่คอยหล่อเลี้ยงชีวิตมนุษย์ให้มีรากฐานที่มั่นคงได้นั้นค่อยๆเลือนหายจนหลงลืมความสุขความผูกพันในวิถีชีวิตชนบทที่สวยงามเรียบง่ายอย่างแท้จริง ทั้งที่เป็นส่วนสำคัญในการดำรงชีวิตของคนในสังคมในการดำรงชีวิตอยู่

ร่วมกัน โดยอยู่ที่ว่าเราสามารถเก็บเอาความสุขความผูกพัน ความทรงจำที่ติงามมาปรับใช้ในสังคมปัจจุบันอย่างไรให้มีความสุข มีการนำรากเหง้าคุณค่ามาปรับใช้ปรับเปลี่ยนกล่อมเกลาจิตใจให้มีสุนทรียะในการดำรงชีวิต นำความงาม ความดีงาม ความสุขความผูกพันมาปรับใช้และดำเนินชีวิตไปพร้อมกับความเจริญทางเทคโนโลยี และทางสังคมวัฒนธรรมได้ โดยมองเห็นคุณค่าความทรงจำและจิตสำนึก ถ่ายทอดออกมาเป็นผลงานสร้างสรรค์เผยแพร่ต่อบุคคลในวงกว้าง ตามสภาวะสังคมในปัจจุบัน ในภาวะที่เปราะบางและไม่มั่นคง เหตุการณ์เรื่องราวที่ลดทอนคุณค่าในการดำรงชีวิต อาการเหงา เศร้า ตึงเครียดจากปัญหาสังคมรอบด้านแม้กระทั่งสังคมชนบทและสังคมเมือง ขาดการเรียนรู้ปรับตัวปรับใช้ ถ่ายทอดต่อยอดในการดำรงชีวิตให้ปิติสุขมั่นคง และปลอดภัย ประสบการณ์ตรงจึงมีความสำคัญมากเพราะจะทำให้เราได้เรียนรู้สิ่งต่างๆ ได้จริง ทั้งเผชิญหน้ากับปัญหาจนนำไปสู่การแสวงหาหนทางแก้ไข จนสามารถกำหนดเป้าหมายในการทำงานหรือทำงานสร้างสรรค์และผลักดันในการพัฒนา แต่งานศิลปะก็ต้องการบางอย่างที่เราไม่รู้ สิ่งที่เราคาดเดาได้ยาก สิ่งที่น่าทึ่งเนื่องจากประสบการณ์เดิม หากการทำงานศิลปะไม่เพื่อสิ่งเหล่านี้ให้ศิลปะก็อาจจะไม่สามารถพาผู้สัมผัสกับประสบการณ์ใหม่ๆ ได้เลย (วราวุฒิ โตอุรวงศ์, 2561)

การสร้างสรรคผลงานจิตรกรรมชุด “สัญลักษณ์จากรากเหง้าพื้นถิ่นสู่คุณค่าทางสุนทรียะ” จึงเป็นสิ่งที่ต้องการถ่ายทอดถึงรากเหง้าจากวิถีชีวิตที่ติงาม คุณค่าจากความทรงจำที่มีความสุข เรื่องราวจากสัญลักษณ์พืชพันธุ์ สิ่งของ สัตว์ ความอุดมสมบูรณ์รอบตัว ความสุขความผูกพันในวิถีชีวิตจากเรื่องราวเหตุการณ์ต่างๆ ตั้งแต่วัยเยาว์จนเติบโต คลุกคลี สัมผัส ชิม ชั๊บ สัมพันธ์กับสัญลักษณ์ในคุณค่าของชีวิต สร้างคุณค่าความสุขความทรงจำที่ดีให้กับผู้รับชมผลงาน สัมผัส รับรู้ถึงความรู้สึก ความผ่อนคลาย กล่อมเกลาจิตใจจากความทุกข์ภายใต้สังคม สร้างสุนทรียะภาพในผลงานบรรยากาศ สีสันสอดคล้องตอบรับกับแนวความคิด ถ่ายทอดสู่ผู้ชม มองความสุขเล็กๆ ของท้องถิ่น พื้นที่ ความงามสี สัน อากาศ แสงแดด สัญลักษณ์ และสิ่งต่างๆ รอบตัวจากภาคใต้เป็นแรงขับเคลื่อนแรงบันดาลใจสู่การดำรงชีวิต ขับเคลื่อนความดีงาม ภายใต้จิตใจ บ่มเพาะกล่อมเกลา ค่อยจรโล่งจิตใจมองโลกในแง่ดีในมุมมองการใช้ชีวิตในพื้นที่ปัจจุบันเพื่อการกระตุ้นระลึกถึงความทรงจำของผู้คนในพื้นที่ ทำให้สามารถดำรงชีวิตไปข้างหน้าอย่างมีความสุขได้ ชิม ชั๊บสัญลักษณ์เอกลักษณ์จากผลงานสู่การอนุรักษ์รักษา ระลึกถึง คำนึงถึง หวงแหน ทางพืชพันธุ์ธรรมชาติ มุมมองในพื้นที่ สีสันความงามจากธรรมชาติ สายพันธุ์ เหตุการณ์แห่งความสุขผูกพัน สู่การเรียนรู้สืบสานปรับใช้ในชีวิต และค่อยสร้างความสุขกล่อมเกลาจิตใจ

คำสำคัญของการสร้างสรรค์

ความสุข ความรู้สึกหรืออารมณ์ ความสบายใจจากการกระทำ หรือการดำรงชีวิต ความพอใจเต็ม ไปด้วยความสนุก ความสบายใจ เพลิดเพลิน รวมถึงสิ่งที่ทำให้เกิดความสุข

รากเหง้า ความเจริญเติบโต ต้นเหตุเดิม มูลเดิม รากฐาน ต้นตอทางความคิด ปัญญา วัฒนธรรม

รูปแบบ แสดงลักษณะเฉพาะตนโดยรูปแบบรูปธรรมจากสัญลักษณ์จากรากเหง้า โดยการแสดงออกเป็น รูปทรงรายละเอียดเป็นรูปธรรม สอดแทรก จินตนาการในการจัดองค์ประกอบ ของภาพ ในผลงาน รูปทรง รูปร่าง สี สัน กระบวนการ หรือเทคนิควิธีการ เพื่อขยาย ขอบเขตในแนวความคิดจากนามธรรม เป็นรูปแบบรูปธรรม จำเพาะเจาะจงเรื่องราว แสดงอัตลักษณ์เฉพาะตัว ด้วยเทคนิคสีน้ำมันบนผ้าใบ

รูปร่าง รูปลักษณะเป็น 2 มิติ เกิดขึ้นจากส่วนประกอบสำคัญของศิลปะ ได้แก่ เส้น สี น้ำหนัก ผิว ฯลฯ แสดงน้ำหนักแสงเงาให้เป็นปริมาตรหรือมวล อาจเป็น รูปร่างอิสระ หรือรูปทรง จากสัตว์สิ่งของ แสดงขอบเขตรูปทรงองค์ประกอบศิลป์และ สัญลักษณ์ในจุดที่สำคัญอย่างเด่นชัด สู่เรื่องราวรากเหง้าที่มีความอบอุ่น ผูกพัน ความสุข สนุกสนานรื่นเริง ความทรงจำ จินตนาการในชีวิต

วัตถุประสงค์ของการสร้างสรรค์

1. เพื่อสร้างจิตสำนึกในการหวงแหนรักษาเอกลักษณ์ สัญลักษณ์แห่งความงาม เรื่องราว สีสันรูปทรง พื้นถิ่นจากการดำรงชีวิต
2. เพื่อต้องการถ่ายทอดความคิด ความรู้สึก ความผูกพัน สีสันความงาม เรื่องราวที่ประทับใจในวิถีชีวิต ในชนบท ความสุขในการดำรงชีวิตของผู้สร้างสรรค์และสะท้อนคุณค่าทางสุนทรียะช่วยกล่อมเกลาจิตใจแก่ผู้รับชมผลงานสร้างสรรค์ผ่านผลงานจิตรกรรม
3. เพื่อต้องการเผยแพร่และพัฒนาผลงานสร้างสรรค์ กระบวนการสร้างสรรค์การศึกษาค้นคว้า พัฒนา เทคนิควิธีการ รูปแบบ ที่มีอัตลักษณ์เฉพาะตัวของผู้สร้างสรรค์ เพื่อเป็นประโยชน์แก่การศึกษาค้นคว้าทางด้าน ผลงานสร้างสรรค์แก่นักศึกษาและบุคคลทั่วไปที่สนใจทางด้านผลงานสร้างสรรค์

ขอบเขตของการสร้างสรรค์

ผลงานสร้างสรรค์จิตรกรรมชุด สัญลักษณ์จากรากเหง้าพื้นถิ่นสู่คุณค่าทางสุนทรียะ ต้องการถ่ายเนื้อหาเกี่ยวกับความรู้สึกภายในวิถีชีวิตรากฐานจากการดำรงชีวิตในชนบทสู่การใช้ชีวิตในสังคมเมืองผ่านสีสัน ความงามความสุข อบอุ่น แสงเงา แสงแดด จากสัญลักษณ์พื้นถิ่นภาคใต้ ผ่านพืชพันธุ์ในธรรมชาติที่ผูกพันทั้งทางกายและจิตใจ ภายใต้ของการดำรงชีวิตที่ผ่านมา ช่วงเวลาในการดำรงชีวิต จินตนาการและความทรงจำ พื้นที่ในท้องถิ่น ความสุข ความงาม อบอุ่น เรียบง่ายในวิถีชีวิต เรื่องราวสีสันบรรยากาศสร้างจิตสำนึก หวงแหน รักษาเอกลักษณ์ ทำนุบำรุงรักษาท้องถิ่น แสดงสีสันผ่านรูปทรง เรื่องราวสัญลักษณ์จากสิ่งแวดล้อมที่ได้สัมผัส และความคิดความเชื่อผ่านสิ่งที่ประทับใจ (Impression) ส่งผลต่อภาพร่างต้นแบบความคิดแบบและสร้างสรรค์ผ่านผลงาน จิตรกรรมแบบ 2 มิติ เทคนิคสีน้ำมันบนผ้าใบ วิธีการแบบเหมือนจริงผสมผสานกับจินตนาการส่วนตัวในการถ่ายทอดความสุข ใช้สีเป็นตัวสื่อจินตนาการและอารมณ์ความรู้สึกในการถ่ายทอดถึงสัญลักษณ์ แห่งการหวงแหน ความสุขความงามและการอนุรักษ์ สร้างบรรยากาศของภาพถ่ายทอดความสุขความผูกพัน คำนึงถึงเอกลักษณ์ในท้องถิ่นที่เชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างเรื่องราวของผลงานผู้สร้างสรรค์เองไปสู่การช่วย กล่อมเกลาจิตใจสร้างความผ่อนคลาย ส่งต่อความรู้สึกไปสู่ผู้ชมเพื่อสร้างความทรงจำทัศนคติในแง่ดีต่อการปรับ ใช้ในการดำรงชีวิต

ทฤษฎี สมมุติฐาน

ผลตอบรับจากการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมสามารถทำให้คนในสังคมคิดคำนึงถึงคุณค่าอันดีงาม รากเหง้าความดีงามสวยงาม ความสุขความสนุกสนาน อบอุ่นผูกพันในช่วงเวลาในการดำรงชีวิตในอดีต ท่ามกลางวิถีชีวิตในปัจจุบันที่ดำเนินไปอย่างรวดเร็ว ต่อสู้ ตื่นรน แข่งขันเร่งรีบ สู่การถ่ายทอดสืบสาน สู่สังคม

ในปัจจุบัน ปรับใช้ในการกล่อมเกลาจิตใจ ผ่อนคลายจากปัญหาความกังวลความเครียด สร้างสุนทรียะ ผ่านประสบการณ์ ความทรงจำและจินตนาการ สร้างสรรค์เป็นผลงานจิตรกรรมสร้างคุณค่าพื้นที่ปลอดภัยในการดำรงชีวิต

แนวความคิด

ปัจจัยจากเรื่องราวเหตุการณ์ สถานการณ์ในสังคมปัจจุบัน การดำเนินชีวิต การทำหน้าที่ของช่วงเวลา ดำเนินไปข้างหน้าอย่างไร ตัวตน เอกลักษณ์ ความอยาก ความต้องการ ความเครียดวิตกกังวลยิ่งเด่นชัด รากเหง้าของชีวิต ความสุขจากรากฐานในการดำรงชีวิต ความทรงจำ ความผูกพัน จึงเด่นชัดมากยิ่งขึ้นเช่นกัน ประสบการณ์คุณค่าเรื่องราวจากอดีต ความอบอุ่นเรียบง่าย ความสวยงาม ดึงดูด ที่มีคุณค่าในการดำรงชีวิต เป็นรากฐานสำคัญที่สามารถสร้างทัศนคติให้สอดคล้องดำเนินควบคู่ ปรับใช้กับการดำรงชีวิตในปัจจุบัน ให้มีมุมมองที่มีคุณค่า ความสวยงาม ดึงดูด ดำรงไว้ซึ่งวิถีชีวิต ในเอกลักษณ์และสัญลักษณ์ภายในท้องถิ่น สีสันความงามภายในพื้นที่แห่งจินตนาการ รากเหง้าจากความสุขพื้นฐานเพื่อความผ่อนคลายจากความเครียด วิตกกังวล คอยกล่อมเกล่า แบ่งเบา ปัญหาทั้งทางร่างกายและจิตใจในการดำรงชีวิต

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. สร้างจิตสำนึกในการสืบสานอนุรักษ์ เรื่องราวมุมมองจากวิถีในการดำรงชีวิต เอกลักษณ์จากสัญลักษณ์ในท้องถิ่น
2. เพื่อได้ตระหนักถึงคุณค่าทางสุนทรียะและความสำคัญทางด้านการกล่อมเกลาจิตใจพื้นฐาน รากเหง้าจากเบื้องลึกด้านจิตใจมากกว่าทางด้านวัตถุนิยม ผ่านเรื่องราวในวิถีชีวิตชนบทในผลงานจิตรกรรม
3. ได้เผยแพร่ความรู้กระบวนการสร้างสรรค์ ตลอดถึงการพัฒนาการสร้างสรรค์ต่อนักศึกษาและบุคคลทั่วไปที่สนใจในการสร้างสรรค์ผลงานตามแนวทางเฉพาะตนสู่เอกลักษณ์ในการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมโดยการแสดงนิทรรศการ ในวารสาร สุจิตร์หรือรูปแบบออนไลน์

แผนการถ่ายทอดสู่กลุ่มเป้าหมาย

1. แสดงผลงานสร้างสรรค์โดยการจัดนิทรรศการหรือเข้าร่วมแสดงผลงานนิทรรศการ กับหน่วยงานภายนอก
2. นำไปใช้ในกระบวนการเรียนการสอนหลักสูตรสาขาวิชาทัศนศิลป์ ในวิชาจิตรกรรม 3 วิชาจิตรกรรม 4 วิชาจิตรกรรม 5 และวิชาศิลปนิพนธ์

วิธีการดำเนินการสร้างสรรค์

1. ศึกษาข้อมูล
2. รวบรวมข้อมูล
3. วิเคราะห์ สังเคราะห์ และจัดลำดับขั้นตอนทางความคิด
4. ค้นคว้าการแสดงออกและอิทธิพลที่ได้รับ

5. ทดลองการสร้างภาพร่าง
6. คัดสรรภาพร่าง
7. สร้างสรรค์ผลงาน
8. วิเคราะห์ผลงานในช่วงปฏิบัติผลงาน
9. วิเคราะห์ผลงานภาคเอกสาร
10. เผยแพร่ผลงาน

Library and Learning, University of Phayao

บทที่ 2

เอกสารและข้อมูลที่เกี่ยวข้อง

การสร้างสรรคผลงานสร้างสรรค์ของผู้สร้างสรรค์ล้วนเกิดมาจากความสุข ความรัก ความอบอุ่น ความผูกพันความรู้สึกภายในจิตใจ จากสถาบันครอบครัว พื้นที่แห่งสงบสวยงาม สีสันจากความรักความอบอุ่นในวิถีชีวิตทั้งจากครอบครัวและธรรมชาติ ความสุขในอดีตจากการบ่มเพาะนิสัยความรักความรู้สึกความรู้จากภูมิปัญญาเรื่องราวจากวิถีชีวิตชนบท ในชีวิตประจำวัน ที่ล้วนมีคุณค่าความสุข ความงามที่ดำรงชีวิตร่วมกันกับคุณค่าจากพืชพันธุ์หลากหลายชนิดทั้งรูปทรงสีสัน เอกลักษณะที่ผู้สร้างสรรค์ได้นำมาปรับใช้ในผลงานจิตรกรรมสร้างสรรค์ โดยคำนึงจากกระบวนการค้นคว้าเพิ่มเติมผ่านกระบวนการขั้นตอนวิธีการต่างๆ ศึกษาอิทธิพลที่ได้รับจากสิ่งรอบตัวทั้งทางด้านธรรมชาติ ซึ่งเป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องมากที่สุดต่อการนำมาถ่ายทอดเนื้อหาและรูปแบบ อีกทั้งอิทธิพลข้อมูลที่ได้รับจากการศึกษาหนังสือและนิตยสารที่เกี่ยวข้องกับการนำเสนอรูปแบบการตกแต่งออกแบบพื้นที่ พัฒนาให้เกิดเป็นรูปภาพหรือรูปแบบปรากฏต่อเจ้าของพื้นที่ เช่นเดียวกับความต้องการของผู้สร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรม เช่นการตกแต่งสวน ตกแต่งห้อง ประยุกต์ใช้ในการนำมาจัดองค์ประกอบวางจังหวะในผลงานให้มีความกลมกลืนและส่วนสำคัญที่ขาดไม่ได้คือการนำอิทธิพลที่ได้รับมาปรับใช้คือการพัฒนาต่อยอดมาจากผลงานสร้างสรรค์ของศิลปินหรือคนที่ประสบความสำเร็จทางด้านศิลปะ โดยการนำทฤษฎีหลักการความรู้ จุดเด่นจากผลงานที่ประทับใจอิทธิพลจากผลงานศิลปะกรรมที่ชื่นชอบ เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับผลงานจิตรกรรมของผู้สร้างสรรค์มาปรับใช้ ข้อดีคือได้เห็นความหลากหลายของศิลปินที่ผู้สร้างสรรค์ประทับใจทั้งในเรื่องของรูปแบบ เทคนิควิธีการ การนำเสนอผ่านเรื่องราวรูปทรง สัญลักษณ์ที่แตกต่างกัน

นอกจากรากเหง้าพื้นฐานในการดำรงชีวิตแล้ว สถานที่สิ่งแวดล้อม การเรียนรู้ จากสถานที่จริง การเดินทางศึกษาค้นคว้าก็เป็นส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการสร้างสรรค์ การค้นหาแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์จากสังคมหรือสิ่งที่มีกระทบจิตใจ ซึ่งจะเห็นได้จากผลงานของศิลปินในเมืองไทยหลายๆท่าน อาจารย์ถวัลย์ ดัชนี, กมล ทัศนาชลี, ลำพูน กันแสนะ, ประทีป คชบัว, เสี่ยม ยารังสี, นที อุตฤทธิ์, ชาติชาย ปุยเปีย, ที่มีรากฐานทางสังคมการเปลี่ยนแปลงของพื้นที่สิ่งแวดล้อมที่พบเจอเป็นสำคัญ ถ้าในหน้าประวัติศาสตร์ศิลปะศิลปินที่สำคัญในการศึกษาเรียนรู้การเดินทางและถ่ายทอดสู่การสร้างสรรคคงหลีกเลี่ยงไม่ได้ที่จะมีชื่อของ ปอล โกแกง ที่เดินทางไปทั่วทั้งทวีปยุโรปจากกรุงโคเปนเฮเกนไปยังปารีส บริตตานี อาร์ลส์ และไปสู่หมู่บ้านเกาะทะเลใต้ ที่หมู่บ้านตาสตี หมู่เกาะมาควีซาส ซึ่งเป็นการเดินทางของศิลปินผู้ยิ่งใหญ่ที่ทำให้ผู้สร้างสรรค์ได้เห็นถึงการค้นคว้าเรียนรู้ที่ไม่มีสิ้นสุดและส่งผลกระทบต่อผลงานของ ปอล โกแกง ทำให้ผลงานมีความเป็นเอกลักษณ์มาจนถึงปัจจุบัน ในการศึกษาเรียนรู้ปรับใช้วิธีการศึกษาข้อมูลสู่กระบวนการพัฒนาผลงานสร้างสรรค์ผลงานอย่างเป็นระบบ(ชาร์ลส์ กอร์แฮม, 2558, น. 19)

ผลงานการสร้างสรรคของศิลปินในแต่ละสถานที่และแต่ละเวลาย่อมอาศัยอยู่ในวัฒนธรรมที่ต่างกัน ในเมื่อศิลปะเป็นภาษาของจิตใจ ศิลปินย่อมไม่สามารถแสวงแสวงแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นเสมอคือศิลปินบางคนไม่กล้าแสดงตัวตนที่แท้จริง เพราะกลัวว่าไม่ทันสมัยไม่ทันกระแสหรือมีจุดมุ่งหมายอื่นที่แอบแฝง เช่น เรื่อง

ชื่อเสียงเป็นต้น จึงต้องฝันทำในเรื่องที่ห่างไกลจากประสบการณ์ของตนเองหรือพยายามปรุงแต่งให้ดูยิ่งใหญ่
อลังการเพื่อปกปิดตัวตนที่แท้จริงผลลัพธ์คือผลงานที่ดูแข็งกระด้างไม่มีชีวิตชีวาและในท้ายที่สุดก็ไม่อาจทนผืน
เสแพร่งต่อไปได้ จึงต้องแสดงตัวตนที่แท้จริงออกมาดังคำกล่าวของ แจ็คสัน พอลล็อก จิตรกรกรรมาคือภาวะของ
การเป็นอยู่การค้นพบตัวตนศิลปินที่ดีที่สุดกว่าสิ่งที่เขาเป็น (อิทธิพล ตั้งโฉลก, 2560, น. 175-176)

สันติ เล็กสุขุม (2560, น. 11) ได้อธิบายในหนังสือ ศิลปะภาพพิมพ์ของศาสตราจารย์เดชา วราชน ไ
ว่าทุกคนล้วนมีความคิดสร้างสรรค์ มีจินตนาการในการวาดภาพ ก่อนที่จะเขียนเป็นตัวหนังสือ มนุษย์มี
สัญชาตญาณในการแสดงออก ทุกคนมีสมองสองซีกเท่าๆกัน ซีกซ้ายเป็นเรื่องความคิดที่มีเหตุผลในทาง
วิทยาศาสตร์ ส่วนทางซีกขวาเป็นเรื่องอารมณ์ความรู้สึก เป็นจินตนาการความคิดในการสร้างสรรค์ทางศิลปะ
การใช้ความคิดที่จะทำอะไร จำเป็นที่จะต้องใช้สมองทั้งสองซีก อยู่ที่ต้องการที่สร้างประสบการณ์เพื่อมุ่ง
ไปสู่แนวทางในการดำรงชีวิตของแต่ละคน อิทธิพลที่ได้รับอาจเกิดได้หลากหลายรูปแบบอาจจะเกิดจากสิ่งที่ผู้
สร้างสรรค์รู้สึกประทับใจ ชื่นชอบ หรือผูกพัน อยู่ใกล้ตัวมากที่สุด ถ้าจากผลงานศิลปะสิ่งที่ได้รับอาจจะมี
หลากหลายเป็นอย่างมากบางส่วนอาจจะพัฒนาจากสิ่งเล็กน้อยจากศิลปิน บางส่วนอาจจะหยิบมาพัฒนาต่อ
ยอดในปริมาณที่มากขึ้น แม้กระทั่งความคิดที่มาจากภูมิทัศน์จากความเป็นจริงหรือการหยิบยกความฝันจาก
ผลงานการพัฒนาผลงานสร้างสรรค์มาพัฒนาผลงานอย่างเช่น ผลงานศิลปะของฮวน มิโร ผลงานยุคแรกเริ่มจะ
ประกอบไปด้วยภาพภูมิทัศน์และภาพเหมือนที่ทาสีด้วยสีสดใสมีชีวิตชีวา มีการจัดวางด้วยการใช้รูปร่าง
ซ้ำๆกัน และมีอยู่ระยะหนึ่งที่เขาใส่รายละเอียดเสียจนผลงานประณีตหลังจาก ค.ศ. 1919 มิโร เริ่มเห็นคล้อยไป
กับผลงานแบบลัทธิเซอร์เรียลลิสม์ ในช่วงนั้นผลงานของเขาได้พัฒนามาเป็นการผสมผสานกันระหว่างความเป็น
จริงกับความฝันเพื่อทำให้ประสบการณ์ความฝันได้ดียิ่ง จึงเป็นที่สนใจแก่ศิลปินลัทธิเซอร์เรียลลิสม์เป็นอย่าง
มาก ผลงานของฮวน มิโร มักแสดงให้เห็นวัตถุบางอย่างที่พอจำได้ว่าเป็นสิ่งใดรวมอยู่ด้วย บ่อยครั้งที่เดียวมี
รูปร่างคล้ายตัวอะมีบาคือเคลื่อนไหวบยับในภาพโดยมีการเปลี่ยนสีในส่วนที่ทับซ้อนกันด้วย มิโรมักจุดสีหรือทาสี
บนพื้นผ้าใบที่ยังใหม่อันเป็นการใช้ภาวะที่เกิดขึ้น โดยไม่เจตนาที่นำมาทำเป็นแนวทางเริ่มต้นในการพัฒนาและใน
การจัดองค์ประกอบศิลปะได้ (สกนธ์ ภู่งามดี, 2546, น. 17)

อิทธิพล ตั้งโฉลก (2554) ได้กล่าวไว้ในบทความ โลกที่ว้าวุ่นมองเห็น สัจนิรันดร์นิทรรศการรูป(สลาย)
นาม ของระบบการสร้างสรรค์และแรงบันดาลใจ อาจจะได้เริ่มจากอารมณ์สะท้อนใจหรือบันดาลใจเสมอไป
อาจจะเริ่มจากการสังเกต ตั้งคำถาม คิด วิเคราะห์ และหาความรู้ ทั้งทางประวัติศาสตร์ศิลป์ ปรัชญา จิตวิทยา
กลับกันอาจจะมองการหาข้อมูลแรงบันดาลใจหรืออิทธิพลที่ได้รับอาจจะเริ่มต้นจากการศึกษาจากพื้นฐานการ
เรียนรู้ในระดับเริ่มต้นก็เป็นได้ สามารถนำไปปรับใช้ได้สองวิธีหลักๆ คือจากเรื่องราวความหมายที่เรียบง่าย
เข้าใจง่ายมาสู่การสร้างสรรค์เรื่องราวและความหมายที่ซับซ้อนเข้าใจยาก จากเรื่องราวความหมายที่เข้าใจง่าย
มาสู่การสร้างสรรค์เรื่องราวและความหมายที่เข้าใจง่าย แรงบันดาลใจและข้อมูลจึงมีความสำคัญเป็นอย่างมาก
และอาจจะเจอแนวทางประเด็นที่ง่ายต่อการนำมาสร้างสรรค์หรือฝึกฝน พัฒนาเรียนรู้ แม้กระทั่งการคัดลอกที่
เป็นจุดเริ่มต้นของการเรียนรู้ฝึกฝน แต่ในการสร้างสรรค์ควรคัดลอก สร้างสรรค์ตามอย่างไรให้มีคุณค่าและ
รูปแบบเฉพาะตน มีความน่าสนใจของสิ่งที่ได้เรียนรู้ฝึกฝนต่อยอดมา ดังเช่นการคัดลอกผลงานของบรมครู
อาจารย์เพื่อ หริพิทักษ์ ที่ได้คัดลอกภาพซุ้มเรือนแก้ว จากคูหาปราสาททิศตะวันตกเฉียงเหนือ วัดมหาธาตุ วาดไว้

เมื่อปี พ.ศ. 2493 โดยการเปรียบเทียบคุณค่าของการคัดลอกที่ยอดเยี่ยมจากท่าน อังคาร กัลยาณพงศ์ ไว้ในหนังสือ สุมาลัยปรโลก ไว้ว่า

สำรวจสยามยิ่งด้วย สุนทรีย์
จากจิตรกรรมโบราณศรี สวัสดิ์ไว้
ท่านคัดลอกอย่างมี เกียรติยศ ใจแล
เริ่มอยุธยาหาธาตุไซร์ วิเศษซึ่งพึงสงวน

ปัจจุบันภาพดังกล่าวยังทวีคุณค่าในฐานะหลักฐานสำคัญทางประวัติศาสตร์ศิลปะเกี่ยวกับจิตรกรรมฝาผนังของไทย ข้อมูลเบื้องต้นจากการศึกษาค้นคว้าจากสถานที่จริงจึงมีความสำคัญเสมอ ขึ้นอยู่กับการพัฒนานำมาวิเคราะห์หาค่าของข้อมูลพื้นฐานมาปรับใช้ในผลงานสร้างสรรค์อย่างไรให้น่าสนใจและมีคุณค่าและเห็นถึงการพัฒนาในกระบวนการสร้างสรรค์จากการฝึกฝนศึกษาเรียนรู้จนเกิดสุนทรียะในผลงานชิ้นนั้น (นรา, 2554, น. 179-180)

การสร้างสรรค์ของผู้สร้างสรรค์อาจจะมาจากแรงบันดาลใจหรือธรรมชาติแหล่งเดียวกัน แต่บางครั้งมุมมองแรงบันดาลใจการมองเห็นที่นั้นๆอาจจะต่างกันทำให้การสร้างผลงานมีความแตกต่างกันก็ได้ บุคลิกภาพของการสร้างสรรค์ไม่เหมือนกัน การศึกษาจากแหล่งข้อมูลนั้นยิ่งใหญ่มาก ธรรมชาติก็เช่นกัน การเจาะลึกเจาะจงข้อมูลจึงมีความสำคัญในการนำมาสร้างสรรค์ผลงาน แรงบันดาลใจจึงเป็นส่วนสำคัญเหมือนกับอิทธิพลที่ได้รับ เพราะศิลปะชิ้นใดชิ้นหนึ่งไม่ได้เกิดขึ้นโดยฉับพลัน หากแต่มีแหล่งที่มา มีความบันดาลใจอยู่เบื้องหลัง ถ้าหากคนดูได้เข้าใจถึงแหล่งดลบันดาลใจของศิลปินหรือผู้สร้างสรรค์ นั้นจะเป็นเสมือนกุญแจไขไปสู่ความเข้าใจศิลปะนั้นๆได้ง่ายยิ่งขึ้น (พิชญ์ ศุภนิมิตร, 2549, น. 67)

การศึกษาหาความรู้จากอิทธิพลที่ได้รับจากศิลปินจึงมีประโยชน์เป็นอย่างมากในการสร้างสรรค์หลากหลายเหตุผลกระบวนการวิธีการที่หลากหลาย วิธีคิดมุมมองที่นำมาปรับใช้ของผู้สร้างสรรค์ จากการศึกษาค้นคว้าสามารถรวบรวมข้อมูลอิทธิพลที่ได้รับและเกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์ได้เป็น 3 หัวข้อดังนี้

- อิทธิพลที่ได้รับจากชีวิตและประสบการณ์ความสัมพันธ์กับธรรมชาติ
- อิทธิพลที่ได้รับจากหนังสือและนิตยสาร
- อิทธิพลที่ได้รับจากผลงานศิลปกรรม

อิทธิพลที่ได้รับจากชีวิตและประสบการณ์ความสัมพันธ์กับธรรมชาติ

ความผูกพันจากวิถีชีวิตเรื่องราวจากอดีตในวัยเด็ก สัญลักษณ์ต่างๆรอบตัวจากสภาพแวดล้อมในธรรมชาติล้วนเป็นวิถีชีวิตที่มีความสุขและอยู่ในความทรงจำบ่มเพาะก่อสร้าความสุขสร้างคุณค่าแก่ผู้สร้างสรรค์ รายละเอียดจากพืชพันธุ์ รูปทรงสีสน และประโยชน์ในการนำมาปรับใช้ในการดำรงชีวิต จากพืชผักดอกไม้ผลไม้ใกล้ตัวพื้นถิ่นหรือแม้กระทั่งสัตว์ที่คลุกคลีอยู่ในพื้นที่พึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน ก่อสร้าความสมดุลกับผู้สร้างสรรค์กลมกลืนเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันกับการอยู่อาศัยอยู่ร่วมกันในธรรมชาติ รายละเอียดที่เกิดขึ้นเกิดธรรมชาติมันเกิดขึ้นโดยมิได้ตั้งใจของสิ่งนั้น สีสันความงามอาจเกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ จังหวะของเส้นรูปทรง สีสน ที่มีทั้งขนาดใหญ่เล็กที่ปรากฏอย่างน่าอัศจรรย์ หมุนวนทับซ้อนกันไปอย่างน่าสนใจ อาจจะมองได้

เป็นสิ่งใหม่ก่อเกิดเป็นรูปทรงต่างๆภายใน ที่สามารถนำมาสร้างสรรค์ต่อยอดเป็นผลงาน อีกทั้งรูปทรงของพืชพันธุ์ลีลาท่าทางที่มีเอกลักษณ์ของแต่ละชนิด สีสันในธรรมชาติก็เป็นส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการสร้างสรรค์ ทำให้ผลงานมีความโดดเด่นและมีเอกลักษณ์ผ่านผลงานของผู้สร้างสรรค์ สามารถสื่อสารสีสันแบบไหนอย่างไรที่เราสามารถถ่ายทอดให้ผู้ชมรับรู้และเกิดความผูกพันความสุขในเรื่องที่น่าเสนอได้ สีที่มีความพิเศษ ความสวยงามและอบอุ่นสื่อความหมายจากพื้นถิ่น ซึ่งเกือบทั้งหมดในการสร้างสรรค์ผลงานในครั้งนี้ล้วนมีที่มาจากธรรมชาติ บางอย่างเกิดการพัฒนาและปฏิบัติสะสมสืบทอดกันมาจากอดีต อย่างเช่นการนำพืชพันธุ์มาประดับตกแต่ง การนำพืชพันธุ์พืชผักผลไม้มาทำอาหาร หรือมาดื่มกินรสชาติ ความเปรี้ยว ความหวาน จากธรรมชาติ ในการดำรงชีวิต การยึดถือกันเป็นสำคัญ จากอดีตจนถึงปัจจุบัน เป็นปัจจัยหลักของการสร้างสรรค์งานศิลปะในทางสุนทรียศาสตร์ ว่าด้วยเรื่องศิลปะสังคม (Social art) หมายถึง งานศิลปะที่ไม่ได้สร้างสรรค์ขึ้นมาอย่างสมบูรณ์ด้วยบุคคลเดียว หากต้องอาศัยการรวมความพยายามและร่วมมือของบุคคลหลายคนช่วยกัน เรื่องราวที่สังคมทำมาอย่างยาวนาน จนเรียกว่าประเพณี (Tradition) ส่งผลต่อการสร้างสรรค์ในการหยิบยกสัญลักษณ์จากธรรมชาติจากประเพณี มาจินตนาการถึงเรื่องราว บรรยากาศแห่งความผูกพันสิ่งแวดล้อมรอบตัวนั้นล้วนเป็นสิ่งเรียนรู้ที่สำคัญในกระบวนการสร้างสรรค์ผลงาน (กำจร สุนพงษ์ศรี, 2559, น. 27)

เหมือนฝัน คุณาวงศ์ (2553, น. 112-113) ได้อธิบายการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะโดยมีอิทธิพลที่ได้รับจากชีวิตและประสบการณ์ความสัมพันธ์กับธรรมชาติ เปรียบเทียบได้กับการเดินทางอย่างผลงานของ ริชาร์ด ลองเป็นศิลปินที่มีความโดดเด่นมากในวิธีการสร้างงานและผลลัพธ์ อยากนักที่คนจะเห็นงานของเขาในครั้งหนึ่งแล้วจะจำงานของเขาไม่ได้เมื่อได้เห็นอีกครั้งหนึ่ง เขาเรียกวิธีการของเขาว่าเป็น “ศิลปะ” แห่งการเดินทาง (Art of Walking) วิธีที่เขาทำงานศิลปะคือการที่เขาท่องเที่ยวไปในแหล่งธรรมชาติต่างๆและตัวของเขาเองในการสร้างงาน อย่างเช่นผลงาน “เส้นตรงจากทางเดิน ปี 1967” (A line Made by Walking 1967) ธรรมชาติจึงเป็นบ่อเกิดของความงามขึ้นอยู่กับการนำเสนอของแต่ละคน ก่อตัวเป็นผลงานสร้างสรรค์ จากอนุเล็กๆไปจนถึงมวลสารขนาดใหญ่และท่ามกลางความเจริญความสวยงาม สิ่งใดๆไม่ว่าจะเป็นชีวิตมนุษย์สัตว์หรือสิ่งของต่างๆจะมีการเริ่มต้นของการเกิดคล้ายๆกันแต่ในความเป็นไปของการดำเนินชีวิต ความเป็นไปในสภาพสถานการณ์ต่างๆที่จะพบประสบการณ์จะมีความแตกต่างกันไป ตามจังหวะของชีวิต และกระทำที่แตกต่างกันไปและในความแตกต่างของทุกชีวิต ทุกๆสิ่งก็จะย้อนคืนมาสู่ความเหมือนกันอีกครั้งคือความเสื่อมความสูญสลาย และการแตกดับไปในที่สุด ผลงานในชุดนี้ จึงอยู่ที่ว่าผู้สร้างสรรค์สามารถนำสิ่งที่รู้สึกลำบากท้อแท้หรือสื่อสารให้รู้สึกลำบากได้มากน้อยเพียงใดในรูปแบบผลงาน (กองกองทุนส่งเสริมงานวัฒนธรรม, 2559, น. 96)

การสร้างแรงบันดาลใจส่วนใหญ่อาจจะอยู่รอบตัวของศิลปินนั่นเอง เข้าทำนองที่ว่านักประพันธ์ควรไปแข่งในสิ่งที่เขารู้และเข้าใจที่สุด จิตรกรก็เช่นกันเราจะต้องเขียนภาพที่สนใจและเข้าใจที่สุดดังนั้นที่ได้ยินว่านักวิจารณ์บางคนมีภาพงานศิลปะบางชิ้นที่เขาไม่ชอบว่าเป็นผลงานที่มาจากนอกโลกนั้นจึงน่าจะเป็นข้อความข้อวิจารณ์ที่ขาดเหตุผลและเป็นไปไม่ได้เลย แหล่งบันดาลใจของศิลปินส่วนใหญ่มาจากธรรมชาติมาจากสิ่งแวดล้อมในที่ไกลออกไป มาจากจินตนาการ จากธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมนั้นจินตนาการจะเป็นส่วนไหนในรายละเอียดอย่างไร ขึ้นอยู่กับความสนใจของศิลปินแต่ละคน ความบันดาลใจจากธรรมชาตินั้นมีตั้งแต่ต้นไม้ใบหญ้าแม่น้ำลำคลองทุ่งหญ้าป่าเขาท้องฟ้าทะเลรวมถึงแสงแดดแสงจันทร์อันเกี่ยวเนื่องจากกาลเวลา วันคืน เข้าสาย บ่ายค่ำ และดึก แต่อย่างไรก็ดี แม้ว่าศิลปินจะเปิดอ่านจากธรรมชาติแหล่งเดียวกันศิลปินกลับสร้างงาน

ออกมาได้แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะดวงตาที่มองเห็นต่างกัน บุคลิกภาพของการสร้างสรรค์ไม่เหมือนกัน แต่ธรรมชาตินั้นยิ่งใหญ่ไปศาลมนุษย์จึงเป็นส่วนเล็กๆที่สามารถนำเอาเรื่องราว รายละเอียดของธรรมชาติ หยิบมาปรับใช้ได้อย่างไม่รู้หมด (พิชญ์ ศุภนิมิตร, 2549, น. 67)

ธรรมชาตินั้นจึงเป็นขุมทรัพย์ที่ยิ่งใหญ่ที่มนุษย์จะใช้เพื่อการศึกษา ดังนั้นการอ่านภาษาของการมองเห็นคือจิตรกรรม จึงเป็นการถอดสัญลักษณ์ที่มีอยู่แล้วทั้งสิ้นในธรรมชาติ ผู้สร้างสรรค์ผลงานศิลปะมองเห็นภาษาที่อ่านออกแล้วจากธรรมชาติ จึงได้นำมาใช้เป็นสื่อสัญลักษณ์ของการแสดงออกที่ปรากฏอยู่ในภาพเขียน อิทธิพลที่ได้รับจากธรรมชาติสิ่งแวดล้อมในวิถีชีวิตวัยเยาว์ล้วนนำสัญลักษณ์จากการมีจิตสำนึกสภาวะจิตที่เรารู้สึกหรือสำนึกได้ มาปรับใช้เป็นสำคัญ เรื่องราวจิตสำนึกจากรากเหง้าที่ฝังลึกอยู่ในขณะใช้ชีวิตกับธรรมชาติ เช่นเดียวกับมุมมองการมองเห็นสิ่งต่างๆ เรารู้และสำนึกอยู่ว่าเราเห็นอะไร ผวนวกเข้ากับจิตก่อนสำนึกหรือจิตที่ประกอบด้วยร่องรอยความทรงจำที่ตกค้างอยู่ภายในและสามารถระลึกถึงหรือรื้อฟื้นให้กลับมาสู่ความสำนึกได้ในสภาวะปกติ ส่งผลสู่การพัฒนาผลงานสร้างสรรค์คิดค้นต้นแบบค้นคว้าพัฒนาต้นแบบ ออกแบบผ่านจิตใต้สำนึกหรือการสร้างสรรค์อย่างมีอิสระตามแบบฉบับของแต่ละบุคคล(Free Association)ในการสร้างสรรค์ผลงานจริง (เกียรติศักดิ์ ชานนารณ, 2544, น. 144)

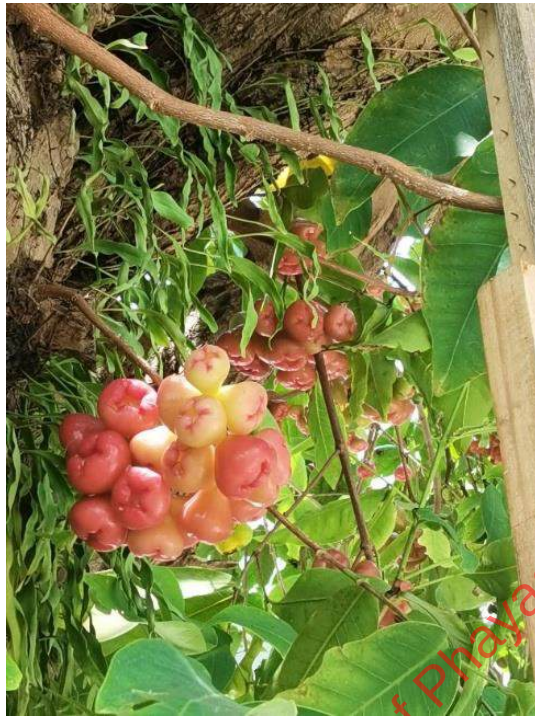
ศิลปินอีกท่านที่มีความสำคัญในวงการศิลปกรรมของไทยคือ อาจารย์ญาณวิทย์ กุญแจทอง ที่ให้ความสำคัญทางด้านการนำอิทธิพลการเรียนรู้จากธรรมชาติมาปรับใช้ในการสร้างสรรค์ได้อย่างกลมกลืน และสัมพันธ์อย่างเต็มที่ เป็นที่ประจักษ์ในศิลปกรรมร่วมสมัยในประเทศไทยและนานาชาติ ในการรำลึกถึงถึงคุณค่าทางด้านการดำรงชีวิต จากเง้าจากตัวตนของศิลปิน กลั่นกรองรวบรวมเป็นองค์ความรู้ประสบการณ์เผยแพร่ผลงานสร้างสรรค์ เป็นข้อมูลพื้นฐานที่อยู่ภายในจิตใจเบื้องลึกที่มีผลต่อการดำรงชีวิตทั้งทางด้านร่างกายภายนอกและจิตใจภายใน อาจารย์ญาณวิทย์ กุญแจทอง เป็นศิลปินผู้เชี่ยวชาญในทักษะการพิมพ์ และทำงานในแนวมธรรมที่ประสบความสำเร็จในช่วงพุทธศตวรรษ 2520 มาถึงพุทธศตวรรษที่ 2540 ได้มีการค้นคว้าการพิมพ์แม่พิมพ์โลหะโดยใช้วัตถุดิบที่เป็นพืชชนิดต่างๆจากธรรมชาติมาพิมพ์แทนหมึก พิมพ์เคมี พืชพันธุ์แต่ละชนิดที่มีคุณสมบัติต่างกันและยังให้สีที่แตกต่างกัน อาจารย์ญาณวิทย์ใช้วัตถุดิบเหล่านั้นพิมพ์ลงบนกระดาษในลักษณะคราบสีที่ไม่แสดงรูปทรงของอะไรทั้งสิ้น ปล่อยให้คุณลักษณะของพืชแต่ละชนิดได้แสดงตัวตนของมันออกมาอย่างเต็มที่ โดยไม่พยายามนำมันไปเป็นตัวแทนของสิ่งใดหรือเป็นความหมายใด เช่นเดียวกับรูปทรงในผลงานของผู้สร้างสรรค์เองที่ยังคงความเป็นสิ่งที่น่าสนใจรูปทรง การเรียนรู้ความสวยงามตรงไปตรงมาจากธรรมชาติ ความผูกพัน ผ่านสัญลักษณ์ที่สัมพันธ์กับธรรมชาติ คุณค่าจากเรื่องราว สีสัน (สุธี คุณาวิชยานนท์, 2563, น. 323)

ภาพประกอบที่ 1 รูปทรงสีสันดอกชบา

ภาพประกอบที่ 2 รูปทรงสีจากดอกตำลึง

ภาพประกอบที่ 3 กลุ่มรูปทรงแสงเงาจากผลชมพู

ภาพประกอบที่ 4 สีจากดอกไม้พื้นถิ่นภาคใต้

ภาพประกอบที่ 5 จังหวะรูปทรงจากดอกบัวบาน

ภาพประกอบที่ 6 แสงเงาบรรยากาศจากใบบอน

ภาพประกอบที่ 7 สีสดดอกเบญจมาศความงามในพื้นที่ชีวิตชนบท

ภาพประกอบที่ 8 สีสดดอกเข็มความงามในวิถีชีวิตชนบท

ภาพประกอบที่ 9 แสงเงาระยะจากดอกชบาแดง

ภาพประกอบที่ 10 สีเส้นจากดอกชบาชมพู

ภาพประกอบที่ 11 แสดงท่าทางอิริยาบถของการพักผ่อนการผ่อนคลาย

ภาพประกอบที่ 12 อิริยาบถของการการผ่อนคลาย มีความสุข สนุกสนาน

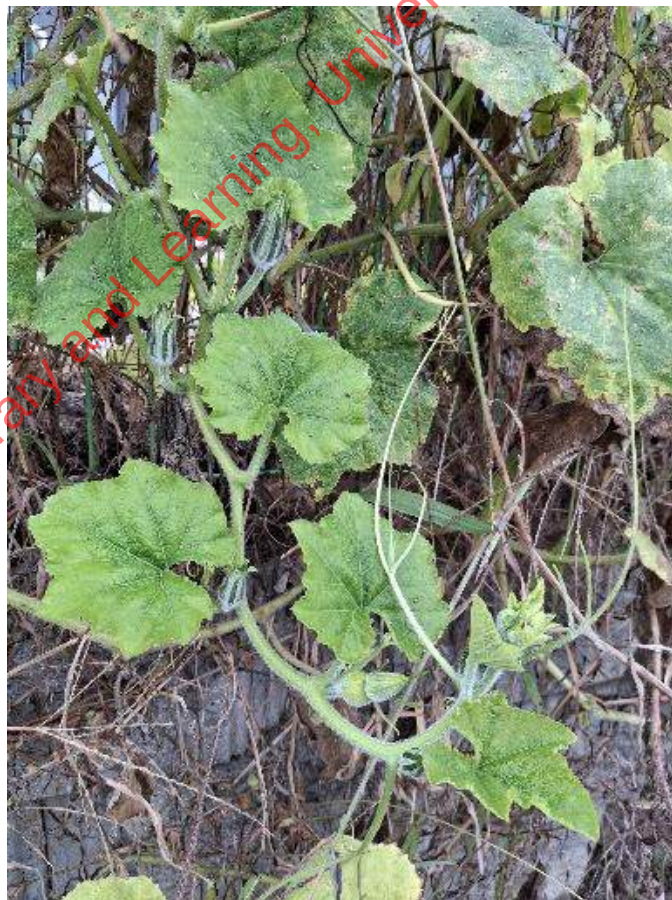
ภาพประกอบที่ 13 ไหภาชนะท้องถิ่นแสดงถึงบรรยากาศวิถีชีวิต

ภาพประกอบที่ 14 สีสจากเถาวัลย์พืชพันธุ์ท้องถิ่นกระทรก

ภาพประกอบที่ 15 แสดงเหาวัลย์จากพืชพันธุ์บริเวณบ้าน

ภาพประกอบที่ 16 จังหวะของยอดพักทองพืชพันธุ์พื้นบ้าน

ภาพประกอบที่ 17 รูปทรงสีสดจากพืชผักพื้นบ้าน

ภาพประกอบที่ 18 แสงเงารูปทรงผลไม้จากวิถีชีวิต

อิทธิพลที่ได้รับจากหนังสือและนิตยสาร

เนื้อหาของการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรม สิ่งที่สำคัญคืออิทธิพลที่ได้รับจากสิ่งรอบตัว จากการค้นคว้าจากหนังสือหรือนิตยสารก็เป็นส่วนสำคัญ จากการตกแต่งการออกแบบสวนอาคารสถานที่ บ้านเรือนที่อยู่อาศัย ล้วนเกิดจากการคิดการวางแผนองค์ประกอบศิลป์ จังหวะสี รูปทรงความสำคัญของพื้นที่เช่นเดียวกับการสร้างสรรค์ทางด้านจิตรกรรม ส่วนใหญ่ให้อิทธิพลต่อผู้สร้างสรรค์ในการสร้างสีเส้นและการจัดวางองค์ประกอบศิลป์ สีเส้นและบรรยากาศของภาพ ข้อมูลที่มีความประทับใจล้วนมาจากการวางรูปทรงของพืชพันธุ์จังหวะของสิ่งของที่ใช้ประดับ ใช้สีเส้นที่มีความสวยงามพอดีส่งเสริมในการตกแต่งผลงานทำให้เกิดมุมมองใหม่ๆ ในการสร้างสรรค์นำมาปรับใช้ในการสร้างจุดเด่นจุดรองระยะใกล้กลางไกล น้ำหนักในผลงานของผู้สร้างสรรค์สิ่งที่สำคัญอีกอย่างก็นำมาปรับใช้คือจุดที่มีการสลับกันระหว่างที่ว่างและรายละเอียดซึ่งข้อมูลจากหนังสือและนิตยสารบางตัวอย่างได้ถ่ายทอดไว้อย่างดีเยี่ยม เช่น หนังสือ my home หนังสือ room หนังสือ บ้านและสวน โดยซึมซับบรรยากาศที่สวยงาม สีเส้น และความเรียบสงบ ลายพันธุ์พฤกษาพืชพันธุ์ที่มีความหลากหลายสู่การพัฒนาต่อยอด ภาพต่างๆในหนังสือมาปรับใช้ให้เข้ากับการสร้างสรรค์ผลงาน พืชพันธุ์พื้นถิ่นจากแนวความคิดของผู้สร้างสรรค์ ทั้งในเรื่องของการจัดองค์ประกอบของภาพ จังหวะในการถ่ายภาพของนิตยสารนั้นๆ ที่เต็มไปด้วยรายละเอียด และบางจุดกลับสวยงามด้วยพื้นที่ว่าง ในการวางจังหวะรูปทรง บรรยากาศ สีเส้น ความนิ่งเรียบสงบจะเห็นได้ชัดในข้อมูล

ข้อมูลจากหนังสือและนิตยสารจึงเป็นประโยชน์ต่อการสร้างสรรค์ของผู้สร้างสรรค์เป็นอย่างมากและได้นำมาปรับใช้และพัฒนาผลงานอย่างต่อเนื่องฝึกการพัฒนาเรียนรู้ศึกษาแนวทางใหม่ๆจากการออกแบบและตกแต่ง เป็นข้อมูลที่ได้พัฒนาและปรับปรุงมาเบื้องต้นแล้วทำให้การทำงานของผู้สร้างสรรค์เป็นไปอย่างรวดเร็วและกลมกลืนมากขึ้น มากกว่าการค้นคว้าจากภาพถ่ายหรือผลงานจากศิลปินเพียงอย่างเดียวในการนำมาพัฒนาผลงานสร้างสรรค์ สัญลักษณ์สิ่งของในนิตยสารเอกสารในการจัดวางตำแหน่งในผลงานก็มีความสำคัญ คอยเชื่อมโยงกับสัญลักษณ์จากความทรงจำวิถีชีวิตของผู้สร้างสรรคมีที่มาจากข้าวของเครื่องใช้ใกล้ตัว ความทรงจำและผูกพันจากวิถีชีวิต และยังสามารถศึกษาค้นคว้าได้จากผลงานในยุคเรอเนซองส์ ยุคที่สิ่งของสัญลักษณ์ต่างๆที่เกิดในภาพของศิลปินมักเกิดจากความประทับใจของศิลปิน อย่างเช่นในยุคเรอเนซองส์ ในยุโรปมักจะถ่ายทอดรูปปั้นแบบครึ่งตัวสำริด และหินอ่อน ถ่ายทอดร่วมกับข้าวของเครื่องใช้อย่างสมดุลกลมกลืนสัมพันธ์เชื่อมโยงกัน คือของที่มีการนำไปตกแต่งประดับประดาเป็นการสื่อถึงสัญลักษณ์ที่เชื่อมโยงกับคนในยุคเรอเนซองส์ นำมาเปรียบเทียบเชิงสัญลักษณ์กับข้าวของเครื่องใช้ในโอกาสต่างๆการเกิด การแต่ง การดำรงชีวิต เช่นเดียวกับความผูกพันของสัญลักษณ์จากสิ่งของในชีวิตของผู้สร้างสรรค จึงมีคุณค่ากับผู้สร้างสรรคจึงได้นำมาปรับปรุงและใช้ในผลงาน จัดวางองค์ประกอบศิลป์ โดยสอดแทรกวางจังหวะ จัดองค์ประกอบให้มีความสัมพันธ์กับสัญลักษณ์ต่างๆ และสัมพันธ์กันทั้งสัตว์ คน พืชพันธุ์ธรรมชาติภายในผลงานสร้างสรรค์ (จณัญญา เตรียมอนุรักษ์, 2557, น. 122-125)

ภาพประกอบที่ 21 จังหวะในการวางองค์ประกอบการจัดสวน

<https://www.sanook.com/women/219937/> (25 ก.ค. 68)

อิทธิพลที่ได้รับจากผลงานศิลปกรรม

ปิแยร์ บองนาร์ Pierre Bonnard ค.ศ.1867-1947

ปิแยร์ บองนาร์ เป็นจิตรกรชาวฝรั่งเศสคนสำคัญในกลุ่มนาบิส (Nabis) สร้างสรรค์ผลงานในลักษณะ Impressionism เพื่อนร่วมกลุ่มได้กล่าวว่าเป็น The Very Japanese Nabi เพราะบองนาร์เองได้นำรูปแบบและวิธีการจัดการองค์ประกอบในงานภาพพิมพ์แกะไม้ของญี่ปุ่นมาสร้างสรรค์ผลงาน บองนาร์มีความชำนาญในการใช้น้ำมันเป็นอย่างมาก การใช้สีทับซ้อนกันอย่างกลมกลืนแสดงอารมณ์ความรู้สึกส่วนตัวได้อย่างดีเยี่ยม ใช้สีและจังหวะของพู่กันอย่างพิเศษและมีเอกลักษณ์เฉพาะตน ซึ่งทำให้ผู้สร้างสรรค์มีความประทับใจเป็นอย่างมากเช่น ภาพสตรีเปลือยหน้ากระจกเงา ค.ศ.1931 (Nude Before A mirror) บองนาร์ได้บรรยายไว้ว่า “หน้าอกสีชมพู แขนสีทองและช่วงหลังที่สะท้อนประกายเป็นสีส้ม แดง ม่วงอมสีทองเรื่อย ๆ เป็นความสวยงามที่สุดจะพรรณนา” บองนาร์ชอบวาดภาพบุคคลในครอบครัวกับสิ่งแวดล้อมภายในบ้าน ซึ่งเป็นลักษณะของภายในบ้านของชนชั้นกลางของชาวฝรั่งเศส ใช้สีแสดงบรรยากาศสลัวๆ มีรายละเอียดของลวดลายตกแต่งผลงานของ ปิแยร์ บองนาร์ ผลงานจะมีลักษณะพิเศษหลายอย่างผสมกันอยู่สมญานามที่เขาได้รับสมัยที่เป็นสมาชิกก่อตั้งกลุ่มนาบิ คือ The very Japanese mobi บองนาร์และเพื่อนศิลปินต้องการแสดงความงามที่เรียบง่ายสวนทางกับงานศิลปะที่มีแบบแผนซับซ้อน แบบ Academy นี่เป็นเหตุผลหนึ่งที่เขาให้ความสนใจและหลงใหลในงานศิลปะภาพพิมพ์ไม้ญี่ปุ่น เขาเริ่มเป็นที่รู้จักจากผลงานภาพพิมพ์หินที่มีเอกลักษณ์ของตัวเอง ส่วนจิตรกรรมของเขาในยุคต้นๆดูนุ่มนวลอ่อนโยนและมักจะเกี่ยวกับห้องที่ถูกตกแต่งตามรสนิยมของชนชั้นกลางในปารีส บรรยากาศและสีที่พิเศษ (จิระพัฒน์ พิตรปรีชา, 2552, น. 82-83)

นักวิจารณ์ศิลปะสมัยนั้นได้ขนานนามปิแยร์ บองนาร์ว่า “Animist” ซึ่งบองนาร์กล่าวว่า จิตรกรรมภาพเปลือยเป็นงานที่ยากจนไม่กล้าที่จะเริ่มต้นอีก ผลงานชุดนี้ของเขาเป็นงานขนาดเล็ก มักจะชิงไว้กับผนังห้อง ห้อยยาวลงมาและวาดหลายๆ ภาพบนผนังเดียวกัน ซึ่งงานของบองนาร์คือการทำเอาความคิดแรกเริ่ม (The First Idea) และความเฝ้าฝันไว้ในตอนแรกเริ่มมาสร้างสรรค์ “หากความคิดแรกเริ่มมลายหายไปสิ่งที่ยังคงเหลืออยู่ก็จะเป็นแค่รูปแบบของวัตถุซึ่งสะดุดตา และครอบงำศิลปินเท่านั้น” ซึ่งบองนาร์ได้กล่าวเอาไว้ จิตรกรรมสีปาสเทล ชุดสตรีเปลือยในห้องน้ำยุคสุดท้ายของเดอกาส์ ให้อิทธิพลต่อบองนาร์อย่างสูง สู่การจดประกายในการวาดภาพสตรีเปลือยในห้องโดยมีนางแบบชื่อ มาร์ธ (Marthe) ต่อมากลายเป็นคู่ชีวิตถึง 49 ปี และวาดเรือนร่างอันงดงามของเธอไว้ไว้ทุกพื้นที่ภายในบ้านเป็นจำนวนมาก จนภรรยาสุดที่รักเสียชีวิต บองนาร์ก็ไม่เคยวาดภาพเปลือยของสตรีอื่นอีกเลย

ผลงานของปิแยร์ บองนาร์เกือบทุกชิ้น สร้างความรู้สึกอารมณ์ต่อผู้ชมได้เป็นอย่างดี สีเส้นที่แปลกสะดุดตา การทับซ้อนหลายชั้นสี ที่พู่กันที่ทับซ้อนมากกว่าการเกลี่ยสีอย่างตรงไปตรงมาเพียงอย่างเดียวยากแก่การเลียนแบบ ซึ่งส่งผลต่อการศึกษาค้นคว้าสร้างสรรค์ของผู้สร้างสรรค์เป็นอย่างยิ่ง กระบวนการในการสร้างสรรค์ความคิด เทคนิคสีน้ำมันที่มีลักษณะพิเศษ มีความชำนาญอย่างสูงในการสร้างความกลมกลืนให้แก่ภาพ คูสีที่สามารถใช้ได้ตามจินตนาการของศิลปิน ค่อยๆวางจังหวะทับซ้อนหลายๆชั้นจนเกิดสีที่หลากหลาย แต่ยังคงแสดงถึงบรรยากาศที่กลมกลืนในแนวความคิดเดียวกัน ทุกชิ้นแสดงถึงความสวยงามสดใส มีความสุข ดังที่ศิลปินมี

ความสุขกับพื้นที่ภายในบ้านในห้อง และภรรยาอันเป็นที่รักของเขา ซึ่งเป็นกระบวนการสำคัญที่ผู้สร้างสรรค์ได้นำมาปรับใช้ เป็นกระบวนการที่สามารถสร้างบรรยากาศภายในภาพได้เป็นอย่างดี ความสัมพันธ์ของบรรยากาศคู่สี่ทุกเฉดสีที่บองนาร์ใช้ผู้สร้างสรรค์นำไปปรับใช้ให้เข้ากันอย่างกลมกลืน ถึงสีจะเป็นโทนร้อน หรือมีสีจำนวนมากก็ตาม ส่วนการรับรู้เรื่องราวแรกๆ หรือสัมผัสแรกที่ได้รู้สึก ของบองนาร์เป็นลักษณะแนวคิดที่ตรงกับการสร้างสรรค์ของผู้สร้างสรรค์ คือได้นำความสุขความผูกพันจากชนบท สัมผัสแรกที่เรียบง่ายไม่ซับซ้อนอบอุ่น เรียบง่าย สวยงาม ผ่านสีเส้นแสงเงาที่เกิดขึ้นในธรรมชาติ มุมมองการทับซ้อนสัมพันธ์กันระหว่างรูปทรงที่หลากหลาย ซ้อนไปซ้อนมาแสดงถึงความสัมพันธ์ที่มีความกลมกลืนถ่ายทอดถึงแง่ดีตรงกับแนวความคิด ไม่ต้องปรุงแต่ง เปลี่ยนแปลง ปิดเปลือกจากความรู้สึกที่ประทับใจในครั้งแรก แล้วสามารถถ่ายทอดผลงานมาได้อย่างตรงไปตรงมาเป็นผลงานเชิงรูปธรรมอยู่ สามารถรับชมหรือสัมผัสได้ง่ายผ่านองค์ประกอบที่สร้างสรรค์มีจินตนาการมากยิ่งขึ้น เชื่อมโยงกับสิ่งมีชีวิตสิ่งของ สีเส้น ตกทอดสะท้อนจากธรรมชาติ เข้าถึงอารมณ์ความรู้สึกได้เป็นอย่างดีแก่ผู้ชมผลงานสร้างสรรค์

Library and Learning, University of Phayao

ภาพประกอบที่ 22 ภาพผลงานของปีแยร์ บองนาร์ 1

ที่มาภาพ : http://artofmylifeasafrog.blogspot.com/2015/03/blog-post_18.html (28 ก.ค. 68)

ภาพประกอบที่ 23 ภาพผลงานของปีแยร์ บองนาร์ 2

ที่มาภาพ : <https://www.guggenheim.org/artwork/605> (28 ก.ค. 68)

โคลีต์ โมเนต์ Claude Monet ค.ศ.1967-1947

โมเนต์ มีอิทธิพลต่อการสร้างสรรค์ผลงานของผู้สร้างสรรค์ในหลายๆด้าน มีความสามารถเป็นอย่างสูงในการเขียนภาพแนว Impressionism แสดงบรรยากาศด้วยสีและที่พู่กันได้อย่างดีเยี่ยม ศิลปินสามารถใช้สีได้หลากหลายภายในภาพ แต่ในขณะเดียวกันยังแสดงช่วงเวลาและบรรยากาศของภาพได้ดี ยังคงความเหมือนจริงไว้ในภูมิทัศน์หรือสถานที่นั้น เช่น ท้องฟ้า ภูเขา พื้นน้ำ ภาพส่วนใหญ่เป็นมุมมองธรรมดา ตรงไปตรงมา ผู้ชมสามารถจินตนาการและรับรู้ถึงวัตถุนั้นๆ ได้ง่ายแสดงความงาม มุมมองวิถีชีวิตที่เรียบง่ายและบริสุทธิ์ ใช้แสงสลายรูปทรงเปลี่ยนสีของสรรพสิ่ง “แสง” ได้กลายมาเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุดในผลงานจิตรกรรมของโมเนต์ นับตั้งแต่ปี ค.ศ.1867 ซึ่งเขาได้วาดภาพขนาดใหญ่ “สุภาพสตรีในสวน WOMEN IN THE GARDEN ขนาด 256 x 208 ซม.” ซึ่งเป็นสุภาพสตรีชั้นกลางในชุดสีขาวท่ามกลางหมู่ไม้เขียวสตรระยสะใกล้ และอีกหลายๆ ชิ้นต่อมา แสดงความเป็นอิสระของฝีแปรง ของสีในการสร้างบรรยากาศและแสงเงาเด่นชัดทั้งภาพธรรมชาติและส่วนที่เป็นคน ทำให้ผลงานในชุดนี้เป็นที่สร้างชื่อเสียงให้โมเนต์เป็นอย่างมาก อิทธิพลที่ข้าผู้สร้างสรรค์ได้รับจากผลงานของโมเนต์โดยส่วนใหญ่นั้นจะเป็นเรื่องของการนำแสงและสีมาปรับใช้ในการสร้างสรรค์ โดยแสงและสีจะเป็นอิทธิพลสำคัญที่สุดของการสร้างสรรค์ผลงานที่เป็นรูปธรรม เสมือนจริงเพราะแสงสามารถบอกน้ำหนัก บรรยากาศ ช่วงเวลาความรู้สึก บอกความเด่นชัดทั้งรูปทรงและรายละเอียด โดยสามารถนำเอาอิทธิพลเหล่านี้มาปรับใช้ในผลงานของผู้สร้างสรรค์ สามารถถ่ายทอดบรรยากาศ น้ำหนัก แสงเงาได้อย่างกลมกลืน และที่สำคัญในผลงานของเขานั้นมีการทับซ้อนของสีที่หลากหลาย ทับซ้อนกันอย่างกลมกลืนจนไม่สามารถแยกได้ว่ามีสีไหนเป็นสำคัญ โมเนต์คุมบรรยากาศของภาพโดยเฉดสีส่วนรวมกระจายทั่วทั้งภาพ อย่างเช่นสีที่อยู่ในพื้นที่แสงของผลงาน ซึ่งเป็นสิ่งที่ยากมากในการสร้างสรรค์ที่จะสร้างความสมบูรณ์สวยงามโดยมีสีที่เยอะ ผู้สร้างสรรค์เองก็มีความประทับใจสีในความงามจากชนบทอยู่แล้วในผลงานสร้างสรรค์จึงได้หยิบยกข้อดีมาปรับใช้ แทรกสีทั้งในส่วนของแสงและเงา กระจายอยู่ในรูปทรงทั่วทั้งภาพเพื่อสร้างบรรยากาศ โดยคำนึงถึงสีใดสีหนึ่งเป็นหลักที่แทรกอยู่ทั่วทั้งภาพ กระจายทั่วบริเวณโดยยังคำนึงสีหลักบรรยากาศหลักที่ต้องการนำเสนอ แต่ในผลงานของผู้สร้างสรรค์จะมีการปรับให้เฉดสีมีความเข้มข้นทุกเฉด สีที่ต่างจากผลงานของโมเนต์ เพื่อสื่อถึงเรื่องราวของพื้นที่ไหนร้อนที่ผู้สร้างสรรค์ได้อยู่อาศัยตามลักษณะพื้นถิ่น แสงแดดที่สว่างจ้าเด่นชัดตามภูมิประเทศทางภาคใต้ของประเทศไทย พืชพันธุ์สัญลักษณ์ที่ผูกพัน สัมพันธ์ เกี่ยวเนื่องจากรากเหง้าของผู้สร้างสรรค์ โมเน่ ได้กล่าวไว้ว่า ศิลปะไม่ได้ตอบสนอง เพียงกลุ่มคนเพียงกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งเท่านั้นแต่มันเป็นอิสระ มันต้องสามารถตอบสนองอารมณ์ต่อคนทุกๆชั้นทุกๆกลุ่มไม่ว่าชนกลุ่มนั้นจะมีสถานะใดก็ตาม มันต้องแทรกซึมเข้าตอบสนองต่อความชื่นชมของชนกลุ่มนั้นได้อย่างทั่วถึงกัน ขอเพียงกลุ่มคนนั้นๆมีความงดงามในหัวใจ เพียงพอที่จะมองสภาพความเป็นไปในวิถีชีวิตประจำวันนั้นด้วยสายตาที่เป็นศิลปะ ความงดงามของสีล้วนและแสงแดดในพื้นที่ของผู้สร้างสรรค์จึงสามารถสื่อถึงกลุ่มคนได้ทุกกลุ่มได้อย่างตรงไปตรงมาตามวิถีชีวิตที่ผูกพันของผู้สร้างสรรค์ (หนึ่ง ธิตา, 2537, น. 14)

ภาพประกอบที่ 24 ภาพผลงานของโมเน่ 1

ที่มาภาพ : <https://routeen.co/claude-monet/> (9 ก.ย. 68)

ภาพประกอบที่ 25 ภาพผลงานของโมเน่ 2

ที่มาภาพ : <https://routeen.co/claude-monet/> (9 ก.ย. 68)

เซอร์ ลอร์เรนซ์ อัลมา ทาเดมา

เซอร์ ลอร์เรนซ์ อัลมา-ทาเดมา(Sir Lawrence Alma-Tadema) เป็นจิตรกรชาวดัชต์ ชื่อเดิมคือ Lourens Tadema เกิดเมื่อ ปี ค.ศ.1836 ที่ Dronryp,Friesland ได้รับการศึกษาด้านศิลปะที่อันท์เวิร์พ เริ่มให้ความสนใจค้นคว้าเรื่องราวทางประวัติศาสตร์ และโบราณคดีอย่างจริงจังเมื่อได้เป็นผู้ช่วยของนักเขียนภาพแนวประวัติศาสตร์ บารอน เฮนดริก เลย์ส(Baron Hendryk Leys) และได้ร่วมงานกับนักโบราณคดีหลายท่าน ในที่สุดก็ได้แสดงฝีมือช่วยท่านบารอนเขียนจิตรกรรมฝาผนังเป็นภาพประวัติศาสตร์ที่ศาลว่าการนครอันท์เวิร์พ

จากนั้นจึงผลิตงานในนามของตนเองออกมา แต่ยังไม่เป็นที่รู้แพร่หลาย จนกระทั่งได้แสดงผลงานที่ลอนดอนครั้งแรกในปี ค.ศ.1869 ณ ที่แห่งนี้ ภายในระยะเวลา 30 ปี ที่ผลิตผลงานอันยอดเยี่ยมอย่างต่อเนื่อง เขาได้รับพระราชทานบรรดาศักดิ์ชั้นอัศวินหรือเซอร์ อันเป็นฐานันดรสูงสุดที่ชาวต่างชาติจะได้รับในอังกฤษ เขาได้สร้างผลงานที่ได้รับความนิยมเรื่อยไปจนถึงแก่อนิจกรรมในปี ค.ศ.1912 โดยอิทธิพลที่ผู้สร้างสรรค์ได้รับจากศิลปินคือด้านอารมณ์ความรู้สึกที่ศิลปินแสดงความรู้สึกประทับใจ ความงาม ความสุขออกมาภายในภาพได้เป็นอย่างดี การจัดองค์ประกอบของภาพที่มีการคิดค้นออกแบบให้มีจินตนาการที่ต่างจากความเป็นจริงมีการคำนึงถึงจุดเด่นจุดรองได้อย่างดีเยี่ยมและชัดเจน รูปทรงสัญลักษณ์ต่างๆภายในภาพมีความสัมพันธ์กันอย่างน่าสนใจเกี่ยวเนื่องกันอย่างกลมกลืนสิ้นไหลจนเกิดความรู้สึกสมบูรณ์ทั้งภาพ จึงได้นำข้อดีเหล่านี้มาปรับใช้ และที่สำคัญที่สุดคือตัวอย่างที่ดีในการใส่ใจในรายละเอียดของศิลปิน มีความประณีตในการใช้สี มีสมาธิในการสร้างสรรค์ แรงมุ่งมั่นอย่างแรงกล้ามีรายละเอียดสูงแสดงถึงทักษะความสามารถที่ผู้สร้างสรรค์ได้นำข้อดีเหล่านี้มาปรับใช้ในการสร้างสรรค์ในบางส่วน แสดงสัญลักษณ์ที่แสดงความเป็นจริงผ่านรูปทรงโดยมีการเก็บรายละเอียด และปล่อยที่พู่กันจังหวะของสีในส่วนที่ต้องการให้ผู้ชมเห็นเด่นชัดทั่วทั้งภาพ นำแบบอย่างของอัลมา ทาเดมา ในการถ่ายทอดความเหมือนจริงแต่แฝงไปด้วยเรื่องราวตามจินตนาการ การจัดวางที่มีการสร้างจังหวะเล็กกลางใหญ่ ไปถึงจุดเด่นภายในภาพ จินตนาการในการวางรูปทรงต่างๆคน สิ่งของที่กลมกลืนประสานสัมพันธ์กันทั้งภาพ และที่สำคัญที่สุดที่ผู้สร้างสรรค์ได้นำมาปรับใช้คือเรื่องสีและการเก็บรายละเอียดภายในรูปทรง สีที่มีการควบคุมเฉดสีให้มีความใกล้เคียงกันทั่วทั้งภาพ เอกภาพที่เกิดขึ้นในเฉดสีนอกจากเอกภาพจากรูปทรง เฉดสีที่สวยงามยังสะท้อนความรู้สึกด้านความสวยงาม สบาย อบอุ่น รื่นรมย์ต่อผู้ที่ชมผลงานโดยส่วนใหญ่ ลักษณะการเก็บรายละเอียดที่ใช้ทักษะเป็นอย่างสูงในผลงานทุกชิ้น สร้างคุณค่าต่อเรื่องราวที่น่าเสนอได้เด่นชัด ชัดเจน โดยผู้สร้างสรรค์ได้นำมาปรับใช้ในรายละเอียดของผลงานที่ต้องการสื่อต่อผู้รับชม ในมุมมองเรื่องราวที่สื่ออย่างตรงไปตรงมาและต้องการความชัดเจนของรูปทรงสีสัน

ภาพประกอบที่ 26 ภาพผลงานของอัลมา ทาเดมา

ที่มาภาพ : <https://gallerix.org/album/Lawrence-Alma-Tadema/pic/glr-145966134> (13 ก.ย. 68)

ภาพประกอบที่ 27 ภาพผลงานของอัลมา ทาเดมา The roses of Heliogabalus, 1888

ที่มาภาพ : <https://www.victorianweb.org/painting/tadema/paintings/farrar1.html> (13 ก.ย. 68)

ธณัฏฐ์ ทิพย์วารี

ธณัฏฐ์ ทิพย์วารี เป็นศิลปินที่เกิดในอำเภอกระแสดินธุ์ จังหวัดสงขลา เป็นศิลปินที่มีชื่อเสียงมากคนหนึ่งในเมืองไทย มีฝีมือและทักษะที่สูง มีความอดทนและพัฒนาผลงานตนเองอย่างต่อเนื่องตั้งแต่จบการศึกษาระดับปริญญาโท จากมหาวิทยาลัยศิลปากร จนสู่การเป็นอาจารย์ที่มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์(วิทยาเขตเพาะช่าง) จนปัจจุบันเป็นรองศาสตราจารย์ธณัฏฐ์ ทิพย์วารี ที่มหาวิทยาลัยศิลปากร มีประสบการณ์ในการทำงานเป็นอย่างสูง บ่มเพาะฝีมือทักษะ จนถึงกระบวนการสร้างสรรค์จนสามารถควบคุมเทคนิคที่ใช้นั้นได้อย่างดีเยี่ยม ดังเห็นได้จากการแสดงนิทรรศการในทุกๆครั้งในเมืองไทย และผลงานที่ได้รับรางวัลในระดับนานาชาติ ถึงแม้เรื่องราวส่วนใหญ่จะเป็นเรื่องความเชื่อ ความศรัทธา มายาคติ ผลงานกลับสร้างสรรค์ให้เห็นอย่างแจ่มแจ้งชัดเจนในเรื่องราวที่ต้องการนำเสนอ ส่วนไหนที่พรำมัวศิลปินกลับนำเสนอได้อย่างเข้มข้น ชัดเจน สวยงาม ด้วยฝีมือที่จัดจ้านเป็นเอกลักษณ์ ความฉับไว และการบัดบ้ายสะกิดในบางจุดที่เหมาะสม โดยยังคงคุมโครงสร้างคุมบรรยากาศไว้อย่างหน้าอัศจรรย์ทั้งที่ผลงานเกือบทุกชิ้นมีขนาดใหญ่ และรูปร่างคนผู้หญิงและตัวศิลปินเองที่ใส่ไว้ในภาพซึ่งเป็นสัญลักษณ์ที่ค่อนข้างยากแต่กลับทำให้ผลงานน่าสนใจและดึงดูดคนดูได้มากยิ่งขึ้น และที่สำคัญที่สุดในผลงานของธณัฏฐ์ คือสีเส้นที่เป็นเอกลักษณ์ที่เด่นที่สุดในผลงานของเขาทุกชิ้น ที่เส้นที่หลากหลายที่ซ่อนตัวอยู่ในรูปทรงใหญ่ๆภายในภาพ การบัดบ้ายสะกิดสีที่น่าสนใจ การใส่คู่สีตรงข้ามที่ลงตัวชัดเจนต่อความรู้สึก ความเป็นมายาและความเชื่อแสดงออกมาน่าสนใจ แต่ในขณะเดียวกันสีที่ศิลปินใช้ในงานหลากหลายเฉดนี้กลับคุมบรรยากาศของภาพได้อย่างยอดเยี่ยม สร้างน้ำหนักระยะใกล้กลางไกล และที่ขาดไม่ได้ในผลงานของธณัฏฐ์ คือสีที่ยังเป็นเอกลักษณ์ความเป็นพื้นถิ่นภาคใต้ที่แฝงอยู่ในตัวศิลปิน ทั้งที่รู้ตัวและไม่รู้ตัวก็ตาม พี่พันธ์ ผักผลไม้หรือสัญลักษณ์ต่างๆต่างแสดงความอุดมสมบูรณ์สีส้มในตัวมันแบบอากาศร้อนชื้นแถบป่าตามสันแนวเทือกเขาบรรทัด จังหวัดในแถบภาคใต้ สีโทนเย็นที่อยู่ในภาพแต่ยังเต็มไปด้วยความร้อนแรงสีส้มจัดจ้าน รุนแรงและตัดกันของคู่สี ซึ่งเป็นเอกลักษณ์ที่มีความโดดเด่น น้ำหนักแสงเงาชัดเจน ตามลักษณะโดยรวมของการสร้างสรรค์ส่วนใหญ่จากศิลปินในแถบภาคใต้ สีส้ม แสงเงา น้ำหนักชัดเจนอยู่ในผลงานศิลปินหลายๆท่าน แต่ธณัฏฐ์ ทิพย์วารี มีความโดดเด่นที่สุด ผู้สร้างสรรค์จึงได้รับอิทธิพลจากการใช้สีไปปรับใช้ในผลงาน สีเส้นที่สวยงามหลากหลาย ครอบคลุมเฉดสีหลักกระจายทั้งภาพมีสีเส้นที่สดเต็มที่เฉดสีโทนร้อนกระจายทั่วผลงานสร้างสรรค์ในหลายๆชิ้น สีคู่ตรงข้าม ตัดกัน แสงเงาใกล้เคียงกับผลงานผู้สร้างสรรค์ที่นำมาปรับใช้ในพื้นที่ภายในภาพคุมเฉดสีโดยรวมแต่กลับมีสีจำนวนมากที่แทรกอยู่ภายในทำให้ผลงานมีความสวยงามและสมบูรณ์อย่างยิ่ง สีของแสงก็มีส่วนสำคัญที่ผู้สร้างสรรค์ได้นำมาปรับใช้พัฒนาในผลงาน มีการผสมที่ละเอียดหลากหลายเฉดสีที่ทำให้ผลงานไม่หยาบกระด้าง เกิดเป็นแดดร้อนอุ่นๆไม่แรงจนเกินไปกระจายทั่วทั้งภาพ มีความชัดเจนตามรูปทรงที่ต้องการสื่อแก่ผู้ชมโดยตรงไปตรงมา โดยยังคำนึงถึงบรรยากาศโดยรวมเป็นสำคัญในการแสดงออกตามแนวเรื่อง เนื้อหา ตามจินตนาการในขณะการสร้างสรรค์ ซึ่งถ่ายทอดออกมาผ่านทั้งจิตที่รู้สำนึกและจิตใต้สำนึก ในสีเส้นจากผลงานของ ธณัฏฐ์ ทิพย์วารี

ภาพประกอบที่ 28 ภาพผลงานของธณฤชท์ ทิพย์วารี “ภาพย์ 2 :อุปาทาน-มายา-เชื้อ”/2010
200x300 cm. Oil on Canvas

ภาพประกอบที่ 29 ภาพผลงานของธณฤกษ์ ทิพย์วารี “บทสนทนาแห่งปัญญา”/2012
200x300 cm. Oil on Canvas

บทที่ 3

วิธีการดำเนินงานสร้างสรรค์

การสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมชุด “สัญลักษณ์จากรากเหง้าพื้นถิ่นสู่คุณค่าทางสุนทรีย์” ผู้สร้างสรรค์ได้ศึกษาค้นคว้าผ่านการสร้างสรรค์โดยการตั้งเป้าหมายผลงานผลสำเร็จ สมมุติฐานวัตถุประสงค์ ประโยชน์โดยเริ่มต้นจากการปฏิบัติงานแล้ว ทุกแขนงทุกสาขาวิชา ทั้งกระบวนการคิด กระบวนการในการปฏิบัติงานล้วนต้องเกิดจากการค้นคว้า แรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ที่มาจากหลายปัจจัยในการดำรงชีวิต จากอดีตจนถึงปัจจุบันการใช้ชีวิตในสังคมปัจจุบัน เหตุการณ์ต่าง ๆ ที่ประสบพบเจอ สู่การเรียบเรียงให้เป็นระบบผ่านการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรม กำหนดขอบเขตของผลงาน เนื้อหา การแสดงออก รูปแบบวิธีการ แม้กระทั่งสีและบรรยากาศในผลงานแสดงออก เรื่องราวแสดงถึงความทรงจำและผูกพัน ความสวยงาม อบอุ่น กับวิถีชีวิตที่เรียบง่าย นิ่ง สงบ การถ่ายทอดเป็นผลงานสร้างสรรค์ที่มีความสมบูรณ์ได้นั้น สิ่งที่สำคัญที่สุดคือ แนวความคิดที่ต้องควบคู่และสอดคล้องกับผลงาน ซึ่งเป็นส่วนสำคัญที่ต้องถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกต่าง ๆ ไปยังผู้รับชมผลงาน แรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์กับแนวความคิดจึงเป็นส่วนสำคัญในการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมชุด “สัญลักษณ์จากรากเหง้าพื้นถิ่นสู่คุณค่าทางสุนทรีย์” ตลอดจนการเก็บข้อมูลอย่างละเอียด เรียบเรียงขั้นตอนวิธีการดำเนินการสร้างสรรค์ผลงาน

แรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงาน

ผลงานสร้างสรรค์จิตรกรรมชุด “สัญลักษณ์จากรากเหง้าพื้นถิ่นสู่คุณค่าทางสุนทรีย์” นั้นประกอบไปด้วยปัจจัยในด้านต่าง ๆ รายละเอียดจากสิ่งรอบตัว สี สันพืชพันธุ์ ผัก ผลไม้ รูปทรงทางธรรมชาติที่มีความสวยงามน่าสนใจ แรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์นั้นเกิดจากวิถีในการดำรงชีวิตในสภาพแวดล้อมที่เรียบง่าย มีความสุขผูกพันอบอุ่น สวยงาม มีความผูกพันกับเรื่องราว มีความสุขกับธรรมชาติกับในชนบทที่ได้พึ่งพาอาศัย เกื้อกูลซึ่งกันและกันในการดำรงชีวิต ความสุข ความสงบนี้จึงทำให้มีอิทธิพลต่อรากเหง้าที่สำคัญต่อการสร้างสรรค์ของผู้สร้างสรรค์ ผลงานจิตรกรรมจึงถ่ายทอดสิ่งที่สะท้อนถึงคุณค่าความงามสี สัน รากเหง้าของวิถีชีวิต มองสู่คุณค่าด้านความสวยงาม ดึงมาจรรโลงจิตใจ ประทับใจในการดำรงชีวิตให้ผ่อนคลายจากสภาพปัญหา ความตึงเครียด ความวิตกกังวลจากสังคม สู่การปรับวิธีการดำรงชีวิตแนวทางให้มีความสุขด้วยมุมมองพื้นฐานจากการรับชมผลงานจิตรกรรม ยิ่งสังคมนำไปสู่การพัฒนาอย่างรวดเร็ว การดำรงชีวิตของมนุษย์เปลี่ยนแปลงไปแค่ไหน ผลงานสร้างสรรค์ที่สะท้อนคุณค่าในด้านแง่ดีและกลมกล่อมจิตใจให้แก่มนุษย์มีมากขึ้นเท่าไรจะทำให้สังคมคลี่คลายจากปัญหามากขึ้นเท่านั้น

ผลงานสร้างสรรค์ จึงมุ่งเน้นประเด็นนี้เป็นสำคัญ คือ ทำอย่างไรจะทำให้คนดูรู้สึกสบายกาย สบายใจมากขึ้น สุนทรีย์ที่ได้รับส่งผลต่อความรู้สึกในแง่ดี ลดสภาวะความทุกข์ความตึงเครียด วิตกกังวลจากปัจจัยภายนอกในการดำรงชีวิต ปัจจัยทางสังคมรอบด้านที่ส่งผลต่อการดำรงชีวิตทั้งที่เกิดขึ้นกับผู้สร้างสรรค์และบุคคลทั่วไป จึงกลายเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งอิทธิพลและเป็นแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ของผู้สร้างสรรค์และ

ในขณะการศึกษาคุณค่าและปฏิบัตินั้น เราก็หลีกเลี่ยงไม่ได้ที่จะต้องศึกษาค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมจากผลงานสร้างสรรค์ของศิลปินที่มีคุณค่า มีความรู้และประสบการณ์ กระบวนการสร้างสรรค์และแนวความคิดมาปรับใช้ในการสร้างสรรค์ อีกทั้งการอ่านหนังสือยังเป็นเครื่องลับจินตนาการให้เฉียบคม เพื่อจะได้ออกมาเป็นผลงานสร้างสรรค์ เปรียบเสมือนท้องทุ่งแห่งจินตนาการ ที่เดินเข้าไปเก็บดอกไม้มาเป็นข้อ เพื่อมันจะได้มีกลิ่นหอมเพื่อส่งกลิ่นหอมเป็นเกสรแห่งจิตวิญญาณของผู้คน ดังคำกล่าวของอาจารย์ถวัลย์ ดัชนี ในการค้นหาแรงบันดาลใจในการทำงาน (ไมตรี ลิ้มปิชาติ, 2537, น. 160)

ปัจจัยการสร้างสรรค์ผลงานเหล่านี้ล้วนเกิดจากตัวผู้สร้างสรรค์เองที่ให้ความสำคัญและตระหนักถึงกับปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคมปัจจุบัน การสร้างสรรค์ที่ถ่ายทอดความประทับใจในความสุข ความผูกพันในวิถีชีวิตจึงมีความสำคัญและ แรงบันดาลใจที่มาจากศิลปิน จนเกิดเป็นผลงานจิตรกรรมสีน้ำมัน ในรูปแบบ 2 มิติ ที่มุ่งเน้นถึงความสุขที่ได้รับ รู้สึกผ่อนคลายจากความทุกข์ สภาวะความตึงเครียด ความเหงา เศร้าหมองในเหตุการณ์ปัจจุบัน เห็นคุณค่าในความสุขทางด้านจิตใจ กล่อมเกล่าจิตใจ ซึ่งเป็นส่วนสำคัญสู่การพัฒนาตนเอง ไปยังครอบครัว ท้องถิ่นและสู่สังคม ดำรงชีวิตอยู่กับสังคมอย่างมีความสุข ช่วยลดปัญหาสังคมและโรคภัยต่าง ๆ ในอนาคต อีกทั้งยังสามารถเผยแพร่ความรู้คุณค่ากระบวนการคิดการสร้างสรรค์จากผลงานของผู้สร้างสรรค์สู่สังคม เป็นจุดเริ่มต้นสำคัญในการศึกษาค้นคว้าของผู้ที่สนใจในการศึกษาศิลปะแนวความคิดในการสร้างสรรค์ผลงาน

ผู้สร้างสรรค์นำเสนอผลงานจิตรกรรมชุด สัญลักษณ์จากรากเหง้าพื้นถิ่นสู่คุณค่าทางสุนทรียะ ผ่านประสบการณ์ในการดำรงชีวิต การใช้ชีวิตล้วนเกิดจากเรื่องราวที่เราได้สัมผัส ซึมซับรับรู้ความทรงจำที่เกิดขึ้นผ่านช่วงเวลาที่ผ่านมาด้วยความสุข ความผูกพัน อบอุ่นเรียบง่าย สวยงามและเต็มไปด้วยสีสันในวิถีชีวิตถ่ายทอดเป็นรูปทรง สัญลักษณ์ สีสันบรรยากาศแห่งความสุข เพื่อเป็นรากฐานในการประยุกต์ใช้ในสังคมปัจจุบัน ผ่านพื้นที่แห่งจินตนาการ

การกำหนดรูปแบบในการสร้างสรรค์

ผลงานจิตรกรรมชุด “สัญลักษณ์จากรากเหง้าพื้นถิ่นสู่คุณค่าทางสุนทรียะ” เกิดจากการถ่ายทอดกำหนดการสร้างสรรค์ข้อมูลผลงานเกี่ยวกับอารมณ์ความรู้สึกของมนุษย์ ความสุขที่อยู่ในความทรงจำและผูกพัน แสดงออกถึงความสวยงามรูปแบบที่ต้องการถ่ายทอดสีสันบรรยากาศ อบอุ่นผูกพันในชีวิตที่เรียบง่าย ใส แดด แสงแดด แสงเงาที่เกิดขึ้น สร้างความสัมพันธ์กับสัญลักษณ์จากรูปทรงในวิถีชีวิตพื้นถิ่นธรรมชาติรอบตัว ความงาม ภายในภาพให้กลมกลืนกับสิ่งแวดล้อมบรรยากาศที่ประทับใจผ่านจินตนาการที่ต้องการนำเสนอและมีการนำลักษณะการตกแต่งที่เกินจริง ออกแบบ ปรับเปลี่ยนผลงานพัฒนาให้มีลักษณะเป็นรูปแบบแสดงอารมณ์ความรู้สึกผ่านสีสันที่หลากหลาย ใช้สัญลักษณ์ (Symbolic) ต่างๆในผลงานสื่อถึงแนวความคิดที่ต้องการถ่ายทอด ผสมผสานความรู้สึกส่วนตัวความทรงจำและผูกพันผ่านรูปทรงและสีต่างๆที่เป็นจริงและที่ปรับสร้างขึ้นใหม่ในรูปแบบเหนือจริงจากการจัดองค์ประกอบของภาพขึ้นมาใหม่มีที่มาจากความเป็นจริงในวิถีชีวิต สร้างบรรยากาศตามจินตนาการแห่งความสุข สามารถแสดงออกถึงแนวความคิดถ่ายทอดถึงคนดูอย่างตรงไปตรงมา ถ่ายทอดรูปแบบของผู้สร้างสรรค์เรื่องราวที่ไม่ซับซ้อนไว้วางใจ ศิลปะบริสุทธิ์หรือศิลปะได้ให้ความสำคัญกับการสร้างงานศิลปะหลุดพ้นจากพันธนาการทางสังคม โดยมีศิลปะนามธรรมเป็นต้นแบบ

ของอุดมการณ์ดังกล่าวเพราะศิลปะประเภทนี้จะเน้นที่ความงามอันบริสุทธิ์ของปัจจัยทางสถานที่ของศิลปะเช่น การนำเสนอภาพองค์ประกอบของรูปทรงสีพื้นที่ว่างน้ำหนักอ่อนแก่และพื้นผิวมักจะปราศจาก รูปทรงในเรื่องราวใดๆทั้งสิ้น เป็นการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ค้นหาความเป็นต้นแบบเฉพาะของศิลปินตั้งที่ผู้สร้างสรรค์ถ่ายทอดความบริสุทธิ์ด้วยเรื่องราวสีเส้นในพื้นที่หลังระยะหลังที่เน้นการถ่ายทอดที่บริสุทธิ์ สร้างจังหวะด้วยสี ปราศจากการควบคุมใดๆจะเป็นจากรูปทรงหรือเรื่องราวก็ตาม (สุธี คุณวชิยานนท์, 2563, น. 96-97)

แนวความคิดในการสร้างสรรค์ผลงาน

ปัจจัยจากเรื่องราวเหตุการณ์ สถานการณ์ในสังคมปัจจุบัน การดำเนินชีวิต การทำหน้าที่ของช่วงเวลา ดำเนินไปข้างหน้าอย่างไร ตัวตน เอกลักษณ์ ความอยาก ความต้องการ ความเครียดวิตกกังวลยิ่งเด่นชัด รากเหง้าของชีวิต ความสุขจากรากฐานในการดำรงชีวิต ความทรงจำ ความผูกพัน จึงเด่นชัดมากยิ่งขึ้นเช่นกัน ประสบการณ์คุณค่าเรื่องราวจากอดีต ความอบอุ่นเรียบง่าย ความสวยงาม ดึงดูด ที่มีคุณค่าในการดำรงชีวิต เป็นรากฐานสำคัญที่สามารถสร้างทัศนคติให้สอดคล้องดำเนินควบคู่ ปรับใช้กับการดำรงชีวิตในปัจจุบัน ให้มีมุมมองที่มีคุณค่า ความสวยงาม ดึงดูด ดำรงไว้ซึ่งวิถีชีวิต ในเอกลักษณ์และสัญลักษณ์ภายในท้องถิ่น สีสันความงามภายในพื้นที่แห่งจินตนาการ รากเหง้าจากความสุขพื้นฐานเพื่อความผ่อนคลายจากความเครียด วิตกกังวล คอยกล่อมเกลา แบ่งเบา ปัญหาทั้งทางร่างกายและจิตใจในการดำรงชีวิต

วิธีการดำเนินการสร้างสรรค์ผลงาน

กระบวนการในการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรม ผู้สร้างสรรค์แต่ละคนนั้นย่อมมีวิธีการที่แตกต่างกันไป ตามแนวทางเฉพาะตนว่าจะถ่ายทอดอย่างไรให้ตรงกับแนวคิดและอารมณ์ความรู้สึกที่ต้องการเสนอโดยในผลงานสร้างสรรค์จิตรกรรมชุด “สัญลักษณ์จากรากเหง้าพื้นถิ่นสู่คุณค่าทางสุนทรียะ” นั้นได้มีการเรียบเรียงวางแผนขั้นตอนไว้หลากหลายวิธีเพื่อให้เหมาะสมกับการปฏิบัติผลงานจริง สามารถปรับปรุงและแก้ปัญหาได้ในทางปฏิบัติเพื่อให้ผลงานเป็นที่น่าพอใจที่สุดและมีคุณภาพสมบูรณ์ทุก ๆ ด้านในการสร้างสรรค์โดยมีวิธีดำเนินการสร้างสรรค์ผลงานดังนี้

1. ศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องจากการสร้างสรรค์ ทั้งในเรื่องความประทับใจในวิถีชีวิตชนบท ปัจจัยทางสังคมที่เกี่ยวข้อง ปัญหาเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เข้ามากระทบต่อความรู้สึก ข้อมูลจากศิลปินที่เราได้รับอิทธิพลและประทับใจในผลงานสร้างสรรค์
2. นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามารวบรวมเป็นเอกสารภาพถ่ายหรือข้อมูลจริง ประเด็นในข้อมูลเรื่องราวเหตุผลที่เกิดขึ้น แยกข้อมูลเป็นหมวดหมู่ตามแนวเรื่อง ตามรายละเอียด สีสัน สัญลักษณ์ที่สามารถนำมาปรับใช้ในการสร้างสรรค์
3. เริ่มต้นการเปรียบเทียบข้อมูล วิเคราะห์ สังเคราะห์แยกแยะถึงความเหมาะสมของข้อมูลในการที่จะนำมาปฏิบัติผลงานจริง คำนึงถึงอารมณ์ความรู้สึกของข้อมูลเพื่อนำมาสร้างความกลมกลืนกับเนื้อเรื่องสัญลักษณ์อื่น ๆ รวมทั้งแนวความคิดของผลงาน

4. ทดลองในการหารูปแบบวิธีการในการสร้างสรรค์ผ่านกระบวนการต่าง ๆ เช่น ใช้สีที่มีความหลากหลาย วัสดุต่าง ๆ พื้นที่แตกต่างกันไป เพื่อต้องการให้ผลงานสร้างสรรค์ออกมาตรงกับความรู้สึกและแนวความคิดมากที่สุด มีความสมบูรณ์และมีคุณภาพในการสร้างสรรค์

5. การสร้างภาพร่างโดยวิธีการสร้างภาพในหลาย ๆ ชั้น วิธีการสร้างภาพร่างหลากหลายรูปแบบ นำทฤษฎีต่าง ทั้งทฤษฎีสี่ องค์ประกอบศิลป์มาปรับใช้หาความแตกต่างในแต่ละสภาพร่างเพื่อต้องการขึ้นที่เหมาะสมและลงตัวที่สุดในการขยายผลงานจริง

6. คัดสรรภาพร่างจากการสร้างภาพร่างในหลาย ๆ ชั้น เลือกชั้นที่ตอบสนองอารมณ์ความรู้สึกและตรงกับแนวความคิดมากที่สุดมาขยายเป็นผลงานจริง โดยอาจมีการเปลี่ยนแปลงรายละเอียดบางส่วนในปฏิบัติผลงานจริง

7. การสร้างสรรค์ผลงานจริงโดยใช้เทคนิคสีน้ำมันบนผ้าใบ ในรูปแบบจิตรกรรม 2 มิติ ปฏิบัติผลงานจนเสร็จสมบูรณ์และแก้ไขเป็นที่น่าสนใจมากที่สุดจากภาพร่างที่ได้เลือกไว้

8. วิเคราะห์ผลงานจริงในแต่ละผลงาน ศึกษาประเด็นต่างๆ เหตุผลและสิ่งที่ได้รับ ข้อดีข้อเสียของผลงานโดยใช้หลักการวิเคราะห์ทางศิลปะ ศิลปวิจารณ์ สุนทรียภาพในภาพองค์ประกอบศิลป์ในการวางของภาพ วางจังหวะภายในภาพ รวมถึงทัศนธาตุต่าง ๆ ในงานศิลปะ

9. นำเสนอผลงานผ่านกระบวนการบรรยาย วิเคราะห์วิจารณ์ ในรูปแบบเอกสารและแนวความคิดประกอบภาพผลงานสมบูรณ์ในการสร้างสรรค์

10. เผยแพร่ผลงานสร้างสรรค์โดยการจัดนิทรรศการ หรือออนไลน์ทางด้านและสามารถประยุกต์ใช้ในการสอนในหลักสูตรสาขาวิชาจิตรกรรมทั้งวิชา จิตรกรรม 3 จิตรกรรม 5 วาดเส้นสร้างสรรค์ และศิลปนิพนธ์ได้

ผลงานระยะแรกก่อนการสร้างสรรค์

ในการสร้างสรรค์ผลงานในระยะแรกของผู้สร้างสรรค์ เป็นผลงานที่ได้พัฒนามาอย่างต่อเนื่องทั้งในเรื่องของรูปแบบ เนื้อหา วิเคราะห์ สังเคราะห์ปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาผลงานตามลำดับ เป็นเรื่องราวเกี่ยวกับความประทับใจในวิถีชีวิตชนบท ความสุข ความสนุกสนาน อบอุ่นจากการใช้ชีวิต บรรยากาศเรื่องราว รูปทรงสัญลักษณ์จากทิวทัศน์ที่สร้างขึ้นภายในของผู้สร้างสรรค์ ความพอเพียงและเรียบง่ายจากการดำรงชีวิต โดยนำสีที่สร้างขึ้นภายในภาพมาจากสีที่สร้างขึ้นในสังคมชนบท ถึงแม้ผู้สร้างสรรค์จะดำเนินชีวิตไปอย่างไร แต่ความทรงจำและผูกพันในอดีตก็ไม่เคยจางหาย ผ่านพื้นที่แห่งจินตนาการ โดยมีสัญลักษณ์เป็นส่วนประกอบเพื่อสร้างความสมบูรณ์ภายในภาพ บรรยายสีที่สร้างความจริงทั้งเรื่องสี สัน องค์ประกอบศิลป์ รายละเอียดจากรูปทรงพืชพันธุ์ สิ่งมีชีวิต จังหวะที่วางที่กำหนด มุมมองที่หลากหลายตามประสบการณ์และสิ่งที่พบเจอสัมผัสของสถานที่นั้น ๆ ซึ่งโดยรวมแล้วเป็นผลงานในช่วงที่สื่อถึงความสวยงาม คุณค่าจากความทรงจำและผูกพัน ผลงานสร้างสรรค์ในช่วงก่อนการสร้างสรรค์นี้จะเริ่มมีการค้นคว้าทดลอง รูปแบบที่หลากหลายมากขึ้น เพื่อต้องการความเป็นเฉพาะงานในการสร้างสรรค์ มีการปรับเปลี่ยน ทดลอง เพิ่มเติม บรรยากาศสัญลักษณ์ องค์ประกอบของภาพ ซึ่งผลงานในช่วงนี้เป็นจุดเริ่มต้นสำคัญที่ผู้สร้างสรรค์ได้นำไปปรับใช้ในผลงานชุดนี้ “สัญลักษณ์จากรากเหง้าพื้นถิ่นสู่คุณค่าทางสุนทรียะ” ผลงานระยะแรกก่อนการสร้างสรรค์จะมีจำนวน 35 ชิ้น ดังนี้

ภาพประกอบที่ 30 ผลงานก่อนการสร้างสรรค์ชิ้นที่ 1

ชื่อภาพ หลับฝัน 1

ขนาด 60x80 ซม.

เทคนิค สีน้ำมันบนผ้าใบ

ภาพประกอบที่ 31 แสดงภาพผลงานก่อนการสร้างสรรค์ชิ้นที่ 2

ชื่อภาพ ใฝ่มอง 1

ขนาด 60x80 ซม.

เทคนิค สีน้ำมันบนผ้าใบ

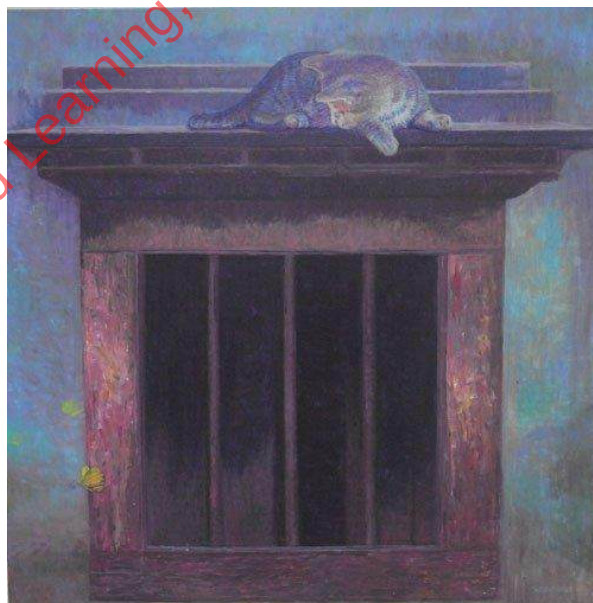
ภาพประกอบที่ 32 แสดงภาพผลงานก่อนการสร้างสรรค์ชิ้นที่ 3
ชื่อภาพ เฝ้ามอง 2
ขนาด 60x60 ซม.
เทคนิค สีน้ำมันบนผ้าใบ

ภาพประกอบที่ 33 แสดงภาพผลงานก่อนการสร้างสรรค์ชิ้นที่ 4
ชื่อภาพ หลับฝัน 2
ขนาด 60x60 ซม.
เทคนิค สีน้ำมันบนผ้าใบ

ภาพประกอบที่ 34 แสดงภาพผลงานก่อนการสร้างสรรค์ชิ้นที่ 5
ชื่อภาพ หลับฝัน 3
ขนาด 100x100 ซม.
เทคนิค สีน้ำมันบนผ้าใบ

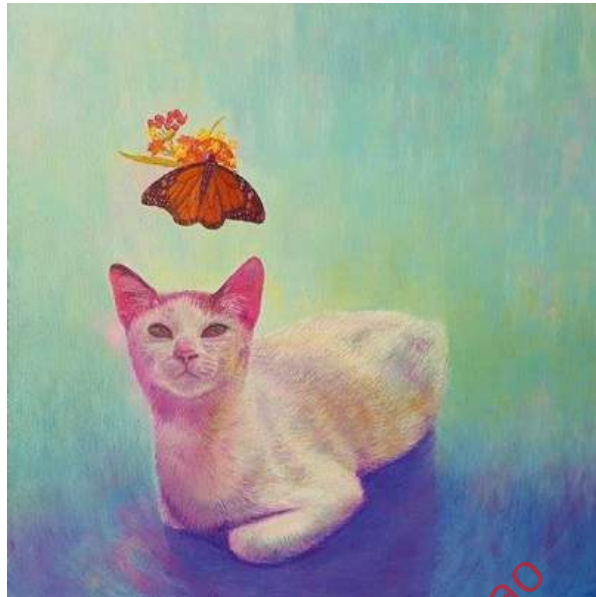
ภาพประกอบที่ 35 แสดงภาพผลงานก่อนการสร้างสรรค์ชิ้นที่ 6
ชื่อภาพ เฝ้ามอง 3
ขนาด 80x80 ซม.
เทคนิค สีน้ำมันบนผ้าใบ

ภาพประกอบที่ 36 แสดงภาพผลงานก่อนการสร้างสรรค์ชิ้นที่ 7
ชื่อภาพ หลับฝัน 4
ขนาด 60x60 ซม.
เทคนิค สีน้ำมันบนผ้าใบ

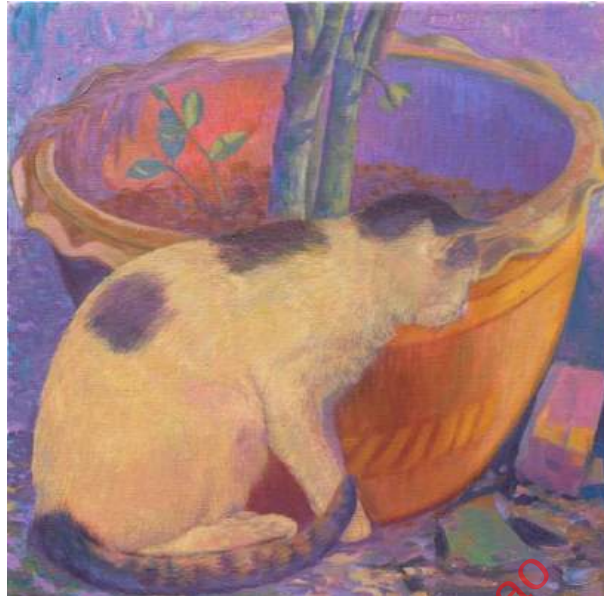
ภาพประกอบที่ 37 แสดงภาพผลงานก่อนการสร้างสรรค์ชิ้นที่ 8
ชื่อภาพ หลับฝัน 5
ขนาด 60x60 ซม.
เทคนิค สีน้ำมันบนผ้าใบ

ภาพประกอบที่ 38 แสดงภาพผลงานก่อนการสร้างสรรค์ชิ้นที่ 9
ชื่อภาพ เฝ้ามอง 4
ขนาด 60x60 ซม.
เทคนิค สีน้ำมันบนผ้าใบ

ภาพประกอบที่ 39 แสดงภาพผลงานก่อนการสร้างสรรค์ชิ้นที่ 10
ชื่อภาพ เฝ้ามอง 5
ขนาด 60x60 ซม.
เทคนิค สีน้ำมันบนผ้าใบ

ภาพประกอบที่ 40 แสดงภาพผลงานก่อนการสร้างสรรค์ชิ้นที่ 11
ชื่อภาพ เฝ้ามอง 6
ขนาด 60x60 ซม.
เทคนิค สีน้ำมันบนผ้าใบ

ภาพประกอบที่ 41 แสดงภาพผลงานก่อนการสร้างสรรค์ชิ้นที่ 12
ชื่อภาพ เฝ้ามอง 7
ขนาด 60x60 ซม.
เทคนิค สีน้ำมันบนผ้าใบ

ภาพประกอบที่ 42 แสดงภาพผลงานก่อนการสร้างสรรค์ชิ้นที่ 13
ชื่อภาพ หลับฝัน 6
ขนาด 60x60 ซม.
เทคนิค สีน้ำมันบนผ้าใบ

ภาพประกอบที่ 43 แสดงภาพผลงานก่อนการสร้างสรรค์ชิ้นที่ 14
ชื่อภาพ หลับฝัน 7
ขนาด 60x60 ซม.
เทคนิค สีน้ำมันบนผ้าใบ

ภาพประกอบที่ 44 ภาพผลงานการสร้างสรรค์ชิ้นที่ 15

ชื่อภาพ หวังแห่งความสุข 1

ขนาด 100x100 ซม.

เทคนิค สีน้ำมันบนผ้าใบ

ภาพประกอบที่ 45 ภาพผลงานการสร้างสรรค์ชิ้นที่ 16

ชื่อภาพ หวังแห่งความสุข 2

ขนาด 60x60 ซม.

เทคนิค สีน้ำมันบนผ้าใบ

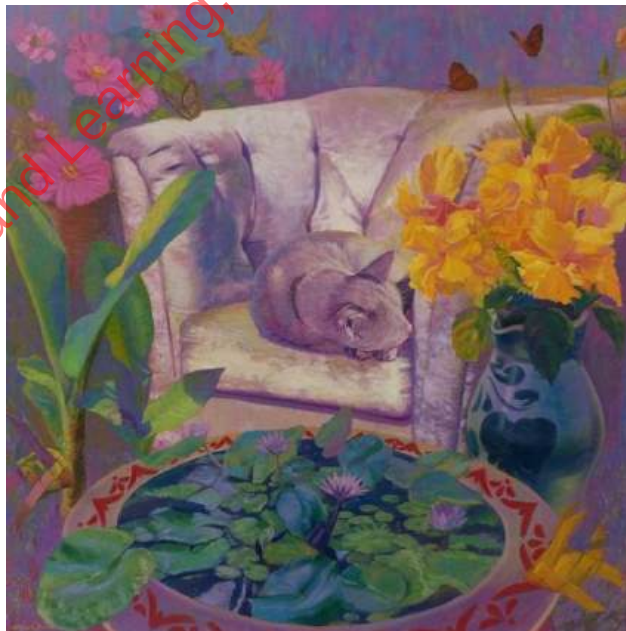
ภาพประกอบที่ 46 แสดงภาพผลงานก่อนการสร้างสรรค์ชิ้นที่ 17
ชื่อภาพ หลับฝัน 8
ขนาด 60x60 ซม.
เทคนิค สีน้ำมันบนผ้าใบ

ภาพประกอบที่ 47 แสดงภาพผลงานก่อนการสร้างสรรค์ชิ้นที่ 18
ชื่อภาพ หลับฝัน 9
ขนาด 60x80 ซม.
เทคนิค สีน้ำมันบนผ้าใบ

ภาพประกอบที่ 48 ภาพผลงานการสร้างสรรค์ชิ้นที่ 19
ชื่อภาพ หลับฝัน 10
ขนาด 100x100 ซม.
เทคนิค สีน้ำมันบนผ้าใบ

ภาพประกอบที่ 49 ภาพผลงานการสร้างสรรค์ชิ้นที่ 20
ชื่อภาพ ในห้วงความสุข 1
ขนาด 100x100 ซม.
เทคนิค สีน้ำมันบนผ้าใบ

ภาพประกอบที่ 50 แสดงภาพผลงานก่อนการสร้างสรรค์ชิ้นที่ 21

ชื่อภาพ ในสระ

ขนาด 50x110 ซม.

เทคนิค สีน้ำมันบนผ้าใบ

ภาพประกอบที่ 51 แสดงภาพผลงานก่อนการสร้างสรรค์ชิ้นที่ 22

ชื่อภาพ ริมหน้าต่าง

ขนาด 60x80 ซม.

เทคนิค สีน้ำมันบนผ้าใบ

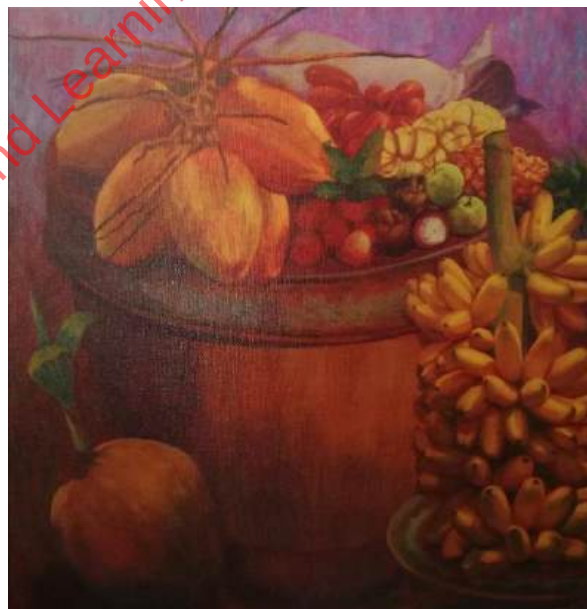

ภาพประกอบที่ 52 แสดงภาพผลงานก่อนการสร้างสรรค์ชิ้นที่ 23

ชื่อภาพ หลับฝัน 11

ขนาด 60x60 ซม.

เทคนิค สีน้ำมันบนผ้าใบ

ภาพประกอบที่ 53 แสดงภาพผลงานก่อนการสร้างสรรค์ชิ้นที่ 24

ชื่อภาพ หลับฝัน 12

ขนาด 60x60 ซม.

เทคนิค สีน้ำมันบนผ้าใบ

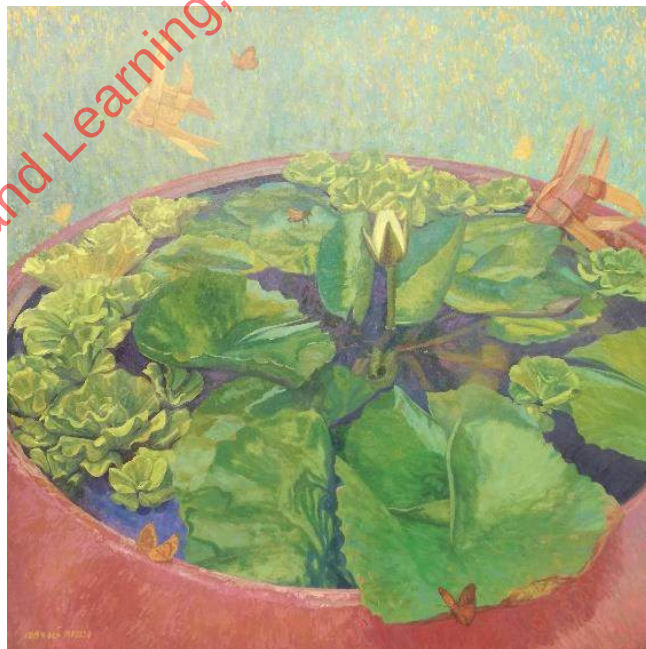
ภาพประกอบที่ 54 แสดงภาพผลงานก่อนการสร้างสรรค์ชิ้นที่ 25
ชื่อภาพ ฝ้ามอง 8
ขนาด 60x60 ซม.
เทคนิค สีน้ำมันบนผ้าใบ

ภาพประกอบที่ 55 แสดงภาพผลงานก่อนการสร้างสรรค์ชิ้นที่ 26
ชื่อภาพ ในห้วงความสุข 2
ขนาด 60x60 ซม.
เทคนิค สีน้ำมันบนผ้าใบ

ภาพประกอบที่ 56 แสดงภาพผลงานก่อนการสร้างสรรค์ชิ้นที่ 27
ชื่อภาพ ในห้วงความสุข 3
ขนาด 60x60 ซม.
เทคนิค สีน้ำมันบนผ้าใบ

ภาพประกอบที่ 57 แสดงภาพผลงานก่อนการสร้างสรรค์ชิ้นที่ 28
ชื่อภาพ ในห้วงความสุข 4
ขนาด 60x60 ซม.
เทคนิค สีน้ำมันบนผ้าใบ

ภาพประกอบที่ 58 แสดงภาพผลงานก่อนการสร้างสรรค์ชิ้นที่ 29
ชื่อภาพ ในห้วงความสุข 5
ขนาด 60x60 ซม.
เทคนิค สีน้ำมันบนผ้าใบ

ภาพประกอบที่ 59 แสดงภาพผลงานก่อนการสร้างสรรค์ชิ้นที่ 30
ชื่อภาพ ในห้วงความสุข 6
ขนาด 60x80 ซม.
เทคนิค สีน้ำมันบนผ้าใบ

ภาพประกอบที่ 60 แสดงภาพผลงานก่อนการสร้างสรรค์ชิ้นที่ 31
ชื่อภาพ ในห้วงความสุข 7
ขนาด 60x60 ซม.
เทคนิค สีน้ำมันบนผ้าใบ

ภาพประกอบที่ 61 แสดงภาพผลงานก่อนการสร้างสรรค์ชิ้นที่ 32
ชื่อภาพ ในห้วงความสุข 8
ขนาด 60x80 ซม.
เทคนิค สีน้ำมันบนผ้าใบ

ภาพประกอบที่ 62 แสดงภาพผลงานก่อนการสร้างสรรค์ชิ้นที่ 33
ชื่อภาพ ในห้วงความสุข 9
ขนาด 100x100 ซม.
เทคนิค สีน้ำมันบนผ้าใบ

ภาพประกอบที่ 63 แสดงภาพผลงานก่อนการสร้างสรรค์ชิ้นที่ 34
ชื่อภาพ ในห้วงความสุข 10
ขนาด 60x80 ซม.
เทคนิค สีน้ำมันบนผ้าใบ

ภาพประกอบที่ 64 แสดงภาพผลงานก่อนการสร้างสรรค์ชิ้นที่ 35

ชื่อภาพ ใบห้วความสุข 11

ขนาด 60x80 ซม.

เทคนิค สีน้ำมันบนผ้าใบ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการสร้างสรรค์ผลงานของผู้สร้างสรรค์ เป็นข้อมูลที่ได้ศึกษาค้นคว้าจากสถานที่จริง บรรยากาศในธรรมชาติ สิ่งของ สัตว์ เรื่องราวจากธรรมชาติ สีสันความสวยงาม จนเกิดเป็นการภาพ เก็บข้อมูลโดยภาพถ่าย ภาพนิ่ง นำมาคลี่คลายพัฒนาต่อในผลงานจริง โดยเลือกมุมมอง ท่าทางของสิ่งนั้นให้ตรงกับแนวความคิดที่ต้องการนำเสนอ ตรงความรู้สึกที่อยากผู้รับชมผลงานได้รับและข้อดีในการถ่ายภาพจากสถานที่จริง คือ เราสามารถรับรู้เรื่องราวนั้นได้โดยตรง ความรู้สึกและบรรยากาศจริงที่ผู้สร้างสรรค์ได้สัมผัสมาปรับเปลี่ยนรูปแบบองค์ประกอบสีสัน ข้อมูลบางส่วนมาจากสังคมในปัจจุบันที่เกิดจากการสังเกตประสบการณ์ในการดำรงชีวิตของผู้คน สภาพความเครียดวิตกกังวล ซึมเศร้า โดยนำความรู้สึกนั้นมาปรับใช้ในกระบวนการทางความคิด ส่งอิทธิพลต่อความคิดของผู้สร้างสรรค์ที่จะทำให้ผู้รับชมผลงานสร้างสรรค์มีความสุข ผ่อนคลาย สบายใจ ไม่ตกอยู่ในสภาวะความเครียดและเศร้าหมอง ข้อมูลจากการสังเกตในหนังสือ การจัดองค์ประกอบศิลป์การวางจังหวะภายในภาพสร้างระยะจุดเด่นจุดรองก็มีความสำคัญอย่างยิ่งในการนำมาพัฒนาผลงาน และสุดท้ายข้อมูลที่ได้จากตัวอย่างผลงานสร้างสรรค์ของศิลปินที่มีความประทับใจ เก็บตัวอย่างผลงานมาวิเคราะห์ วิจัยแยกแยะข้อดีข้อด้อยมาพัฒนาต่อยอด โดยเก็บข้อมูลเป็นภาพถ่าย การอ่านจากหนังสือ นำ

ทั้งเรื่องการจัดองค์ประกอบ สี สัน เรื่องราวมาปรับใช้ ข้อมูลทุกอย่างนี้สามารถนำมาประมวลภาพจัดทำต้นแบบภาพร่างจนกลายเป็นผลงานตามแนวทางเฉพาะตนของผู้สร้างสรรค์

วัสดุอุปกรณ์ในการสร้างสรรค์ผลงาน

ในการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมชุด “สัญลักษณ์จากรากเหง้าพื้นถิ่นสู่คุณค่าทางสุนทรียะนั้น” วัสดุอุปกรณ์ในการปฏิบัติงานที่มีความสำคัญ เป็นสิ่งสำคัญที่คอยเสริมให้ผลงานมีคุณภาพ ผลงานมีความสมบูรณ์ บรรลุตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ วัสดุทุกชิ้นสามารถนำมาสร้างสรรค์พัฒนาผลงานสร้างเอกลักษณ์เฉพาะตน

ภาพประกอบที่ 65 ภาพดินสอในการร่างภาพ

ในการร่างภาพลงผลงานจริงตามภาพร่างที่ได้เลือกไว้ ดินสอสามารถแก้ไขได้ขณะร่าง ภาพ สามารถแก้ทับใหม่ได้หลาย ๆ ครั้ง และดินสอสามารถลงสีน้ำมันทับไปได้โดยไม่ทำให้สีซึมและเกิดความหม่นในขณะลงสีน้ำมันได้

ภาพประกอบที่ 66 ภาพพู่กันสำหรับลงสี

สำหรับสีน้ำมันแล้วพู่กันจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับผู้วาดซึ่งมีความต้องการที่แตกต่างกัน บางท่านไม่ต้องการพู่กันที่มีขนอ่อนเกินไป อยากให้เนื้อสีที่ถ่ายทอดที่แปรงที่ชัดเจนลงบนภาพ อารมณ์ความรู้สึกที่เคลื่อนไหวบางท่านชอบใช้พู่กันที่มีขนนิ่ม มีสปริงตัวเวลาวาด สามารถใช้ได้อย่างนุ่มนวล ผลงานประเภทนี้ผู้วาดจะนิยมเกลี่ยสีเรียบและต้องการความละเอียดสมจริง พู่กันจะมีหลากหลายขนาดและหลากหลายชนิด ขึ้นอยู่กับความต้องการและพอใจของผู้วาด โดยส่วนใหญ่แล้วผู้ที่วาดภาพนั้นจะผ่านการทดลองใช้พู่กันเบื้องต้น ก่อนที่จะค้นคว้าและพบเจอพู่กันอุปกรณ์ที่ถนัดในการวาดภาพระยะยาว

ภาพประกอบที่ 67 ภาพเฟรมผ้าใบ

สำหรับเฟรมผ้าใบนั้นเนื้อผ้านั้นก็มีหลายรูปแบบอาจมีลายผ้าขนาดใหญ่ บางชนิดมีขนาดเล็ก ขึ้นอยู่กับความชอบและความถนัดของ ผู้วาดเพราะบางครั้งการซึมซับสีจะดึงสีให้ติดบนผ้าแคนวาสนั้นจะไม่เหมือนกัน อีกรูปแบบหนึ่งคือเฟรมผ้าใบที่เกิดจากเนื้อผ้าจริง ๆ ผู้วาดสามารถนำมารองพื้นด้วยสีและกาวหลาย ๆ ชั้นได้เองตามความพอใจ แต่ข้อเสียของผ้าใบรูปแบบนี้คือ ผู้วาดจะวาดยากกว่าผ้าใบสำเร็จรูปแคนวาส การเกลี่ยสีจะมีความแห้งเร็วและเกลี่ยสีได้ยากจะเหมาะกับผู้ที่เน้นที่แปรงเป็นส่วนใหญ่ สำหรับคนทำงานศิลปะในวงกว้างจะนิยมผ้าใบเนื้อแคนวาสเป็นส่วนใหญ่เพราะจะมีความสะดวกและรวดเร็วในการวาด

ภาพประกอบที่ 68 ภาพสีน้ำมันหลากหลายชนิด

แสดงลักษณะของสีน้ำมันที่หลากหลายเฉด เพื่อสามารถถ่ายทอดอารมณ์ที่มีความสุข ผูกพัน กลมกลืน สมดุล ทางด้านเทคนิค เนื้อสีจะมีความมันวาวที่ถ่ายทอดความบิดหรือความสุขได้เป็นอย่างดี และสามารถเกลี่ยสีได้สัมพันธ์กับรายละเอียดที่ต้องการนำเสนอ ภายใต้รูปทรงและ สัญลักษณ์ต่างๆ ข้อดีของสีน้ำมันที่เห็นได้ชัดที่สุดคือสามารถสร้างมิติและมวลปริมาตรของสีได้ชัดเจน ในรูปทรงและเรื่องราวนั้นอาจจะมี ความหนาความโปร่งก็ขึ้นอยู่กับส่วนผสมมากน้อยตามความต้องการของผู้วาด และที่สำคัญสามารถใช้แบบที่ แปร่งและแบบเกลี่ยละเอียดได้โดยสามารถแก้ไขและปรับได้เรื่อย ๆ ไม่แห้งเร็วจนเกินไปเหมาะสมสำหรับผลงานที่มีขนาดใหญ่และต้องใช้เวลาในการวาด

ภาพประกอบที่ 69 ภาพจานสีที่มีพื้นที่กว้าง

แสดงลักษณะจานสีที่ใช้ในการสร้างสรรค์ ควรจะมีพื้นที่ในการผสมสีหรือมีขนาดใหญ่ เหมาะสมในการ ใช้ขณะปฏิบัติผลงานสร้างสรรค์ สำหรับจานสีที่มีพื้นที่กว้าง ๆ นั้นจะเหมาะกับผู้อาวุโสที่เน้นอารมณ์ความรู้สึกที่ ฉับพลันในผลงานต้องการผสมสีและถ่ายทอดผลงานโดยใช้ที่แปร่งได้รวดเร็ว ตามความถนัดและความชอบ ส่วนตัวของผู้อาวุโส

ภาพประกอบที่ 70 ภาพน้ำมันลินสีด

น้ำมันผสมที่ใช้สำหรับจิตรกรรมสีน้ำมันส่วนใหญ่แล้วมี 2 ชนิด ทั้งสำหรับให้สีน้ำมันแห้งเร็วและแห้งช้า หรือผู้วาดบางท่านจะใช้เพียงชนิดเดียวก็ได้ ขึ้นอยู่กับความถนัดและความต้องการของผู้วาด สำหรับชนิดที่แห้งเร็วนั้นเรียกว่า ลิน มีขนาดแตกต่างกันไปตามราคาและคุณภาพของชนิดนั้น ๆ จะให้สำหรับพื้นที่ที่ต้องการความรวดเร็วและเสร็จสิ้นเลยในเวลานั้น ๆ ส่วนลินสีดที่ชนิดที่ทำให้ผลงานแห้งช้ามีขนาดและราคาแตกต่างกันด้วยเช่นกัน เหมาะสำหรับพื้นที่ที่ต้องการใช้เวลาในการวาดนาน ๆ หรือผลงานที่ต้องการความละเอียดเกลี้ยงเรียบเนียน

ภาพประกอบที่ 71 ถ้วยใส่น้ำมันผสมสี

เป็นอุปกรณ์ที่สำคัญอย่างหนึ่งในการวาดภาพจิตรกรรมเทคนิคสีน้ำมัน เพราะจำเป็นต้องใช้สำหรับการใส่น้ำมันละลายสีในขณะใช้ ขนาดของถ้วยหรือแก้วควรมีขนาดที่พอเหมาะไม่ใหญ่หรือเล็กจนเกินไปเหมาะสมกับพื้นที่วาดภาพหรือความสะดวกของผู้วาดเอง ยิ่งเป็นอุปกรณ์ที่สามารถเปิดปิดและมีฝาได้ดี จะทำให้เก็บไว้ใช้ในครั้งต่อไปได้ในกรณีใช้ไม่หมด

ภาพประกอบที่ 72 ภาพผ้าเช็ดสี

แสดงลักษณะของผ้าเช็ดสีน้ำมันและเช็ดลินสิด ควรเลือกผ้าที่มีความหนืดและนุ่มซับน้ำมันได้ดีจะทำให้เช็ดฟุ้งกันสะอาดและแห้งเร็วมากยิ่งขึ้น

ภาพประกอบที่ 73 น้ำยาล้างฟุ้งกัน

การล้างฟุ้งกันสำหรับสีน้ำมันนั้นจำเป็นต้องใช้ชนิดที่สามารถจัดความสกปรกจากสีน้ำมันได้ ทำปฏิกิริยากับสีน้ำมันจนเกิดความสะดวก เช่น น้ำยาล้างสำหรับสีน้ำมัน ผงซักฟอก น้ำยาล้างจาน โดยน้ำมันสามารถล้างได้สะอาดด้วยเช่นกันแต่ไม่เป็นที่นิยมในปัจจุบันเพราะมีกลิ่นที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพเป็นอย่างมาก จะนิยมใช้น้ำยาล้างสีน้ำมันโดยเฉพาะที่มีกลิ่นน้อยมากและสามารถรองเอาตะกอนสีทิ้งแล้วนำมาใช้ใหม่ได้และที่สำคัญที่สุดควรเช็ดฟุ้งกันให้สะอาดและแห้งทุกครั้งหลังการล้าง

ภาพประกอบที่ 74 ถังล้างพุ่กัน

สำหรับถังล้างพุ่กันนั้นควรใช้ถังที่มีขนาดกลางและไม่เล็กจนเกินไป สีน้ำมันจะเหมาะสำหรับการล้างในพื้นที่กว้าง จะทำให้พุ่กันมีความสะอาดมากขึ้น และเป็นถังที่มีคุณภาพแข็ง เช่น ถังเหล็ก หรือสังกะสี เพราะจะมีความคงทน ไม่ยืดหยุ่นและสามารถขีดสีในบริเวณปากถังได้เป็นอย่างดี ไม่นิยมใช้ถังพลาสติกกับน้ำล้างพุ่กัน เช่น น้ำมันสนหรือทินเนอร์เพราะจะทำให้พื้นถังละลายได้และเพื่อความปลอดภัยของผู้ว่าดส่วนใหญ่จะล้างพุ่กันกับน้ำยาล้างโดยเฉพาะ หรือผงซักฟอกและน้ำยาล้างจานจะทำให้ไม่มีกลิ่นที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ

การสร้างภาพร่างหรือภาพต้นแบบ

ภาพร่างเกิดจากกระบวนการศึกษาข้อมูลและรวบรวมข้อมูลที่ดีที่สุด แล้วจึงนำมาทำเป็นภาพร่าง ในขั้นตอนการทำภาพร่างเริ่มต้นจากการวิเคราะห์ว่าจะนำข้อมูลไปใช้ตรงไหนในภาพร่าง จัดวางองค์ประกอบศิลป์ จังหวะที่เกิดขึ้นในภาพ ว่าทัศนธาตุต่างๆจะเป็นอย่างไร โดยใช้เทคนิคปากกานกระดาศ เป็นผลงานวาดเส้น (Drawing) จำนวน 3 – 5 ชิ้นต่อหนึ่งผลงาน นำภาพร่างมาพิจารณาคัดเลือกชิ้นที่ลงตัวและสมบูรณ์ที่สุดมาขยายเป็นผลงานจริง ในชิ้นงานของภาพร่างนั้นอาจต้องกำหนดขนาดและขอบเขตให้ชัดเจนเพื่อจะได้ไม่ผิดพลาดส่วนตามขนาดผลงานจริง สามารถปรับเปลี่ยนภาพร่างเพิ่มเติม ลด สัญลักษณ์ต่าง ๆ ได้ตลอดเวลาภายในภาพ สร้างบรรยากาศภายในภาพโดยโครงสร้างส่วนรวม แยกแยะว่าจะจุดไหนควรอยู่ในกลุ่มสีอย่างไร โดยคำนึงถึงรายละเอียดให้สมบูรณ์ โครงสร้างทั้งหมดของผลงาน

ในบางครั้งการทำงานสร้างสรรค์หรือคิดค้นมาอย่างยาวนานอาจจะมีปัญหาในการสร้างภาพต้นแบบ บางครั้งผลงานอาจจะเกิดการซ้ำไปซ้ำมาโดยไม่น่าสนใจ บางครั้งแบบอย่างที่เป็นเอกลักษณ์และต้นแบบที่น่าสนใจได้ถูกใช้ไปหมดแล้ว การสะกิดลายเส้นอาจจะจะเป็นวิธีการที่สามารถสื่อสารได้รวดเร็วตรงไปตรงมาได้ทันที การหาความเป็นไปได้รูปทรง รายละเอียด ที่วางได้อย่างรวดเร็วเห็นผลสัมฤทธิ์ได้ทันที การค้นหาความคิดอาจมาจากการกำหนดโจทย์ให้กว้างๆ เลือกเอาเส้นมาเป็นทัศนธาตุหลัก หาความเป็นไปได้ของเส้น โดยอาจจะปราศจากความคิดและเป้าหมายใดๆ ปล่อยให้แสดงออกโดยอาศัยใจ(ปัญญาญาณ)โดยไม่ใช้สมอง (ปรีชาญาณ)โต้ตอบไปมาอย่างอัตโนมัติกับเส้นที่เกิดขึ้น เมื่อเดินมาถึงจุดที่เห็นเรื่องราว รูปทรงบางอย่างเชื่อมโยงกับประสบการณ์ของผู้สร้างสรรค์ จะทำให้เริ่มเห็นเรื่องราว ความหมายได้ชัดเจนยิ่งขึ้นในการสร้างสรรค์แบบร่างภาพต้นแบบ ซึ่งเป็นต้นความคิดที่สำคัญที่สุดของภาพก่อนที่จะสร้างสรรค์ผลงานจริงต่อไป

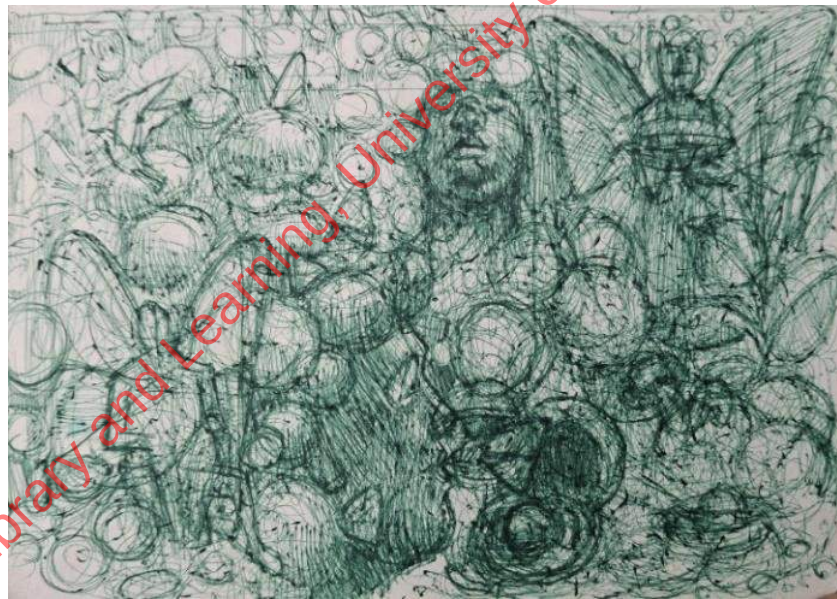
ความแตกต่างในการทำภาพร่างนอกจากความถนัดของผู้สร้างสรรค์แล้ว การสร้างภาพร่างขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์หรือเจตนาของผู้สร้างสรรค์ ซึ่งเป็นที่ทราบกันโดยทั่วไปว่าอาจแบ่งได้เป็น 3 กลุ่มใหญ่คือ

1. กลุ่มสุนทรียภาพนิยม ทำภาพร่างได้ทุกแบบ ตั้งแต่ภาพร่างที่มีเส้นไม่กี่เส้นคร่าวๆไปจนถึงมีรายละเอียด มีสีเส้น มีน้ำหนักแสงเงาชัดเจน

2. กลุ่มแสดงออกถึงอารมณ์นิยม อาจจะทำภาพร่างได้บ้าง เป็นเส้นโครงสร้างได้ไม่กี่เส้นหรือไม่อาจทำได้เลย ดังตัวอย่างกลุ่มแอ็บสแตรคเอ็กซ์เพรสชันนิสม์(Abstract Expressionism)ที่ผลงานมีขนาดใหญ่มาก และใช้เทคนิคที่ต้องทำด้วยความรวดเร็ว เช่น การหยดสี สาด ราด เทสี ก่อนใช้เครื่องมือ และอุปกรณ์ต่างๆ เช่น พู่กันขนาดใหญ่เท่าไม้กวาดต่อตามยาว รวมไปถึงใช้ฟองน้ำ ผ้ากระสอบ และผ้าใบดิบไม่ลงพื้นปล่อยให้สีซึมเข้าไปในเนื้อ ซึ่งวิธีการเหล่านี้ต้องทำอย่างรวดเร็ว อย่างชัดเจน ที่ควบคุมได้บ้างไม่ได้บ้าง ซึ่งในส่วนที่เกิดขึ้นเองตามกฎเกณฑ์ของธรรมชาติ เช่น แรงดึงดูดของโลกที่ทำให้สีไหลเป็นเส้นตรงจากบนลงล่างเสมอ ลักษณะเป็นไปเองเช่นนี้ กลับเป็นข้อดีข้อเด่น เพราะเป็นเป็นการแสดงออกอย่างฉับพลัน สด สะอาด บริสุทธิ์ โดยไม่มีการปรุงแต่ง

3. กลุ่มความคิดนิยม เป็นกลุ่มของศิลปินที่ต้องใช้ความคิดเป็นถ้อยคำ มีเรื่องราว ความหมายที่พูดหรือเขียนอธิบายได้ง่ายด้วยภาษาอังกฤษ รวมไปถึงการเขียนวิทยานิพนธ์ภาคเอกสาร ทำวิจัยเพื่อสร้างสรรค์หรือเขียนเป็นโครงการต่างๆเพื่อขอทุน เพื่อแสดงนิทรรศการได้ง่าย เป็นรูปธรรมมากที่สุด รวมทั้งผลสัมฤทธิ์ที่เกิดขึ้นก็ได้ตรงตามเป้าหมายที่วางไว้ได้ด้วย

ซึ่งในยุคปัจจุบันการสร้างสรรค์เปิดกว้าง อะไรก็สามารถนำมาสื่อในการสร้างสรรค์ได้ทั้งนั้น ขึ้นอยู่กับเจตนาในการสร้างสรรค์ว่ามีความชัดและมีพลังเพียงใด เพียงแต่ถ้าผู้สร้างสรรค์จะต้องอ่านผลลัพธ์ให้ออกมาว่าตัวภาพร่างได้สื่อความหมาย หรือความรู้สึกอะไรออกมาได้บ้าง เพราะบางครั้งเราอาจจะไม่มีเจตนาให้เกิดผลอย่างนั้นแต่การใช้ปัญญาประดิษฐ์ได้ช่วยให้มันเกิดขึ้นได้ ถ้าเราเห็นและรู้ทันแล้วเอามาใช้ก็จะเป็นผลดีต่องาน แต่ถ้าเราไม่เห็นไม่รู้สึกกับมัน ได้แต่ลอกเลียนจากภาพร่างให้เหมือนประการเดียวโดยปราศจากเจตนา ผลงานก็จะแตกต่างกันอย่างยิ่งคือ ขาดชีวิต ขาดความเป็นจริง ดูแห้งแล้งและจืดชืดขาดความรู้สึกของผู้สร้างสรรค์เอง (อิทธิพล ตั้งโฉลก, 2560, น. 99-100)

ภาพประกอบที่ 75 ภาพร่างต้นแบบชิ้นที่ 1

แสดงการสร้างภาพร่างต้นแบบ ก่อนที่จะนำไปขยายเป็นผลงานจริงโดยทดลองสร้างภาพร่างต้นแบบจำนวนหลายๆชิ้น เพื่อความสมบูรณ์ขององค์ประกอบศิลป์ภายในภาพ

ภาพประกอบที่ 76 ภาพร่างต้นแบบขั้นที่ 2

แสดงการสร้างภาพร่างต้นแบบ โดยวิธีการวาดเส้นหาจังหวะรูปทรง จุดเด่น ก่อนที่จะนำไปขยายเป็นผลงานจริงโดยทดลองหาจังหวะความลงตัวของรูปทรงพื้นที่ว่าง สร้างภาพร่างต้นแบบจำนวนหลายๆชิ้นเพื่อ ความสมบูรณ์ขององค์ประกอบศิลป์ที่ลงตัวกับขนาดเฟรมผ้าใบ

ภาพประกอบที่ 77 ภาพร่างต้นแบบขั้นที่ 3

แสดงการสร้างภาพร่างต้นแบบ ก่อนที่จะนำไปขยายพัฒนาสัญลักษณ์รูปทรงที่หลากหลาย จังหวะ ของดอกไม้ พืชพันธุ์ สิ่งมีชีวิต ทดลองสร้างภาพร่างต้นแบบจำนวนหลายๆชิ้นเพื่อ ความสมบูรณ์ของ องค์ประกอบศิลป์ สีเส้น และความสมบูรณ์ของผลงาน

ภาพประกอบที่ 78 ภาพร่างต้นแบบขั้นที่ 4

แสดงการสร้างภาพร่างต้นแบบ ก่อนที่จะนำไปพัฒนาเปลี่ยนแปลงรูปทรง มุมมองที่แตกต่าง ที่เชื่อมโยงกับแนวความคิด ขยายเป็นผลงานจริงโดยทดลองสร้างภาพร่างต้นแบบจำนวนหลายชิ้น เพื่อความสมบูรณ์ขององค์ประกอบศิลป์ภายในภาพ

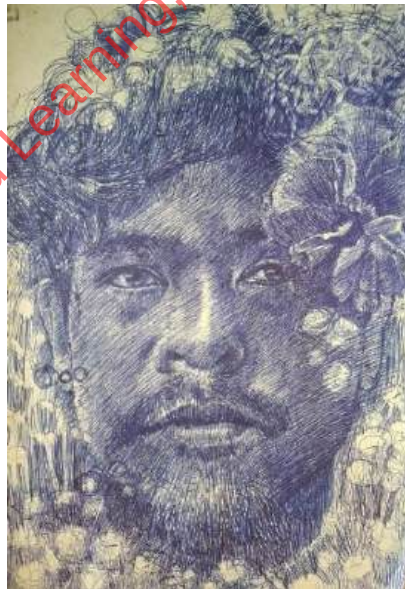
ภาพประกอบที่ 79 ภาพร่างต้นแบบขั้นที่ 5

แสดงการสร้างภาพร่างต้นแบบ ก่อนที่จะนำไป ขยายเป็นผลงานจริงโดยทดลองสร้างภาพร่างต้นแบบจำนวนหลายชิ้น เพื่อความสมบูรณ์ขององค์ประกอบศิลป์ภายในภาพและนำสัญลักษณ์ที่ผูกพันใกล้ชิดมาเพิ่มเติม

ภาพประกอบที่ 80 ภาพร่างต้นแบบขั้นที่ 6

แสดงการสร้างภาพร่างต้นแบบ หยิบยกรมาจากสัญลักษณ์พื้นถิ่น พืชพันธุ์พื้นบ้าน สร้างจังหวะรูปทรง แสงเงาผ่านการวาดเส้น เพื่อความสมบูรณ์ขององค์ประกอบศิลป์ภายในภาพ

ภาพประกอบที่ 81 ภาพร่างต้นแบบขั้นที่ 7

แสดงการสร้างภาพร่างต้นแบบ วางจังหวะดอกไม้ แมลง แสงเงา ก่อนที่จะนำไปขยายเป็นผลงานจริง โดยทดลองสร้างภาพร่างต้นแบบจำนวนหลายๆชิ้นโดยกลับมามองรากเง้าของเรื่องราวความคิดจากสิ่งมีชีวิต เพื่อความสมบูรณ์ขององค์ประกอบศิลป์ภายในภาพในการวางจุดเด่นสำคัญ

ภาพประกอบที่ 82 ภาพร่างต้นแบบชิ้นที่ 8

แสดงการสร้างภาพร่างต้นแบบ โดยคำนึงถึงสัญลักษณ์ที่เป็นสิ่งมีชีวิต มนุษย์และสัตว์ ก่อนที่จะนำไปขยายเป็นผลงานจริงโดยทดลองสร้างภาพร่างต้นแบบหาจังหวะการวางขนาดของรูปทรง จำนวนหลายๆชิ้น เพื่อความสมบูรณ์ขององค์ประกอบศิลป์และสีเส้นที่สัมพันธ์กันในภาพ

ภาพประกอบที่ 83 ภาพร่างต้นแบบชิ้นที่ 9

แสดงการสร้างภาพร่างต้นแบบในช่วงการพัฒนาปรับเปลี่ยนมุมมอง รูปทรงหลักและองค์ประกอบ แสงเงาของสิ่งมีชีวิต ก่อนที่จะนำไปขยายเป็นผลงานจริง

ภาพประกอบที่ 84 ภาพร่างต้นแบบขั้นที่ 10

แสดงการสร้างภาพร่างต้นแบบโดยการเพิ่มเติมเนื้อหาความคมชัดให้โดดเด่นของสัญลักษณ์ภายในภาพ ที่สัมพันธ์กับแนวความคิด ก่อนที่จะนำไปขยายเป็นผลงานจริงเพื่อความสมบูรณ์ขององค์ประกอบศิลป์ภายในภาพที่ลงตัวมากที่สุด

การสร้างสรรค์ผลงานจริง

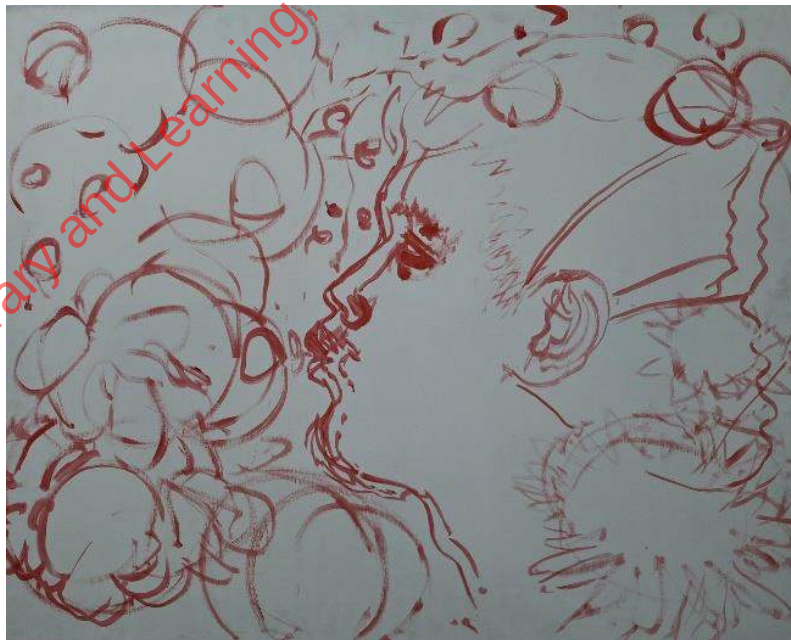
การสร้างสรรค์ผลงานจริงในจิตรกรรมชุด “สัญลักษณ์จากรากเหง้าพื้นถิ่นสู่คุณค่าทางสุนทรีย์” นี้ เกิดจากการค้นคว้า ศึกษา วิเคราะห์ สังเคราะห์จนเกิดมาเป็นผลงานที่สมบูรณ์ โดยมีกระบวนการสร้างสรรค์อย่างเป็นขั้นตอน อาจจะมีที่มาจากหลายปัจจัยก่อนเกิดเป็นผลงานสร้างสรรค์ ทั้งปัจจัยทางการดำรงชีวิตของผู้สร้างสรรค์ สังคมในปัจจุบัน ประสบการณ์ใช้ชีวิตจากธรรมชาติ จากศิลปินที่ประทับใจจนกลั่นกรองเป็นผลงานที่สะท้อนแนวความคิดที่เรียบง่าย ผ่านแง่มุมที่สงบ เรียบง่ายในชนบท ผ่านช่วงเวลาที่น่าสงบ เรียบง่ายในการดำรงชีวิตที่ไม่ได้เร่งรีบจนเกินไป ถ่ายทอดจินตนาการผ่านเรื่องราวที่พบเจอเหตุการณ์ความทรงจำ ความผูกพัน คลุกคลี ถ่ายทอดความจริงสมมุติ ผ่านผลงานจิตรกรรม คือการตระหนักถึงความจริงของการรับรู้ที่มีหลายระดับ หลายชุดความจริง ความคิดหลังสมัยใหม่บอกว่า ความจริงไม่มี มีแต่กฎเกณฑ์ที่บอกว่าอะไรจริงอะไรไม่จริง ขึ้นอยู่กับคนคนนั้นจะเชื่อแบบใดหรือมีประสบการณ์ระดับไหน ในพุทธศาสนากว่าว่าความจริงนั้นมี 2 ระดับ คือ ความจริงแบบสมมุติ หรือสมมุติสัจจะ กับ ปรมัตถสัจจะ ผู้สร้างสรรค์จึงหยิบยกความจริงที่เกิดขึ้นในชีวิต ข้าวของเครื่องใช้ สิ่งมีชีวิต พืชพันธุ์ มุมมองการใช้ชีวิต เรื่องราวรอบบริเวณที่อยู่อาศัย มีสีสันแห่งความสุข ความงาม ความอบอุ่นเรียบง่าย มีสีสันที่หลากหลายในธรรมชาติมาปรับใช้สร้างสรรค์สร้างผลงานความจริงสมมุติขึ้นเป็นผลงานจิตรกรรมสีน้ำมันจากรากเหง้าความสุขความดีงามของชีวิต ตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการถ่ายทอดสะท้อนความรู้สึกความสุข สงบ บรรยากาศที่ผ่อนคลาย ทั้งเนื้อหา สีสัน รูปทรง ต่อกลุ่มบุคคลที่สนใจและรับชมผลงาน เพื่อแบ่งเบาความทุกข์ ความตึงเครียด ความเร่งรีบในการทำงานหรือการใช้ชีวิตในปัจจุบัน หยุดนิ่งทบทวนกับปัญหา พักกาย พักจิตใจให้สงบผ่านการซึมซับผลงานศิลปกรรมร่วมสมัย เทคนิคจิตรกรรมสีน้ำมันบนผ้าใบ 2 มิติ (เกรียงไกร กุลพันธ์, 2557)

จากระยะก่อนการสร้างสรรค์พัฒนาผลงานชุด “จินตภาพแห่งความผูกพัน” จนถึงจิตรกรรมชุด “สัญลักษณ์จากรากเหง้าพื้นถิ่นสู่คุณค่าทางสุนทรีย์” โดยเริ่มขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงานจริง จากการที่เราเตรียมเฟรมผ้าใบ Canvas วางไว้ในพื้นที่ที่มีแสงแดดเข้าถึง เหมาะสมในการปฏิบัติงานและสามารถปกป้องสายตาได้ของผู้ปฏิบัติผลงาน ขั้นตอนต่อไปคือร่างภาพตามสัดส่วนของภาพร่างต้นแบบขยายให้เหมาะสมตามแบบภาพร่างเพื่อไม่ให้องค์ประกอบและจังหวะที่ลงตัวเปลี่ยนแปลงไป ร่างรายละเอียดในภาพจนครบถ้วนทั้งในเรื่องของรูปทรง ขนาดของสัญลักษณ์ทั้งที่มีชีวิตและไม่มีชีวิต และถอยระยะห่างเพื่อดูความเหมาะสมของภาพ จังหวะที่ว่าง ความห่าง โครงสร้างต่าง ๆ ภายในภาพ เมื่อได้ภาพร่างแล้วเริ่มปฏิบัติการลงสีโดยรวมให้ทั่วทั้งภาพเพื่อกำหนดบรรยากาศ โดยใช้จานสีและพู่กันที่มีขนาดใหญ่ ผสมน้ำมันและค้อย ๆ เพิ่มรายละเอียดมากขึ้นเพิ่มเนื้อสี ความเข้มข้น จนผลงานเกือบมีความสมบูรณ์ พิจารณาเรื่องสีและบรรยากาศของภาพให้สวยงามและเหมาะสมกับบรรยากาศและแนวความคิด ลงสีเพิ่มเติมปรับเปลี่ยนแก้ไขในขั้นตอนสุดท้าย คือทบทวนความสมบูรณ์ และเก็บรายละเอียดของงานอีกครั้งในจุดที่ต้องการเน้นเป็นสำคัญโดยมีภาพขั้นตอนการสร้างสรรค์ดังนี้

ภาพประกอบที่ 85 การเตรียมพื้นเฟรมผ้าใบ

เฟรมผ้าใบขนาดพอเหมาะกับแบบร่างสัดส่วน ขนาดเหมาะสมกับองค์ประกอบศิลป์ในการสร้างสรรค์ เพื่อผลงานที่สมบูรณ์ที่สุดในขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงานจริง

ภาพประกอบที่ 86 การร่างภาพบนเฟรมผ้าใบ

กำหนดรูปทรงและรายละเอียดที่ต้องการใส่ไว้ในภาพ ขนาดสัญลักษณ์ในพื้นที่ การจัดองค์ประกอบของรูปทรงให้เหมาะสมกับขนาดเฟรมผ้าใบ

ภาพประกอบที่ 87 การร่างที่เพิ่มความชัดเจนของสัญลักษณ์

ขั้นตอนในการวางขนาดโครงสร้าง รูปทรง กำหนดที่ว่าง และสัญลักษณ์ที่มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น ปริมาณ การซ้ำของรูปทรงที่ต้องการ

ภาพประกอบที่ 88 การกำหนดน้ำหนักเส้นของการร่างภาพ

น้ำหนักเส้นในการร่างภาพมีความจำเป็นอย่างยิ่งในขณะร่างภาพ เพราะจะทำให้รู้ว่าตรงไหนควรเพิ่มสี น้ำหนัก บาง เบา หรือมีความสว่าง ในขั้นตอนต่อไปจะทำให้ผลงานมีความรวดเร็วมากยิ่งขึ้น

ภาพประกอบที่ 89 ภาพแสดงขั้นตอนในการลงสีน้ำมันโดยรวม

ภาพรวมในการสร้างบรรยากาศเกิดจากขั้นตอนในการลงสีรวมๆก็เป็นส่วนสำคัญ เป็นการกำหนดโครงสร้างของสีที่เห็นได้ชัดเจนก่อนเก็บรายละเอียด ลงสีที่ไกล อ่อนแก่ และที่เป็นจุดเด่น เพื่อความสะดวกรวดเร็วและเหมาะสมกับจังหวะในการแทรกเนื้อสีภายในภาพ

ภาพประกอบที่ 90 ภาพแสดงขั้นตอนในการเริ่มลงสีน้ำมัน

เริ่มเก็บรายละเอียดจากรยะหลังภายในภาพ สัญลักษณ์ที่มีความสำคัญในระยะไกล จุดที่ยังไม่เน้นความสำคัญภายในภาพ โดยยังคำนึงถึงการกระจายของโครงสร้างสีทั่วทั้งภาพในการสร้างบรรยากาศ

ภาพประกอบที่ 91 ภาพแสดงขั้นตอนในการเก็บรายละเอียด

เก็บรายละเอียดดอกไม้พืชพันธุ์ สัญลักษณ์ภายในภาพ หน้าหนักของสีที่ดอกไม้แต่ละชนิด ระยะใกล้ กลาง ไกล แสงเงาที่ชัดเจนมากยิ่งขึ้น

ภาพประกอบที่ 92 ภาพแสดงขั้นตอนในการเก็บรายละเอียดของสัญลักษณ์

เริ่มมองจากการเน้นจุดสำคัญของดอกไม้ สัตว์ในแต่ละกลุ่มให้ชัดเจนตามความต้องการมากที่สุด สีสันทที่สัมพันธ์กลมกลืนกับบรรยากาศของภาพมากที่สุด

ภาพประกอบที่ 93 ภาพแสดงขั้นตอนในการเก็บรายละเอียดของสัญลักษณ์ระยะใกล้

ความสำคัญของดอกไม้ สัญลักษณ์ระยะใกล้ เก็บรายละเอียดใหม่ความเด่นชัดด้วยพู่กันขนาดเล็ก
น้ำหนักสมบูรณ์ สีสันสดใสสวยงาม

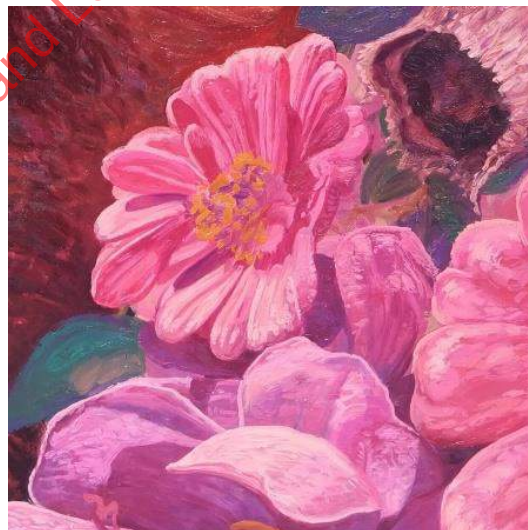
ภาพประกอบที่ 94 ภาพแสดงขั้นตอนในการเก็บรายละเอียดพื้นผิว

เพิ่มเติมรายละเอียดในการแบ่งแสงเงา เนื้อสี ในปีกผีเสื้อ ดอกไม้ ผิวคน หรือสิ่งมีชีวิตอื่น เว้นและสร้าง
ปริมาณเนื้อสีในจังหวะที่พู่กัน เพื่อแสดงความเป็นจริงถึงสัญลักษณ์นั้นๆมากยิ่งขึ้น

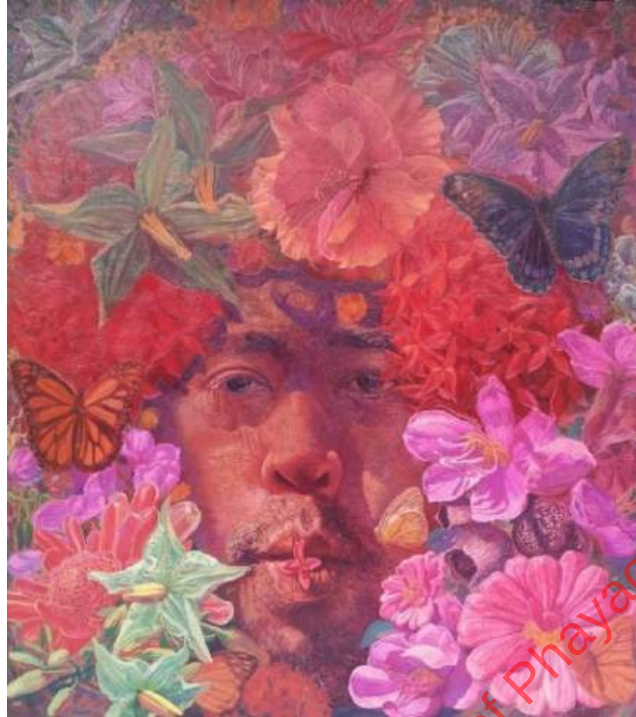
ภาพประกอบที่ 95 ภาพแสดงขั้นตอนในการเก็บรายละเอียดระยะกลุ่มดอกไม้

สีสันแสงเงา น้ำหนักระหว่างดอกที่ต้องเก็บรายละเอียดให้ชัดเจนที่สุดในระยะหน้า ทั้งบริเวณกลีบ เกสร ดอกไม้ ปีกแมลง คอยสร้างพื้นผิวและจุดที่ใกล้เคียงให้ได้มากที่สุด

ภาพประกอบที่ 96 ภาพแสดงขั้นตอนในการเก็บรายละเอียดระยะหน้าสุด

แสงเงาจากพื้นผิวของกลีบดอกไม้ น้ำหนักระหว่างดอกที่ต้องเก็บรายละเอียดให้ชัดเจนที่สุดในระยะหน้า สีที่กระจาย สัมพันธ์กันรอบพื้นที่ รายละเอียดภายใต้แสงเงาของรูปทรงอื่นๆ เกสร ดอกไม้ ปีก

ภาพประกอบที่ 97 ภาพแสดงภาพผลงานที่เสร็จสมบูรณ์ในมุมมองสัญลักษณ์จากด้านตรง

หลักจากที่ได้เก็บรายละเอียดภายใน ภาพ ทั้งรูปทรง และบรรยากาศของสี ทำให้ผลงานมีความสมบูรณ์ สัญลักษณ์มีความสัมพันธ์กันเชื่อมโยงกันทั้งภาพ ทั้งในส่วนของสีสัน ขนาดของสัญลักษณ์ต่างๆ

ภาพประกอบที่ 98 ภาพแสดงภาพผลงานที่เสร็จสมบูรณ์ในมุมมองสัญลักษณ์จากด้านข้าง

บรรยากาศผลงานที่สมบูรณ์ หลังจากที่ได้เก็บรายละเอียดภายใน ภาพ ทั้งรูปทรง และบรรยากาศของสีที่เป็นจุดหลักในการก่อสร้างบรรยากาศบางเบากระยะใกล้ กลาง ไกล น้ำหนักเด่นชัด รายละเอียดที่มีความเฉพาะของสัญลักษณ์พื้นถิ่นใกล้ตัว

ผลงานสร้างสรรค์จิตรกรรมชุด “สัญลักษณ์จากรากเหง้าพื้นถิ่นสู่คุณค่าทางสุนทรียะ”

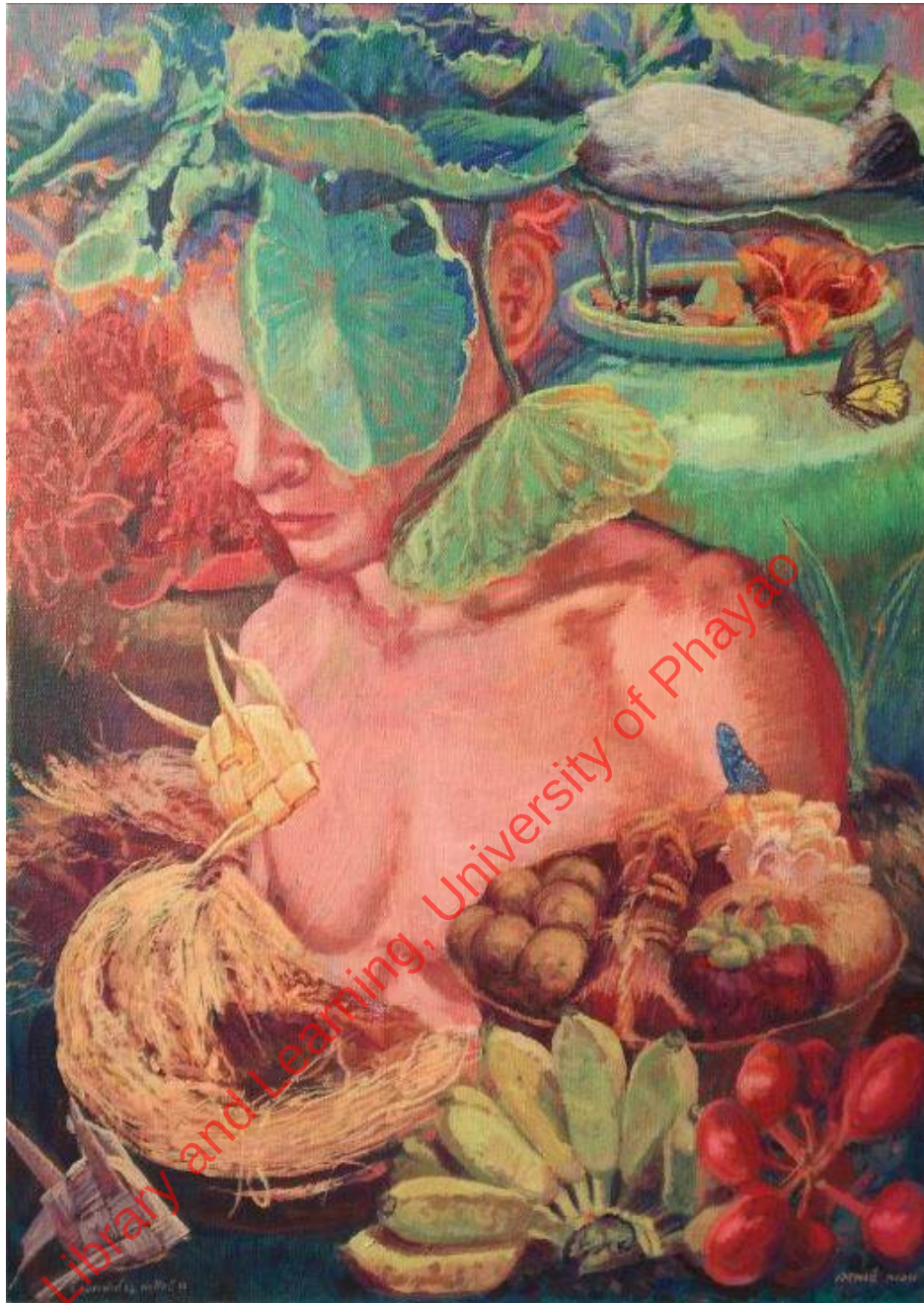

ภาพประกอบที่ 99 ผลงานสร้างสรรค์ชิ้นที่ 1

ชื่อภาพ My brother power of light 1

ขนาด 60x80 ซม.

เทคนิค สีน้ำมันบนผ้าใบ

ภาพประกอบที่ 100 ผลงานสร้างสรรค์ชิ้นที่ 2

ชื่อภาพ My brother power of light 1

ขนาด 60x80 ซม.

เทคนิค สีน้ำมันบนผ้าใบ

ภาพประกอบที่ 101 ผลงานสร้างสรรค์ชิ้นที่ 3

ชื่อภาพ Dream of happiness 1

ขนาด 60x80 ซม.

เทคนิค สีน้ำมันบนผ้าใบ

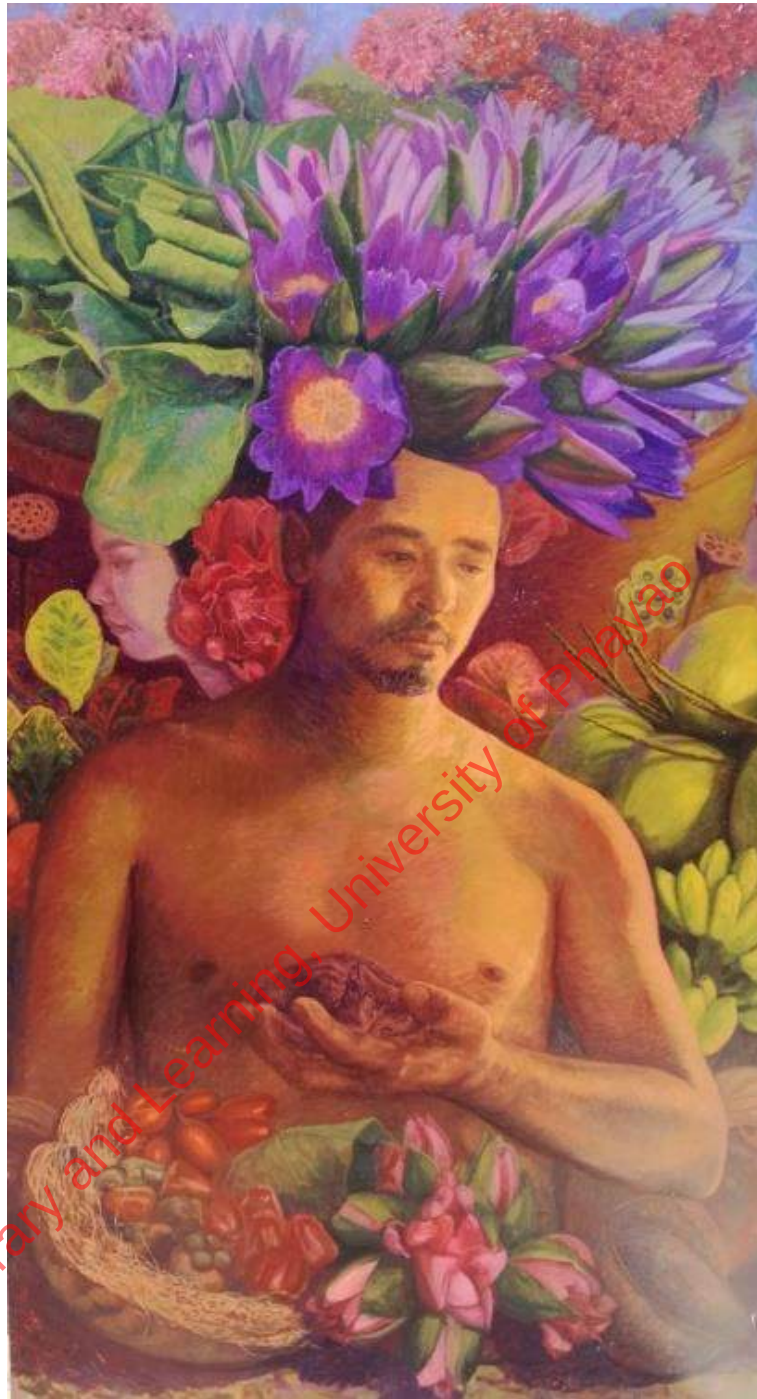

ภาพประกอบที่ 102 ผลงานสร้างสรรค์ชิ้นที่ 4

ชื่อภาพ Dream of happiness 2

ขนาด 60x80 ซม.

เทคนิค สีน้ำมันบนผ้าใบ

ภาพประกอบที่ 103 ผลงานสร้างสรรค์ชิ้นที่ 5

ชื่อภาพ Imagination from happiness in life 1

ขนาด 80x120 ซม.

เทคนิค สีน้ำมันบนผ้าใบ

ภาพประกอบที่ 104 ผลงานสร้างสรรค์ชิ้นที่ 6

ชื่อภาพ Imagination from happiness in life 2

ขนาด 80x120 ซม.

เทคนิค สีน้ำมันบนผ้าใบ

ภาพประกอบที่ 105 ผลงานสร้างสรรค์ชิ้นที่ 7

ชื่อภาพ Imagination from happiness in life 3

ขนาด 100x110 ซม.

เทคนิค สีน้ำมันบนผ้าใบ

ภาพประกอบที่ 106 ผลงานสร้างสรรค์ชิ้นที่ 8

ชื่อภาพ Imagination from happiness in life 4

ขนาด 80x110 ซม.

เทคนิค สีน้ำมันบนผ้าใบ

ภาพประกอบที่ 107 ผลงานสร้างสรรค์ชิ้นที่ 9

ชื่อภาพ Aesthetics the imagery of attachment

ขนาด 60x80 ซม.

เทคนิค สีน้ำมันบนผ้าใบ

ภาพประกอบที่ 108 ผลงานสร้างสรรค์ชิ้นที่ 10

ชื่อภาพ สุนทรียะในจินตภาพแห่งความผูกพัน 1

ขนาด 70x90 ซม.

เทคนิค สีน้ำมันบนผ้าใบ

ภาพประกอบที่ 109 ผลงานสร้างสรรค์ชิ้นที่ 11
 ชื่อภาพ สุนทรียะในจินตภาพแห่งความผูกพัน 2
 ขนาด 90x90 ซม.
 เทคนิค สีน้ำมันบนผ้าใบ

ภาพประกอบที่ 110 ผลงานสร้างสรรค์ชิ้นที่ 12

ชื่อภาพ สุนทรียะในจินตภาพแห่งความผูกพัน 3

ขนาด 90x90 ซม.

เทคนิค สีน้ำมันบนผ้าใบ

ภาพประกอบที่ 111 ผลงานสร้างสรรค์ชิ้นที่ 13

ชื่อภาพ สุนทรียะในจินตภาพแห่งความผูกพัน 4

ขนาด 90x110 ซม.

เทคนิค สีน้ำมันบนผ้าใบ

ภาพประกอบที่ 112 ผลงานสร้างสรรค์ชิ้นที่ 14

ชื่อภาพ สุนทรียะในจินตภาพแห่งความผูกพัน 5

ขนาด 90x110 ซม.

เทคนิค สีน้ำมันบนผ้าใบ

ภาพประกอบที่ 113 ผลงานสร้างสรรค์ชิ้นที่ 15

ชื่อภาพ ซาไก 1

ขนาด 80x80 ซม.

เทคนิค สีน้ำมันบนผ้าใบ

ภาพประกอบที่ 114 ผลงานสร้างสรรค์ชั้นที่ 16

ชื่อภาพ ซาไก 2

ขนาด 80x90 ซม.

เทคนิค สีน้ำมันบนผ้าใบ

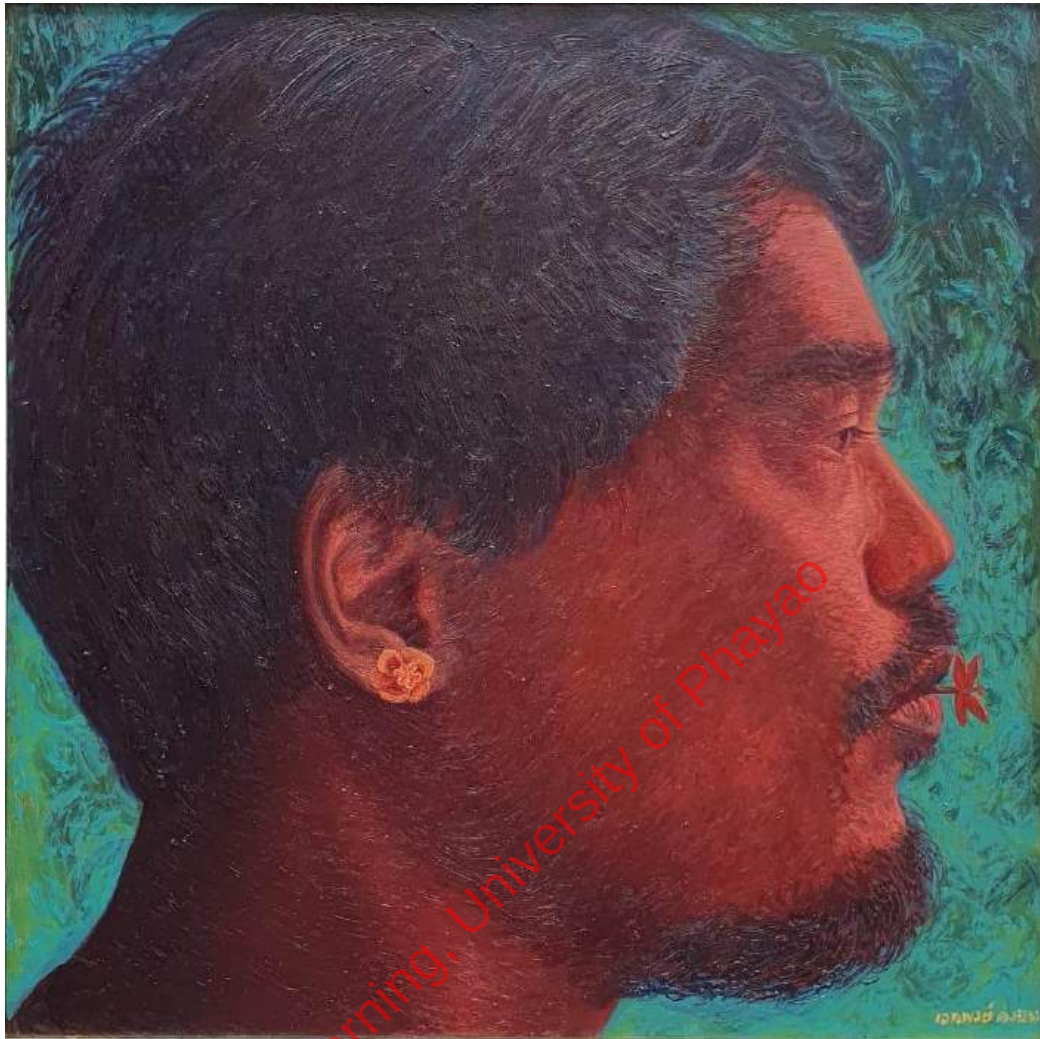

ภาพประกอบที่ 115 ผลงานสร้างสรรค์ชิ้นที่ 17

ชื่อภาพ ฝันว่าได้ชิมรสหวาน 1

ขนาด 70x70 ซม.

เทคนิค สีน้ำมันบนผ้าใบ

ภาพประกอบที่ 116 ผลงานสร้างสรรค์ชิ้นที่ 18

ชื่อภาพ ฝันว่าได้ชิมรสหวาน 2

ขนาด 70x70 ซม.

เทคนิค สีน้ำมันบนผ้าใบ

ภาพประกอบที่ 117 ผลงานสร้างสรรค์ชิ้นที่ 19
ชื่อภาพ ฝนว่าได้ชิมรสเปรี้ยว
ขนาด 100x100 ซม.
เทคนิค สีน้ำมันบนผ้าใบ

ภาพประกอบที่ 118 ผลงานสร้างสรรค์ชั้นที่ 20

ชื่อภาพ สีสันความสุขในฤดูร้อน

ขนาด 100x100 ซม.

เทคนิค สีน้ำมันบนผ้าใบ

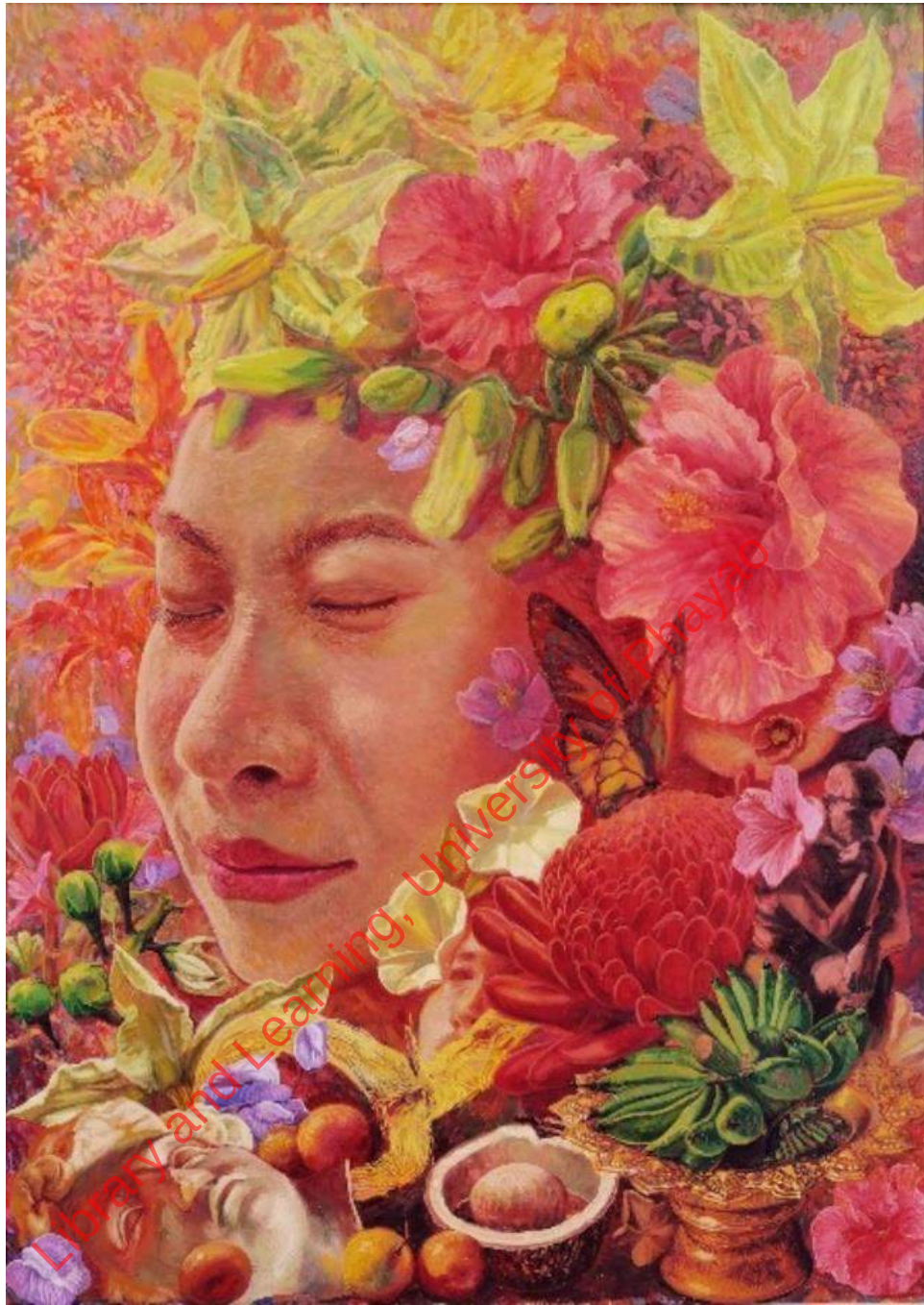

ภาพประกอบที่ 119 ผลงานสร้างสรรค์ชิ้นที่ 21

ชื่อภาพ Happiness in the colors of southern

ขนาด 80x100 ซม.

เทคนิค สีน้ำมันบนผ้าใบ

ภาพประกอบที่ 120 ผลงานสร้างสรรค์ชิ้นที่ 22

ชื่อภาพ Imagination from happiness

ขนาด 100x110 ซม.

เทคนิค สีน้ำมันบนผ้าใบ

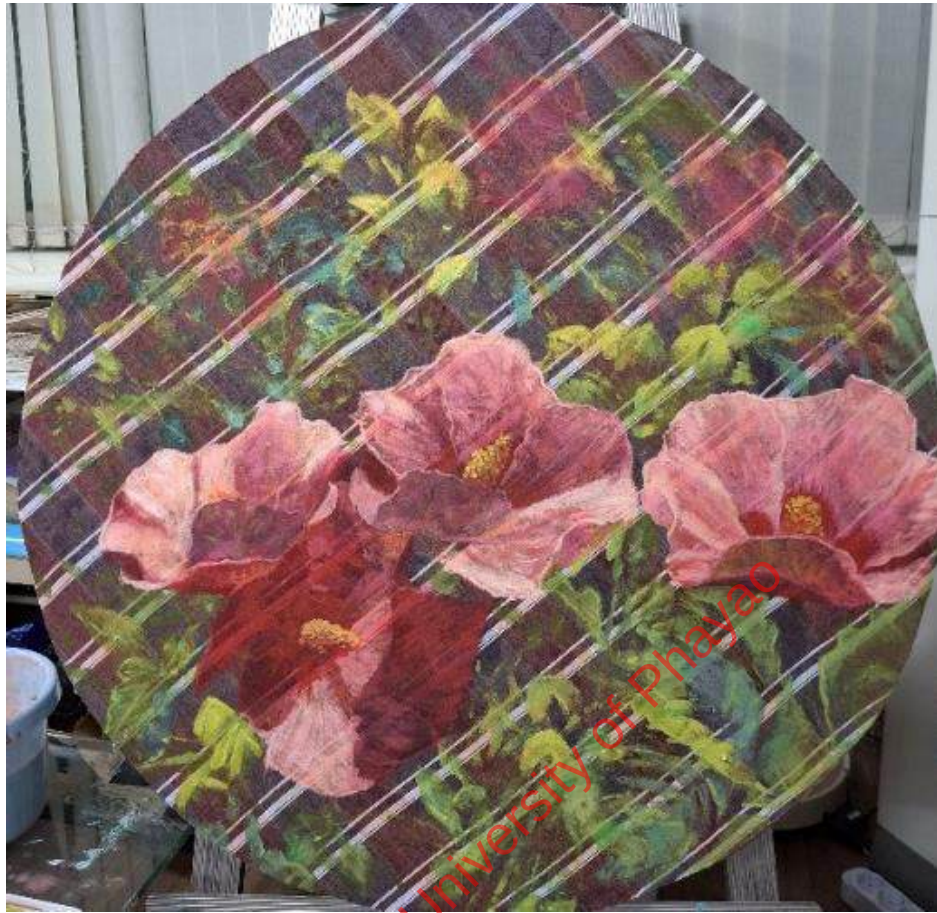

ภาพประกอบที่ 121 ผลงานสร้างสรรค์ชิ้นที่ 23

ชื่อภาพ รำพันถึง มุกงฉวา -ชบา 1

ขนาด 60x60 ซม.

เทคนิค สีนํ้ามันบนผ้าใบ

ภาพประกอบที่ 122 ผลงานสร้างสรรค์ชิ้นที่ 24

ชื่อภาพ รำพันถึง มุกงฉวา -ชบา 2

ขนาด 60x60 ซม.

เทคนิค สีน้ำมันบนผ้าใบ

ภาพประกอบที่ 123 ผลงานสร้างสรรค์ชิ้นที่ 25

ชื่อภาพ รำพันถึง มุกงฉวา -ชบา 3

ขนาด 60x80 ซม.

เทคนิค สีน้ำมันบนผ้าใบ

ภาพประกอบที่ 124 ผลงานสร้างสรรค์ชิ้นที่ 26

ชื่อภาพ รำพันถึง มกุฏฉวา -ชบา 4

ขนาด 60x80 ซม.

เทคนิค สีน้ำมันบนผ้าใบ

ภาพประกอบที่ 125 ผลงานสร้างสรรค์ชิ้นที่ 27

ชื่อภาพ พืชพันธุ์ สีสัน ใต้

ขนาด 50x60 ซม.

เทคนิค สีน้ำมันบนผ้าใบ

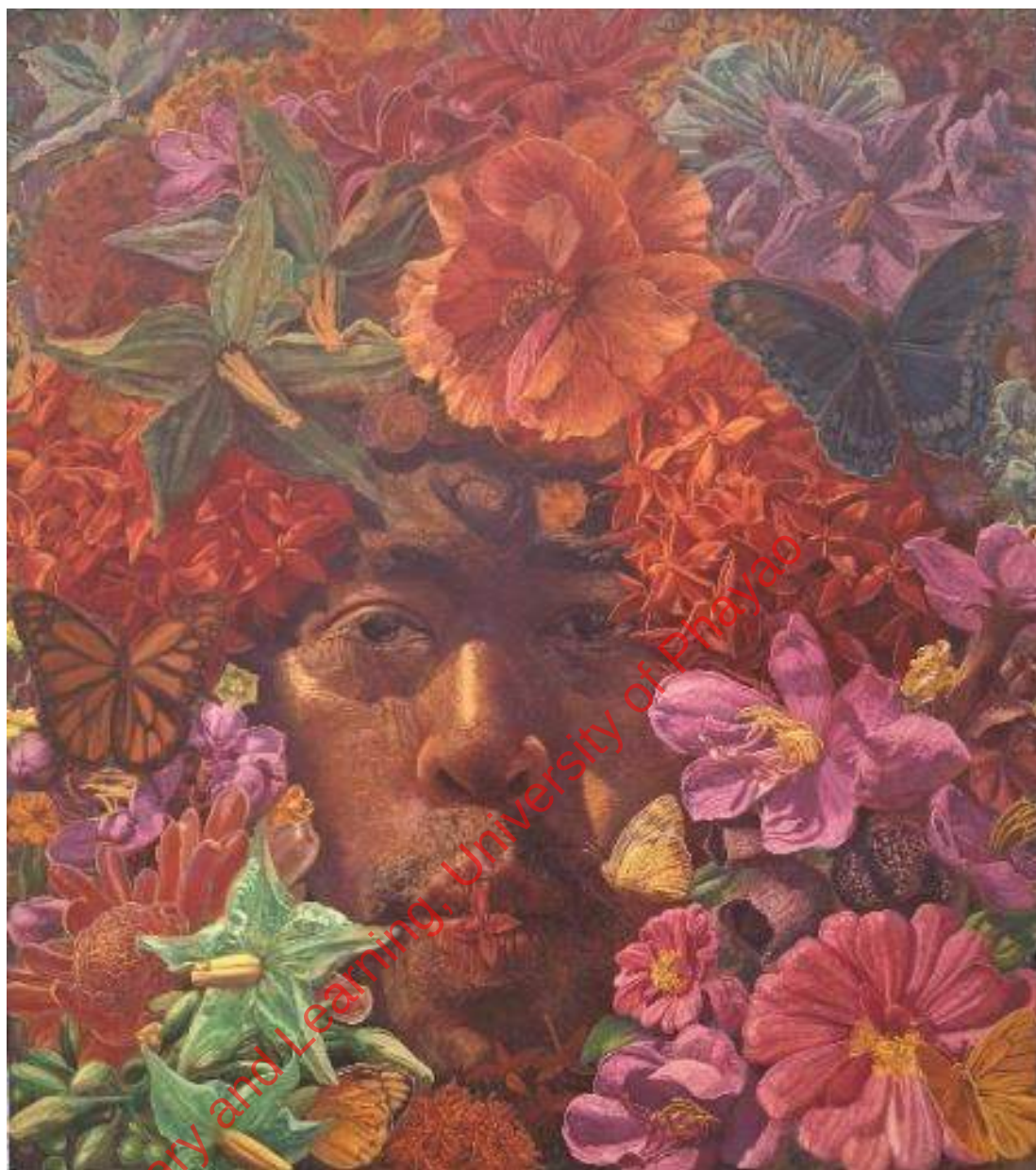

ภาพประกอบที่ 126 ผลงานสร้างสรรค์ชิ้นที่ 28

ชื่อภาพ แดนนิรมิต 1

ขนาด 200x200 ซม.

เทคนิค สีน้ำมันบนผ้าใบ

ภาพประกอบที่ 127 ผลงานสร้างสรรค์ชิ้นที่ 29

ชื่อภาพ แดนนิรมิต 2

ขนาด 160x180 ซม.

เทคนิค สีน้ำมันบนผ้าใบ

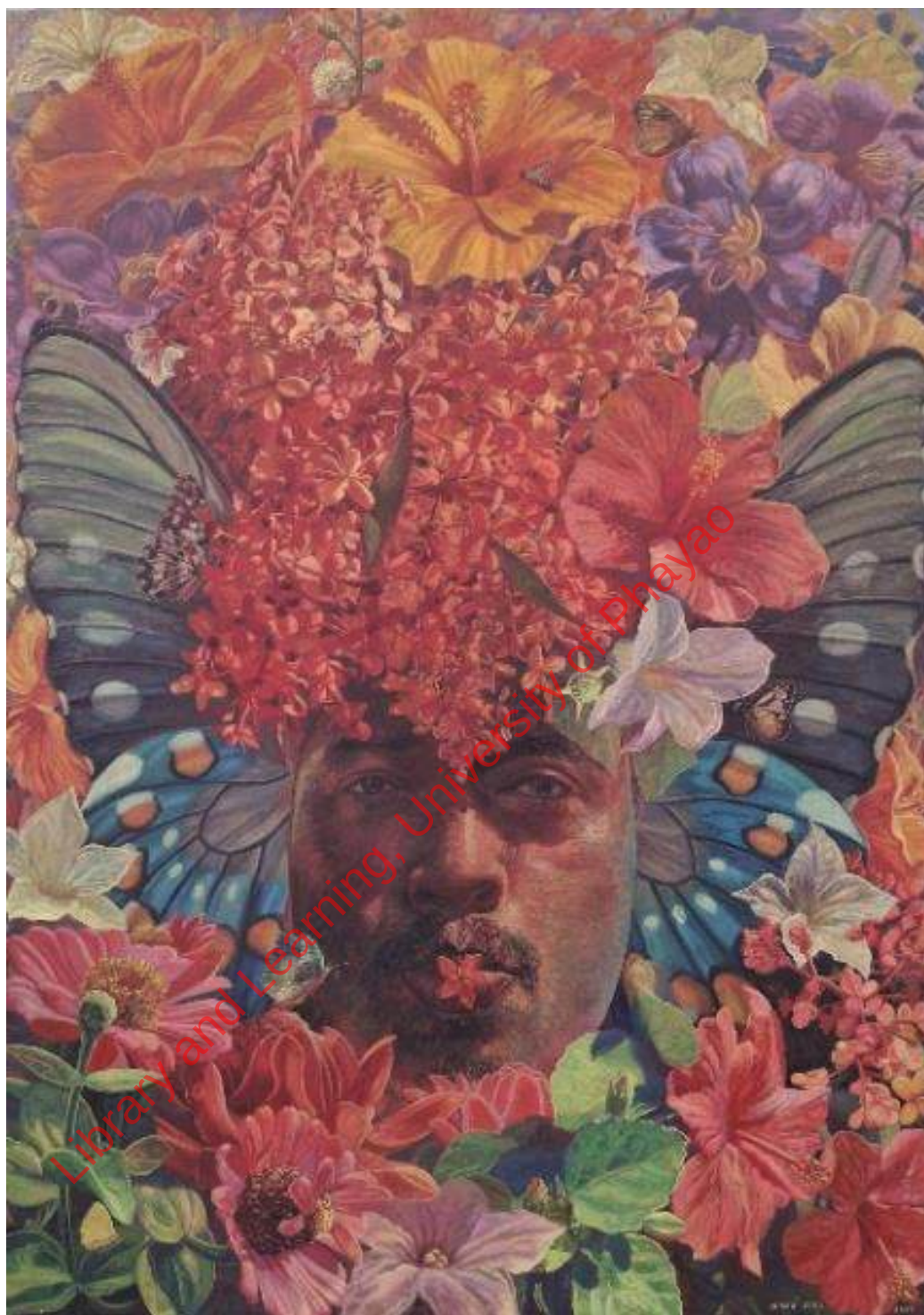

ภาพประกอบที่ 128 ผลงานสร้างสรรค์ชั้นที่ 30

ชื่อภาพ ความสุขสีสนในฤดูร้อนภาคใต้

ขนาด 100x140 ซม.

เทคนิค สีน้ำมันบนผ้าใบ

ภาพประกอบที่ 129 ผลงานสร้างสรรค์ชิ้นที่ 31

ชื่อภาพ แदनนิรมิต 3

ขนาด 100x140 ซม.

เทคนิค สีน้ำมันบนผ้าใบ

บทที่ 4

การวิเคราะห์ผลงานสร้างสรรค์

ผลงานการสร้างสรรค์ในชุด “สัญลักษณ์จากรากเหง้าพื้นถิ่นสู่คุณค่าทางสุนทรียะ” เกิดจากการค้นคว้าถึงเรื่องราวสัญลักษณ์ที่ใช้ในผลงานอย่างต่อเนื่อง พัฒนาอารมณ์ความรู้สึกและบรรยากาศของภาพจนตรงกับแนวความคิดที่ผู้สร้างสรรค์ต้องการนำเสนอ สืบที่เกิดจากจินตนาการของผู้สร้างสรรค์ บุคลิกของผู้สร้างสรรค์ พฤติกรรมที่อยู่ภายใน ผ่านการแทรกสีในรูปทรงต่าง ๆ ปรับเปลี่ยน พัฒนาแก้ไข ทั้งในด้านของรูปแบบและเทคนิควิธีการจนผลงานมีความสมบูรณ์มากขึ้น ตามแนวทางการสร้างสรรค์เฉพาะตน โดยอาศัยทฤษฎีต่าง ๆ หลักการวิเคราะห์วิจารณ์ในผลงานแต่ละชิ้น ประโยชน์ที่ได้รับ แก่มุมของผลงานสร้างสรรค์ ประเด็นที่สามารถแยกออกมาได้ จากการอาศัยหลักการวิเคราะห์นั้น

การสร้างสรรคผลงานทางด้านทัศนศิลป์ ในปัจจุบันในโลกของศิลปะร่วมสมัย มีช่องทางช่องว่างระหว่างสื่อใหม่และสื่อเก่า เกิดการเปลี่ยนแปลง ความสนใจหลายๆทาง และค่านิยมของผู้ชมรุ่นใหม่ได้เกิดขึ้นจากการศึกษาเรียนรู้อย่างไม่หยุดนิ่ง หลักการที่จะช่วยให้เกิดความเข้าใจ ช่างซึ่งและเห็นคุณค่าของศิลปะร่วมสมัยในประเทศไทย คุณค่าของศิลปะกับศิลปินรุ่นใหม่มีความจำเป็นอย่างยิ่งจาก การวิเคราะห์วิจารณ์เพื่อการสร้างสรรค์และพัฒนาให้เกิดแนวทางเฉพาะตน ในแนวที่สอดคล้องกับเรื่องราวทางสังคม วัฒนธรรมในพื้นที่นั้นๆ จึงเป็นสิ่งจำเป็นและบทบาทของการศึกษาจึงเป็นสิ่งสำคัญ ถ้าไม่มีการวิจารณ์ที่ดี ศิลปะย่อมไม่มีการเติบโตพัฒนาท่ามกลางกระแสเทคโนโลยีที่เคลื่อนไหวเคลื่อนตัวอย่างรวดเร็วในปัจจุบัน เช่น เทคโนโลยีจาก AI ที่จะเห็นได้อย่างดาษดื่นในโลกศิลปะปัจจุบัน ในผลงานชุดนี้ของผู้สร้างสรรค์จึงจำเป็นอย่างยิ่งในการวิเคราะห์วิจารณ์ให้ผู้สนใจในผลงานในการศึกษาค้นคว้าผลงานสร้างสรรค์นำไปปรับใช้เพื่อเป็นประโยชน์ในการพัฒนาต่อไปเพื่อสร้างสรรค์คุณค่าอัตลักษณ์ให้มีความน่าสนใจและแตกต่างจากระบบของเทคโนโลยี (หอศิลป์มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2544, น. 67)

ในการสร้างสรรค์ของผู้สร้างสรรค์ไม่เพียงแต่เก็บรายละเอียดให้ดูเหมือนจริงและมีความจริงเท่านั้น ผลงานของผู้สร้างสรรค์ ยังมีการสร้างสรรค์ที่เน้นความอิสระไม่มีขีดจำกัด ไม่ตอบสนองเพียงกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง การเข้าถึงทุกๆขั้นขั้นแทรกซึม ตอบสนอง แบบศิลปะบริสุทธิ์ นั่นคือแนวทางจากศิลปะยุค impressionism ศิลปะที่ไม่เป็นเพียงเสนอในด้านรูปธรรมที่จำกัดได้ตามสายตาเท่านั้น แต่เป็นศิลปะแบบนามธรรมที่ไม่เพียงแต่ใช้สายตาดูอย่างเดียวในการสัมผัสแต่ได้จากที่พู่กัน จังหวะการเคลื่อนไหวของสีที่สัมพันธ์กัน สอดประสานกันอย่างแนบสนิทกับส่วนของความคิดในสมองเพื่อสร้างให้เกิดอารมณ์ร่วมในส่วนลึกได้อย่างแท้จริง มันไม่เพียงแต่การสัมผัสกับอารมณ์เพียงอย่างเดียวจะเกิดการสร้างรายละเอียดจากพื้นหลังด้วยสีโดยรวม ที่พู่กัน จังหวะร่องรอยที่กลมกลืนทั้งภาพ จนเกิดการสร้างบรรยากาศอารมณ์ความรู้สึกเต็มพื้นที่ ก่อนที่จะนำมาสร้างจุดเด่นในระยะหน้าด้วยการเก็บรายละเอียด ซึ่งวิธีการและแนวความคิดเหล่านี้ได้นำมาพัฒนากระบวนการสร้างสรรค์ของผู้สร้างสรรค์ ผ่านการวิเคราะห์ โดยมีรายละเอียดหลักการวิเคราะห์ผลงานศิลปกรรมเป็นส่วนประกอบโดยครอบคลุมเนื้อหาภายในผลงานทุกชั้นดังนี้ (หนึ่ง ธิตา, 2537, น. 14)

หลักการวิเคราะห์ผลงานศิลปกรรม

หลักการวิเคราะห์องค์ประกอบศิลป์

หลักการวิเคราะห์ด้านเนื้อหา

หลักการวิเคราะห์ทัศนธาตุ

หลักการวิเคราะห์เอกภาพ

หลักการวิเคราะห์รูปแบบหรือแบบอย่าง

หลักการวิเคราะห์เทคนิค

หลักการวิเคราะห์สัญลักษณ์ที่ใช้ในการแสดงออก

วิเคราะห์การสร้างสรรคผลงานจิตรกรรมชุด “สัญลักษณ์จากรากเหง้าพื้นถิ่นสู่คุณค่าทางสุนทรียะ”

ผลการวิเคราะห์ผลงานศิลปกรรม

หลักการวิเคราะห์ผลงานศิลปกรรม

การวิเคราะห์งานศิลปะ หมายถึง การพิจารณาแยกแยะศึกษาองค์รวมของงานศิลปะออกเป็นส่วนๆ ที่ละเอียดประณีต ทั้งในด้านทัศนธาตุ องค์ประกอบศิลป์ และความสัมพันธ์ต่างๆ ในด้านเทคนิคกรรมวิธีการแสดงออก เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาประเมินผลงานศิลปะว่ามีคุณค่าทางด้านความงาม ทางด้านสาระ และทางด้านอารมณ์ความรู้สึกอย่างไร

การวิจารณ์งานศิลปะ หมายถึง การแสดงออกทางด้านความคิดเห็นต่อผลงานทางศิลปะที่ศิลปินสร้างสรรค์ขึ้นไว้ โดยผู้วิจารณ์ให้ความคิดเห็นตามหลักเกณฑ์และหลักการของศิลปะ ทั้งในด้านสุนทรียศาสตร์และสาระอื่นๆ ด้วยการติชมเพื่อให้ได้ข้อคิดนำไปปรับปรุงพัฒนาผลงานศิลปะ หรือใช้เป็นข้อมูลในการประเมินตัดสินผลงาน และเป็นการฝึกวิธีคิด วิธีวิเคราะห์ คิดเปรียบเทียบให้เห็นคุณค่าในผลงานศิลปะชิ้นนั้น ๆ คุณสมบัติของนักวิจารณ์ ควรมีความรู้เกี่ยวกับศิลปะทั้งศิลปะประจำชาติและศิลปะสากล ควรมีความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ศิลปะ ควรมีความรู้เกี่ยวกับสุนทรียศาสตร์ ช่วยให้ผู้รู้แง่มุมของความงาม ต้องมีวิสัยทัศน์กว้างขวาง และไม่คล้อยตามคนอื่น กล้าที่จะแสดงออกทั้งที่เป็นไปตามหลักวิชาการและตามความรู้สึกและประสบการณ์

ทฤษฎีการสร้างงานศิลปะ จัดเป็น 4 ลักษณะ ดังนี้ นิยมการเลียนแบบ Imitationalism Theory เป็นการเห็นความงามในธรรมชาติแล้วเลียนแบบไว้ให้เหมือนทั้งรูปร่าง รูปทรง สี สัน ฯลฯ

นิยมสร้างรูปทรงที่สวยงาม Formalism Theory เป็นการสร้างสรรค์รูปทรงใหม่ให้สวยงามด้วยทัศนธาตุ เส้น รูปร่าง รูปทรง สี น้ำหนัก พื้นผิว บริเวณว่าง และเทคนิควิธีการต่างๆ นิยมแสดงอารมณ์ Emotional Theory เป็นการสร้างงานให้ดูมีความรู้สึกต่างๆ ทั้งที่เป็นอารมณ์อันเนื่องมาจากเรื่องราวและอารมณ์ของศิลปินที่ถ่ายทอดลงไปในงาน นิยมแสดงจินตนาการ Imagination Theory เป็นงานที่แสดงภาพจินตนาการ แสดงความคิดฝันที่แตกต่างไปจากธรรมชาติและสิ่งที่พบเห็นอยู่เป็นประจำ แนวทาง การวิเคราะห์และประเมินคุณค่าของงานศิลปะ การวิเคราะห์และการประเมินคุณค่าของงานศิลปะโดยทั่วไปจะพิจารณาจาก 3 ด้าน ได้แก่

1. ด้านความงาม

เป็นการวิเคราะห์และประเมินคุณค่าในด้านทักษะฝีมือ การใช้ทัศนธาตุทางศิลปะ และการจัดองค์ประกอบศิลป์ว่าผลงานชิ้นนี้แสดงออกทางความงามของศิลปะได้อย่างเหมาะสมสวยงามและส่งผลกระทบต่อผู้ให้เกิดความชื่นชมในสุนทรียภาพเพียงใด ลักษณะการแสดงออกทางความงามของศิลปะจะมีหลากหลายแตกต่างกันออกไปตามรูปแบบของยุคสมัย ผู้วิเคราะห์และประเมินคุณค่าจึงต้องศึกษาให้เกิดความรู้ ความเข้าใจด้วย

2. ด้านสาระ

เป็นการวิเคราะห์และประเมินคุณค่าของผลงานศิลปะแต่ละชิ้นว่ามีลักษณะส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม ตลอดจนจุดประสงค์ต่างๆ ทางจิตวิทยาว่าให้สาระอะไรกับผู้ชมบ้าง ซึ่งอาจเป็นสาระเกี่ยวกับธรรมชาติ สังคม ศาสนา การเมือง ปัญญา ความคิด จินตนาการ และความฝัน

3. ด้านอารมณ์ความรู้สึก

เป็นการคิดวิเคราะห์และประเมินคุณค่าในด้านคุณสมบัติที่สามารถกระตุ้นอารมณ์ความรู้สึกและสื่อความหมายได้อย่างลึกซึ้งของวัสดุ ซึ่งเป็นผลของการใช้เทคนิคแสดงออกถึงความคิด พลัง ความรู้สึกที่ปรากฏอยู่ในผลงาน

กระบวนการวิจารณ์งานศิลปะตามหลักการและวิธีการ

1. ขั้นระบุข้อมูลของผลงาน เป็นข้อมูลรายละเอียดสิ่งเกี่ยวกับประเภทของงาน ชื่อผลงาน ชื่อศิลปิน ขนาด วัสดุ เทคนิค วิธีการ สร้างเมื่อ พ.ศ.ใด ปัจจุบันติดตั้งอยู่ที่ไหน รูปแบบการสร้างสรรค์เป็นแบบใด
2. ขั้นตอนการพรรณนาผลงาน เป็นการบันทึกข้อมูลจากการมองเห็นภาพผลงานในขั้นต้นว่าเป็นภาพอะไร เช่น ภาพคน ภาพสัตว์ ภาพทิวทัศน์ ภาพหุ่นนิ่ง เป็นต้น มีเทคนิคในการสร้างสรรค์แบบใด
3. ขั้นวิเคราะห์ เป็นการดูลักษณะภาพรวมของผลงานว่าจัดอยู่ในประเภทใด พิจารณารูปแบบการถ่ายทอดเป็นแบบใด จำแนกทัศนธาตุและองค์ประกอบศิลป์ออกจากภาพรวมเป็นส่วนย่อยให้เห็นว่ามีหลักการจัดภาพที่กลมกลืนหรือขัดแย้งอย่างไร
4. ขั้นตีความ เป็นการค้นหาความหมายของผลงานว่า ศิลปินหรือผู้สร้างสรรค์ต้องการสื่อให้ผู้ชมผลงานได้รับรู้เกี่ยวกับอะไร เช่น สภาพปัญหาในชุมชน สังคม และภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นต้น
5. ขั้นประเมินผล เป็นการประเมินคุณค่าของผลงานศิลปะชิ้นนี้จากการพิจารณาทุกข้อในเบื้องต้นสรุปให้เห็นข้อดีและข้อด้อยในด้านเนื้อหาและเรื่องราว หลักทัศนธาตุและหลักการจัดองค์ประกอบศิลป์ ทักษะฝีมือ และการถ่ายทอดความงาม เพื่อการพัฒนาหรือตัดสินผลงานชิ้นนี้

หลักการวิเคราะห์องค์ประกอบศิลป์

ชูลูด นิมเสมอ (2553, น. 21-25) ได้ให้ความหมายขององค์ประกอบไว้ว่า ศิลปะนั้นมีองค์ประกอบที่สำคัญอยู่ 2 ส่วน คือส่วนที่มนุษย์สร้างขึ้น ซึ่งได้แก่โครงสร้างทางวัตถุที่มองเห็นได้ หรือรับรู้ได้ด้วยประสาทสัมผัสส่วนหนึ่ง กับส่วนที่เป็นการแสดงออกอันเป็นผลที่เกิดขึ้นจากโครงสร้างทางวัตถุอีกส่วนหนึ่ง เราเรียกองค์ประกอบส่วนแรกว่า รูปทรง(Form)หรือองค์ประกอบทางรูปธรรม และเรียกส่วนหลังว่าเนื้อหา(Content)หรือองค์ประกอบทางนามธรรม ดังนั้น องค์ประกอบที่เป็นโครงสร้างหลักของศิลปะก็คือ รูปทรงกับเนื้อหา

รูปทรง

รูปทรงคือสิ่งที่มองเห็นได้ในทัศนศิลป์ เป็นส่วนที่สร้างขึ้นด้วยการประสานกันอย่างมีเอกภาพของทัศนธาตุ(Visual Elements) ซึ่งได้แก่ เส้น น้ำหนักอ่อนแก่ ที่ว่าง สี และลักษณะพื้นผิว รูปทรงให้ความพอใจต่อความรู้สึกสัมผัส เป็นความสุขทางตา พร้อมกันนั้นยังสร้างเนื้อหาให้รูปทรงตัวเอง เป็นสัญลักษณ์ให้แก่อารมณ์ความรู้สึก หรือปัญญาความคิดที่เกิดขึ้นในจิต ถ้าจะเปรียบกับชีวิต รูปทรงคือส่วนที่เป็นกาย เนื้อหาคือส่วนที่เป็นจิตใจ รูปทรงกับเนื้อหาจึงไม่อาจแยกกันได้ ในงานศิลปะที่ดีทั้งสองส่วนนี้จะรวมเป็นหนึ่งเดียวกัน รูปทรงมีองค์ประกอบสำคัญ 2 ส่วนคือ ส่วนที่เป็นโครงสร้างทางรูป และส่วนที่เป็นโครงสร้างทางวัตถุ ส่วนที่เป็นโครงสร้างทางรูปได้แก่ ทัศนธาตุที่รวมตัวกันอย่างมีเอกภาพ ส่วนที่เป็นโครงสร้างทางวัตถุได้แก่ วัสดุที่ใช้ในการสร้างรูป เช่น สี ดินเหนียว หิน ไม้ กระดาษ ผ้า โลหะ ฯลฯ และเทคนิคที่ใช้กับวัสดุเหล่านั้น เช่น การระบาย การปั้น การสลัก การแกะ การตัดปะ การทอ การเชื่อมต่อ เป็นส่วนที่เกี่ยวข้องกับความคงทนของผลงานและความแนบเนียนของฝีมือ

องค์ประกอบที่เป็นโครงสร้างของรูปทรง ซึ่งได้แก่ การประสานกันอย่างมีเอกภาพของทัศนธาตุนี้เป็นส่วนสำคัญที่สุด เพราะเท่ากับเป็นกายของงานศิลปะ ถ้าศิลปินสร้างรูปทรงให้มีเอกภาพไม่ได้หรือไม่สมบูรณ์ รูปทรงนั้นก็ขาดชีวิต ขาดเนื้อหา ไม่สามารถจะแปลหรือสื่อความหมายใดๆได้

เนื้อหา

เนื้อหาคือองค์ประกอบที่เป็นนามธรรม หรือโครงสร้างทางจิต ตรงกันข้ามกับส่วนที่เป็นรูปทรง หมายถึงผลที่ได้รับจากงานศิลปะ ส่วนที่เป็นนามธรรมนี้นอกจากเนื้อหาแล้วยังมีเรื่อง (Subject) และแนวเรื่อง (Theme) รวมกันอยู่ด้วยทั้ง 3 ส่วนนี้ต่างก็มีความเชื่อมโยงและทับซ้อนกันอยู่ เรื่องกับเนื้อหาในบางประเภทเกือบแยกจากกันไม่ออก แต่ในงานบางประเภทเกือบไม่เกี่ยวข้องกันเลย แนวเรื่องคือแนวทางของเรื่อง และเป็นต้นทางที่จะนำไปสู่เนื้อหาซึ่งเป็นผลขั้นสุดท้าย เรื่องกับแนวเรื่องบางแห่งมีความหมายต่างกันไม่มากนัก โดยทั่วไปใช้แทนกันได้

เรื่อง

เรื่องหมายถึงสิ่งที่สรรหามาเป็นจุดเริ่มต้นของการสร้างงานศิลปะแบบรูปธรรม เช่น คน สัตว์ ทิวทัศน์ สิ่งของ ศาสนา สงคราม ฯลฯ หรือหมายถึง ภาพนี้เกี่ยวข้องกับอะไร ศิลปะบางแบบไม่มีเรื่อง เราเรียกศิลปะแบบนี้ว่าศิลปะแบบนอนออบเจกตีฟ (Nonobjective Art) หมายถึง งานศิลปะที่ไม่แสดงหรือเป็นตัวแทนของสิ่งใด ไม่อ้างถึงหรือเกี่ยวข้องกับสิ่งใดในธรรมชาติ ดนตรี สถาปัตยกรรม และทัศนศิลป์บางประเภท เช่น ศิลปะนามธรรม ไม่มีเรื่อง แต่วรรณกรรมเป็นศิลปะที่จำเป็นต้องมีเรื่อง และเรื่องเป็นเนื้อหาของงานวรรณกรรมโดยตรงด้วย งานจิตรกรรม ประติมากรรม แบบรูปธรรม ปกติจะมีเรื่อง แต่ก็มีจิตรกรรม ประติมากรรมจำนวนมากที่ไม่มีเรื่อง ซึ่งส่วนมากจะเป็นงานนามธรรมหรือแบบนอนออบเจกตีฟ

แนวเรื่อง

แนวเรื่องเป็นส่วนหนึ่งขององค์ประกอบทางนามธรรมของงานศิลปะที่เน้นความคิด (Concept) แนวเรื่องในงานแบบรูปธรรม มักจะเกี่ยวกับความคิด ความรู้สึก ส่วนเรื่องจะเป็นลักษณะภายนอก เกี่ยวกับวัตถุ เหตุการณ์ แนวเรื่องในงานแบบนามธรรมก็คือ ส่วนที่เกี่ยวกับแนวความคิดของเรื่องที่หยิบยกขึ้นมาเป็น

จุดเริ่มต้นในการทำงาน เช่นเดียวกับงานแบบรูปธรรม แต่ได้รูปทรงต่างจากความจริงในธรรมชาติไปมาก จนในที่สุดเมื่องานสำเร็จจะไม่เหลือเค้าของเรื่องนั้นอยู่เลย

แนวเรื่องเป็นองค์ประกอบทางด้านนามธรรมที่สำคัญที่สุดของงานศิลปะเมื่อมองจากด้านการสร้างสรรค์หรือผู้สร้างสรรค์ เพราะเป็นแนวความคิดที่เป็นโครงสร้างเบื้องต้นของงาน ในงานศิลปะที่ดี ทั้งเรื่องแนวเรื่อง และรูปทรงจะต้องประกอบเข้าด้วยกันอย่างมีเอกภาพเสมอ

เนื้อหา

เนื้อหาคือความหมายของงานศิลปะที่สำคัญที่แสดงออกผ่านรูปทรงทางศิลปะ (Artistic Form) เนื้อหาของงานศิลปะแบบรูปธรรมเกิดจากการประสานกันอย่างมีเอกภาพของเรื่อง แนวเรื่อง รูปทรง เนื้อหาของงานนามธรรมคือแบบนอนออบเจกตีฟ เกิดจากการประสานกันอย่างมีเอกภาพของรูปทรง เนื้อหาเป็นคุณลักษณะฝ่ายนามธรรมของงานศิลปะที่มองจากด้านการชื่นชมหรือจากผู้ดู รูปทรงที่แสดงเนื้อหาหรือความหมายของศิลปะได้ จะต้องเป็นรูปทรงที่เป็นศิลปะเท่านั้นจากทัศนธาตุต่างๆอย่างมีเอกภาพ

หลักการวิเคราะห์ด้านเนื้อหา

เนื้อหาอาจแบ่งออกเป็น 2 ประเภทคือ เนื้อหาภายในหรือเนื้อหาทางรูปทรง กับเนื้อหาภายนอกเนื้อหาทางเรื่องราวหรือทางสัญลักษณ์ เนื้อหาภายในเป็นเนื้อหาที่เกิดจากการประสานกันอย่างมีเอกภาพของทัศนธาตุในรูปทรง เป็นเนื้อหาของรูปทรงโดยตรง เนื้อหาภายนอกซึ่งมีอยู่เฉพาะในศิลปแบบรูปธรรมที่มีเรื่อง เช่น คน สัตว์ วัตถุ สิ่งของ เป็นเนื้อหาที่เป็นผลสืบเนื่องจากเนื้อหาภายใน เมื่อเราดูงานศิลปะแบบรูปธรรมชิ้นหนึ่ง สิ่งแรกที่เราได้รับคือ เนื้อหาภายในผลงาน เนื้อหาภายในจะให้ความรู้สึกทางสุนทรียภาพทางศิลปะแก่คนดู รับอารมณ์ความรู้สึกอื่นๆ ในงานแบบรูปธรรมจะมีเนื้อหาภายในและภายนอก แต่ในงานแบบนามธรรมจะมีเนื้อหาภายในเพียงอย่างเดียว ให้อารมณ์ทางศิลปะที่บริสุทธิ์

หลักวิเคราะห์ทัศนธาตุ

การสร้างสรรค์อาจสร้างรูปด้วยทัศนธาตุอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือหลายอย่างรวมกันก็ได้แต่โดยความจริงแล้ว ถึงแม้จะใช้ทัศนธาตุหนึ่งสร้างรูปขึ้น หน้าที่อื่นๆก็จะปรากฏตัวตามมาเอง เช่นเมื่อใช้เส้นสร้างรูปทรงขึ้นในงานชิ้นหนึ่ง จะมีที่ว่างหรือรูปร่างของที่ว่างปรากฏขึ้นพร้อมกับเส้นด้วย หรือเมื่อใช้สีระบายลงบนแผ่นภาพ ทัศนธาตุที่ปรากฏจะมีทั้งเส้นที่เป็นขอบเขต ของรูปร่าง ของสี มีน้ำหนักอ่อนแก่ของสี มีที่ว่างรอบๆบริเวณสี และจะมีลักษณะผิวที่หยาบหรือละเอียด มันหรือด้านของสีที่ระบายลงไป

ทัศนธาตุเหล่านี้จะอยู่รวมกันและเกี่ยวเนื่องกันอยู่ ทั้งในรูปทรงที่ศิลปินสร้างขึ้น และในสิ่งต่างๆที่มีอยู่ตามธรรมชาติ ยกตัวอย่างเช่น ส้มผลหนึ่งมีรูปทรงค่อนข้างกลม มีขอบนอกเป็นเส้น ทรงตัวอยู่ในที่ว่างที่มีปริมาตรเท่ากับตัวเอง มีที่ว่างล้อมรอบอยู่ เมื่อมีแสงสว่างเราจะเห็นความอ่อนแก่ของแสงและเงาผิวจะเป็นสีส้ม และมีลักษณะขรุขระเล็กน้อยรวมความว่า เมื่อมีรูปทรงของสิ่งใดๆปรากฏขึ้นแก่สายตาทัศนธาตุทั้งหลายจะประสานตัว รวมกันอยู่ในรูปทรงนั้นอย่างครบถ้วน แต่ในการศึกษาวิชาองค์ประกอบศิลป์ เราจำเป็นต้องแยกทัศนธาตุออกเป็นหลายๆ เพื่อการศึกษา วิเคราะห์ให้ชัดเจนถึงคุณลักษณะและหน้าที่เฉพาะตัวของแต่ละธาตุ

ตลอดจนบทบาทที่ซับซ้อนกันและร่วมกันกับส่วนอื่นๆ ในการสร้างรูปทรง จนผลงานสร้างสรรค์มีความสมบูรณ์ (ชูลุด นิมเสมอ, 2553, น. 27)

ทัศนธาตุ Visual Elements ในทางทัศนศิลป์ หมายถึง ส่วนประกอบของศิลปะที่รวมกันเป็นรูปร่างของสิ่งหลายอย่างที่มองเห็นได้ ประกอบไปด้วย

จุด Point หมายถึง รอยหรือแต้มที่มีลักษณะกลม ๆ ปรากฏที่พื้นผิว ซึ่งเกิดจากการจิ้ม กด กระทบ ด้วยวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ เช่น ดินสอ ปากกา พู่กัน และวัสดุปลายแหลมทุกชนิด จุด เป็นต้นกำเนิดของเส้น รูปร่าง รูปทรง แสงเงา พื้นผิว ฯลฯ เช่น นำจุดมาวางเรียงต่อกันจะเกิดเป็นเส้น และการนำจุดมาวางให้เหมาะสม ก็จะเกิดเป็นรูปร่าง รูปทรง และลักษณะผิวได้ จุดนั้นเป็นทัศนธาตุที่สามารถสัมผัสและให้ความรู้สึกได้น้อยด้วยจุดเป็นอนุภาคที่มี ความกว้าง ความยาว และความหนา น้อยที่สุด เมื่อเทียบกับ บรรดาส่วนประกอบพื้นฐาน หรือทัศนธาตุอื่น ซึ่งในทางด้านศาสตร์อื่น ๆ อาจจะตีค่าของจุดในทางต่ำสุด โดยให้นิยาม ของจุดว่า “เป็นสิ่งที่ ไม่มีความกว้าง ความยาว ความ หนา” แต่ในทางทัศนศิลป์ จุด มีค่า มากมายกว่านั้น ด้วยในทางศิลปะนั้นเกี่ยวข้องกับความรู้สึกมากกว่าการตีความ เพราะ จุด ๆ หนึ่งที่ปรากฏในภาพอาจจะค่อย ๆ แปรเปลี่ยน เป็นสิ่งต่าง ๆ ในจินตนาการก็ได้

เส้น Line เป็นสิ่งที่มีผลต่อการรับรู้ เพราะทำให้เกิดความรู้สึกต่ออารมณ์และจิตใจของมนุษย์ เส้นเป็นพื้นฐานสำคัญของศิลปะทุกแขนง ใช้ร่างภาพเพื่อถ่ายทอดสิ่งที่เห็นและสิ่งที่คิด จินตนาการให้ปรากฏเป็นรูปภาพ เส้น Line หมายถึง การนำจุดหลาย ๆ จุดมาเรียงต่อกันไปในทิศทางใดทิศทางหนึ่งเป็นทางยาวหรือสิ่งที่เกิดจากการขีด เขียน ลาก ให้เกิดเป็นริ้วรอย

เส้นมีอยู่ด้วยกันหลายแบบ เช่น เส้นตรง เส้นโค้ง เส้นวงกลม เส้นเชิงคลื่น เส้นหยักฟันปลา ฯลฯ ซึ่งลักษณะของเส้นแต่ละเส้นให้ความรู้สึกแตกต่างกัน แล้วแต่การจัดวางให้ไปตามแนวทิศทางต่างๆ เช่น แนวราบ แนวตั้ง แนวเฉียง เส้นแต่ละเส้นเมื่อจัดตามทิศทางต่างๆ แม้แต่เส้นลักษณะเดียวกันก็ให้ความรู้สึกแตกต่างกันด้วย เช่น เส้นตรงในแนวตั้งหรือแนวนอน ก็ให้ความรู้สึกมั่นคง สง่างาม ครั้นจัดวางในแนวเฉียงหรือเอียง ก็ให้ความรู้สึกลึ้ม ไม่มั่นคง เส้นในลักษณะอื่นก็เช่นเดียวกันที่มีคุณสมบัติเฉพาะอยู่ แต่ถ้าหากจัดวางในทิศทางต่างๆ ก็อาจทำให้เกิดความรู้สึกต่างออกไปได้

เส้นนอน ให้ความรู้สึกกว้างขวาง เงียบสงบ นิ่ง ราบเรียบ ผ่อนคลายสบายตา

เส้นตั้ง ให้ความรู้สึกสูงส่ง่า มั่นคง แข็งแรง รุ่งเรือง

เส้นเฉียง ให้ความรู้สึกไม่มั่นคง เคลื่อนไหว รวดเร็ว แปรปรวน

เส้นโค้ง ให้ความรู้สึกอ่อนไหว สุภาพอ่อนโยน สบาย นุ่มนวล เย้ายวน

เส้นโค้งกันหอย ให้ความรู้สึกเคลื่อนไหว การคลี่คลาย ขยายตัว มืงง

เส้นซิกแซกหรือเส้นฟันปลา ให้ความรู้สึกรุนแรง กระแทกเป็นห้วง ๆ ตื่นเต้น สับสนวุ่นวาย และการขัดแย้ง

เส้นประ ให้ความรู้สึกไม่ต่อเนื่อง ไม่มั่นคง ไม่แน่นอน

เส้นที่ปรากฏในผลงานของผู้สร้างสรรค์เกิดจากโครงสร้างโดยรวมของรูปทรงต่างๆ ในภาพ ทิศทางการเชื่อมโยงกันของวัตถุที่ตอบรับจังหวะกันอย่างกลมกลืนในภาพส่วนใหญ่ราบเรียบ โค้งมนในส่วนของรูปทรงต่างๆ ทำให้ดูสงบนิ่ง แสดงความรู้สึกในทิศทางของเส้น (Direction) ถึงแม้จะมีการเคลื่อนไหวในบางจุดของ

ภาพ แต่โดยส่วนใหญ่แล้วเส้นในการสร้างระยะหรือนำสายตาไปสู่จุดสนใจต่างๆ ดูราบเรียบ สงบนิ่ง ผ่อนคลาย ตามเรื่องราวและบรรยากาศของภาพ อีกส่วนหนึ่งเป็นเส้นที่เกิดจากลักษณะของวัตถุที่พู่กัน ในรายละเอียดของสัญลักษณ์ต่างๆ มีทั้งหยาบและเรียบที่แตกต่างกันไป กระจายอยู่ในทุกส่วนของภาพตามลักษณะของวัตถุนั้นๆ

รูปร่าง Shape หมายถึง เส้นรอบนอกทางกายภาพของวัตถุ สิ่งของเครื่องใช้ คน สัตว์ และ พืช มีลักษณะเป็น 2 มิติ มีความกว้าง และความยาว รูปร่าง

รูปทรง Form หมายถึง โครงสร้างทั้งหมดของวัตถุที่ปรากฏแก่สายตาในลักษณะ 3 มิติ คือมีทั้ง ส่วนกว้าง ส่วนยาว ส่วนหนาหรือลึก คือ จะให้ความรู้สึกเป็นแท่ง มีเนื้อที่ภายใน มี ปริมาตร และมี น้ำหนัก

ลักษณะของรูปทรงและรูปร่าง มี 3 แบบ คือ

1. แบบเรขาคณิต (Geometric form-shape) คือมีการใช้เส้นเชิงเรขาคณิตมาสร้าง เช่น เส้นตรง วงกลม สามเหลี่ยม สี่เหลี่ยม ฯลฯ ที่สามารถสร้างด้วยเครื่องมือทางเรขาคณิตมาประกอบเข้าด้วยกันให้เป็น รูปทรงและรูปร่าง มีการใช้ทางประติมากรรม เช่น พวกมินิมอลลิซึม (Minimalism) จิตรกรรม เช่น พวกจักษุ ศิลป์ ศิลปะลวงตา (op art) ส่วนสถาปัตยกรรมใช้มากที่สุด

2. แบบจากสิ่งมีชีวิต หรือรูปทรงอินทรีย์รูป (Organic form-organic shape) หรือรูปทรงเชิงชีวภาพ (Biomorphic form-shape) มีการนำรูปทรงรูปร่างมาจากสิ่งที่มีชีวิต เช่น คน สัตว์ พืช เซลล์ของสิ่งมีชีวิต ฯลฯ มาใช้ในการสร้างงาน มีทั้งแบบเหมือนจริงและมีการเปลี่ยนแปลงบ้าง แต่ยังคงเค้าโครงปรากฏอยู่

3. แบบอิสระ รูปทรงอิสระ (Free form) รูปร่างอิสระ (Free shape) คือรูปทรง- รูปร่างที่สร้างขึ้น อย่างอิสระตามความผันจินตนาการ หรือสร้างอย่างอิสระก็ได้ รูปทรงและรูปร่างเป็นทัศนธาตุที่สำคัญมาก โดยเฉพาะ

การจัดองค์ประกอบด้วยรูปร่างและรูปทรง มีวิธีการต่างๆ ดังนี้

1. นำรูปทรงหลายรูปมาจัดวางเคียงกัน (Juxtaposing form)
2. สร้างรูปทรงให้ต่อเนื่องเกี่ยวข้องกัน (Connecting form)
3. นำรูปทรงหลายรูปมาวางซ้อนกัน (Overlapping form)
4. นำรูปทรงหลายรูปมาผิวกักเข้าด้วยกัน (Interlocking form)
5. นำรูปทรงหลายรูปมาแทรกเข้าด้วยกัน (Interpenetrating form)
6. สร้างรูปทรงที่สานร้อยรัดเข้าด้วยกัน (Interwoven form)
7. รูปทรงที่บิดพันกัน (Twisting form)

น้ำหนักอ่อน-แก่ Value การลงน้ำหนัก อ่อน-แก่ หมายถึง จำนวนความเข้ม ความอ่อนของสีต่าง ๆ และแสงเงาตามที่ประสาทตารับรู้ เมื่อเทียบกับน้ำหนักของสีขาว-ดำ ความอ่อนแก่ของแสงเงาทำให้เกิด มิติ เกิดระยะใกล้ไกลและสัมพันธ์กับเรื่องสีโดยตรง

น้ำหนักอ่อนแก่ของแสงและเงา ที่ปรากฏบนวัตถุนั้นเป็นผลมาจาก แสงสว่าง ในธรรมชาติหรือแสงสว่างที่มนุษย์ ประดิษฐ์ขึ้น เมื่อใดที่แสง ตก กระทบวัตถุจะเกิด เป็นบริเวณ สว่างและบริเวณมืดโดยบริเวณสว่าง และบริเวณมืดจะค่อย ๆ กระจาย ค่าน้ำหนักความอ่อนแก่ได้อย่างกลมกลืน ปรากฏเป็น ปริมาตรของ

รูปทรงของวัตถุ เรื่องของน้ำหนัก จึงเกี่ยวข้อง โดยตรง กับแสงสว่าง ถ้า ปราศจากแสงสว่าง หรือมีปริมาณน้อย รูปทรง ของวัตถุก็จะพรางมัวหรือมองเห็นได้ไม่ชัดเจนกล่าวได้ว่า น้ำหนัก เป็นการตอบสนองทางการเห็นจากการ เกิดของแสงสว่างและเงามืดที่ ปรากฏอยู่บนวัตถุ

น้ำหนักในผลงานส่วนใหญ่ใช้น้ำหนักที่ไม่เข้มจัด มีค่าน้ำหนักของรูปทรงและพื้นที่ว่างที่ประสาน กลมกลืนกันอย่างนุ่มนวล ทำให้ทุกมิติในภาพดูกลมกลืนกันและเกิดจากการใช้แสงเงาที่เกิดจากธรรมชาติใน วัตถุนั้นๆ จากการเก็บข้อมูลโดยภาพถ่าย ปรับค่าสีให้อ่อนแก่ตามจินตนาการ แต่ยังคงเป็นวัตถุนั้น สร้างมิติ ภายในภาพบรรยากาศให้มีลักษณะเกินจริงวิธีการจัดองค์ประกอบศิลป์

ปริมาตร (Volume) เป็นทัศนธาตุที่สำคัญทางประติมากรรม มีส่วนสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับรูปทรง (Form) ที่ให้ความกลม นูน ความอึดในสมบูรณ์ของปริมาตรในรูปทรง ปริมาตรในทางประติมากรรมมี ความสำคัญต่อเรื่องของรูปทรงให้ปรากฏสุนทรีย์ะ ส่วนในทางจิตรกรรม มักแสดงออกเรื่องปริมาตรในส่วนที่ เป็นภาพของวัตถุ ที่สร้างให้ดูสมจริง เช่น คน สัตว์ สิ่งของ

มวล (Mass) มักใช้ร่วมกับปริมาตร ว่ามวลปริมาตร เป็นทัศนธาตุทางประติมากรรม หมายถึงสิ่งเดียว หรือหลายสิ่งรวมเป็นมวลกลุ่มก้อน เช่น ประติมากรรมรูปคน และสัตว์ประกอบกันเป็นกลุ่มที่ประสานสัมพันธ์ เกิดเป็นมวลรูปขึ้น ถ้ามวลใหญ่หรือขนาดใหญ่ (massive) หมายถึงลักษณะที่ดูสง่างามหนัก ทึบตัน ใหญ่โต และ น่าเกรงขาม

สี (Colour) สี หมายถึง สิ่งที่ปรากฏอยู่ไปรอบ ๆ ตัวเรา ไม่ว่าจะเป็นสีที่เกิดขึ้นเองในธรรมชาติ หรือ สิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้น สีทำให้เกิดความรู้สึกแตกต่างมากมาย เช่น ทำให้รู้สึกสดใส ร่าเริง ตื่นเต้น หมั่นหมอง หรือเศร้าซึมได้ เป็นต้น

น้ำหนักสี (Tone) หรือวรรณะของสี หมายถึง ระดับความเข้มที่แตกต่างกันของสีหรือค่าความอ่อนแก่ ของสี ไหลระดับกันไป เช่น ดำ - เทาเข้ม - เทากลาง - เทาอ่อน - ขาว โทนก็มีผลต่อความรู้สึกคล้ายกับสี นั้นเอง เพียงแต่จะละเอียดอ่อนมากขึ้น มีค่าความแตกต่างกันเล็กน้อย แต่มีผลต่อความรู้สึก นึกคิด ของมนุษย์ เช่น

1. วรรณะสีร้อน Warm Tone ประกอบด้วยสีเหลือง สีส้มเหลือง สีส้ม สีส้มแดง สีม่วงแดง และสีม่วง สีในวรรณะร้อนนี้จะ เป็นสีที่ค่อนข้างไปทางสีแดงหรือสีส้มถ้าสีใดสีหนึ่งค่อนข้างไปทางสีแดงหรือสีส้ม เช่นสี น้ำตาล สีเทาอมแดง ก็ให้ถือว่าเป็นสีวรรณะร้อน ให้ความรู้สึกที่ร้อนแรง วังจรัสและสีวรรณะร้อน

2. วรรณะสีเย็น Cold Tone ประกอบด้วย สีเหลือง สีเขียวเหลือง สีเขียว สีเขียวน้ำเงิน สีนํ้าเงิน สี ม่วงน้ำเงิน และสีม่วง ส่วนสีอื่นๆ ถ้าหนักไปทางสีน้ำเงินและสีเขียวก็เป็นสีวรรณะเย็น ดังเช่น สีเทา สีดำ สีเขียว แก่ เหล่านี้เป็นต้น ให้ความรู้สึกเย็นสบาย

ผลงานการสร้างสรรคส์ส่วนใหญ่เกิดจากประสบการณ์ในการดำรงชีวิตคลั่งกรองข้อมูลต่างๆ มาจาก ความรู้สึก ความประทับใจในสิ่งที่พบเจอ ทั้งในสังคมและชนบท จากสัตว์ สิ่งของ วัตถุต่างๆ ผลงานจึงมี ลักษณะสีสดใส สดงาม มีชีวิตชีวา หลากหลายในการใช้วรรณะหรือกลุ่มสีโดยไม่ต้องคำนึงถึงกฎเกณฑ์ใน การใช้สีเป็นทฤษฎีหรือเป็นจริงมากนัก สร้างสรรคตามอารมณ์ความรู้สึก สีที่ชอบ เป็นสีที่กำหนดขึ้นตาม ความรู้สึกของตนเอง (Subject Color) สีที่เกิดในภาพจะต่างจากความเป็นจริงในแต่ละชิ้นงาน หลากหลายใน สิ่งที่ประทับใจ โดยหยิบยักคุณค่ามาถ่ายทอดคล้ายกับเป็นสถานที่ในจินตนาการ เชื่อมโยงความสุขทั้งภายใน

สีสัน มุมมองความสุขเล็กน้อยในสังคมเมืองและรากฐานความสุขความดีงาม เรื่องราวชนบทเข้าด้วยกัน ใช้สีโทนใดสีหนึ่งในปริมาณมากแสดงบรรยากาศของภาพ ในโครงสร้างและรูปทรงต่างๆ ที่มาจากความจริง สร้างมิติแห่งความสุขใหม่ ความจริงที่อยู่ภายในความทรงจำและผูกพันสร้างคุณค่าทางสุนทรีย์

สีในทัศนศิลป์ เป็นทั้งการนำมาใช้ในสร้างสรรค์ผลงาน และการรับรู้เชิงสุนทรีย์ภาพ (Aesthetic response) สีในทัศนศิลป์อาจไม่เป็นไปตามหลักวิทยาศาสตร์เสมอไป เพราะมีจุดมุ่งหมายแตกต่างกัน เป้าหมายทางวิทยาศาสตร์ต้องการรู้ความจริงแท้ของสีในทุกด้าน ส่วนทางด้านศิลปะต้องการให้สีที่ศิลปินสร้างขึ้นมีผลต่ออารมณ์ความรู้สึกและความผันจินตนาการซึ่งอาจไม่ใช่ความจริงก็ได้

ศิลปินผู้มีความสามารถใช้สีเป็นเครื่องสำอางค์อย่างเดียวยังสามารถสร้างงานจิตรกรรมที่สมบูรณ์ได้ เพราะมีคุณสมบัติที่มีอยู่ในสีได้รวมทัศนธาตุอื่นๆ เข้าไว้ด้วยกันเช่นมีแสง เงา น้ำหนักอ่อนแก่

พื้นผิว (Texture) พื้นผิวหมายถึง ลักษณะภายนอกของวัตถุที่เรามองเห็นและสัมผัสได้ ภาพที่มีลักษณะพื้นผิวที่แตกต่างกันจะให้ความรู้สึกสนุกสนานตื่นเต้นและมีชีวิตชีวา พื้นผิวสามารถก่อให้เกิดความรู้สึกในลักษณะต่าง ๆ กันเช่น หยาบ ละเอียด มันวาว ด้าน และขรุขระ เป็นต้น พื้นผิว (Texture) คือลักษณะผิวของวัสดุทุกชนิด มีทั้งที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติและมนุษย์สร้างสรรค์ขึ้น ทั้งทางด้านการมองเห็น (Visual texture) และการสัมผัส (Tactile) ไปสู่การรับรู้ สู่ความคิด และก่อให้เกิดความรู้สึกทางสุนทรีย์ภาพ

พื้นผิวแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ

1. พื้นผิว 2 มิติ คือ เกิดบนพื้นที่ราบ สร้างพื้นผิวให้รับรู้ด้วยการมองเห็น เช่น ลวดลายของผ้า เกิดจากการออกแบบด้วยสีและเส้น หรือจากงานจิตรกรรมที่วาดระบายให้เกิดริ้วรอย หรือเกิดจากลายในวัสดุต่างๆ ตามธรรมชาติ เช่น ลายหินอ่อน ลายไม้ หรือเป็นพื้นผิวที่สร้างขึ้นด้วยเทคนิคลวงตา (simulated texture) ดังตัวอย่างเช่น ผลงานของศิลปะลวงตา (op art)

2. พื้นผิว 3 มิติ คือลักษณะพื้นผิวขรุขระ หรือนูนจากพื้นผิว มีทั้งมนุษย์สร้างขึ้น เช่นงานประติมากรรม งานออกแบบ สถาปัตยกรรม และที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติเป็นผิวที่เกิดขึ้นจริงเชิงกายภาพ (physical or actual texture) ของสิ่งต่างๆ พื้นผิวแต่ละระนาบก็ให้ความรู้สึกสุนทรีย์และแตกต่างกันไป เช่น เรียบ เกลี้ยง ลื่น เป็นมัน หรือขรุขระ หยาบกร้าน เป็นความรู้สึกสุนทรีย์ภาพที่เกิดขึ้นจากคุณค่าของพื้นผิว (surface qualities) ใช้กันมากทั้งจิตรศิลป์ ประยุกต์ศิลป์ โดยเฉพาะในงานประติมากรรม เป็นลักษณะผิวที่เกิดขึ้นจริงเชิงกายภาพ ไม่ใช่เทคนิคการลวงตา

พื้นผิวในผลงานส่วนใหญ่จะแสดงรายละเอียดของภาพและวัตถุที่เกิดจากจังหวะของสีที่พู่กัน มีความละเอียดบ้างหยาบบ้าง ตามลักษณะของวัตถุนั้น แต่ยังคงคำนึงถึงลักษณะพื้นผิวโดยรวม พื้นผิวที่ปรากฏในผลงานจะเป็นพื้นผิวที่เรียบหยาบขึ้นกันอย่างไร้ระเบียบ ซึ่งสามารถตอบสนองความรู้สึกและแนวความคิดที่เรียบง่ายความสุข นิ่งสงบในแบบวิถีชีวิตชนบทได้เป็นอย่างดี

พื้นที่ว่าง (Space) หมายถึง บริเวณที่เป็นความว่างไม่ใช่ส่วนที่เป็นรูปทรงหรือเนื้อหาในการจัดองค์ประกอบใดก็ตาม ถ้าปล่อยให้พื้นที่ว่างมากและให้มีรูปทรงน้อย การจัดนั้นจะให้ความรู้สึกอ้างอ้าง โดดเดี่ยว ในทางทัศนศิลป์ มีความหมายถึงที่ว่าง อยู่ 2 ลักษณะ คือที่ว่าง 3 มิติ และที่ว่าง 2 มิติ

1. ที่ว่าง 3 มิติ ได้แก่ ที่ว่างที่มีความกว้าง ยาว และลึก เป็นเนื้อที่ว่างสามารถสัมผัสได้ทางกายภาพ เช่นที่ว่างที่เป็นสิ่งแวดล้อม ที่ว่างนอกอาคาร (Exterior space) และที่ว่างภายในอาคาร (Interior space) เป็นที่ว่างในงานสถาปัตยกรรมและประติมากรรม

2. ที่ว่าง 2 มิติ คือบริเวณว่างบนที่ราบแบบ 2 มิติ คือมีความยาวกับความกว้าง เช่น บริเวณที่ว่างในงานจิตรกรรม ถ้าจิตรกรสร้างให้ดูราวกับเกิดมิติที่ 3 ด้วยการทำให้เกิดลึกตื้น ใกล้ไกล (pictorial space) เป็นเพียงวิธีการสร้างภาพลวงตาให้เกิดขึ้น ซึ่งมีวิธีการสร้างด้วยกันหลายวิธี เช่น ใช้การจัดวางและกำหนดตำแหน่ง (placement and position) ใช้หลักทัศนียภาพเชิงเส้น หรือทัศนียภาพเชิงสี (color perspective) มาช่วยทำให้เกิดขึ้นพื้นที่ว่างในผลงานนี้เกิดจากการสร้างบรรยากาศในภาพสีและสิ่งแวดล้อมภายใน ดูโปร่งเบาสบายในส่วนที่ไม่มีรายละเอียด ทำให้รู้สึกตามจินตนาการของสีและเรื่องราวที่แสดงออกเป็นพื้นที่ว่างที่เกิดจากการสร้างบรรยากาศและระยะในภาพใกล้ กลาง ไกล หรือระหว่างรูปทรงนั้น ซึ่งเป็นส่วนสำคัญในการสร้างพื้นที่ว่าง (Space) ให้กับคนดูผลงานได้รู้สึกผ่อนคลาย พักสายตา พักใจ ตามความรู้สึกแนวความคิดที่เรียบง่ายแสดงความสุขให้ผู้คนได้ซึมซับในผลงาน

แสง (Light) เป็นทัศนธาตุที่สำคัญ ทั้งทางจิตรกรรมและประติมากรรม สามารถนำมาใช้เป็นส่วนในการจัดองค์ประกอบศิลป์ให้บังเกิดสุนทรียภาพได้อย่างดี แสงหมายถึงแสงอาทิตย์หรือแสงจากแหล่งต่างๆ ทางประติมากรรมต้องการแสงจริงหรือแสงประดิษฐ์มาช่วยเสริมเน้นให้ความงามเด่นชัด ทั้งในด้านปริมาตร พื้นผิว และมวลรวม ส่วนในจิตรกรรมโดยเฉพาะผลงานในอดีต เช่นผลงานของเลโอนาร์โด ดา วินชี, คาราวัจจิโอ, แรมบรันด์ และอีกหลายคน ล้วนประสบความสำเร็จในการใช้แสงมาช่วยให้ผลงานสร้างอารมณ์ความรู้สึกพวยพุ่งได้อย่างไม่มีที่ติ แสงในทางจิตรกรรมหมายถึงการวาดระบาย แสดงความสว่างของสีและความมืดของสีเป็นส่วนสำคัญ

เงา (Shade, Shadow) เกิดขึ้นได้โดยต้องมีแสงส่องต้องสิ่งต่างๆ Shade มีความหมายถึงเงาที่อยู่ในตัววัตถุ ส่วน Shadow หมายถึงเงาของวัตถุที่ตกทอดลงบนพื้น (Cast shadow) มักใช้คู่กันกับแสง มีกลวิธีวิธีหลายวิธี เช่น ให้เงาสร้างแสงและแสงสร้างเงาจากจิตรกรเอกหลายท่าน เช่น คาราวัจจิโอกำหนดให้แสงกระทบบุคคลเกิดเงา ส่วนแรมบรันด์ใช้แสงสร้างจุดเด่นตรงบริเวณที่ต้องการ ส่วนเงาจะเป็นส่วนรองตามมาในทางประติมากรรม เงาทั้งสองชนิดล้วนมีความสำคัญต่อความงามมากเพราะช่วยขับเน้นส่วนเด่นที่ต้องการ

สัดส่วน (Proportion) เป็นวิธีการจัดแจง ให้เกิดสุนทรียะเชิงคณิตศาสตร์ เกิดจากการทดลองนำคน พิซ สัตว์ หรือสิ่งของมาสำรวจสัดส่วน นอกจากนี้ เมื่อได้สัดส่วนทางคณิตศาสตร์ที่สวยงามแล้วในทางศิลปะยังถือเรื่องความประสานสัมพันธ์ของทุกสัดส่วนมีส่วนสำคัญทางสุนทรียภาพด้วย คือ เอกภาพ รวมถึงค่านิยม รสนิยมแห่งยุคสมัยและท้องถิ่นที่มีบริบทแตกต่างกันไป เช่น บางยุคบางสมัยหรือบางแห่ง ชอบอ้วนหรือผอมต่างกัน สัดส่วนจึงเป็นส่วนหนึ่งเท่านั้นของการวัดความพึงพอใจ

สัดส่วนมีอยู่ด้วยกัน 2 ลักษณะ คือ

1. สัดส่วนที่เป็น 3 มิติ ได้แก่ ประติมากรรม สถาปัตยกรรม สิ่งมีชีวิตและไร้ชีวิต กินที่ในอากาศ
2. สัดส่วนที่เป็น 2 มิติ ได้แก่งานจิตรกรรม ภาพพิมพ์ งานวาดเส้น การออกแบบ

พื้นระนาบ (Plane) นับเป็นทัศนศิลป์ที่มีการนำมาใช้สร้างสรรค์งานให้เกิดสุนทรียะ คือพื้นที่แบนราบของสิ่งต่างๆ มีทั้งที่มีบริเวณขนาดใหญ่ เช่น พื้นระนาบของท้องทุ่ง เบื้องหลังเป็นพื้นระนาบแนวตั้งของขุนเขา โตรก ฝา ถ้าเล็กลงไป คุณสมบัติของพื้นระนาบทางสุนทรียภาพ คือ ทำให้เกิดปริมาตรในรูปทรง (form) ของสิ่งที่มีสภาพเป็น 3 มิติ โดยมีส่วนในการสร้างพื้นที่รับแสงและสร้างเงาให้เด่นชัด เร้าสายตา สร้างอารมณ์ความรู้สึก ส่วนในงานจิตรกรรมและภาพพิมพ์ เป็นพื้นระนาบแบบ 2 มิติ สร้างโดยวิธีภาพลวงตา เช่น จิตรกรรมของกลุ่มจิตรกรบาบิซนิยม หรือจิตรกรภูมิทัศน์ ทำให้ภาพเกิดมิติที่ 3 ได้ชัดเจน

การแสดงออก (Expression) การแสดงออกถึงอารมณ์ความรู้สึก เป็นภาพหรือรูปของบุคคลที่แสดงออกอากัปกิริยาต่างๆ ได้ดูสมจริงมากน้อยเพียงไร เช่น การแสดงออกถึงอาการเศร้าโศก สดชื่น เจ้าเล่ห์ หรืออื่นๆ ของบุคคล อัลแบร์ตี (Alberti) นักทฤษฎีศิลปะคนสำคัญสมัยฟื้นฟูศิลปวิทยาได้ให้ข้อสังเกตว่า การแสดงออกมีส่วนสัมพันธ์ของความรอบรู้ของผู้สร้างงาน เป็นผลสรุปของความสำเร็จของศิลปินจะสามารถขึ้นถึงระดับอาจารย์ (master) ได้หรือไม่ เช่น ภาพคนร้องไห้ หรือดีใจ และเคลื่อนไหวอย่างสมจริงมากน้อยเพียงไร ล้วนเป็นเครื่องแสดงศักยภาพของศิลปินผู้นั้น

หลักการวิเคราะห์เอกภาพ

เอกภาพ คือ ความกลมกลืนกลมเกลียวเข้ากันได้หรือความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ที่เกิดจากการเชื่อมโยงสัมพันธ์กันของส่วนต่างๆ ซึ่งในงานศิลปะ เอกภาพ หมายถึงการประสานกันหรือการจัดระเบียบของส่วนต่างๆ ให้เกิดเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของธาตุต่างๆ หรือสิ่งของต่างๆ อาจจะมี ความกลมกลืนหรือขัดแย้งกันก็ได้ เอกภาพในงานศิลปะประกอบด้วย 3 ส่วนดังนี้

1. เอกภาพของรูปความคิด ถือเป็นองค์ประกอบขั้นตอนของการสร้างสรรค์เนื่องจากรูปความคิดจะต้องมีเอกภาพ มีโครงสร้างทางจิตและมีความหมายในตัวจึงจะส่งให้ศิลปินสร้างสรรค์รูปทรงให้มีเอกภาพขึ้นได้
2. เอกภาพของการแสดงออก เป็นการแสดงออกที่มีจุดมุ่งหมายเดียวแน่นอน ในผลงานชิ้น เดียวไม่สามารถจะแสดงออกหลายรูปความคิดและหลายอารมณ์ได้ เพราะจะทำให้ผลงานที่ออกมา สับสนขาดเอกภาพและการแสดงออกอาจมีแนวเรื่องหรืออารมณ์ใดอารมณ์หนึ่งเป็นเป้าหมายหลัก และมีส่วนที่รองลงไปเพื่อประกอบให้การแสดงออกนั้นสมบูรณ์ตามจุดมุ่งหมาย
3. เอกภาพทางรูปทรง เป็นการรวมตัวกันอย่างมีดุลยภาพและมีระเบียบของทัศนธาตุ เพื่อให้เกิดเป็นรูปทรงที่แสดงความคิดหรืออารมณ์ของศิลปินออกมาได้ชัดเจน เอกภาพทางรูปทรงถือเป็นสิ่งสำคัญที่สุดไม่ว่าศิลปินในรูปแบบนามธรรมหรือศิลปินในรูปแบบรูปธรรม ล้วนแล้วแต่แสดงออกด้วยรูปทรงทั้งสิ้น

หลักการวิเคราะห์รูปแบบหรือแบบอย่าง

รูปแบบของการสร้างสรรค์ศิลปะ คือ แนวทางการแสดงออกที่มีลักษณะเฉพาะตัวในงานศิลปะชิ้นนั้นๆ อันเป็นลักษณะการแสดงออกที่มีลักษณะแตกต่างกันออกไปตามแต่ละลักษณะเฉพาะตัวของผู้สร้างสรรค์แต่ละคน ดังนั้นการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะจึงเป็นการแสดงออกถึงรูปแบบเฉพาะตัว ที่สามารถอธิบายเนื้อหา

เรื่องราว ให้ผู้ชมเกิดการรับรู้ รวมถึงสร้างอารมณ์ความรู้สึกให้เกิดจินตนาการตามเนื้อหาแนวความคิดที่ผู้สร้างสรรค์ต้องการแสดงออก

สมพร ฐรี (2553, น. 92-108) ได้อธิบายไว้ว่ารูปแบบคือภาพรวมของผลที่ศิลปินถ่ายทอดผลงานออกมาให้ ประจักษ์ ต่อสายตาผู้ดู ให้เห็นและเข้าใจในเจตจำนงของศิลปินที่เลือกรูปแบบในการถ่ายทอด ตามความชอบ ประสบการณ์ ความถนัด การรับรู้ ของศิลปินที่มีความแตกต่างกัน แต่การสร้างสรรค์ผลงานจะต้องให้อะไรกับคนดูรู้สึกถึงอะไรในผลงานที่ต้องแสดงออก ซึ่งรูปแบบการแสดงออกขึ้นอยู่กับศิลปินจะเลือกถ่ายทอดออกมาในรูปแบบใด รูปแบบในการสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์สามารถแยกประเภทได้ 3 รูปแบบ ดังนี้

1. รูปแบบศิลปะเหมือนจริงหรือสัจนิยม(Realism Art)หมายถึงงานศิลปะที่แสดงรูปทรงที่เหมือนหรือคล้ายของจริงในธรรมชาติ หรือใช้รูปทรงเหล่านั้นเป็นสื่อในการแสดงออก โดยศิลปินจะยึดถือธรรมชาติเป็นแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงาน เป็นการบอกเล่าเรื่องราว บรรยายภาพ สัดส่วน โครงสร้าง รูปร่าง มีความถูกต้องเหมือนจริงตามธรรมชาติเป็นต้นแบบความคิดและการแสดงออกถือว่าเป็นรูปแบบที่ได้รับความนิยมมากที่สุด รูปทรงวัตถุที่เห็นเป็นอย่างไรก็จะถ่ายทอดตามที่ตามองเห็นได้ใช้ความถูกต้อง สัดส่วน แสงเงา ทักษะภาพ เป็นเกณฑ์มาตรฐานในการปฏิบัติงานเพื่อให้เกิดความชำนาญรวมทั้งมีคุณค่าที่แฝงไปความรู้สึก สะเทือนใจ อารมณ์ ความงาม ชีวิตชีวา มีเลือด มีเนื้อ มีจิตวิญญาณ ความเป็นจริง สะท้อนสังคม สะท้อนความเชื่อ และคุณค่าอื่นๆที่แฝงอยู่ในผลงานที่แสดงออก ซึ่งจะลึกกว่าที่เป็นภาพเหมือนจริง เพียงภายนอกที่ปรากฏต่อสายตาผู้ดูเป็นรูปแบบที่กระทำมาแต่สมัยกรีกยุคโบราณจนกระทั่งศิลปะยุคฟื้นฟูศิลปวิทยาการสมัยเรอเนซองส์ จนมาถึงสมัยใหม่ในปัจจุบันก็ยังได้รับความนิยมไม่ว่าจะในยุโรป เอเชีย และประเทศไทย

2. รูปแบบศิลปะกึ่งธรรมธรรม(Semi Abstract Art) รูปแบบศิลปะกึ่งนามธรรมจะอยู่ระหว่างกลางเส้นทางรูปธรรมและนามธรรม ถือว่าอยู่เส้นทางเดียวกัน ศิลปินส่วนมากจะเดินทางในการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรม เพื่อหาความเหมาะสมในการแสดงออกที่เหมาะสมและลงตัวให้กับตัวเองไม่ใช่เป็นการสร้างสรรค์ตามยุคสมัย แต่เพื่อความเหมาะสมและจำเป็นของตนเอง ซึ่งศิลปินส่วนใหญ่จะมีวิธีการสร้างสรรค์ผลงานจากรูปธรรมเป็นการสังเกต บันทึกทลึงไหล ความเหมือนจริง ความเป็นจริง ในบรรยากาศสัดส่วน มุมมอง สี แสง ที่เกิดขึ้นจริง ตามตาเห็น เหมือนการถ่ายภาพ แล้วมีการพัฒนาสีสัน เทคนิค อารมณ์ความรู้สึกภายในส่วนตัวจับเอาแก่นสารในธรรมชาติ ลดตัดทอนเพิ่มเติมธรรมชาติ เกิดเนื้อหาใหม่ตามที่ศิลปินต้องการ เกิดผลงานลัทธิอิมเพรสชันนิสม์ (Impressionism) นีโอ (Neo Impressionism) ฟอวิสม์ (Fauvism) คิวบิสม์ (Cubism) เซอเรียลลิสม์ (Surrealism) เป็นต้น บางกลุ่มจะพัฒนาผลงานศิลปะไปถึงศิลปะนามธรรม (Abstract) เป็นการสร้างสรรค์โครงสร้างของรูปทรงให้ประสานกันสัมพันธ์สอดคล้องกับเรื่อง เนื้อหา และตามความรู้สึกภายในของศิลปินให้หลงเหลือเฉพาะเส้นสี รูปทรง อารมณ์ มีความรู้สึกภายในที่ต้องการถ่ายทอดออกมาตามเจตนาให้คนดูรู้สึกสัมผัสกับสิ่งใดในผลงานสร้างสรรค์แต่ละบุคคล

3. รูปแบบศิลปะนามธรรม (Abstract Art) เป็นรูปแบบการสร้างสรรค์ผลงานที่เกิดจากการถ่ายทอดผลงานผ่านการสะสมทักษะกระบวนการวิธีคิด แสดงออกในการใช้สี การเขียนรูปทรง เทคนิค วิธีการ ที่ผิดแปลกไปจากการเขียนธรรมชาติ หรือการถ่ายภาพ ซึ่งแตกต่างจากการเขียนภาพจากความเป็นจริงตาม

ธรรมชาติโดยสิ้นเชิง เป็นลักษณะคล้ายศิลปะบริสุทธิ์ เป็นการแสดงออกของศิลปินที่มีความอิสระจากสิ่งแวดล้อมสังคม จะห่างไกลจากความเป็นจริงตามธรรมชาติไปเรื่อยๆ ถือว่าเป็นผลงานศิลปะแบบนามธรรม

หลักการวิเคราะห์เทคนิค

เทคนิคที่ใช้ในการแสดงออก คือ การวิเคราะห์เครื่องมือในการทำงาน กลวิธีในการสร้างสรรค์ ขั้นตอนในการสร้างสรรค์ และการใช้พื้นผิวที่มีความเหมาะสม หรือการใช้วัสดุที่มีความเหมาะสม ในการสร้างสรรค์ผลงาน ตลอดจนขั้นตอนกรรมวิธีต่างๆ สำหรับใช้ในการสร้างสรรค์อย่างเป็นระบบแบบแผนของผู้สร้างสรรค์

หลักการวิเคราะห์สัญลักษณ์ที่ใช้ในการแสดงออก

การแสดงออกด้วยสัญลักษณ์เป็นสิ่งที่ยอมรับและเข้าใจ แต่สิ่งที่มองเห็นว่าเป็นสัญลักษณ์ในงานศิลปะมักมีความหมายลึกซึ้งไปกว่าสิ่งที่มองเห็นนั้นไปอีก วัตถุ สิ่งของ รูปทรง ที่ใช้ในงานศิลปะมิใช่สัญลักษณ์ที่ใช้แทนความหมายของสิ่งนั้นๆ โดยตรง หากแต่เป็นการแปลความหมายผ่านวัตถุในภาพออกมาอย่างลึกซึ้งตามที่คนๆ ที่ผู้สร้างสรรค์กำหนด ดังนั้นรูปแบบของสัญลักษณ์ที่ผู้สร้างสรรค์นำมาใช้ในการแสดงออกย่อมต้องเป็นสัญลักษณ์ตามความเชื่อ หรือความเชื่อส่วนตัวอันเป็นที่รู้จักและเป็นที่ยอมรับ นอกจากนั้นยังเป็นเรื่องที่สร้างขึ้นเพื่อแทนความหมายบางอย่าง เพื่อใช้ในการถ่ายทอดเนื้อหา เรื่องราวที่ต้องการแสดงออกให้มีความลึกซึ้งยิ่งขึ้น

ดังนั้นหลักการวิเคราะห์ในด้านต่างๆ เหล่านี้ที่หยิบยกและกล่าวมาข้างต้น จึงเป็นส่วนสำคัญสำหรับการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรม ที่ต้องอาศัยหลักการต่างๆ ในขณะสร้างสรรค์หรือหลังจากจากการสร้างสรรค์เพื่อการปรับปรุง พัฒนาผลงานให้ดียิ่งขึ้นขึ้นไปและสัมพันธ์กับรูปแบบและแนวความคิดของผลงาน อีกทั้งยังถ่ายทอดกระบวนการวิเคราะห์แก่ผู้ที่สนใจทางด้านการสร้างสรรค์โดยแบ่งข้อการวิเคราะห์ได้ดังต่อไปนี้

วิเคราะห์ผลงานสร้างสรรค์จิตรกรรมชุด“สัญลักษณ์จากรากเหง้าพื้นถิ่นสู่คุณค่าทางสุนทรียะ”

ปัจจัยต่าง ๆ ในการวิเคราะห์ผลงานสร้างสรรค์นั้นมีหลาย ๆ ด้าน วิเคราะห์เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาค้นคว้าสำหรับกลุ่มคนที่สนใจ วิเคราะห์เพื่อเป็นจุดเริ่มต้นและเป็นเป้าหมายในการพัฒนาผลงานและกระบวนการสร้างสรรค์ต่อไป วิเคราะห์เพื่อให้ผลงานมีคุณค่าสำหรับบุคคลที่สนใจและชื่นชมผลงานศิลปะซึ่งไม่ว่าเป็นปัจจัยด้านไหน ล้วนต้องอาศัยหลักการวิเคราะห์ตามหลักการทางศิลปะต่าง ๆ เพื่อทำให้ผลงานสร้างสรรค์นั้นมีความสมบูรณ์มากขึ้น มีคุณค่าในลักษณะผลงานสร้างสรรค์ โดยแบ่งผลการวิเคราะห์เป็นกลุ่ม ๆ ดังนี้

การวิเคราะห์ทัศนธาตุ

การวิเคราะห์เอกภาพ

การวิเคราะห์รูปแบบหรือแบบอย่าง

การวิเคราะห์เทคนิค

การวิเคราะห์สัญลักษณ์

การวิเคราะห์ผลงานศิลปกรรม
การวิเคราะห์ทัศนธาตุ

ภาพประกอบที่ 130 การวิเคราะห์จุด

กระบวนการวิเคราะห์ในการวิเคราะห์จุดของผลงานสร้างสรรค์ อาจเกิดจากกระบวนการก่อนการสร้างสรรคเป็นลำดับแรกขั้นตอนการวางแผน จุดเริ่มต้นเล็กๆก่อนการร่างภาพต้นแบบ ว่าลักษณะที่พู่กันควรมีลักษณะอย่างไร เกิดขึ้นในกระบวนการคิดต้นแบบ เริ่มจากเส้นร่างจากความรู้สึกภายในจากปัญญาญาณพัฒนาไปสู่กระบวนการปรีชาญาณ จนเข้าใจรับรู้ถึงลักษณะของจุดขนาดเล็กกับที่พู่กันขนาดเล็กอยู่ตรงไหนของภาพ การสร้างสรรค์ผลงานในชุดนี้ ลักษณะจุดที่เกิดขึ้นส่วนใหญ่จะเกิดจากลักษณะที่ออกมาในรูปแบบของพื้นผิวที่เกิดขึ้นภายในภาพทั้งภาพ ด้วยร่องรอยที่พู่กันที่เกิดจากการวาดอาจเกิดขึ้นจากเนื้อสี ก้อนสีเล็กๆที่กระจายอยู่ในรูปทรงสัญลักษณ์ต่างๆรายละเอียดในผลงานที่มีลักษณะเล็กเป็นจุด ก่อนที่จะกลายเป็นร่องรอยที่

พู่กันที่มีขนาดกว้างหรือยาว ซึ่งลักษณะนี้เองจุดภายในผลงานสร้างสรรค์ชุดนี้จึงกลายเป็นส่วนสำคัญในการถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกสุนทรีย์ภายในของผู้สร้างสรรค์ จุด ร่องรอยที่สื่อได้จากรูปทรงสัญลักษณ์ที่ผู้สร้างสรรค์ประทับใจ จากจุดเป็นพื้นผิวที่เกิดขึ้นในสัญลักษณ์จนไปสู่การประกอบเป็นรูปทรงสีบรรยากาศ ที่สื่อถึงความจำเพาะเจาะจงในสัญลักษณ์เรื่องราวในวิถีชีวิตนั้นๆ อีกนัยยะหนึ่งจุดถ่ายทอดอารมณ์รายละเอียดของสัญลักษณ์พื้นถิ่นเนื้อหาจากชนบท ถ่ายทอดเรื่องราวที่ไม่เรียบหรูมีร่องรอยขรุขระ จากสิ่งเล็กๆ ก่อตัวเป็นพื้นผิวที่สะท้อนรากเหง้าจากวิถีชีวิตชนบทที่ไม่ได้ตีพร้อมสวยงามตลอดเวลาอย่างสังคมเมือง ก่อเกิดเป็นรูปทรงสัญลักษณ์ที่มีคุณค่าต่อชีวิตและการปรับใช้ จุดนั้นก็ยังเป็นส่วนสำคัญกระจายทั่วทั้งภาพ สู่เส้นเล็ก ๆ ที่เกิดจากระยะหลังที่เกิดจากความอิสระของสี ทิศนธาตุอีกอย่างทำงานไปพร้อมกัน รายละเอียดในดอกไม้พื้นผิวจุดเล็กๆ ในกลีบดอกไม้ จุดในสิ่งมีชีวิต คน ผีเสื้อ ผลไม้ พืชพันธุ์ต่างๆ พื้นผิวจากสัตว์ แม้กระทั่งเป็นจุดเล็ก ๆ ที่กระจายตามบรรยากาศของภาพทั้งระยหน้า ระยกลาง หลัง พื้นผิวของภาพ ร่องรอยสีที่เกิดจากความตั้งใจสร้างจุดพื้นผิวและเทคนิคที่เกิดจากความนูนของสีของผลงานผู้สร้างสรรค์ จุดจึงเป็นจุดเริ่มต้นของทุกอย่างภายในภาพ ทั้งที่เด่นชัดและไม่ชัด เป็นรายละเอียดที่สำคัญที่เกิดขึ้นภายในผลงาน และยังเป็นประเด็นสำคัญในการเริ่มต้นวิเคราะห์ผลงานก่อนสู่การวิเคราะห์ทัศนธาตุอื่นๆ แยกแยะกระบวนการถ่ายทอดความรู้สู่บุคคลที่สนใจในผลงานสร้างสรรค์ได้

ภาพประกอบที่ 131 การวิเคราะห์เส้น

ผลงานสร้างสรรค์ชุดนี้จะมีเส้นการเคลื่อนไหวทั้งภาพสื่อถึงพืชพันธุ์ สัญลักษณ์จากธรรมชาติที่ได้ทับซ้อนไปทับซ้อนมา บางจุดเคลื่อนไหวเป็นเส้นโค้ง บางจุดเส้นหมุนเป็นวงกลมบรรจุอยู่ในรูปทรงของดอกไม้ พืชพันธุ์ จากธรรมชาติก่อตัวเป็นรูปทรงที่มีการเคลื่อนไหวทั่วทั้งภาพ เส้นแสดงความรู้สึกได้ทั้งด้วยตัวของมันเอง และด้วยการสร้างเป็นรูปทรงต่าง ๆ ขึ้น ในการสร้างสรรค์ผลงานของผู้สร้างสรรค์ เส้นเป็นส่วนสำคัญที่คอยประกอบส่งเสริมและมีบทบาทเป็นอย่างมากภายในภาพ เส้นเกิดเป็นรูปทรงที่เป็นทั้งรูปธรรมนามธรรมในภาพ เส้นคอยสร้างโครงสร้างของสัญลักษณ์ต่าง ๆ ให้แตกต่างกัน แยกกันเช่น แยกกลุ่มที่เป็นจุดเด่น จุดรอง กลุ่มดอกไม้ หรือกลมกลืนกัน แยกเรื่องราวรูปทรงจากพืชพันธุ์หรือสัตว์ต่าง ๆ ในผลงานสร้างสรรค์ของผู้สร้างสรรค์ นอกจากเส้นที่เป็นที่แบ่งแยกรูปทรงที่เป็นรูปธรรมนามธรรมภายในภาพแล้วเส้นยังเป็นส่วนที่บอกระยะใกล้ไกล เส้นหนักเบา หนาบาง จากระยะหน้าไปหลังบอกระยะมิติถ่ายทอดผ่านเส้นที่มีลักษณะเฉดสีเบาจนถึงเข้ม แบ่งแยกเรื่องราวรูปทรงอย่างมีเป็นอิสระและเส้นที่สร้างรูปทรงอินทรีย์รูปและที่สำคัญที่สุดเส้นที่คมชัดที่สุดในภาพยังสามารถกำหนดขอบเขตระหว่างแสงและเงาได้ เส้นที่มีความสว่างที่สุดจะมีความชัดเจน โดยแสดงเส้น

ผ่านเฉดสีทำให้เส้นคอยส่งเสริมสนับสนุนเรื่องราวบรรยากาศ ให้ตรงกับแนวความคิดมากที่สุด เส้นอยู่ภายในพื้นที่และองค์ประกอบศิลป์ภายในภาพ เส้นที่เกิดจากสีภายในภาพคอยเติมแต่ง สร้างบรรยากาศให้ประสานกลมกลืนกัน ให้ความรู้สึกเคลื่อนไหวอย่างแผ่วเบา นุ่มนวล เช่น เส้นขอบจากพืชพันธุ์ ผักผลไม้ที่สัมพันธ์กันทั้งภาพ เส้นที่เกิดในจุดเด่นคือ เส้นจากรูปร่างรูปทรงของคน พื้นหลังที่ว่างของภาพ เส้นในผลงานของผู้สร้างสรรค์ทั่วทั้งบริเวณภาพ มีขนาดสีเส้นเพื่อยังคงไว้ซึ่งอารมณ์ ให้ความรู้สึกที่เป็นจริง เส้นของแสงและเงาที่ตัดกันคอยประสานกันทั้งภาพ เป็นรูปธรรม โค้งเล็กน้อยตามจุดต่าง ๆ ให้ความรู้สึกสบาย เลื่อนไหล เคลื่อนไหวอย่างแผ่วเบา สูงต่ำ ไม่มีกฎเกณฑ์ตายตัว นุ่ม อ่อนบางเบาด้วยเฉดสี ตอบสนองกับความคิดของภาพได้เป็นอย่างดี คือเส้นที่ต้องการความเบา บาง สั้นส่วนใหญ่จะอยู่ในระยะหลังของภาพ จะอยู่ในรูปแบบเส้นรอบนอกของรูปทรงดอกไม้ผลไม้ระยะที่ไกล และที่พู่กันขนาดเล็กที่คอยสร้างความสบาย ความผ่อนคลาย ไม่ต้องการทำให้เส้นเด่นชัดมากนักเพราะจะทำให้รูปทรงเด่นชัดมากเกินไป ในส่วนของเส้นที่ต้องการให้ผลงานเด่นชัดและมีขนาดยาวจะอยู่ในรูปรอบนอกของรูปทรงตั้งแต่ระยะกลางถึงระยะหน้า เพื่อทำให้เส้นเป็นส่วนที่ดึงดูดความสนใจต่อผู้ชม คำนึงถึง ระลึกถึง คุณค่าแห่งความงามและความสุขนั้นจากสัญลักษณ์

ภาพประกอบที่ 132 การวิเคราะห์สี

สีในการวิเคราะห์ผลงานชุด “สัญลักษณ์จากรากเหง้าพื้นถิ่นสู่คุณค่าทางสุนทรียะ” สีคือทัศนธาตุที่มีความสำคัญที่สุดในผลงานชุดนี้ ถ่ายทอดเจตสีออกมาอย่างตรงไปตรงมาและบางส่วนคลี่คลายจากธรรมชาติเพื่อสร้างบรรยากาศ สีในการสร้างสรรค์จะเกิดจากสัญลักษณ์ที่ผู้สร้างสรรค์นำมาถ่ายทอดในผลงาน สีสันจากธรรมชาติสิ่งแวดล้อมในวิถีชีวิต สีสันที่เกิดจากพืชพันธุ์ดอกไม้ผลไม้ไม้นานาชนิด พืชพันธุ์พื้นถิ่นที่มีความหลากหลายทางด้านเจตสี ที่ผู้สร้างสรรค์ต้องการถ่ายทอดความสวยงาม อบอวน สีสันสดใส มีชีวิตชีวาสะท้อนความสุข เปร่งปรัง สดใส สดชื่น สีจากแสงแห่งความหวัง ส่งผลต่อการกล่อมเกลাজิตใจและนึกถึงคุณค่าจากรากเหง้าความงดงามของเรื่องราวภายในจิตใจผ่านสัญลักษณ์ที่นำมาถ่ายทอด ผูกพันและคำนึงปรับใช้ในการดำรงชีวิต สีในผลงานเป็นส่วนที่ถ่ายทอดความรู้สึกได้ตรงกับแนวความคิดมากที่สุดคือความสุขความผูกพัน มุมมองในแง่ดีที่ผู้รับชมสามารถสัมผัสได้ยามชมผลงาน สีสันที่เกิดภายในมุมมองในชนบทวิถีชีวิตที่เรียบง่าย สงบ และมีความสุขทั้งสีที่เกิดในรูปทรงของสัตว์ที่เป็นตัวนำความคิดของผู้ชม เดินทาง สัมผัสภายในงาน มีการใช้สีที่หลากหลายโดยการแทรกสีของบรรยากาศรอบข้างเข้าไปกระทบกับรูปทรงสัญลักษณ์ทั่วทั้งภาพ ทั้งสีของพื้นระยะหลังและด้านหน้า สิ่งของ พืชพันธุ์และสัตว์ ในส่วนสีของแสงสิ่งทีมาจากธรรมชาติ ล้วนสัมพันธ์กัน สี

ที่แทรกไปจึงเป็นตัวเชื่อมสำคัญที่ทำให้เกิดความรู้สึกที่สวยงามอบอุ่นตามบรรยากาศที่ต้องการถ่ายทอดอารมณ์หนึ่ง สงบ เรียบง่าย เหมือนการพักผ่อนในการดำรงชีวิต นอกจากนี้สีที่อยู่ในผลงานสามารถถ่ายทอดลักษณะพืชพันธุ์ดอกไม้ผลไม้ นานาชนิดอย่างตรงไปตรงมา เฉดสีที่อยู่ในโทนร้อนเด่นชัดตามพื้นถิ่นของผู้สร้างสรรค์ โดยยังคงความเป็นพื้นถิ่นผ่านเฉดสีที่เน้นให้มีไอแดดบรรยากาศ อบอุ่นจากสีในแสงตามลักษณะหน้าร้อนในพื้นที่ภาคใต้โดยเฉพาะ ในผลงานมีเฉดสีโทนร้อนเป็นส่วนใหญ่เช่นสีแดงสีเหลืองสีส้ม สีม่วง สีเหลือง ที่ต้องการถ่ายทอดโดยแทรกอยู่ในสัญลักษณ์ต่างๆถ่ายทอดคุณค่าให้ผู้ชมสามารถคำนึงระลึกถึงสัญลักษณ์บรรยากาศสีส้ม ของสัญลักษณ์พื้นถิ่นสู่การคำนึงถึงห่วงแห่งการรักษาพืชพันธุ์ ประโยชน์ รากเหง้าที่มีความสวยงามสู่การพัฒนาถ่ายทอดสู่การดำรงชีวิตของผู้คนในวงกว้าง ผ่านรูปทรงสัญลักษณ์ทั่วไปทั้งผลงาน แต่มีสีบรรยากาศหรือสีรอบข้างแทรกอยู่ทุกวัตถุ เพื่อสร้างความสวยงามและกลมกลืน และที่สำคัญที่สุดก็คือสีที่อยู่ในบรรยากาศโดยรอบทั้งที่แทรกอยู่ในพื้นดิน วัตถุต่างๆ พื้นหลัง สีกลุ่มนี้จะเป็นสีเฉดสุดท้ายที่ใช้ในภาพสามารถสร้างบรรยากาศ ให้เกิดความงาม เรียบง่าย กลมกลืน สงบ กระจายไปทั่วทั้งภาพเช่น สีม่วงอ่อน พ้าอ่อน ในเฉดต่างๆ คอยสร้างความเบาสบาย ชวนให้นึกถึงการพักผ่อน ผ่อนคลายสายตาและใจของผู้รับชมผลงาน แต่ยังคงแฝงไปด้วยแสงแดดอ่อนๆจากธรรมชาติด้วยที่เหลือง ส้ม อ่อนๆเรื่อยๆบริเวณทั่วทั้งภาพ ยังคงการถ่ายทอดความเป็นจริง สัมผัสแรกที่รับรู้ความสวยงามของผู้สร้างสรรค์เอง ถ้าหากไม่มีแสงวัตถุหรือรูปทรงต่างๆก็ปราศจากสีส้ม ปราศจากรูปทรง แสงเงา

สีโทนร้อนในผลงานชุดนี้จะมีแบบเฉพาะโทนร้อนกลิ่นอายพื้นดิน คือจะมีแสงแดดร้อนที่ต่างจากแสงใน ภูมิภาคอื่นๆดังเช่นผลงานของ เมืองไทย บุตรมาโร ที่มีความแม่นยำในทางเทคนิคมีความชำนาญโดยการวางโครงสร้างสวยงามกลมกลืน ถ่ายทอดผลงานโดยมีบรรยากาศของแดดอ่อนๆ เหมือนสีของแสงแดดที่มีชาวบ้านทางภาคเหนือ เรียกว่าผิตากผ้าอ้อม เหลืองมั่งแมลือง อบอุ่นและว่าเหวอย่างประหลาด ผลงานมีเอกลักษณ์และน่าสนใจเป็นอย่างยิ่ง ที่ผู้สร้างสรรค์นำปรับใช้ในพื้นที่และภูมิภาคของผู้สร้างสรรค์ ในเฉดสีของแสงแดดสีที่อยู่ภายในแสงแต่ยังคงมีความเฉพาะเป็นพื้นถิ่นภาคใต้ และ พัฒนาปัญหาให้ตีมากยิ่งขึ้น อย่างผลงานของ ศิลปิน เมืองไทย บุตรมาโร บรรยากาศสีในภาพรวมทั้งภาพจึงมีความสำคัญที่สุดในการถ่ายทอดผลงานสร้างสรรค์ (นิวัต กองเพียร, 2553, น. 221)

สีโดยรวมในภาพจะมีส่วนสำคัญในการถ่ายทอดเรื่องราวบรรยากาศของภาพ การกำหนดสีโดยรวมและเฉดสีอื่นๆที่เข้ามาส่งเสริมภายในภาพ เกี่ยวเนื่องกับวิธีการของแวน โก๊ะท์ ที่ปรับใช้ในวิธีทำงานของเขา โดยการทำให้สีอ่อนลงกว่าสีวัตถุจริง หรือสีธรรมชาติของมัน เพื่อให้เข้ากับสีหลักสีเดียวของงานโดยรวม คือสีที่อยู่ในบรรยากาศของภาพทั้งหมดดังเช่นผลงานของผู้สร้างสรรค์ ในการสร้างบรรยากาศโดยรวม ให้วัตถุปรากฏในบริบทที่ภาพถูกนำเสนอ ไปสู่การแยกสัรยละเอียดในงานจิตรกรรมจากวัตถุรูปธรรมในความเป็นจริงเป็นก้าวสำคัญสู่ความเป็นอิสระอย่างแท้จริง สีสามารถมองได้ในฐานะปรากฏการณ์ ปรากฏให้เห็นอย่างบริสุทธิ์ เป็นการเล่นโทนสีที่สมดุลและเสริมกันได้ดี เช่นเดียวกับการแทรกสีในผลงานของผู้สร้างสรรค์ชุดนี้ ที่เน้นสีหลักและเฉดสีที่สดใสบริสุทธิ์ตามแนวความคิด วินเซนต์ แวน โก๊ะท์ ไม่เพียงแต่พัฒนาองค์ประกอบพื้นฐานสามประการของภาพวาด สี เส้น องค์ประกอบ เป็นกระบวนการวาด เขาได้เพิ่มเติมสิ่งใหม่ที่สำคัญและมีเอกลักษณ์สีที่ต้องมีเอกลักษณ์ผ่านตัวตนและมีลมหายใจของชีวิต ความมีพลังและอิสระของสีและโทนสี การเล่นสีและโทนสีที่หลากหลาย ที่ทำให้ทุกสิ่งมีชีวิต เส้นในฐานะหลักของการเคลื่อนไหว พลังที่ไม่อาจทำลายได้ องค์

ประกอบที่เขามีต่อโลกความอึมเอม ความอ้างว้าง ความปรารถนา ความสงสัย ความรัก วินเซนต์ แวน โก๊ะห์ ได้สร้างโลกใหม่ขึ้นมาซึ่งเต็มไปด้วยสีการเคลื่อนไหวที่แสดงความเป็นปัจเจกตน ตัวตนเด่นชัด อย่างผลงานของผู้สร้างสรรค์เองที่ยังคำนึงถึงตัวตนของสีและถ่ายทอดความอิสระพลังของสีการเคลื่อนไหวของที่พู่กันสู่ผลงานสร้างสรรค์ในชุดนี้ (อันโก เอฟ วอลเธอร์, 2552, น. 33)

หนึ่ง ธิดา (2537, น. 134) ได้กล่าวถึงสิ่งที่เกิดจากการสร้างสรรค์ของ ปอล โกแวงไว้ว่าสีจะเป็นส่วนที่เน้นสัญลักษณ์ให้มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น จากผลงานของ ปอล โกแวง ที่เน้นความคิดในแบบสัญลักษณ์นิยมให้ชัดเจนขึ้น ใกล้เคียงกับศิลปะแนวตะวันออกที่มาจากญี่ปุ่น โดยญี่ปุ่นนั้นจะใช้ลักษณะการเน้นภาพด้วยเส้นและระบายสีแท้ โดยเส้นจะกำหนดขอบเขตไว้ คล้ายกับขอบเขตรูปทรงรูปธรรมในผลงานของผู้สร้างสรรค์ที่กำหนดไว้ชัดเจนในสัญลักษณ์ที่มีความเด่นชัด เน้นโดยสีที่เข้มในส่วนที่เป็นเงาและเส้นที่สว่างในส่วนที่เป็นแสง การตัดกันของสีเป็นตัวแบ่งองค์ประกอบต่างๆ จากอิทธิพลศิลปะญี่ปุ่นของผลงาน ปอล โกแวง และสีถ่ายทอดความรู้สึกและความงามต่งผลงาน ของวินเซนต์ แวน โก๊ะห์ ที่พูดถึงงานของตัวเองว่าสีนั้นแสดงออกมาถึงบางสิ่งบางอย่างด้วยตัวเองไม่ว่าผู้ใดก็ไม่อาจจะคาดมันไป ทุกผู้ทุกนามล้วนแล้วแต่ต้องใช้มันนั่นคือความงดงาม ความงดงามอย่างแท้จริงด้วยสีผ่านตัวตนของผู้สร้างสรรค์ สีที่สื่อความหมายได้ตรงกับแนวความคิด สีที่สื่อถึงความงามความสดใสของดอกไม้ในแต่ละเฉดได้ทันทั่วทั้งที่ ดังการทำงานของวินเซนต์ แวนโก๊ะห์ ที่ลงมือวาดดอกไม้อย่างฉับพลัน บรรยากาศแสงเงา วาดหลายๆภาพตั้งแต่เช้าจนถึงตะวันตกดิน เพราะดอกไม้เหี่ยวเฉาโรยราอย่างรวดเร็ว จึงต้องลงมือให้เสร็จสิ้นในคราวเดียวกัน เหมือนกันการแทรกสีในผลงานของผู้สร้างสรรค์ที่บางจังหวะต้องการความรวดเร็วในการแทรกสีและทับสีในขณะที่สีน้ำมันยังเปียก ไม่แห้งจนเกินไปในการเติมเนื้อสีอย่างฉับพลัน ถึงแม้ผลงานจะออกมาในรูปแบบไหนก็ตาม สีในผลงานชุดนี้ของผู้สร้างสรรค์ จึงมีความสำคัญต่อผู้รับชมผลงานในการสร้างความผ่อนคลาย กล่อมเกลาคิดใจ แบ่งเบาปัญหาความทุกข์โดยผ่านสุนทรียะในผลงานจิตรกรรมร่วมสมัย (จิตติ พัวสุทธิ, 2555, น. 260)

ภาพประกอบที่ 133 การวิเคราะห์น้ำหนักรูป

สัญลักษณ์ต่างๆที่มีอยู่ในผลงานชุดนี้ พืชพันธุ์ สัตว์ สิ่งของทุกอย่าง ทุกอย่างล้วนมีน้ำหนักรูป น้ำหนักในงานทัศนศิลป์ก็มีความหมายอีกอย่างหนึ่ง คอยสร้างให้สัญลักษณ์ภายในภาพมีมิติ มีปริมาตร มีมวล เพื่อคอยสร้างความสมบูรณ์ให้เกิดขึ้นภายในภาพ สร้างเรื่องราว แนวความคิดในศิลปะทุกแขนง สร้างความอ่อนแก่ของบริเวณที่ถูกแสงสว่างในผลงานนั้น ๆ และบริเวณที่เป็นเงาของวัตถุ น้ำหนักยังให้ความรู้สึกละเอียดและอารมณ์ของผลงาน สร้างค่าความอ่อนแก่ภายในตัวของมันเอง ในผลงานจิตรกรรมชุด “สัญลักษณ์จากรากเหง้าพื้นถิ่นสู่คุณค่าทางสุนทรียะ” น้ำหนักจะกระจายอยู่ตามรูปทรงภายในภาพ สัญลักษณ์ต่าง ๆ เช่น น้ำหนักของรูปทรงดอกไม้ ใบไม้ สัตว์ คน ตามเงาตกทอดของวัตถุนั้น ๆ เน้นความเป็นมวล ปริมาตรของรูปทรงวัตถุ สัตว์ ดอกไม้ ใบไม้ เมื่อมีเงากระทบ ความชัดของแสง เรียงค่าน้ำหนักที่เข้มข้นไปที่ละนิดจนเกิดเป็นรูปทรงภายในภาพ ในผลงานของผู้สร้างสรรค์น้ำหนักรูปเป็นส่วนสำคัญที่คอยเสริมแนวความคิด น้ำหนักที่เบาไปจนถึงเข้ม โดยในแต่ละน้ำหนักจะไม่แตกต่างกันมากเกินไป น้ำหนักในจุดที่เข้มแต่ยังคงไว้ซึ่งสีที่สดใสสว่าง สวยงามแทรกอยู่ในรูปแบบของจุด ที่พู่กัน เนื้อสี เพื่อคอยสร้างบรรยากาศให้กลมกลืนตรงกับแนวความคิดที่ต้องการจะถ่ายทอดและที่

สำคัญที่สุดคือสีที่เป็นทัศนธาตุอย่างหนึ่งยังเป็นส่วนสำคัญที่คอยสร้างน้ำหนักในแต่ละส่วนของภาพ สร้างบรรยากาศไม่ให้น้ำหนักมันแตกต่างกัน เช่น ม่วงอ่อนกระจายอยู่ในพื้นที่ของแดงม่วงเข้มกระจายอยู่ในพื้นที่ของเงา หน้าที่ที่เกิดจากสีที่อ่อนที่สุดเป็นส่วนที่คอยกำหนดน้ำหนักสว่างเป็นแสงแดดภายในผลงาน คอยกำหนดบรรยากาศในภาพผลงานชุดนี้ น้ำหนักทำให้อารมณ์ของภาพดูเบา สบาย นิ่ง สงบ มีความเรียบง่ายและที่สำคัญที่สุดที่น้ำหนักเป็นสิ่งที่คอยถ่ายทอดความรู้สึกภายในภาพ ที่อยู่โดยรอบรูปทรงและในรูปทรงบนล่างซ้ายขวา และระยะหน้าของภาพ บางจังหวะคอยสร้างเฉดสีให้มีระยะใกล้กลางไกลจากน้ำหนักที่อ่อนไปจนถึงเข้มสุดในด้านหน้า เพื่อให้ระยะหน้ามีความเด่นชัด สะท้อนสัญลักษณ์ให้มีความเด่นชัดสะท้อนเรื่องราวแก่ผู้รับชมผลงานให้มีความน่าสนใจมากยิ่งขึ้นสัมพันธ์ ผูกพัน ระลึกถึง เรื่องราวจากสัญลักษณ์ในด้านหน้ากับแนวความคิด น้ำหนักก็สัมพันธ์กับเฉดสีทั้งในระยะหน้าหลัง ใกล้กลางไกล ในผลงานสร้างสรรค์ชุดนี้ จึงเป็นจุดที่คอยถ่ายทอดความรู้สึกกับบรรยากาศที่ผ่อนคลายด้วยน้ำหนักเฉดสี น้ำหนักในแสงเงา น้ำหนักของสีตอบสนองกับแนวความคิดที่คอยสร้างความสุข กล่อมเกลาคจิตใจ จากการรับชมสุนทริยะผ่านผลงาน

Library and Learning, University of Phayao

ภาพประกอบที่ 134 การวิเคราะห์พื้นผิว

ผลงานสร้างสรรค์จิตรกรรมชุด “สัญลักษณ์จากรากเหง้าพื้นถิ่นสู่คุณค่าทางสุนทรียะ” โดยส่วนใหญ่แล้วพื้นผิวเกิดจากเทคนิคสีน้ำมัน ในการเก็บรายละเอียดในขณะการสร้างสรรค์ คือวาดลงไปโดยคำนึงถึงความเหมือนจริงของรูปทรงสัญลักษณ์นั้นๆ เช่น ดอกไม้ ใบไม้ ผลไม้ คนสัตว์ พื้นดิน หรือบ่อนวัตถุต่างๆ ใช้วิธีการวาดเก็บรายละเอียดจนเกิดมิติพื้นผิวของรูปทรงนั้นๆเช่น ร่องรอยขรุขระบนใบไม้ พื้นผิวบนกลีบดอกไม้ คนสัตว์ โดยสัมพันธ์กับการสังเกตในการใช้แสงเงา น้ำหนัก และสีในการสร้างพื้นผิว พื้นผิวดอกไม้ผลไม้หรือพื้นดินอีกนัยยะคือใช้ก้อนเนื้อสีปริมาณเนื้อสีที่มากกว่าปกติ หรือที่พู่กันที่ปัดป้ายลงไปให้เกิดลักษณะเป็นพื้นผิว มีความนูนเล็กน้อย มีความขรุขระตามจุดหรือรูปทรงที่ป้ายลงไปบนพื้นผิวด้านล่างของภาพ ผิวดอกไม้ สัญลักษณ์สิ่งมีชีวิต เพื่อสร้างความน่าสนใจภายในภาพ แต่ยังคงคำนึงถึงบรรยากาศและแนวความคิด มีการปล่อยที่แปลงในบางช่วงกระจายโดดเด่นในบางจุด เน้นสีเส้นที่ชัดขึ้น สดใสมัน แต่ยังคงรักษาความละเอียดอ่อน นุ่มนวลของสีแปร่ง และความกลมกลืนไว้ได้เป็นอย่างดีในภาพทั้งภาพเป็นหลัก เกือบสีให้สมดุลกับพื้นผิวภาพ พื้นผิวโดยรวมแล้วส่วนใหญ่เกิดจากร่องรอยเนื้อสีที่แปร่งที่คอยสร้างจังหวะ ทำให้เกิดพื้นผิวในรูปทรงสัญลักษณ์นั้นที่

ต้องการ การถ่ายทอดสีอันอารมณ์ของสัญลักษณ์นั้นๆ เพื่อให้เกิดการรับรู้สัมผัสลักษณะเฉพาะของสัญลักษณ์ พื้นถิ่น อีกพื้นผิวจากการสร้างสรรค์ อีกกระบวนการคือ พื้นผิวจากการวาด ให้เกิดเป็นรายละเอียดผลงาน ร่องรอยอย่างจงใจโดยการใช้ทักษะในการเก็บรายละเอียดให้เหมือนจริง เช่น ผิวในปีกผีเสื้อ ผิวดอกไม้ ซึ่งใช้ เวลายาวนานในการสร้างสรรค์ การเกลี่ยเฉดสีน้ำหนักผ่านพู่กันเพื่อวัตถุประสงค์ในการถ่ายทอดสัญลักษณ์นั้นๆ ให้เห็นเด่นชัดมากขึ้น

บางจังหวะเกิดจากกระบวนการในขณะสร้างสรรค์ในการก่อให้เกิดพื้นผิวโดยเกิดขึ้นในผลงานด้านหลัง พื้นหลังของผลงานชุดนี้ ได้ใช้สีเป็นทัศนธาตุที่ทำให้เกิดพื้นผิว อารมณ์ความรู้สึกการเคลื่อนไหวโดยพื้นหลังของ ภาพ โดยมีที่มาหรือแรงบันดาลใจจากศิลปิน กลุ่มแอบแทรค เช่น มักจะเขียนด้วยสีสดใส โดยให้มีผล จาก ความบังเอิญปรากฏอยู่การปล่อยให้สีผสมเชื่อมโยงไปเองโดยไม่บังคับหรือควบคุมการหยุดหย่อนการเดินทาง ของจังหวะสี ที่พู่กัน พื้นผิว เพื่อสร้างจังหวะ บรรยากาศ เกี่ยวเนื่องกับผลงานทั้งชุดของผู้สร้างสรรค์ ที่ปล่อย ด้านหลังด้วยการใช้น้ำสีในขณะเริ่มร่าง การเริ่มต้นของจุดและเส้น เนื้อสีเคลื่อนไหวโดยอิสระ หรือแม้กระทั่งที่ พู่กันที่ปัดป้ายโดยไม่มี การบังคับควบคุมให้เป็นรูปทรงใดๆ ทำให้ผลงานสามารถแสดงความอิสระทางด้านสี บรรยากาศอารมณ์ความรู้สึกผ่อนคลายได้มากยิ่งขึ้น เหมือนกับเทคนิคที่ไร้การควบคุม บีบบังคับจนมากเกินไป (อัศนีย์ ชูอรุณ, 2528, น. 141)

ภาพประกอบที่ 135 การวิเคราะห์ที่ว่าง

ทัศนธาตุต่าง ๆ ในผลงานจิตรกรรมชุด “สัญลักษณ์จากรากเหง้าพื้นถิ่นสู่คุณค่าทางสุนทรียะ” โดยส่วนใหญ่จะมีความกลมกลืนประสานกัน มีบทบาทร่วมกันทำให้ภาพมีความสมบูรณ์ รวมทั้งที่ว่างที่เป็นส่วนสำคัญเป็นอย่างมาก คอยสร้างจังหวะภายในภาพ ระหว่างความแตกต่างของรูปทรงแต่ละชนิด ส่งเสริมรูปทรงสัญลักษณ์ต่าง ๆ ภายในภาพให้ดูมีจังหวะ ดูเด่น ภายในผลงาน ที่ว่างคอยสนับสนุนรูปทรงกลุ่มใหญ่ กลม และเล็กให้มีบทบาทความรู้สึกต่อกันดู เน้นเรื่องให้ชัดเจน โดยที่ว่างเกิดจากพื้นที่ ช่องว่าง ขนาดใหญ่ภายในภาพคือที่ว่างภายในรูปทรง เช่น พื้นที่ว่างภายในใบไม้หรือรูปทรงขนาดใหญ่ พื้นที่ว่างภายในรูปทรงของสัตว์ พื้นที่ว่างของภาพขณะต่าง ๆ ที่คอยสนับสนุนแนวความคิดให้รู้สึกถึงความว่าง นิ่ง สงบ เรียบง่ายได้เป็นอย่างดี ที่ว่างที่สำคัญที่สุดในผลงานชุดนี้คือที่ว่างที่อยู่ในบรรยากาศของภาพภายนอกรูปทรง คอยแทรกซึมภายในภาพอยู่ในลักษณะทั้งแบบนามธรรม ในบรรยากาศ ในรูปแบบ จุด พื้นผิว สี ทัศนธาตุและรูปธรรม คือรูปทรงที่เห็นชัดเจนแบบสัมผัสได้เป็นประจักษ์ แทรกซึมอยู่ในรูปทรง สัญลักษณ์รูปทรงต่าง ๆ ผ่านสี บรรยากาศ ที่ว่างพื้นหลังระยะหน้า กลาง ล้วนเป็นที่ว่างจุดสำคัญทำให้ภาพออกมาสมบูรณ์ได้ ทำให้ผลงานรู้สึกอบอุ่น ผูกพัน มีความสุข

เรียบง่ายภายในผลงานได้อย่างลงตัว ที่ว่างในผลงานส่วนใหญ่พื้นที่ที่อยู่ระหว่างรูปทรงโดยมีสีที่สร้างสีสันเป็นตัวประกอบ บรรยากาศตั้งแต่ด้านหน้า จุดกลางจุดหลัง เป็นที่ว่างที่มีส่วนสำคัญคือ เป็นส่วนที่ว่างที่ประกอบกับเฉดสีในภาพคอยส่งเสริมบรรยากาศกับรูปทรงสัญลักษณ์สู่แนวความคิดให้มีความสัมพันธ์กัน ที่ว่างในรูปทรงจะเป็นส่วนที่ส่งเสริมรูปทรงนั้นๆสัมพันธ์กับรูปทรงภายนอกเชื่อมโยงกันสมบูรณ์กันทั้งภาพตอบสนองกับวัตถุประสงค์ อีกนัยสำคัญที่พู่กันและจังหวะในการสร้างสรรค์ ก็เป็นส่วนหนึ่งในวิธีการแห่งการปล่อยวางทางอารมณ์และความคิดที่ไม่เคร่งเครียดจนมากเกินไป และดำเนินไปตามเส้นทางจะนำไปสู่ความว่าง ซึ่งเป็นฐานสำคัญที่จะนำไปสู่แสงสว่างแห่งปัญญาไปสู่ความเป็นผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบาน ช่วยกล่อมเกลাজิตใจในที่สุด (นนทิวรรณ จันทนะผลิน, 2546, น. 8)

ความว่างหรือที่ว่างในบางครั้งมีคุณค่าในการส่งเสริม สนับสนุนผลงานให้ผลงานมีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น สนับสนุนสี ที่แปร่ง รูปทรงให้ปรากฏเด่นชัด ไม่ต้องถ่ายทอดจนปรากฏทุกอย่าง ทำให้ผลงานมีความแข็งแกร่งจนเกินไปจนขาดบรรยากาศ และอารมณ์ความรู้สึก อย่างการรับรู้เรื่องราวของนายช่างสลักหินผู้ยิ่งใหญ่ทางตะวันตกอย่าง ไมเคิลแองเจโล ท่านก็คิดอะไรที่อยากให้ตัวตนได้ปรากฏในผลงานประติมากรรมอย่างเด่นชัดเช่นกัน คือเมื่อท่านได้แกะสลักหินอ่อนรูปเปียต้า ซึ่งเป็นปางที่พระแม่มารีย์เข้ารีตพระเยซูเอามาวางบนตักเมื่อลงจากไม้กางเขน เป็นชิ้นเอกของโลกอยู่ที่โบสถ์เซนต์ปีเตอร์ นครวาติกัน ก็มีการส่งมอบทั้งโป๊ปและกรรมการพอใจชิ้นนี้มาก ตัวไมเคิลแองเจโลก็พอใจเช่นกัน เพราะในกลางดึกของคืนนั้น ไมเคิลแกถือก้อนและเหล็กสีกัดเข้าไปสลักชื่อบนสายสะพายของพระแม่มารีย์ โดดเด่นเห็นชัดเจนแต่มีความเด่นชัดมากจนเกินไป ผลงานสร้างสรรค์ในบางครั้งที่ว่างจึงจำเป็นอย่างยิ่งว่ามีความเหมาะสมระหว่างที่ว่างและรายละเอียดมากน้อยเพียงใด เพราะเป็นส่วนสำคัญที่ผู้สร้างสรรค์ควรนำมาวิเคราะห์ให้ตอบสนองต่อผลงานตรงตามแนวความคิด ซึ่งในการสร้างสรรค์ผลงานชุดนี้จะอยู่ในส่วนพื้นที่ว่างที่สร้างบรรยากาศในระยะหลังนอกเหนือจากกลุ่มคนและดอกไม้ ส่วนที่ไม่เน้นรายละเอียดความว่างที่เกิดจากที่พู่กันและแผ่นสี ในผลงาน (พิชญ์ สุภนิมิตร, 2550, น. 266)

ที่ว่างและทัศนธาตุอื่นๆจึงมีความสำคัญ จะทำให้ผลงานมีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น แต่การมีความสมบูรณ์แบบที่มากเกินไปก็อาจทำให้พลาดจากความต้องการที่นำเสนอได้เช่นกัน สุนทรียภาพที่มากเกินไปในการมองดูสิ่งหนึ่งทำให้มองขาดความชัดเจน ที่ว่างในผลงานบางครั้งจึงทิ้งสิ่งที่ไม่จำเป็นให้เหลือแต่สารัตถะ ได้และไม่จำเป็นต้องเผยทุกสิ่งให้เห็น ในผลงานชุดนี้อาจจะมีแผ่นสีเรียบๆหรือเหลือเพียงแต่ร่องรอยการปิดป้ายพู่กัน เนื้อสีหนาและบางเบาในแต่ละจุด เป็นการแสวงหาความงามที่เรียบง่าย จุดมุ่งหมายสำคัญที่เกิดขึ้นจึงกลายเป็นการสร้างที่ว่างที่เต็มไปด้วยการบรรจุ รูปทรง เรื่องราว เนื้อหา ความหมายของที่ว่างในผลงานชุดนี้จะอยู่นอกเหนือจากทัศนธาตุอื่นๆตามที่ผู้สร้างสรรค์ต้องการ (ชนิดา จิตตรุทธะ, 2560, น. 13)

การวิเคราะห์เอกภาพ

ภาพประกอบที่ 136 การวิเคราะห์เอกภาพ

เอกภาพในผลงานล้วนเป็นสิ่งสำคัญไม่ว่าผลงานนั้นจะมีลักษณะอย่างไร การนำเสนอในรูปแบบเทคนิค วิธีการแบบไหน นามธรรมหรือรูปธรรมหรือผลงานที่ใช้วัสดุ สื่อต่าง ๆ ที่นำมาใช้สร้างสรรค์ผลงานจำเป็นต้องมีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน กลมกลืนกันสัมพันธ์กันทั้งภาพ ประสานกันหรือจัดระเบียบให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวให้มากขึ้น ทั้งแนวเรื่อง รูปทรง โครงสร้าง ทักษะธาตุต่าง ๆ แต่ก็ยังเน้นถึงความสำคัญของจุดเด่น จุดรอง ระยะที่สื่อถึงเรื่องราวได้อย่างชัดเจน โดยในผลงาน จิตรกรรมชุด “สัญลักษณ์จากรากเหง้าพื้นถิ่นสู่คุณค่าทางสุนทรียะ” นั้น ผลงานสร้างสรรค์ในแต่ละชิ้นจะมีเอกภาพภายในตัวของมันเอง เกิดจากความกลมกลืนผสานของรูปทรง ทักษะธาตุต่าง ๆ เช่น จังหวะของสิ่งมีชีวิต พืชพันธุ์ขนาดเล็กใหญ่ที่คอยสร้างจังหวะใกล้ กลาง และไกล ๆ สูงต่ำ เมื่อผลงานออกมาแล้วทำให้ผลงานมีความผสมผสานกันสัมพันธ์กันอย่างมีเอกภาพจากรูปทรง สัญลักษณ์ต่าง ๆ เช่น สัตว์ ผีเสื้อ คน ก็เป็นส่วนที่เสริมเอกภาพภายในผลงาน ทำให้ผลงานมีความเป็นดุลยภาพ

(Balance) มากยิ่งขึ้น ทำให้ภาพมีลักษณะที่ถ่ายทอดถึงความผูกพัน ความสุขได้อย่างเต็มที่ เมื่อผสมผสานกับสีหรือทัศนธาตุอื่นๆ เอกภาพในผลงานสร้างสรรค์ชุด สัญลักษณ์จากรากเหง้าพื้นถิ่นสู่คุณค่าทางสุนทรียะ จึงเกิดขึ้นจากทุกส่วนประกอบสำคัญภาพในภาพทัศนธาตุ สี องค์ประกอบศิลป์ที่เกิดขึ้นภายในภาพ เอกภาพโดยรวมทำให้ภาพมีความสัมพันธ์กันกลมกลืนกัน ที่สำคัญที่สุดคือ รูปทรงที่มีความสัมพันธ์กันเชื่อมโยงกันทั้งภาพเชื่อมโยงกันทั้งเฉดสีและสัญลักษณ์ สร้างระยะทับซ้อนของชั้นสี จุดเด่นโดยคำนึงถึงเอกภาพของสีที่มีการกระจายสีใกล้เคียงให้ทั่วทั้งภาพ ทั้งสีโทนร้อนและโทนเย็นกลมกลืนกัน การรวมตัวเป็นหนึ่งเดียวได้อย่างลงตัวจนผลงานเชื่อมโยงกันสัมพันธ์กันเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ผสานกันทั้งทัศนธาตุ องค์ประกอบศิลป์ เรื่องราว โดยมีสีเป็นส่วนสร้างบรรยากาศได้อย่างเด่นชัดลงตัว กลมกลืน สามารถควบคุมจนถ่ายทอดไปสู่แนวเรื่องที่ต้องการนำเสนอได้อย่างดีที่สุด

Library and Learning, University of Phayao

การวิเคราะห์รูปแบบหรือแบบอย่าง

ภาพประกอบที่ 137 การวิเคราะห์รูปแบบหรือแบบอย่าง

อิทธิพลจากการสร้างสรรค์ผลงานทุกอย่างเกิดขึ้นได้เสมอแม้กระทั่งผลงานศิลปะในทุกแขนง ย่อมเกิดจากการซึมซับ หลงใหล ชื่นชม ได้รับอิทธิพลจากการเรียนรู้ผลงานของศิลปินหรือผู้ที่มีประสบการณ์ในการสร้างสรรค์ โดยศึกษาจากกระบวนการทางความคิด การลงมือปฏิบัติ ลักษณะผลงานของศิลปินนั้น ๆ ว่ามีลักษณะเด่นหรืออะไรที่ผู้สร้างสรรค์เองประทับใจ หยิบยกแบบอย่างอย่างไรมาปรับใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยได้นำข้อดีที่ผู้สร้างสรรค์มีความสนใจมาปรับใช้ ในการสร้างสรรค์ผลงาน ผู้สร้างสรรค์จึงได้นำรูปแบบจาก

ศิลปินในยุคที่มีผลงานลักษณะเหมือนจริงแต่การจัดวางองค์ประกอบที่มีลักษณะเกินจริงใกล้เคียงกับวิธีการจัดภาพแบบ บารอค-โรโกโก ที่มีการจัดภาพการแสดงท่าทางเรื่องราวอย่างละคร โดยวิธีการเก็บรายละเอียดของภาพที่เพิ่มเติมขึ้นจากศิลปินยุคฟรียาเอลได้นำรูปแบบมาปรับใช้คือ อัลมา ทาเดมา โดยวิเคราะห์แปรรูปจากลักษณะการจัดภาพแบบจินตนาการ ท่าทางเรื่องราวที่เกินจริงอย่างละคร การจัดวางลักษณะต่าง ๆ ภายในรูปทรงต่าง ๆ แบบเกินจริงภาพที่ปรากฏยังคงไว้ถึงสิ่งนั้น ๆ ที่ต้องการถ่ายทอดอย่างตรงไปตรงมา แบบอย่างของศิลปินยังคงไว้ซึ่งสิ่งที่สวยงาม มีความสุข ผ่านสีสรรที่แทรกอยู่ในภาพ ถึงแม้ภาพ ๆ นั้นจะมีลักษณะแนวคิดอย่างไรก็ตาม โดยการวิเคราะห์รูปแบบหรือแบบอย่างผลงานของ โมเน่ สีสรรที่อยู่ภายในภาพอย่างสวยงามและมีความสุข มีรายละเอียดที่ประณีตตามอารมณ์ความรู้สึกในขณะสร้างสรรค์ ในส่วนที่ศิลปินต้องการเน้นและนำเสนอ การแทรกสีอย่างมีความสุขในขณะสร้างสรรค์ของศิลปิน ผ่านเรื่องราวความงามความสุขในเรื่องของมุมมองจากธรรมชาติ มาปรับใช้ในสีสรรจังหวะการลงสีที่พู่กันการลงสีผลงานสร้างสรรค์ของผู้สร้างสรรค์ที่เน้นความสุข ความผูกพัน สวยงามภายในรูปทรงของภาพแสงเงาที่ถ่ายทอดได้ชัดเจน ในผลงาน โมเน่ ผลงานของเขาในบางจุดของภาพ ยังมีลักษณะการลงสีที่เน้นการปาดป้ายอย่างรวดเร็วในขณะสร้างสรรค์ อารมณ์ที่เกิดจากขณะสร้างสรรค์ ในส่วนของรายละเอียดที่ไม่ต้องการเน้นให้เด่นชัดมากนัก ส่งเสริมขององค์ประกอบหลักทำให้ภาพของศิลปินนั้นมีความสมบูรณ์มากขึ้น อารมณ์ของภาพสุนทรีย์ภาพในภาพที่เกิดขึ้นทำให้ผลงานมีความน่าสนใจและมีความเป็นเอกลักษณ์ ได้อย่างดียิ่ง ซึ่งในจุดนี้ผู้สร้างสรรค์ได้วิเคราะห์แบบอย่าง มาสร้างสรรค์ ปรับเพิ่ม ต่อยอด จากกระบวนการทำงานของศิลปิน ทั้งในส่วนของรายละเอียดที่เน้นและในส่วนที่ต้องการแสดงอารมณ์ความรู้สึกโดยการปล่อยรายละเอียดให้ค่อย ๆ หายไปในภาพผ่านจังหวะที่พู่กันและที่ว่างและที่สำคัญที่สุดคือสีสรรภายในผลงานของศิลปิน ที่มีอิทธิพลเป็นอย่างสูงในการสร้างสรรค์ของผู้สร้างสรรค์

อีกศิลปินที่ผู้สร้างสรรค์ประทับใจเป็นอย่างสูงคือ บีแยร์ บองนาต ที่ได้นำเรื่องสีสดโทนสีร้อนมาปรับใช้อย่างเด่นชัดในผลงานเกือบทุกชิ้น โทนสีที่มีความสดสวยงามทั้งในโทนเข้มและสว่างจากศิลปินมาปรับใช้ในส่วนแสงและเงาของผู้สร้างสรรค์ อีกทั้งสีในโทนต่างๆที่ได้รับอิทธิพล เฉดสีจะมีหลากหลายเฉดในพื้นที่นั้นๆทำให้สามารถนำมาสื่อได้หลากหลายในผลงานของผู้สร้างสรรค์ด้วยเช่นกันที่ต้องการความหลากหลายของเฉดสีจากพืชพันธุ์พื้นถิ่นสีสรรในสภาพภูมิอากาศ อิทธิพลที่นำมาพัฒนาต่อยอดก็จะใกล้เคียงกับศิลปินไทยอีกท่านคือ อาจารย์ธนฤทธิ์ ทิพย์วารีที่ผู้สร้างสรรค์ได้นำลักษณะสีที่มีความหลากหลายในภาพมาปรับใช้เช่นกัน เฉดสีคู่สีที่หลากหลายถึงแม้จะอยู่ในส่วนของแสงที่มีความโดดเด่นของศิลปิน มีการผสมสีโทนร้อน สีสดตามสภาพแวดล้อมของอากาศ พืชพันธุ์ในภาคใต้ของประเทศไทย สีสกลมกลืนสัมพันธ์หลากหลายถึงแม้ว่าจะอยู่ในส่วนเงาของภาพ ซึ่งเป็นส่วนที่ผู้สร้างสรรค์นำมาปรับใช้คำนึงถึงข้อดีตรงจุดนี้เป็นอย่างมากในการนำมาพัฒนาต่อยอดผลงานสร้างสรรค์

การวิเคราะห์เทคนิค

ภาพประกอบที่ 138 การวิเคราะห์เทคนิค

การสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมชุด “สัญลักษณ์จากรากเหง้าพื้นถิ่นสู่คุณค่าทางสุนทรียะ” นอกจากเนื้อหา รูปทรงองค์ประกอบที่นำมาถ่ายทอดและทฤษฎีต่าง ๆ แล้ว เทคนิคในการสร้างสรรค์ก็เป็นส่วนสำคัญในการนำเสนอผลงานของผู้สร้างสรรค์ เทคนิคในการถ่ายทอดผลงานให้ตรงกับแนวความคิด ความรู้สึกภายในผลงาน ถ่ายทอดสุนทรียะสู่ผู้รับชม บรรยากาศ สี สัน องค์ความรู้ที่เกิดจากการได้สัมผัส ซึ่งในผลงานชุดนี้จะใช้เทคนิคสีน้ำมันบนผ้าใบ เพราะสามารถสร้างจังหวะความสัมพันธ์ของสีที่พูกัน เคลื่อนที่เคลื่อนไหวขณะสร้างสรรค์ตามอารมณ์ความรู้สึกทั้งที่รู้สำนึกและไร้สำนึกได้เป็นอย่างดี เมื่อได้ภาพร่างที่สมบูรณ์แล้ว เทคนิคที่เกิดขึ้นอันดับแรกก็จะเป็นส่วนสำคัญของภาพเช่นกัน คือ การลงสีโดยรวมของผลงาน เพราะจะเป็นส่วนที่คอยสร้างบรรยากาศของภาพให้มีความกลมกลืน Harmony มีบรรยากาศตามที่ต้องการ การเชื่อมกันของสีในชั้นแรกของจังหวะสี มีอารมณ์ความรู้สึกถึงแม้จะเป็นขั้นตอนแรกก่อน จะมีการเพิ่มเติมรูปทรงและรายละเอียด

ในขั้นตอนต่อไป ตามความต้องการที่จะเน้นความสำคัญในระยะหน้า จุดที่ดึงดูดความสำคัญ โดยเทคนิคสีน้ำมันในขณะสร้างบรรยากาศโดยรวมก่อนที่จะแห้งสามารถสร้างความหลากหลายของสีบรรยากาศแทรกสีหรือปริมาณของก้อนสีได้ในขณะที่เริ่มต้นสร้างสรรค์และในขั้นตอนต่อไป โดยยังคงให้เฉดสีที่สดและสวยงามตามแนวความคิดที่ผู้สร้างสรรค์ได้นำเสนอ การผสมของสีในขณะสร้างสรรค์หรือสียังไม่แห้งสนิททำให้เกิดบรรยากาศสีใหม่ เฉดสีใหม่เมื่อเกิดการผสมกันในขณะที่สียังไม่แห้ง เกิดสีพิเศษที่มีลักษณะเฉพาะตัวภายในภาพ สร้างสุนทรียะของผู้สร้างสรรค์ให้เกิดขึ้นขณะสร้างสรรค์ ตามบุคลิกอารมณ์ของผู้สร้างสรรค์ได้อย่างดีเยี่ยมและตรงกับแนวความคิดที่ต้องการนำเสนอ

อีกทั้งสีน้ำมันนอกจากจะมีคุณสมบัติที่ดีข้างต้นแล้ว ยังสามารถทับซ้อนแทรกสีแทรกบรรยากาศได้อย่างสม่ำเสมอ แก้ไข ตกแต่งเพิ่มเติมรายละเอียด บรรยากาศของภาพได้ เหมาะกับการเก็บรายละเอียดได้อย่างต่อเนื่องในจุดที่สำคัญที่สุดและจุดที่ต้องการสื่อถึงความนิยมवलอ่อนโยน ละมุนกลมกลืนกันหรือจุดที่ต้องการร่องรอยพื้นผิว เช่น การเก็บรายละเอียดจากสิ่งที่ประทับใจ แสงเงาสีเส้นที่แฝงอยู่ในพื้นที่เล็กๆ ดอกไม้แมลงรายละเอียดของพืชพันธุ์ ให้ความสมบูรณ์และสีสันสวยงามตามบรรยากาศของสีภายในความรู้สึกของผู้สร้างสรรค์ สีน้ำมันเป็นสีที่ไม่แห้งเร็วจนเกินไปทำให้สามารถแทรกสีกระจายสี เช่น จุดต่างๆของรูปทรงเพิ่มเติมได้ตลอดเวลา เทคนิคสีน้ำมัน จึงสามารถตอบรับกับแนวความคิด เนื้อสีสามารถเกลี่ยสีกันได้อย่างกลมกลืนในจุดที่ต้องการความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันของสัญลักษณ์ ผิวเนียนละเอียดของเฉดสี และสีน้ำมันยังผสมกันกับเรื่องราวที่ต้องการนำเสนอได้ดีที่สุดจากการสร้างบรรยากาศโดยรวมในขณะสร้างสรรค์อย่างฉับพลัน สามารถกำหนดได้อย่างละเอียดว่าจุดไหนที่ต้องการสร้างบรรยากาศที่บางเบา สบาย หรือจุดไหนที่ต้องการความสำคัญเด่นชัดตามแนวความคิด

การวิเคราะห์สัญลักษณ์

ภาพประกอบที่ 139 การวิเคราะห์สัญลักษณ์

สัญลักษณ์ในผลงานสร้างสรรค์เป็นส่วนสำคัญอย่างหนึ่งในการถ่ายทอดผลงานต่อผู้รับชม เพื่อต้องการสื่อให้ผู้รับสารมีความเข้าใจมากยิ่งขึ้น ซึ่งในแต่ละผลงานของศิลปินสัญลักษณ์ที่ปรากฏย่อมมีความแตกต่างกัน ในผลงานจิตรกรรมชุด “สัญลักษณ์จากรากเหง้าพื้นถิ่นสู่คุณค่าทางสุนทรียะ” ผ่านการแสดงออกในแบบศิลปะเหนือจริงรูปแบบวิธีการเหมือนจริง ซึ่งมีสองประเภท ประเภทแรกสร้างขึ้นโดยอาศัยกรรมวิธีการวาดภาพแบบชัดเจนแน่นอนตามหลักอะคาเดมิก ซึ่งตรงตามแนวทางการสร้างสรรค์ของผู้สร้างสรรค์ อีกประเภทหนึ่งคือ การถ่ายทอดจิตสำนึก ปลดปล่อย จิตใต้สำนึกออกมาในระดับต่างๆกัน สัญลักษณ์ต่าง ๆ เกิดขึ้นภายในภาพ จะมีแนวความคิดภาพรวมเดียวกัน คือ ถ่ายทอดเรื่องราวเกี่ยวกับความสุข ความผูกพัน อบอุ่น และสวยงามในการ

ดำรงชีวิต สัญลักษณ์จะจากรูปทรงเรื่องราวความผูกพันในท้องถิ่น สร้างคุณค่าบรรยากาศในการกลมเกลือก
จิตใจแก่ผู้รับชมผลงาน การวิเคราะห์สัญลักษณ์จะมีลักษณะเป็น 3 กลุ่มใหญ่ คือ

1. การวิเคราะห์สัญลักษณ์จากพืชพันธุ์
2. การวิเคราะห์สัญลักษณ์จากสิ่งมีชีวิต
3. การวิเคราะห์สัญลักษณ์จากข้าวของเครื่องใช้

Library and Learning, University of Phayao

ภาพประกอบที่ 140 การวิเคราะห์สัญลักษณ์จากพืชพันธุ์

สัญลักษณ์ที่เป็นพืชพันธุ์ต่าง ๆ เป็นสัญลักษณ์ที่มีความสำคัญมากที่สุดของผู้สร้างสรรค์ เพราะเป็นสิ่งที่คลุกคลี ผูกพัน สัมผัสได้ใกล้ชิดมากที่สุดจากการดำรงชีวิตในการสร้างสรรค์ผลงานในชุดนี้ ความหลากหลายของธรรมชาติ รูปทรงที่มีความต่างกันอย่างน่าสนใจ ของดอกไม้ ใบไม้หลากหลายชนิด หรือแม้กระทั่งผลไม้ที่ซ่อนอยู่ภายในภาพ ถ่ายทอดผ่านสีเส้นแสงเงาอย่างชัดเจนตามลักษณะพื้นถิ่นภาคใต้ เป็นสัญลักษณ์ที่คอยเสริมเนื้อเรื่องให้มีความสมบูรณ์มากขึ้น มีเนื้อหาที่แฝงอยู่ในแต่ละสัญลักษณ์ เหตุการณ์เรื่องราวของความสุข คุณค่าของชีวิตที่ผ่านมา เช่น ใบไม้ชนิดต่างๆ ที่นำมาเล่นหรือรับประทานเป็นอาหารได้ พืชพันธุ์ ดอกไม้นานาชนิดที่นำมาเล่นและรับประทานได้เช่นกัน คอยสร้างความสุขความผูกพันในชีวิต กลุ่มของสัญลักษณ์ต่าง ๆ เหล่านี้เป็นส่วนสำคัญที่คอยสร้างให้องค์ประกอบของภาพมีความสมบูรณ์ กลุ่มที่เป็นจุดเด่นที่ต้องการเน้น กลุ่มที่เป็นระยะใกล้ กลางและไกล แสดงแนวคิดถ่ายทอดถึงความอุดมสมบูรณ์ของพืชพันธุ์จากวิถีชีวิตพื้นถิ่น พืชพันธุ์ในการสร้างสรรค์ผลงานชุดนี้ จะมีส่วนสำคัญเป็นอย่างมากคือคอยถ่ายทอดเรื่องราวสัญลักษณ์ให้ตรงกับแนวความคิดที่เน้นพืชพันธุ์ใกล้ตัวจากรากเหง้าพื้นถิ่นของผู้สร้างสรรค์ พืชพันธุ์จากผักผลไม้พื้นบ้าน ที่สื่อถึง

ความสวยงามความสุข อบอวน ผักผลไม้ที่สัมผัสจากรากเหง้าของชีวิต รับรู้ คลุกคลี ซึมซับ ผูกพันกับความเป็นอยู่ การกิน การใช้ คลุกคลี สัมผัส การระลึกถึงการหวงแหนรักษา ถ่ายทอดความงาม ความสำคัญของสิ่งเหล่านี้ที่เป็นรากเหง้าของวิถีชีวิตสู่บุคคลที่สนใจในคุณค่าเล็กๆ คอยกล่อมเกลาจิตใจ สืบสานพืชพันธุ์ที่มีประโยชน์มีคุณค่า จนเป็นพื้นฐานที่งดงามในการดำรงชีวิตในสังคม

Library and Learning, University of Phayao

ภาพประกอบที่ 141 การวิเคราะห์สัญลักษณ์จากสิ่งมีชีวิต

สัญลักษณ์ที่เป็นสิ่งมีชีวิต สัญลักษณ์ในกลุ่มนี้จะมีความสำคัญภายในภาพเป็นจุดเด่นและมีความสำคัญ
ของผลงาน เป็นสัญลักษณ์ที่คอยนำความคิดเคลื่อนไหว ดำเนินเรื่องราวแสดงอารมณ์ให้ผู้รับชมรู้สึกหรือ
จินตนาการตามผลงาน สร้างความผสมกลมกลืนสัมพันธ์กันทั้งภาพ ภายในผลงานสัญลักษณ์ของคน สีสัน
ท่าทางที่มีความสุข ดูสบายผ่อนคลายแม้ในยามตื่นและหลับฝัน สอดคล้องกับแนวความคิดที่ต้องการถ่ายทอด
ความสุขความงามจากสีสันบรรยากาศ สัญลักษณ์ต่างๆ เพื่อผ่อนคลายจิตใจ สัญลักษณ์จากแมลง สัตว์ใน
ท่าทางต่าง ๆ ฝีเสื้อ สิ่งมีชีวิตอื่นๆ ที่คอยเสริมให้ภาพมีความสุข ความสวยงาม อุดมสมบูรณ์ในวิถีชีวิต สัมพันธ์
กับพืชพันธุ์ เคลื่อนไหว ร่วมกับกับสัญลักษณ์อื่นๆ โดยสัญลักษณ์ในกลุ่มนี้เน้นให้รูปทรงมีขนาดใหญ่ใกล้เคียง
กับสัญลักษณ์จากคน แสดงความอุดมสมบูรณ์และโดดเด่นภายในภาพมากยิ่งขึ้น และเก็บรายละเอียดในส่วนนี้
มากที่สุดภายในภาพ แต่ยังคงไว้ซึ่งบรรยากาศโดยรวมของภาพ สัตว์ต่าง ๆ ภายในภาพจึงแทนความมีชีวิตและ
ความสุขในการดำเนินชีวิตของผู้สร้างสรรค์ โดยมีการผสม ผสานรูปทรงของสิ่งมีชีวิตนี้คือแบบเหมือนจริงและ

สีเส้นที่สดใสคล้ายๆ ศิลปะแนวป๊อปอาร์ต Pop Art ของ แอนดี้ วาฮอล ในช่วงทศวรรษ 1960 ที่ใช้ รูปทรงทรง และสัญลักษณ์ทั่วไปมาสร้างความน่าสนใจให้เกิดศิลปะแนวใหม่ดึงดูดความสนใจแก่ผู้ชม จนผลงานของผู้สร้างสรรค์พัฒนาไปสู่รูปแบบที่เหนือจริงมากยิ่งขึ้น ที่สำคัญในการสร้างสรรค์ผลงานชุดนี้คือการที่ใส่คนเข้าไปเป็นสัญลักษณ์หลักเพื่อส่งเสริมเนื้อหาให้มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น คือ คน ที่มาจากความสุขภายใน ทั้ง ใบหน้าจากผู้คนรอบข้างของผู้สร้างสรรค์และตัวผู้สร้างสรรค์เอง นำมาสร้างจังหวะให้มีขนาดใหญ่เพื่อสื่อถึงเรื่องราวที่มาจากคนเป็นพื้นฐานเป็นจุดเริ่มต้นในการสร้างสรรค์ผลงานชุดนี้ ถ่ายทอดความสุขผ่านสีเส้นได้อย่างเต็มที่ ให้มีความสำคัญและดึงดูดความสนใจ ด้วยการเน้นจังหวะที่พู่กันเส้นสายจังหวะที่มีความเฉพาะตนสามารถสะท้อนถึงแรงบันดาลใจและพลังกำลังจากภายในของผู้สร้างสรรค์ผลงานของ ศักดิ์วุฒิ วิเศษมณี ที่ได้รับการยกย่องในทักษะความเชี่ยวชาญด้านงานวาดเส้นและงานจิตรกรรมภาพบุคคล พลังแห่งการสร้างสรรค์ที่เปล่งประกายหนักแน่น การวัดวัดปาดๆ ฝีแปรง จนสามารถสะท้อนสะท้อนจิตใจของศักดิ์วุฒิและผู้ชมงานได้เป็นอย่างดี ซึ่งผู้สร้างสรรค์จึงได้นำลักษณะการปลดปล่อยที่พู่กันจังหวะที่ไม่สมบูรณ์แบบมากเกินไปปรับใช้ในสัญลักษณ์ของคนและสิ่งมีชีวิตอื่นๆ (ศักดิ์วุฒิ วิเศษมณี, 2556, น. 4)

สัญลักษณ์ในส่วนอื่นๆ มีการเพิ่มเติมปรับใช้สัตว์ พืชพันธุ์มาเป็นสัญลักษณ์คอยสร้างจังหวะส่วนประกอบให้มีมิติระยะความกลมกลืนเชื่อมกับรูปทรงคนในผลงาน เพื่อให้คนสร้างความกลมกลืนกับธรรมชาติ สัมผัสใกล้ชิดธรรมชาติ มีความผูกพันโดยไม่สามารถแยกจากกันได้ทราบได้ที่ยังคงมีรากเหง้าจากวิถีชีวิตที่ติงามจากชนบทเป็นส่วนที่คอยเชื่อมโยง นำเสนอผ่านสีเส้นบรรยากาศที่ใกล้เคียงกับธรรมชาติเฉดสีสวยงามเน้นความสุขของผู้สร้างสรรค์เพื่อสื่อคุณค่าทางด้านจิตใจต่อผู้รับชมผลงานในการกลมกลืนจิตใจ

ภาพประกอบที่ 142 การวิเคราะห์สัญลักษณ์จากข้าวของเครื่องใช้

สัญลักษณ์ที่เป็นข้าวของเครื่องใช้ เป็นสัญลักษณ์กลุ่มที่มีความสำคัญในผลงานค่อนข้างมากเป็นกลุ่มที่คอยส่งเสริมสัญลักษณ์ของสิ่งมีชีวิตและธรรมชาติเข้าด้วยกันให้สมบูรณ์ตรงกับแนวความคิดมากยิ่งขึ้น เชื่อมโยงเนื้อหาให้มีความเป็นเอกภาพ เป็นส่วนสำคัญที่ทำให้ภาพมีความสมบูรณ์เช่นกัน เป็นกลุ่มเชื่อมระหว่างสัญลักษณ์จากพืชพันธุ์ต่าง ๆ และสัญลักษณ์ที่เป็นสิ่งมีชีวิต เช่น เชื่อมทั้งรูปทรงที่อยู่ใกล้เคียงกัน และเชื่อมเฉดสีให้มีสัมพันธ์ด้วยการวางจังหวะ ช้อน ทับ ผสาน แสดงเรื่องราวของการเก็บสิ่งที่มีความสุขให้อยู่ร่วมกันอย่างกลมกลืน สัญลักษณ์เหล่านี้อาจจะมาจากธรรมชาติหรือสิ่งของใกล้ตัว ที่เคยใช้ผูกพันข้าวของเครื่องใช้จากวิถีชีวิต กะลามะพร้าว โอง ไห กระถาง ถ้วยชามกระเบื้อง ถ้วยชามสังกะสี พาน ถ้วยทอดคุณค่าความดีงามจากความสุขและความทรงจำ คอยสร้างเรื่องราวมาสนับสนุนแนวความคิดเป็นส่วนสำคัญส่งเสริมเพื่อให้เนื้อหามีความเด่นชัดมากยิ่งขึ้น อีกทั้งยังทำให้องค์ประกอบของภาพแลรายละเอียดมีความ

สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น เป็นสัญลักษณ์ที่มีความผูกพันกับผู้สร้างสรรค์ผ่านประสบการณ์ เรียนรู้ สัมผัสซึมซับปรับใช้ เป็นรากฐานในการดำรงชีวิตอย่างผ่อนคลายและมีความสุข

ผลการวิเคราะห์ผลงานศิลปกรรม

ผลงานสร้างสรรค์ชุด “สัญลักษณ์จากรากเหง้าพื้นถิ่นสู่คุณค่าทางสุนทรียะ” เป็นลักษณะผลงานที่เน้นแนวเรื่องเป็นรูปธรรม เนื้อหานำเสนอผ่านสัญลักษณ์รูปทรงที่คลุกคลีสัมผัส พูกพัน การพัฒนาการคลี่คลายที่มาจากสัญลักษณ์ที่มีความเป็นจริง แต่อารมณ์ของภาพที่เกิดขึ้นจะเป็นแนวทางนามธรรมสุนทรียะที่เกิดขึ้นภายในจิตใจผ่านสีสันและองค์ประกอบของภาพ ที่เกินจริง เหนือจริง รับรู้ความรู้สึกผ่านจิต มอง ดู แล้วซึมซับกับสิ่งที่เห็น ให้จิตเป็นสิ่งที่รับรู้เนื้อเรื่อง เนื้อหาภายในภาพเกิดจินตภาพภายใน โครงสร้างทางจินตนาการจากผลที่ได้รับจากข้อมูลและอิทธิพลที่ได้รับจากผลงานศิลปะ แต่บางจุดของผลงานก็จะเป็นจุดที่เน้นอารมณ์ความรู้สึกชัดเจนอย่างตรงไปตรงมา ในการสร้างผลงานชุดนี้เรื่องที่เป็นจุดเริ่มต้นเกิดจากความประทับใจ (Impression) ที่เกิดขึ้นจากสภาพแวดล้อม วิถีจากการดำรงชีวิต บังคับจากสังคม แต่แนวความคิด (Concept) ก็เป็นส่วนหนึ่งของผลงานที่ขาดไม่ได้ ซึ่งในลักษณะผลงานของผู้สร้างสรรค์จะมีความหมายเกี่ยวกับวิถีชีวิตที่มีความสุขสวยงาม สีสันสบายตา สบายกายใจ ท่ามกลางสภาพแวดล้อมที่อบอุ่นเรียบง่ายในการดำรงชีวิตในชนบท ไร่ซึ่งการแข่งขัน แรงรีบ ขวนขวายกับชีวิตที่เต็มไปด้วยความวุ่นวาย ตั้งเครียดในสังคมเมืองจากบรรยากาศที่เต็มไปด้วยปัญหาทางด้านลบของสภาพแวดล้อมและมลภาวะ สีสันที่ต่างกับบรรยากาศในชนบทอย่างสิ้นเชิง ซึ่งในการสร้างสรณ์นั้นผู้สร้างสรรค์ต้องสามารถถ่ายทอดไปสู่ผู้ชมได้ว่าการสื่อความหมายหรือเนื้อเรื่องอะไร ให้มีความตรงไปตรงมาชัดเจน สื่อได้ชัด อย่างเช่นผลงานชุด สีสันแห่งศรัทธา ของศิลปินแห่งชาติอาจารย์พิษณุ ศุภนิมิตร ที่สามารถสื่อความหมายจากการวาดระหว่างเดินทางไปทางประเทศได้อย่างตรงไปตรงมาชัดเจนเป็นอารมณ์ที่บอกถึงความสุข สงบ สันติ และศรัทธา จากข้อมูลเบื้องต้นและจากสถานที่นั้นๆ (พิษณุ ศุภนิมิตร, 2550, น. 15)

เรื่องจึงเป็นองค์ประกอบทางด้านนามธรรมที่สำคัญที่สุดของงานศิลปะเมื่อมองจากด้านการสร้างสรรค์ เพราะแนวความคิดเป็นโครงสร้างเบื้องต้นของผลงาน ถ้าเกิดโครงสร้างของเรื่องไม่ดี ผลงานก็อาจจะขาดเนื้อหาที่ดีได้ แนวเรื่อง จึงเป็นจุดสำคัญ เป็นประโยชน์ต่อการสร้างสรรค์เป็นอย่างมาก และอาจจะมาจากความคิดหรือรูปทรงต่าง ๆ ที่ให้แรงบันดาลใจแก่ผู้สร้างสรรค์จนผลงานสมบูรณ์ รูปทรงในผลงานชุดนี้เมื่อรวมเป็นเอกภาพแล้วก็คือ เรื่องราวรวม ๆ ที่เกิดจากธรรมชาติ ความประทับใจ ผูกพัน สัญลักษณ์จากเรื่องราวพื้นถิ่นที่มีความสุขความทรงจำที่ดีงามสวยงาม สถานที่ที่เป็นธรรมชาติจนเกิดเป็นผลงานที่สมบูรณ์ในการสร้างสรรค์ บรรยากาศก็เป็นส่วนที่เติมเต็มเนื้อเรื่องให้สามารถถ่ายทอดสู่คนดูได้ โดยบรรยากาศอาจเกิดจากจิตที่ไร้สำนึกที่ออกมาจากศิลปินโดยไม่รู้ตัวก็ได้ และกลับทำให้ผลงานมีความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวได้เป็นอย่างดี

รูปแบบ

ผลงานสร้างสรรค์จิตรกรรมชุด “สัญลักษณ์จากรากเหง้าพื้นถิ่นสู่คุณค่าทางสุนทรียะ” เป็นผลงานที่มีลักษณะรูปแบบเหมือนจริง (Realis) ผสมกับแบบเหนือจริง (Surrealis) รูปแบบแสดงออกโดยมีโครงสร้างที่

เน้นเรื่องราวจากความเป็นจริง องค์ประกอบทางศิลปะที่สามารถเกิดขึ้นเองตามธรรมชาติอยู่แล้ว โดยหยิบยกมาสร้างสรรค์ใหม่ ผ่านจินตนาการบวกกับจิตใจได้สำนึก ตามหลักจิตวิทยา ที่จิตได้สำนึกมีอยู่ในมนุษย์ทุกคน อาจแสดงถึงเหนือจริงถึงเรื่องของความกลัว ความวิตกกังวล ความอยาก แต่ผลงานจินตภาพแห่งความผูกพันนี้ ถ่ายทอดด้านความสุขที่เกิดจากจินตนาการผ่านประสบการณ์ที่พบเจอมาในชีวิตประจำวันและอดีต เก็บสัญลักษณ์รูปทรงจากธรรมชาติมาคลี่คลาย รูปทรงรูปธรรมมาเชื่อมสร้างเป็นผลงานในรูปแบบใหม่ เน้นอารมณ์ความรู้สึกโดยมีสีเส้นเป็นจุดเด่นของภาพ อารมณ์ของผู้สร้างสรรค์ที่เน้นความสุข อบอุ่น ความงามของผลงาน โดยมีรูปแบบเป็นผลงาน 2 มิติ ใช้เทคนิคสีน้ำมันบนผ้าใบ (Canvas) ขนาดของผลงานขึ้นอยู่กับความเหมาะสมของเนื้อเรื่อง รูปทรง การจัดวางองค์ประกอบ และบรรยากาศที่ต้องการนำเสนอในแต่ละชิ้น

เทคนิควิธีการ

ในการสร้างสรรค์ผลงานเทคนิควิธีการก็เป็นส่วนสำคัญมากในภาพ กระบวนการต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นขณะสร้างสรรค์ขั้นตอนต่าง ๆ วัสดุอุปกรณ์ที่มีคุณภาพที่มีความจำเป็นเป็นอย่างมาก ทุกขั้นตอนสร้างสรรค์ด้วยเทคนิคสีน้ำมันบนผ้าใบ มีลักษณะเป็น 2 มิติ เกิดการทับซ้อนของชั้นสีและเฉดสีที่หลากหลาย ทำให้ภาพมีสีเส้นที่หลากหลาย แต่ยังคงไว้ซึ่งสีใดสีหนึ่ง เป็นหลักเพื่อยังคงไว้ซึ่งเอกลักษณ์ของภาพ มีการเก็บรายละเอียดในรูปทรงที่มีจุดเด่น คงเหมือนจริงไว้ในรูปทรงสัญลักษณ์นั้นๆ แสดงอารมณ์ของผู้สร้างสรรค์ผ่านที่พู่กันที่อิสระ บางจุดเก็บรายละเอียดในรูปทรงและบางจุดปล่อยไปตามความรู้สึกขณะสร้างสรรค์ สร้างค่าน้ำหนักของภาพผ่านรูปทรงที่ต้องการเน้นโดยมีข้อมูลที่เป็นแบบอย่างครบถ้วน มีปริมาตรความหนาของสีในบางจุดของภาพ เพื่อให้แสดงถึงความเป็นมวลน้ำหนักสีโดยรวมสมบูรณ์มากขึ้นในรูปทรงนั้นๆ ตามความเป็นจริงตามสัญลักษณ์ที่ได้นำมาเสนอบางจุดเน้นการเกลี่ยให้กลมกลืนเพื่อสร้างบรรยากาศโดยรวม ซึ่งคำนึงถึงแนวคิดเป็นสำคัญ อบอุ่น มีความสุข สีเส้นสวยงาม พัฒนาจนสมบูรณ์และยังทำให้ผู้ที่สนใจรับชมผลงานสร้างสรรค์มีความตระหนักถึงรากเหง้าความสุขพื้นฐานของชีวิตมากยิ่งขึ้น

การค้นคว้าเทคนิควิธีการจึงมีส่วนสำคัญในการพัฒนาผลงานสร้างสรรค์ เพื่อการพัฒนาที่ไม่หยุดนิ่งไม่จำเจอยู่กับรูปแบบเดิมๆ ในการสร้างสรรค์ของศิลปินอย่างเช่น ผลงานของอาจารย์ถวัลย์ดัจนีนอกจากจะเป็นการใช้พู่กันที่มีความหลากหลายในชุดแรกๆทั้งที่มีขนาดเล็ก ใหญ่ที่สื่อถึงในเรื่องราวมากมายบนเฟรมผ้าใบแล้ว ถวัลย์ ดัจนี ยังใช้ฝีมือในการใช้แปรงวาดรูปต่างๆบางจังหวะบัดป้ายอย่างช้าๆบางจังหวะบัดป้ายอย่างรวดเร็ว บางจุดมีรายละเอียด ผ่งไปด้วยพลังของการเคลื่อนไหว อารมณ์ความรู้สึกตามเนื้อหาที่ท่านต้องการนำเสนอ จน มีแนวทางรูปแบบเฉพาะตนตามแบบของถวัลย์ ดัจนี จนถึงปัจจุบันก่อนการเสียชีวิต ผลงานทุกชุดของท่านมีเอกลักษณ์ น่าสนใจน่าทึ่งในพลังงานที่แฝงอยู่ในภาพ การใช้แปรงและเส้นที่เด่นชัดและจางหายเคลื่อนไหวซึ่งเป็นงานที่สร้างชื่อเสียงแก่ถวัลย์ ดัจนีมากกว่าแบบอื่นๆมีเอกลักษณ์ รูปแบบเฉพาะตนจากเทคนิควิธีการที่ได้พัฒนามาอย่างต่อเนื่องทำให้ผลงานของท่านมีชื่อเสียงเป็นอย่างมากพร้อมได้ถูกนำเสนอในพิพิธภัณฑ์ทั้งในยุโรปและอเมริกา เทคนิควิธีการในงานศิลปะจึงมีความสำคัญเป็นอย่างมากในการเริ่มต้นศึกษาค้นคว้า ทดลอง ค้นหาความเป็นเฉพาะตน ยิ่งพัฒนาจนมีความน่าสนใจแตกต่างจากบุคคลอื่นมากเท่าไรยิ่งน่าสนใจมากเท่านั้น เมื่อผสมกับเนื้อหาและทัศนธาตุเข้ามาประกอบจะทำให้ผลงานมีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้นในการสร้างสรรค์ (ไมตรี ลิ้มปิชาติ, 2537, น. 114-115)

ผลการวิเคราะห์ทัศนธาตุ

การสร้างสรรคผลงานศิลปะทุกแขนงในการศึกษาย่อมมีทฤษฎีต่างๆเป็นส่วนเติมเต็ม หรือประกอบในการสร้างสรรค์ ทัศนธาตุในงานศิลปะก็เป็นส่วนสำคัญในการสร้างสรรค์ผลงาน “สัญลักษณ์จากรากเหง้าพื้นถิ่นสู่คุณค่าทางสุนทรียะ” ทัศนธาตุเป็นสื่อสุนทรียภาพสำคัญที่จะนำมาประกอบกันเข้าให้เป็นรูปทรงเพื่อสื่อความหมายตามแนวเรื่องหรือแนวความคิดที่เป็นจุดหมายของผลงาน ซึ่งในผลงานของผู้สร้างสรรคนั้นได้นำทัศนธาตุต่างๆมาใช้เช่น จุด เส้น สี น้ำหนัก แสงเงา พื้นที่ว่าง พื้นผิว เพื่อให้ผลงานมีหลักปฏิบัติที่ถูกต้องตามหลักทฤษฎีศิลป์ต่าง ๆ อีกทั้งยังส่งเสริมและพัฒนาผลงานทำให้ผลงานมีคุณค่าและมีความสงบความสุขความอบอุ่นสวยงามมากยิ่งขึ้นตามแนวความคิด สามารถแสดงออกและถ่ายทอดต่อผู้รับชมได้อย่างดียิ่ง

ทัศนธาตุอาจเกิดจากทัศนธาตุอย่างใดอย่างหนึ่งก่อนก็ได้หรืออาจจะมีหลาย ๆ อย่าง แต่โดยความจริงแล้วถึงแม้จะใช้ทัศนธาตุหนึ่งสร้างรูปขึ้นทัศนธาตุอื่น ๆ ก็จะมีปรากฏตัวออกมาเอง เช่น เมื่อให้เส้นสร้างรูปทรงขึ้นในงานชิ้นหนึ่ง จะมีที่ว่างหรือรูปของที่ว่างปรากฏขึ้นพร้อมกับเส้นด้วย การแยกทัศนธาตุในการสร้างสรรค์ของผู้สร้างสรรคเป็นอย่าง ๆ วิเคราะห์ให้ชัดเจนเพื่อเป็นประโยชน์ในการศึกษาทั้งเรื่องคุณลักษณะและหน้าที่ในแต่ละธาตุ ร่วมกับธาตุอื่น ๆ ในการสร้างรูปทรง จนเกิดผลงานที่มีคุณค่าและมีความสมบูรณ์ โดยการวิเคราะห์วิจารณ์ผลงานแยกแยะทัศนธาตุของผลงาน เอกภาพ รูปแบบหรือแบบอย่าง เทคนิค สัญลักษณ์ ไว้ในการสร้างสรรคจิตรกรรมชุด “สัญลักษณ์จากรากเหง้าพื้นถิ่นสู่คุณค่าทางสุนทรียะ” ชุดนี้

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ผลงานสร้างสรรค์จิตรกรรมชุด “สัญลักษณ์ในรากเหง้าพื้นถิ่นสู่คุณค่าทางสุนทรียะ” ในการสร้างสรรค์เกิดจากพื้นฐานในวิถีชีวิตความสุขความผูกพันจากสิ่งแวดล้อมพืชพันธุ์พื้นถิ่น รูปทรงรูปร่าง ประโยชน์จากรากเง้าของวิถีชีวิตในช่วงวัยเยาว์ วิถีชีวิตที่สวยงาม ความอบอุ่น เรียบง่าย เรื่องราวรายละเอียดที่เชื่อมโยงกับสีสันภายใต้การดำรงชีวิตในวิถีชีวิตชนบทโดยมีสัญลักษณ์และประโยชน์จากธรรมชาติ เอกลักษณ์จากพื้นถิ่น ผ่านการศึกษาค้นคว้า รวบรวมข้อมูลในด้านต่าง ๆ การสร้างสรรค์ผลงานจากการศึกษาค้นคว้า การวิเคราะห์การสร้างสรรค์ในด้านต่าง ๆ อย่างละเอียดและเป็นระบบ ขั้นตอนวิธีการและการใช้ทัศนธาตุทางทัศนศิลป์ จนสรุปขั้นตอนในการสร้างสรรค์ของผลงานตามแนวทางเฉพาะตน เอกลักษณ์ในการสร้างสรรค์การใช้สีเทคนิคกระบวนการการวิธีการในการวางรูปแบบต่าง ๆ อิทธิพลที่ได้รับจากศิลปินที่มีความประทับใจ ทั้งเรื่องสี องค์ประกอบ ทฤษฎีต่างๆที่แฝงอยู่ภายในผลงานและแนวเรื่องที่มีอิทธิพลเป็นอย่างสูงต่อผู้สร้างสรรค์มีคุณค่าในการดำรงชีวิตทั้งที่ผ่านมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ความสุข ความผูกพันท่ามกลางธรรมชาติที่สวยงาม อบอุ่น เรียบง่าย มีความสุขทางกายและจิตใจ สะท้อนแง่มุมในการดำรงชีวิตจากสัญลักษณ์พืชพันธุ์ความงามจากสีสันพื้นถิ่น ท่ามกลางสภาพสังคมปัจจุบันแก่คนต่อสังคม กลับมามองสิ่งรอบตัวที่เรียบง่าย ความสุขไปปรับใช้ในการดำรงชีวิตเพื่อผ่อนคลายจิตใจทั้งตัวผู้สร้างสรรค์เองและบุคคลทั่วไป ผ่านผลงานจิตรกรรม 2 มิติ ใช้รูปทรงสัญลักษณ์ที่ตรงไปตรงมาต่อผู้รับชมผลงาน สามารถรับรู้สุนทรียะภายในภาพได้ อารมณ์ความรู้สึกของความสุข ความสวยงาม ผ่านความรู้สึกของผู้สร้างสรรค์ไปยังผู้ชม โดยผ่านขั้นตอนและกระบวนการสร้างสรรค์

สรุปผลการสร้างสรรค์

อภิปรายผลการสร้างสรรค์

ข้อเสนอแนะในการสร้างสรรค์

สรุปผลการสร้างสรรค์

จากผลงานที่ผลสร้างสรรค์ทั้งหมดในชุดนี้ สามารถสรุปผลการศึกษได้หลาย ๆ ด้าน เช่น ด้านความพึงพอใจในผลงาน ขั้นตอน กระบวนการในการสร้างสรรค์ ซึ่งผลงานในชุด สัญลักษณ์ในรากเหง้าพื้นถิ่นสู่คุณค่าทางสุนทรียะ แนวคิดในการสร้างสรรค์ จะมุ่งเน้นถึงวิถีชีวิตที่เรียบง่ายในการดำเนินชีวิต ความนิ่งสงบ เรียบง่าย อบอุ่น สวยงามในการดำรงชีวิตท่ามกลางชนบท ท่ามกลางธรรมชาติ มุ่งนำเสนอต่อคนดู ผู้ชมในการถ่ายทอดสุนทรียะ ความงาม ความสุข สีสันสวยงาม แก่คนในสังคม ในวิถีชีวิตที่เต็มไปด้วยปัญหาการอบด้าน การใช้ชีวิตที่วุ่นวาย ปัญหาด้านความเครียด สุขภาพจิต เวลาที่เร่งรีบแข่งขัน ดิ้นรนเพื่อการอยู่รอดในสังคม ขาด

จิตใจที่มีความนิ่งความสงบและสภาพจิตที่ผ่อนคลาย ล้วนเต็มไปด้วยความทุกข์ ผลงานจึงต้องการถ่ายทอด สีสัน ความงาม ความสุข อบอุ่น เรียบง่ายสวยงาม เพื่อผ่อนคลาย ผู้ผู้ที่รับชมผลงานสามารถรับรู้และซึมซับ ส่งผลสู่การดำรงชีวิตที่ดีขึ้น ผ่อนคลายปราศจากปัญหาและมีความรู้ ความรู้สึกที่สามารถทำให้การดำรงชีวิต เป็นไปในทิศทางที่ดีงามและมีความสุข บางเบาหายจากการวิตกกังวล ความเครียด โดยผลงานในการ สร้างสรรค์ชุดนี้มีขั้นตอนที่สำคัญ คือ กระบวนการค้นคว้าหาข้อมูลจากเรื่องราวมุมมองที่ผู้สร้างสรรค์อย่างเป็น ระบบและต่อเนื่องด้วยการพัฒนาวิธีการที่เป็นประโยชน์ต่อบุคคลที่สนใจผลงานสร้างสรรค์ โดยมีข้อมูลเป็น ภาพถ่าย การลงพื้นที่จริง เรียนรู้ซึมซับจากสภาพแวดล้อมจริงและมาปรับเป็นแบบร่างผลงานในหลาย ๆ ชิ้น และเลือกชิ้นที่ดีที่สุด นำมาขยายเป็นผลงานจริงด้วยเทคนิคสีน้ำมันบนผ้าใบ จำนวน 31 ชิ้น ดังนี้

ชิ้นที่ 1 ชื่อผลงาน “My brother power of light 1” ขนาด 60x80 ซม.

ชิ้นที่ 2 ชื่อผลงาน “My brother power of light 2” ขนาด 60x80 ซม.

ชิ้นที่ 3 ชื่อผลงาน “Dream of happiness 1” ขนาด 60x80 ซม.

ชิ้นที่ 4 ชื่อผลงาน “Dream of happiness 2” ขนาด 60x80 ซม.

ชิ้นที่ 5 ชื่อผลงาน “Imagination from happiness in life 1” ขนาด 80x120 ซม.

ชิ้นที่ 6 ชื่อผลงาน “Imagination from happiness in life 2” ขนาด 80x120 ซม.

ชิ้นที่ 7 ชื่อผลงาน “Imagination from happiness in life 3” ขนาด 100x110 ซม.

ชิ้นที่ 8 ชื่อผลงาน “Imagination from happiness in life 4” ขนาด 80x110 ซม.

ชิ้นที่ 9 ชื่อผลงาน “Aesthetics the imagery of attachment” ขนาด 60x80 ซม.

ชิ้นที่ 10 ชื่อผลงาน “สุนทรียะในจินตภาพแห่งความผูกพัน 1” ขนาด 70x90 ซม.

ชิ้นที่ 11 ชื่อผลงาน “สุนทรียะในจินตภาพแห่งความผูกพัน 2” ขนาด 90x90 ซม.

ชิ้นที่ 12 ชื่อผลงาน “สุนทรียะในจินตภาพแห่งความผูกพัน 3” ขนาด 90x90 ซม.

ชิ้นที่ 13 ชื่อผลงาน “สุนทรียะในจินตภาพแห่งความผูกพัน 4” ขนาด 90x110 ซม.

ชิ้นที่ 14 ชื่อผลงาน “สุนทรียะในจินตภาพแห่งความผูกพัน 5” ขนาด 90x110 ซม.

ชิ้นที่ 15 ชื่อผลงาน “ซาไก 1” ขนาด 80x80 ซม.

ชิ้นที่ 16 ชื่อผลงาน “ซาไก 2” ขนาด 80x90 ซม.

ชิ้นที่ 17 ชื่อผลงาน “ฝันว่าได้ชิมรสหวาน 1” ขนาด 70x70 ซม.

ชั้นที่ 18 ชื่อผลงาน “ฝันว่าได้ชิมรสหวาน 2” ขนาด 70x70 ซม.

ชั้นที่ 19 ชื่อผลงาน “ฝันว่าได้ชิมรสเปรี้ยว” ขนาด 100x100 ซม.

ชั้นที่ 20 ชื่อผลงาน “สีสันความสุขในฤดูร้อน” ขนาด 100x100 ซม.

ชั้นที่ 21 ชื่อผลงาน “Happiness in the colors of southern” ขนาด 80x100 ซม.

ชั้นที่ 22 ชื่อผลงาน “Imagination from happiness” ขนาด 100x110 ซม.

ชั้นที่ 23 ชื่อผลงาน “รำพันถึง มุกงฉวา-ชบา 1” ขนาด 60x60 ซม.

ชั้นที่ 24 ชื่อผลงาน “รำพันถึง มุกงฉวา-ชบา 2” ขนาด 60x60 ซม.

ชั้นที่ 25 ชื่อผลงาน “รำพันถึง มุกงฉวา-ชบา 3” ขนาด 60x80 ซม.

ชั้นที่ 26 ชื่อผลงาน “รำพันถึง มุกงฉวา-ชบา 4” ขนาด 60x80 ซม.

ชั้นที่ 27 ชื่อผลงาน “พืชพันธุ์ สีสันใต้” ขนาด 50x60 ซม.

ชั้นที่ 28 ชื่อผลงาน “แดนนิรมิต 1” ขนาด 200x200 ซม.

ชั้นที่ 29 ชื่อผลงาน “แดนนิรมิต 2” ขนาด 100x180 ซม.

ชั้นที่ 30 ชื่อผลงาน “ความสุขสีสันในฤดูร้อนภาคใต้” ขนาด 100x140 ซม.

ชั้นที่ 31 ชื่อผลงาน “แดนนิรมิต 3” ขนาด 100x140 ซม.

ในการสร้างสรรค์ขั้นตอนสุดท้าย คือ การวิเคราะห์ผลงานสร้างสรรค์ โดยใช้หลักทฤษฎีต่าง ๆ นำมาวิเคราะห์ผลงานสร้างสรรค์ชุด “สัญลักษณ์ในรากเหง้าพื้นถิ่นสู่คุณค่าทางสุนทรียะ” เช่น ทางทัศนธาตุ องค์ประกอบศิลป์ ทฤษฎีสี สัญลักษณ์ เอกภาพ เพื่อให้กระบวนการสร้างสรรค์ผลงานเป็นไปอย่างครบถ้วนและสมบูรณ์ สร้างองค์ความรู้ในการถ่ายทอดต่อผู้รับชมผลงานต่อไป ซึ่งในรายละเอียดในการสรุปผลนี้จะเป็นประโยชน์และเป็นส่วนสำคัญที่จะทำให้ผู้รับชมรับรู้สุนทรียะ ความงามผ่านผลงานศิลปะได้อย่างเต็มที่ และสามารถนำไปพัฒนาผลงานสร้างสรรค์ของผู้ที่สนใจและผู้สร้างสรรค์เองในอนาคต

อภิปรายผลการสร้างสรรค์

การสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมชุด “สัญลักษณ์ในรากเหง้าพื้นถิ่นสู่คุณค่าทางสุนทรียะ” มีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการแสดงออกถ่ายทอดถึงความสุข ความงาม อบอวนความเรียบง่ายและคอยกล่อมเกลาคิดใจในเรื่องราวมุมมองจากวิถีชีวิตชนบท ที่หลีกเลี่ยงจากความวุ่นวายความเครียดในสังคมที่เร่งรีบจากสังคมเมือง และปัญหาในด้านต่างๆในการดำรงชีวิต เช่น การแข่งขัน เร่งรีบ แข่งแย่งเพื่อผลประโยชน์ การมุ่งเน้น

ทรัพย์สินเงินทองจนเกินความพอดีและเหมาะสม ขาดการอ่อนน้อมถ่อมตนเอื้อเฟื้อซึ่งกันและกัน จนลืมนึกใส่ใจใน สุขภาพกายและสุขภาพจิตใจ ความผ่อนคลายและหาความสุขที่แท้จริง ความสุขอาจจะเกิดจากการดูแล ตนเองหรือสร้างความสุขในด้านต่างๆ เช่นการท่องเที่ยว พักผ่อน เดินทางรับรู้หรือสัมผัสสิ่งใหม่ๆ ที่คอยจรรโลง จิตใจ ความงามที่เกิดจากการดำรงชีวิต ในวิถีชีวิตชนบท ความงามทางด้านสังคมและเรื่องราวจากประเพณีพื้น ถิ่น ชิมช้คุณค่า หรือรับรู้ความสุขซึมซับสุนทรีย์ผ่านทางผลงานศิลปะก็เป็นสิ่งสำคัญ ซึ่งเป็นปัจจัยพื้นฐานที่ สังคมในปัจจุบัน ขาดการสืบสานและสนับสนุนแก่คนในสังคม ในการดำรงชีวิต ตั้งแต่กลุ่มคนรากหญ้าจนถึง ระดับประเทศ เพราะมีวามุ่งเน้นความเจริญทางด้านวัตถุมากกว่าความเจริญทางด้านจิตใจ ซึ่งผลงานศิลปะ และผลงานสร้างสรรค์นั้นสามารถกล่อมเกล้าให้ผ่อนคลายได้ดียิ่งขึ้น โดยผลงานจะมีลักษณะรูปแบบกึ่งเหมือน จริง มีลักษณะผลงานที่มีความเหมือนจริง เกิดจากการถ่ายทอดรูปทรงสัญลักษณ์ต่างๆ ที่เหมือนจริง เช่น พืชพันธุ์ ผลไม้ดอกไม้ ข้าวของเครื่องใช้ สิ่งมีชีวิตประสานกับทัศนธาตุต่างๆ โดยใช้สีเป็นส่วนใหญ่ในการสร้างสรรค์ สร้างบรรยากาศสี อารมณ์ความรู้สึกในตัวผลงานแต่ละชิ้น เพื่อสะท้อนถึงความสุข นิ่งสงบ สวยงาม ผ่าน ความรู้สึกความทรงจำ จินตนาการของผู้สร้างสรรค์เองที่ผ่านประสบการณ์ หรือการดำรงชีวิตจากรากเหง้า ใน พื้นที่ของความสุข สงบ เรียบง่าย ในวิถีชีวิตชนบทสอดคล้องกับแนวความคิดในการสร้างสรรค์ที่มีลักษณะ วิธีการเฉพาะตัวของผู้สร้างสรรค์ การถ่ายทอดความสุขความงามจรรโลงจิตใจให้ผ่อนคลายจากสภาพสังคม อารมณ์ของผลงานสร้างสรรค์ สุนทรีย์ที่สื่อออกมาจึงมีความสำคัญต่อผู้รับชมผลงาน อย่างผลงานของออกุส เรอแนว (Pierre Auguste Renoir) ที่ทุกคนสามารถยิ้มและมองโลกอย่างเป็นสุขได้ แม้สิ่งที่ถูกเติมแต่งลงในภาพ เหล่านั้น ถึงสูญสิ้นไปแล้วก็ตาม แต่มันจะเหมือนทุกๆ คน สัตว์ทุกตัว พรรณไม้ทุกดอกและใบ หรือแม้กระทั่ง สิ่งของทุกสิ่ง มันเหมือนกับยังคงมีชีวิต จิตวิญญาณแอบอยู่ในเนื้อสี บรรยากาศผลงานที่สมบูรณ์ สิ่งนี้จะ สามารถช่วยให้การแสดงออกของอารมณ์ได้ดีที่สุดในผลงานนั้นอยู่ที่แสงเงาและสีสัน ธรรมชาติต่างๆ จะไม่ สามารถบ่งบอกถึงอารมณ์ต่างๆ ได้ในแต่ละช่วงเวลาแห่งความทรงจำและผูกพันหากขาดซึ่งแสงสี ตามความคิด แบบอิมเพรสชันนิสต์ (หนึ่งธิดา, 2537, น. 66)

ผลงานสร้างสรรค์ของผู้สร้างสรรค์ จึงคอยสร้างความรู้สึก อารมณ์เพื่อผ่อนคลาย คอยบรรเทา และ สื่อสารการรับรู้สู่ผู้คน อย่างที่นักเขียน ออสการ์ ไวลด์(Oscar Wilde)นักเขียนชาวอังกฤษได้เปรียบโดยการ สร้างสรรค์ของผู้ที่สร้างสรรค์ศิลปะ และผู้ที่ชื่นชอบให้ความสำคัญของศิลปะไว้ว่า “ เธอมาหาฉันเพื่อเรียนรู้ ความสัมพันธ์ของชีวิตและความสำราญของศิลปะบางทีอาจจะถูกเลือกเป็นผู้สอนให้เธอรู้จักบางสิ่ง ที่ มหัศจรรย์ยิ่งกว่า นั่นคือความหมายของความเศร้าและความงามของมัน” อาจจะถ่ายทอดออกมาทั้งแง่ดีและ แง่ลบนั่นคือการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ ขึ้นอยู่กับการนำเสนอมุมมองของผู้สร้างสรรค์และตีความหมายจากผู้ รับชม ผลงานของผู้สร้างสรรค์ก็เช่นกันกับการตีความต่อจึงสำคัญเป็นอย่างยิ่งในการนำไปศึกษาหรือค้นคว้า รูปแบบ เทคนิควิธีการ และพัฒนาต่อยอดของผู้ที่สนใจผลงานสร้างสรรค์ในอนาคต (ไธต์ มณเฑียร, 2561, น. 212-213)

ข้อเสนอแนะในการสร้างสรรค์

1. กระบวนการในการสร้างสรรค์ ด้วยเทคนิคสีน้ำมัน จำเป็นต้องมีช่วงจังหวะเวลาในการใช้สีสร้างบรรยากาศ ควบคุมสีโดยรวมภายในภาพ ต้องมีความพอดีในการรอจังหวะสีหนึ่งหรือแห่งภายในภาพ ถ้าขาดความพอดีหรือขาดความสม่ำเสมอในการสร้างสรรค์หรือพัฒนาผลงานอย่างต่อเนื่องจะทำให้ผลงานสร้างสรรค์ขาดคุณภาพ ขาดบรรยากาศสีสัมผัสที่ตอบสนองกับแนวความคิดได้อย่างทันท่วงที

2. อิทธิพลข้อมูลที่ได้รับจากผลงานศิลปิน หรือความประทับใจจากสิ่งแวดล้อมรอบตัวก็เป็นส่วนสำคัญในการสร้างสรรค์ สัญลักษณ์ในสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับแนวความคิดในขณะดำรงชีวิต สังเกต พบเจอ ซึ่งบางทีแรงบันดาลใจ ข้อมูล สามารถศึกษาค้นคว้ามาปรับใช้ได้จากความประทับใจและสิ่งแวดล้อมรอบตัว โดยต้องค้นคว้าและมีความชัดเจน มีความละเอียดของข้อมูลเพื่อให้มีความเหมาะสมกับการถ่ายทอด

3. ขั้นตอนในการสร้างสรรค์ก็เป็นส่วนสำคัญในการศึกษาค้นคว้า ควรวางแผนในการศึกษาค้นคว้าอย่างเป็นลำดับ มีระบบอย่างชัดเจน อย่างเช่นขั้นตอนในการค้นคว้าลำดับข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง ตำรา หนังสือ ซึ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมีการวางแผนอย่างเป็นระบบ เพื่อที่จะสามารถอธิบายกระบวนการในการสร้างสรรค์ได้อย่างครบถ้วน

บรรณานุกรม

- กัจจกร สุนพงษ์ศรี. (2559). สุนทรียาศาสตร์:หลักปรัชญาศิลปะ ทฤษฎีทัศนศิลป์ ศิลปวิจารณ์. (พิมพ์ครั้งที่ 3).
สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เกียรติศักดิ์ ชานนารณ. (2544). เกียรติศักดิ์ ชานนารณ:การแสดงศิลปกรรมย้อนหลัง. อมรินทร์พริ้นติ้ง
แอนด์ พับลิชชิ่ง.
- กองทุนส่งเสริมงานวัฒนธรรม. (2559). สู่สภาวะใหม่. รุ่งศิลป์การพิมพ์.
- เกรียงไกร กุลพันธ์. (2557). ความจริง สมมุติ. พูลแมน.
- จิตติ พัวสุทธิ. (2555). อีโอ น้อยรัก : จดหมายจากวินเซนต์ แวน โก๊ะห์. สำนักพิมพ์ศรีปัญญา.
- จิระพัฒน์ พิตรปรีชา. (2552). โลกศิลปะศตวรรษที่ 20. (พิมพ์ครั้งที่ 2). เมืองโบราณ.
- ชนิดา จิตตรุทธะ. (2560). Story from thai records. อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.
- ชาร์ลส์ กอร์แฮม. (2558). วิถีเถื่อน. (กิตติมา อมรทัต,ผู้แปล). ไทยควอลิตี้บุ๊ค.
- ชลูด นิ่มเสมอ. (2553). องค์ประกอบของศิลปะ (พิมพ์ครั้งที่ 4). โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.
- นนทิวรรณ จันทนะผะลิน. (2546). ความว่าง. กู๊ดวิล เพรส.
- นรา. (2554). ยังเพื่อ Young Fua. โอเพ่นบุ๊กส์.
- นิวัติ กองเพียร. (2553). นู๊ดผู้หญิงในแนวนอน. สำนักพิมพ์สนุกนก.
- พิชิต ตั้งเจริญ. (2546). ความว่าง. กู๊ดวิล เพรส.
- พิษณุ ศุภนิมิตร. (2549). Miracle of Art มหัศจรรย์แห่งศิลปะ. อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.
- พิษณุ ศุภนิมิตร. (2550). สีสันแห่งศรัทธา แดนพุทธภูมิ. แพร่สำนักพิมพ์.
- ไมตรี ลิ้มปิชาติ. (2537). มนุษย์ต่างดาว ถวัลย์ ดัชนี. วสี ศรีเอช.
- วรารุณ โตอุรวงศ์. รองศาสตราจารย์ มหาวิทยาลัยศิลปากร. (8 กุมภาพันธ์ 2561). ธนุรักษ์ ทิพย์วารี.
- วอลเธอร์ อินโก เอฟ. (2552). วินเซนต์ แวนโก๊ะ. (สมพร วาร์นาโด,ผู้แปล). เชียงใหม่ไพน์อาร์ท.
- ศักดิ์วุฒิ วิเศษมณี. (2556). Just drawing and I thing it is beautiful.
- สกนธ์ ภู่งามดี. (2546). ฮวน มิโร จิตรกรเซอร์เรียลลิสต์. อินฟอร์มีเดีย บุ๊คส์.

สุธี คุณาวิชยานนท์. (2545). จากสยามเก่าสู่ไทยใหม่: ไปด้วยความพลิกผันของศิลปะจากประเพณีสู่สมัยใหม่
และร่วมสมัย. หอศิลป์มหาวิทยาลัยศิลปากร.

สุธี คุณาวิชยานนท์. (2563). ทศศิลป์ไทยสมัยใหม่. สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สันติ เล็กสุขุม. (2560). รูปธรรม นามธรรม เดชา วราชน.

สมพร ฐรี. (2555). การวิเคราะห์ทัศนศิลป์. (พิมพ์ครั้งที่ 2). ทริปเพิ้ล เอ็ดดูเคชั่น.

หนึ่งธิดา. (2537). ปีแอร์ ออกุส เรอนัวร์. สำนักพิมพ์พิราบ.

หนึ่งธิดา. (2537). ปอล โกแกง. สำนักพิมพ์พิราบ.

หนึ่ง ธิดา. (2537). คลอด โมเนต์. สำนักพิมพ์พิราบ.

เหมือนฝัน คุณาวงศ์. (2553). กาลครั้งหนึ่งกับเด็กหญิงนักประวัติศาสตร์ศิลป์. อมรินทร์พริ้นติ้ง แอนด์ พับลิชชิ่ง.

หอศิลป์มหาวิทยาลัยศิลปากร. (2544). 5 ทศวรรษศิลปกรรมแห่งชาติ. อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.

โอต์ มณฑิธร. (2561). London Museums. เดย์ โพเอทส์.

อิทธิพล ตั้งโฉลก. (2550). จิตรกรรมชั้นสูง. อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.

อิทธิพล ตั้งโฉลก. (2554). รูปสลายนาม วรวิทย์ ไตรวงศ์. พิมพ์ดี.

อิทธิพล ตั้งโฉลก. (2560). วาดเส้นสร้างสรรค์และภาพร่าง. มีเดียโซนprinting.

อัสนีย์ ชูอรุณ. (2528). แบบอย่างศิลปะตะวันตก. สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์.

Geraldine A. Johnson. (2557). ศิลปะเรอเนซองส์ : ความรู้ฉบับพกพา. (ฉันทญาณ เจริญมอญักษ์, ผู้แปล).

Open World.

ประวัติผู้สร้างสรรค์

ชื่อ - สกุล   นายเอกพงษ์ คงฉาง

วัน เดือน ปีเกิด   6 พฤศจิกายน 2526

สถานที่เกิด   จังหวัดตรัง

เลขหมายบัตรประจำตัวประชาชน 3920101013309

ตำแหน่งปัจจุบัน   อาจารย์ประจำหลักสูตรสาขาวิชาทัศนศิลป์

หน่วยงาน   สาขาวิชาทัศนศิลป์ สาขาศิลปกรรมและออกแบบ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย โทร. 074-317174

โทรศัพท์มือถือ 062- 6728412

ประวัติการศึกษา

ปีที่จบ การศึกษา	ระดับปริญญา (ตรี โท เอก)	อักษรย่อ (ปริญญา)	สาขาวิชา/วิชาเอก	ชื่อสถาบัน
2552	ปริญญาโท	ศ.ม. (จิตรกรรม)	จิตรกรรม	มหาวิทยาลัยศิลปากร
2549	ปริญญาตรี	ศ.บ. (จิตรกรรม)	จิตรกรรม	มหาวิทยาลัยศิลปากร

ภาคผนวก

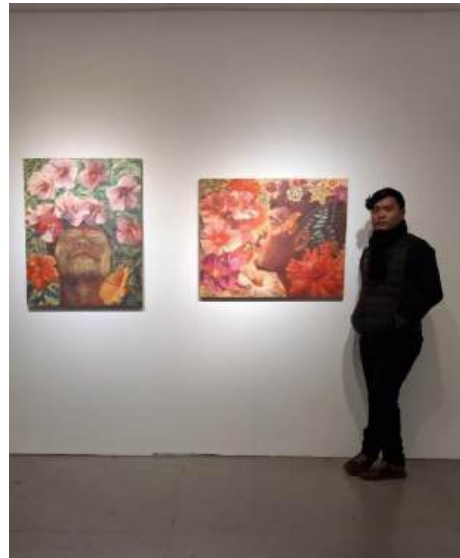
นิทรรศการสานสัมพันธ์ไทยเกาหลี

Cheongju-Songkhla art Exchange Exhibition at soyo space Gallery.

รัฐของจู ประเทศเกาหลีใต้ 2024

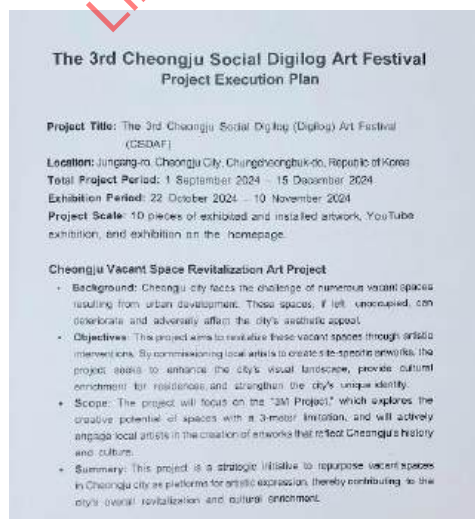
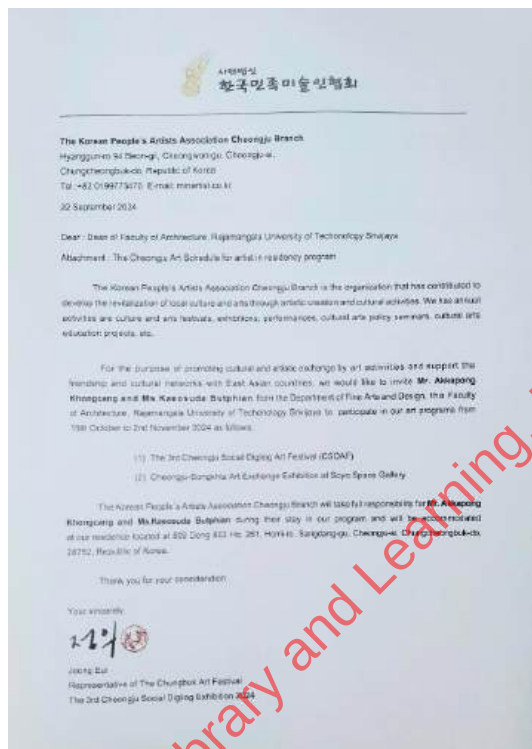

นิทรรศการ The 3rd cheongju Social digilog Art Festivals (CSDAF)

รัฐของจู ประเทศเกาหลีใต้

2024 청주민족미술인협회 기획전

제3회 Cheongju Social Digilog Art Festival = CSDAF

청주 소셜 디지로그 아트페스티벌

Between the virtual and the real

관객작가 초대작가 외국초대작가

김성희, 꽃 김, 이수영, 남기원, 강은희, 정지현, 최문경, 한지은

몬스터제네이션, 일기설가력합설

Thailand : Ms. Kanang Mendhaka, Mr. Chusek Srikwan, Ms. Jutarut Butpien
Collaboration
Thailand : Ms. Kiratiya Ukshahapanyakun, Mr. Akkapong Khongchong, Mr. Peeravit Jaihaw
Korea : 정필연

2024. 10. 22. TUE — 11. 10. SUN

청주시 중앙로 차없는 거리 Opening. 2024. 10. 22. TUE PM 5:00

주최: 주관: 청주민족미술인협회 후원: 청주시

www.minartist.net

NEW GEN CONNECTED ART FEST 3

มูลนิธิสงขลาเมืองเก่า

ขอขอบเกียรติบัตรฉบับนี้เพื่อแสดงว่า

เอกพงษ์ คงอาจ

หลักสูตรสาขาวิชาทัศนศิลป์ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

ศิลปินมืออาชีพ: โครงการแลกเปลี่ยนศิลปวัฒนธรรมระหว่างสงขลา ประเทศไทยกับเมืองซองจู ประเทศเกาหลีใต้

เทศกาลศิลปะสงขลา "เชื่อมโยงจากกรุงสู่ถิ่น" ครั้งที่ 3 พ.ศ. 2568 (New Gen Connected Art Fest 3)
ภายใต้โครงการพัฒนาเมืองต้นแบบด้านศิลปวัฒนธรรม: เมืองเก่าสงขลา (Culture Smart City: Songkhla Old Town)
ณ เมืองเก่าสงขลา อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา

(นายอำนาจฤทธิ์ ชูสุวรรณ)

ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (จิตรกรรม - สีผสม) ประจำปี พ.ศ. 2563
ประธานโครงการฯ

ให้ไว้ ณ วันที่ 7 เดือน กันยายน ปี พ.ศ. 2568

นิทรรศการ นิรันดร์ กัลป์ คลื่นเสียงจากฝั่งอ่าว เรื่องเล่าจากปลายแผ่นดิน

Thailand Biennale 2025

นิทรรศการ Songkhla old town International art Workshop 2025

กิจกรรมสร้างสรรค์งานศิลป์แรงบันดาลใจ จากเมืองเก่าสงขลาและมรดกวัฒนธรรม (โนรา)
 ลู่งานศิลปะร่วมสมัย โครงการพัฒนาเมืองต้นแบบด้านศิลปวัฒนธรรม : เมืองเก่าสงขลา (Culture
 Smart City : Songkhla Old Town) ณ หอศิลป์สงขลา 1 วันที่ 26 - 30 พฤษภาคม 2568

**SONGKHLA OLD TOWN
INTERNATIONAL ART
WORKSHOP 2025**

CULTURE SMART CITY : SONGKHLA OLD TOWN
26th – 30th May 2025

RUTS Public of Songkhla

Achala Gundawardhana	Charoon Phawit	Teerayut Moungtong	Vangorn Lungkorn
Sudeth Abeysekera	Pattakorn Tongkhundum	Muhammed Rojano Udomset	Sunthorn Boonrat
Phupha	Pattasorn Hutonggura	Jaroon Sriyepanthu	Nettha Sewasdee
Jahsi Zhu	Theerayuth Jeenpracha	Phadungjai Rattanasri	Surawan Sutham
Yeon Soon Kim	Songjai Petchairi	Chayanont Arakot	Natana Suwanwong
Herman Wong	Samrit Petchuang	Cham Wararat	Naruapeem Srithongmai
Roh Siew Weh	Amnat Boonsanit	Sunti Thongmae	Sirichai Punnak
Remon Samuel Wassef	Amrit Chusawan	Hohem Lantandha	Pomsawan Jansook
Philip Christoph Haas	Sukit Chosri	Mutika Khongman	Akkapong khongchong
Subin Muangchan	Jutarut Butpien	Tawit Daisard	Kitti Pimsan
Monerat Srikanpa	Wari Saengsuwo	Sark Muehuan	Kaesuada Butphan
Khan Rajungphan	Banshita Wicawari	Intanon Burman	Ruenuchai Kikhasong
Aree Kongpud	Sapachai Sojit	Nathakan Piroorle-ong	Soroch Meepuakmak
Sittikom Tapaswan	Yodchai Prom-in	Natthiya Sirach	Bucha Palakrong
Attaphon Kongpat	Jirarat Sriyaphan	Panta Siliang	Yenba Vassan
Wanlop Meemak	Chairat Sangthong	Piyaong Thongchuy	Supphacha Srikhwankeaw
Reveewat Panchay	Manee Meemak	Wirat Boonyang	
Soontorn Boonopiers	Wichet Chankhonghom	Wisawat Riyapun	

**SONGKHLA OLD TOWN
INTERNATIONAL ART
WORKSHOP**

RUTS Public of Songkhla

นิทรรศการ The Passage of time “การเดินทางของเวลา” : ความทรงจำของกาลเวลาที่ เปลี่ยนผ่าน

โดยอาจารย์ชีโนรส รุ่งสกุล และผองเพื่อน

นิทรรศการ “ศิลปะสร้างสุข อาร์ต นิวเจน 4” ณ อาคารจุลดิศหาตใหญ่ จังหวัดสงขลา

มูลนิธิสงขลาเมืองเก่า

เลขที่ 169 ถนนนิพัทธ์สงเคราะห์ 1 ตำบลหาดใหญ่
อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา 90000 โทร. 087-1543949

วันที่ 25 ธันวาคม 2568

เรื่อง ขอเชิญบุคลากรในสังกัดของท่านร่วมเป็นวิทยากรและส่งผลงานศิลปะเพื่อแสดงนิทรรศการในกิจกรรม "ศิลปะเยียวยา
ฟื้นฟูเสริมสร้างกำลังใจ เพื่อเยาวชนผู้ประสบภัยน้ำท่วม"

เรียน คณะคณะกรรมการคาสคร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย

สิ่งที่แนบมาด้วย 1. กิจกรรม "ศิลปะเยียวยาฟื้นฟูเสริมสร้างกำลังใจ เพื่อเยาวชนผู้ประสบภัยน้ำท่วม" จำนวน 1 ฉบับ
2. แบบตอบรับการร่วมกิจกรรม 1 ฉบับ

จากปัญหาความแปรปรวนของสภาพอากาศที่เกิดขึ้นในปี 2568 ทำให้ภาคใต้ของประเทศไทยเผชิญกับเหตุการณ์น้ำท่วมอย่างรุนแรง สร้างความเสียหาย ความสูญเสียต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนเป็นวงกว้าง ก่อให้เกิดความเครียด วิตกกังวล และขาดความมั่นคงทางจิตใจต่อประชาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเยาวชนที่อาจไม่สามารถรับมือกับผลกระทบที่เกิดขึ้นได้อย่างเท่าทัน จากงานวิจัยและแนวปฏิบัติด้านศิลปะเพื่อการฟื้นฟูจิตใจ (Art-based psychosocial support) พบว่ากิจกรรมศิลปะช่วยให้เยาวชนสามารถ แสดงออกถึงความรู้สึก บรรเทาความเครียด และพัฒนาความมั่นคงทางอารมณ์ได้อย่างปลอดภัย ดังนั้นโครงการพัฒนาเมืองต้นแบบด้านศิลปวัฒนธรรม เมืองเก่าสงขลา (Culture Smart City of Songkhla Old Town) ประจำปี 2569 "เทศกาลศิลปะสงขลา เชิญโยง์รุ่นสู่รุ่น ครั้งที่ 4 ปี พ.ศ. 2569" จึงจัดกิจกรรม "ศิลปะเยียวยาฟื้นฟูเสริมสร้างกำลังใจเพื่อเยาวชนผู้ประสบภัยน้ำท่วม" เพื่อให้ศิลปะเป็นเครื่องมือและเป็นสื่อกลางให้พื้นที่ปลอดภัยให้เยาวชนได้ ระบายความรู้สึก เรียนรู้การปฏิบัติตนในสถานการณ์ฉุกเฉิน และฟื้นฟูความมั่นคงทางจิตใจไว้สู่การพัฒนากิจกรรมทางสังคม ความสัมพันธ์ในครอบครัว การมองอนาคตเชิงบวก สนับสนุนทัศนคติที่เข้มแข็ง และความกล้าภายในชีวิตได้ดีขึ้น ในวันเด็กแห่งชาติ 10 มกราคม พ.ศ. 2569 ณ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อารีต วิเศษ อาคาร 3 ถนนนิพัทธ์สงเคราะห์ 3 ตำบลหาดใหญ่ อำเภอหาดใหญ่ จ.สงขลา เวลา 9.00 - 16.00 น.

ในการนี้จึงขอเชิญ ดร.เรณูรัตน์ อ.กัญญา อ.แก้วสุภา บุตรเมี้ยน และ อ.เอกพงษ์ คงอาจ อาจารย์หลักสูตรสาขาวิชาศิลปศิลป์ สาขาศิลปกรรม คณะศิลปกรรมศาสตร์ บุคลากรในสังกัดของท่าน ซึ่งเป็นศิลปินผู้มีความสามารถโดดเด่น ร่วมเป็นวิทยากรในกิจกรรม "ศิลปะเยียวยาฟื้นฟูเสริมสร้างกำลังใจ เพื่อเยาวชนผู้ประสบภัยน้ำท่วม" ตามวันและเวลาดังต้น ทั้งนี้กรุณาส่งแบบตอบรับการร่วมกิจกรรมภายในวันที่ 30 ธันวาคม 2568 ทาง E-mail: newgenartfest@gmail.com

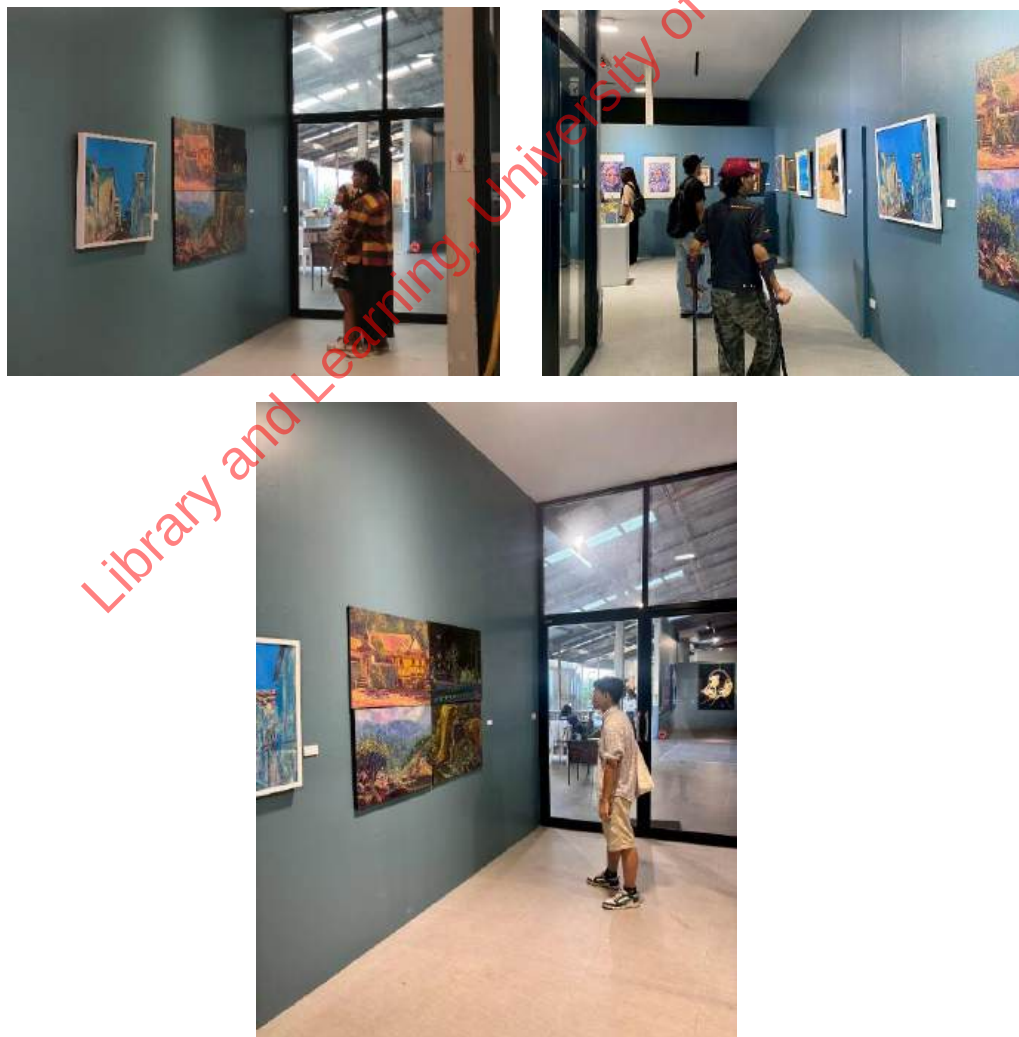
จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณ ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายอัมรินทร์ ชูสุวรรณ)

กณพักรักษ์

นิทรรศการ “สี่สงขลา (Songkhla's Pride)” ณ หอศิลป์สงขลา

นิทรรศการ “รักสงขลาหนดเหนียน”

ณ หอศิลป์สงขลา 15 กันยายน -20 ตุลาคม 2567

นิทรรศการ บ้านทึกของแผ่นดิน

ณ อาคารเมโดวา ตรงข้ามโรงพยาบาลศิริรินทร์ ถ.ลาซาล 11 ธ.ค. 66 – 11 ก.พ. 67

นิทรรศการ บ้านทึกของแผ่นดิน

ณ หอศิลป์สงขลา 5 ธ.ค. 67 – 30 ม.ค. 68

นิทรรศการ เทศกาลศิลปะสงขลา “เชื่อมโยงจากฐานสู่ฐาน”

ณ หอศิลป์สงขลา 3 ส.ค. 68 – 7 ก.ย. 68

มูลนิธิสงขลาเมืองเก่า

เลขที่ 169 ถนนนิพัทธ์สงเคราะห์ 1 ตำบลหาดใหญ่
อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา 90000 โทร. 087-1543949

วันที่ 20 กรกฎาคม 2568

เรื่อง ขอเชิญ อ.เอกพงษ์ คงอาจ ร่วมแสดงงาน
ในเทศกาลศิลปะสงขลา "เชื่อมโยงจากฐานสู่ฐาน" ครั้งที่ 3 ประจำปี พ.ศ.2568

เรียน คณะคณาจารย์ศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย

- สิ่งที่แนบมาด้วย 1. โครงการ Art Up ศิลปะ | เปลี่ยน • พื้น • คิน • ขยับ เทศกาลศิลปะสงขลา เชื่อมโยงฐานสู่ฐาน ครั้งที่ 3 ปี 2568 จำนวน 1 ฉบับ
2. แบบตอบรับการส่งผลงานร่วมแสดง จำนวน 1 ฉบับ

มูลนิธิสงขลาเมืองเก่า จังหวัดสงขลา ร่วมกับกรมส่งเสริมวัฒนธรรม กระทรวงวัฒนธรรม มีแนวคิดผลักดันและส่งเสริมงานวัฒนธรรมเชิงพื้นที่จังหวัดสงขลา โดยการพัฒนาเป็นเมืองต้นแบบด้านศิลปวัฒนธรรม (Culture Smart City) ซึ่งได้เล็งเห็นว่าย่านเมืองเก่าและบริบทโดยรวมของเมืองสงขลา มีต้นทุนทางประวัติศาสตร์ สถาปัตยกรรมที่เก่าแก่ รวมถึงวิถีชีวิตความเป็นอยู่ที่เป็นสินทรัพย์ทางกายภาพที่มีเสน่ห์ สามารถสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจให้กับเมืองและชุมชนในอนาคต จึงได้ดำเนินการจัดเทศกาลศิลปะสงขลา "เชื่อมโยงจากฐานสู่ฐาน" New Gen Connected Art Fest มาตั้งแต่ปีพ.ศ. 2564 ซึ่งได้รับการตอบรับและสนับสนุนเป็นอย่างดี ดังนั้นเพื่อให้การผลักดันการพัฒนาเมืองดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง มูลนิธิสงขลาเมืองเก่าจึงได้จัดทำโครงการพัฒนาเมืองต้นแบบด้านศิลปวัฒนธรรม: เมืองเก่าสงขลา (Culture Smart City: Songkhla Old Town) ประจำปี พ.ศ. 2568 "เทศกาลศิลปะสงขลา เชื่อมโยงฐานสู่ฐาน ครั้งที่ 3 ปี พ.ศ. 2568" ภายใต้แนวคิด "Art Up: ศิลปะ เปลี่ยน พื้น คิน ขยับ" การสร้างแรงบันดาลใจ กระตุ้นการเรียนรู้และตระหนักต่อสิ่งแวดล้อม การคำนึงถึงธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้อยู่อย่างยั่งยืนโดยใช้ศิลปะสร้างสรรค์เป็นแรงขับเคลื่อนของชุมชนใหม่ ซึ่งจะจัดแสดงระหว่าง 3 สิงหาคม – 7 กันยายน 2568 ณ ชุมชนเมืองเก่าสงขลา จ.สงขลา

ในการนี้จึงขอเรียนเชิญ อ.เอกพงษ์ คงอาจ อาจารย์ประจำหลักสูตรสาขาวิชาทัศนศิลป์ บุคลากรในสังกัดของท่าน ซึ่งเป็นศิลปินผู้มีความสามารถโดดเด่น มีผลงานศิลปะร่วมสมัยเป็นที่ประจักษ์ ร่วมแสดงงานเทศกาลศิลปะสงขลา ครั้งที่ 3 ในส่วนจัดแสดงการแลกเปลี่ยนศิลปะร่วมสมัยระหว่างไทยและเกาหลีใต้ เพื่อสร้างแรงบันดาลใจและกระตุ้นแนวคิดเกี่ยวกับศิลปะให้กับศิลปินรุ่นใหม่มีพลังในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะต่อไป และเข้าร่วมการสัมมนาเชิงปฏิบัติการร่วมกับศิลปินเกาหลีใต้ ซึ่งเป็นกิจกรรมเสริมสร้างการแลกเปลี่ยนและความร่วมมือระหว่างเครือข่ายศิลปินนานาชาติ ในระหว่างวันที่ 29 กรกฎาคม – 3 สิงหาคม 2568 ทั้งนี้ กรุณาส่งแบบตอบรับการส่งผลงานร่วมแสดงงานภายในวันที่ 23 กรกฎาคม 2568 ทาง E-mail: newgenartfest@gmail.com

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวคณางค์ เมณฑกา)

ภัณฑารักษ์

นิทรรศการ'สงขลาร่วมสมัย' 'The Contemporary Songkhla'

ณ MEDOVA Art Space บางนา กรุงเทพฯ

วันอาจารย์ศิลป์ พีระศรี

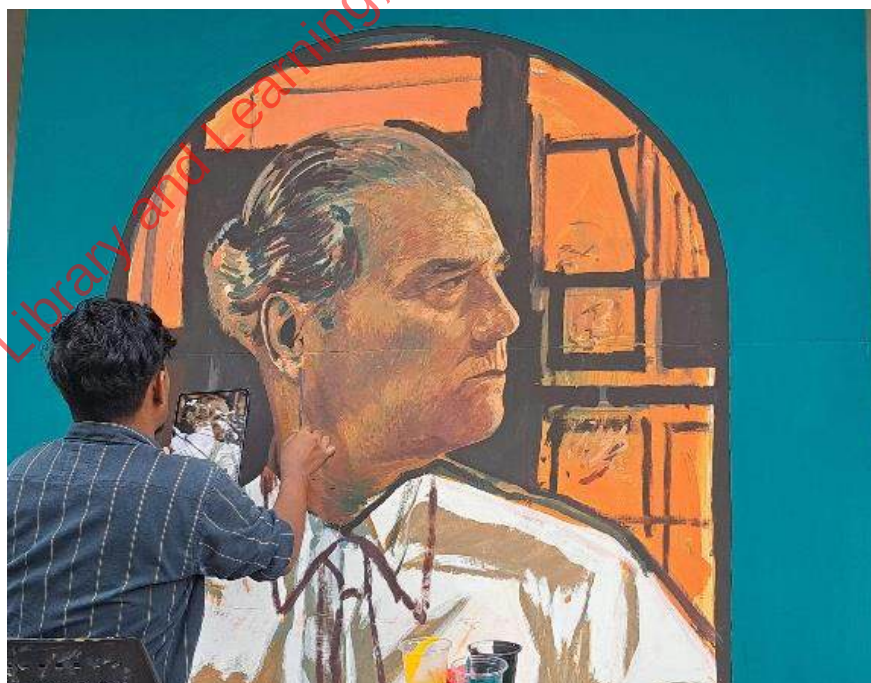
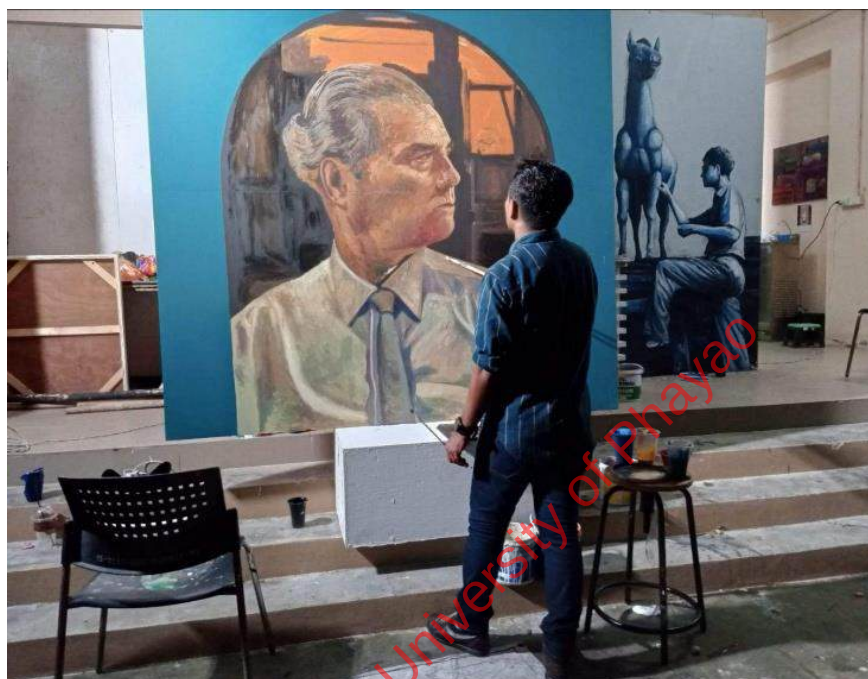
หอศิลป์สงขลา 15 กันยายน 2568

วันอาจารย์ศิลป์ พีระศรี

หอศิลป์สงขลา 15 กันยายน 2567

ร่วมกับนักศึกษาหลักสูตรสาขาวิชาทัศนศิลป์ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มทร.ศรีวิชัย

โครงการถ่ายทอดงานศิลป์กับศิลปินแห่งชาติ ณ. หอศิลป์ศิลปิน จ.ปทุมธานี

โครงการถ่ายทอดงานศิลปะกับศิลปินแห่งชาติ ณ หอศิลป์ จ.ปทุมธานี

โครงการถ่ายทอดงานศิลป์กับศิลปินแห่งชาติ ณ. หอศิลป์ จ.ปทุมธานี

โครงการครูศิลป์ถ่ายทอดงานศิลป์กับศิลปินแห่งชาติรุ่นที่ 10

ณ. หอศิลป์ศิลปิน จ.ปทุมธานี ได้รับรางวัล 10 ศิลปินดีเด่น ศึกษาดูงาน ณ.ประเทศสหรัฐอเมริกา

นิทรรศการโครงการถ่ายทอดงานศิลปะกับศิลปินแห่งชาติ ครั้งที่ 10

ณ สถานทูตไทยในประเทศอเมริกา รัฐแคลิฟอร์เนีย ประเทศสหรัฐอเมริกา

นิทรรศการโครงการสัมมนาเชิงปฏิบัติการนิทรรศการศิลปะนานาชาติ (ไทย-อเมริกา)

ณ หอประชุมปาริชาติ มหาวิทยาลัยทักษิณ

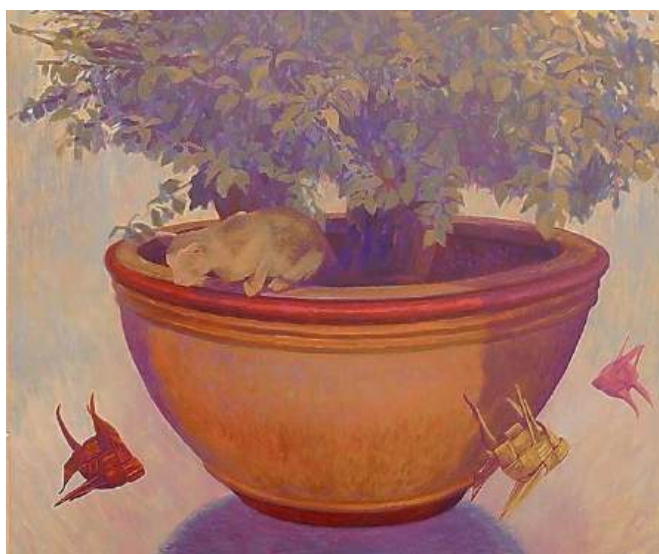
วันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2557

นิทรรศการโครงการจิตรกรรมร่วมสมัยในภูมิภาคอาเซียน

ASEAN Contemporary Painting Project

ณ หอศิลป์เจ้าฟ้า จังหวัดกรุงเทพฯ กรกฎาคม 2557

Thailand

Akkapong Khongchong
Namsae's Toys
 Acrylic on canvas
 Size 100x120 cm, 2014

โครงการจิตรกรรมร่วมสมัยในภูมิภาคอาเซียน ASEAN Contemporary Painting Project

เนื่องในวาระครบรอบ 70 ปีภาควิชาจิตรกรรม
 คณะจิตรกรรม ประติมากรรมและภาพพิมพ์
 มหาวิทยาลัยศิลปากร

in occasion of the 70th Anniversary of
 Department of Painting
 Faculty of Painting Sculpture
 and Graphic Arts, Silpakorn University

นิทรรศการศิลปกรรมอาเซียน ครั้งที่ 4

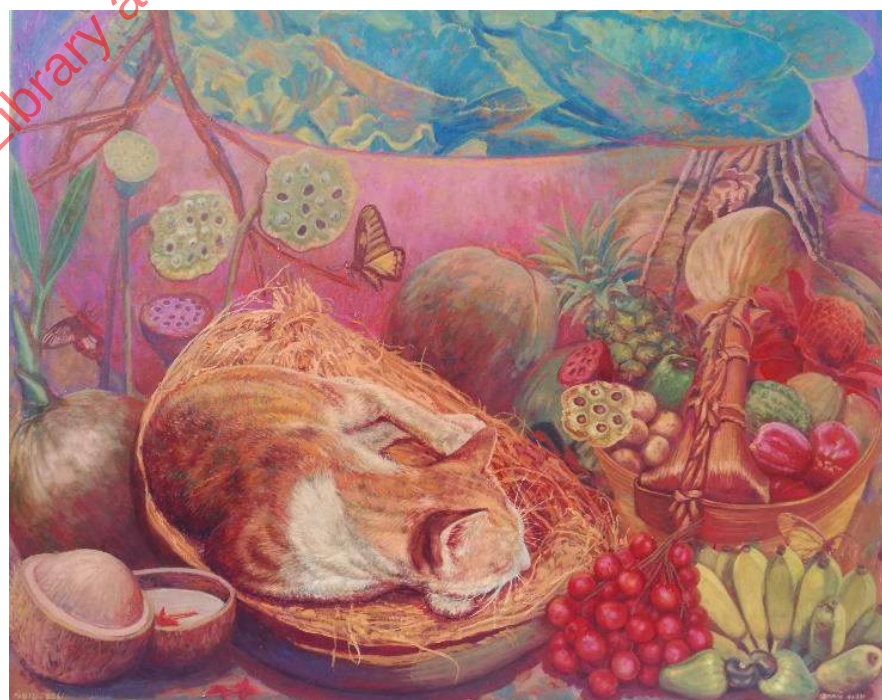
ณ หอศิลปวัฒนธรรมภาคใต้ สถาบันวัฒนธรรมศึกษา กัลยาณิวัฒนา

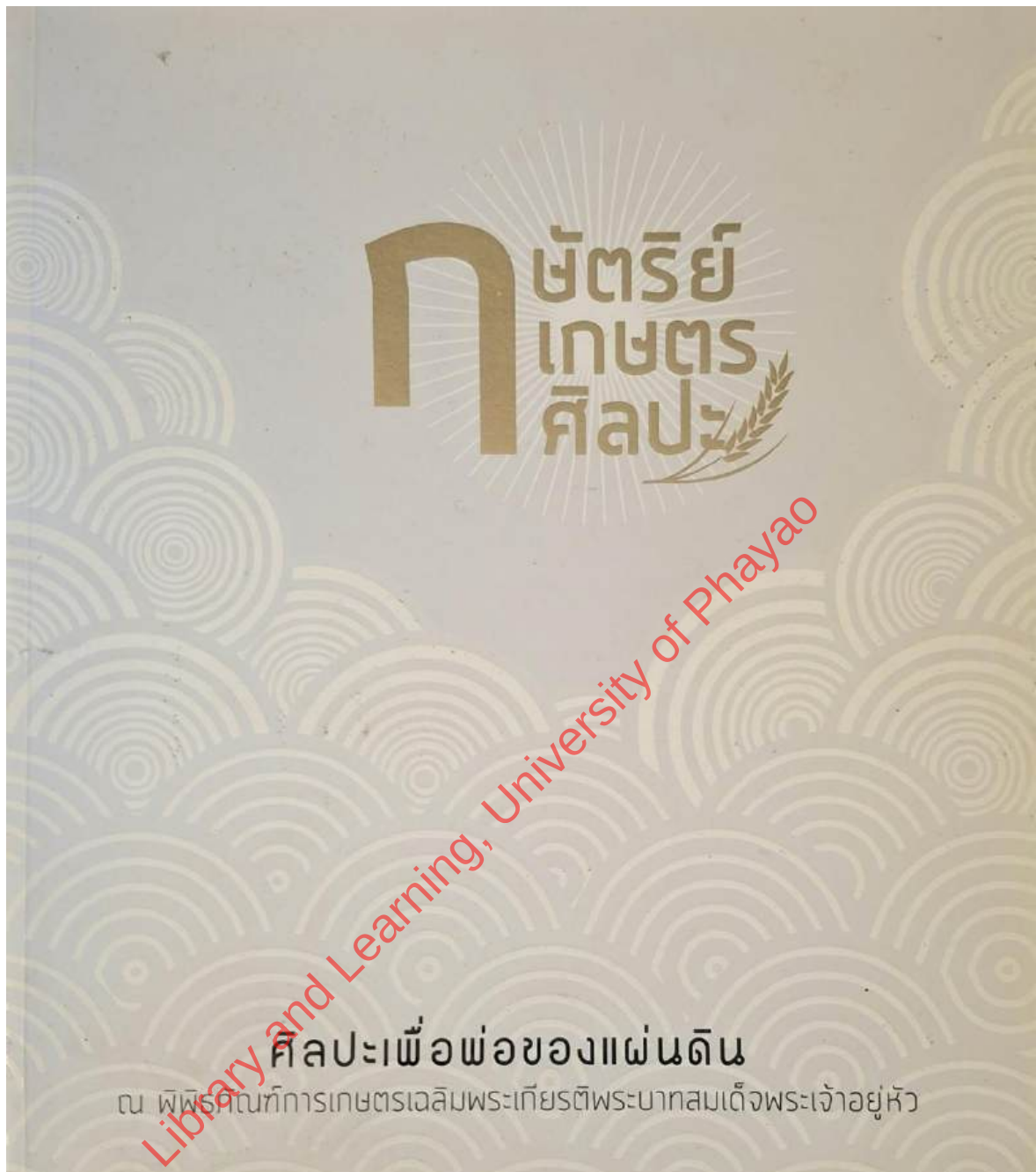
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี วันที่ 3 สิงหาคม – กันยายน 2558

นิทรรศการ กษัตริย์ เกษตร ศิลปะ

พิพิธภัณฑ์การเกษตร จ. ปทุมธานี

นิทรรศการศิลปะนานาชาติ ปัตตานี

3 -30 มิถุนายน 2554

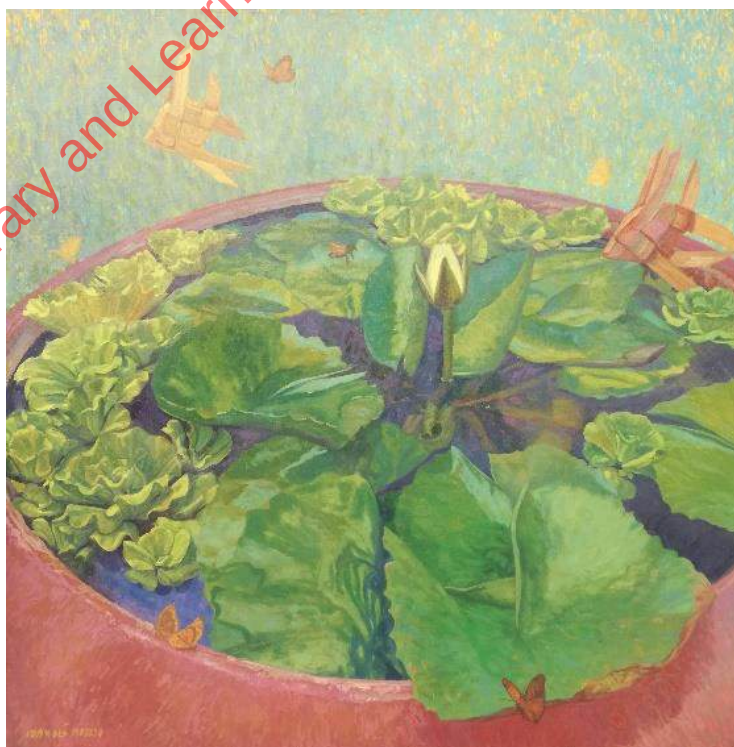
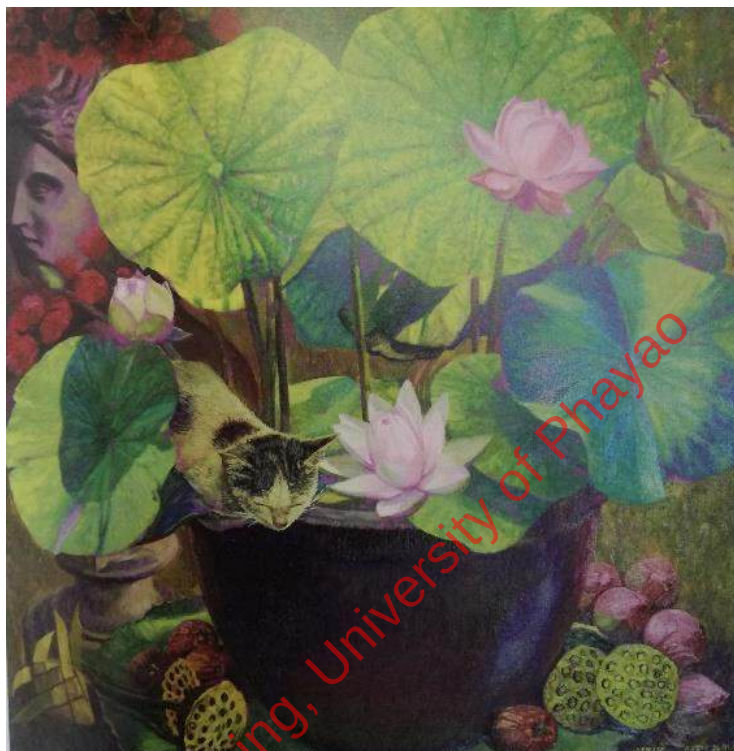
นิทรรศการศิลปะนานาชาติ

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ปัตตานี

นิทรรศการหอศิลป์สงขลา

ณ. หอศิลป์สงขลา จังหวัดสงขลา

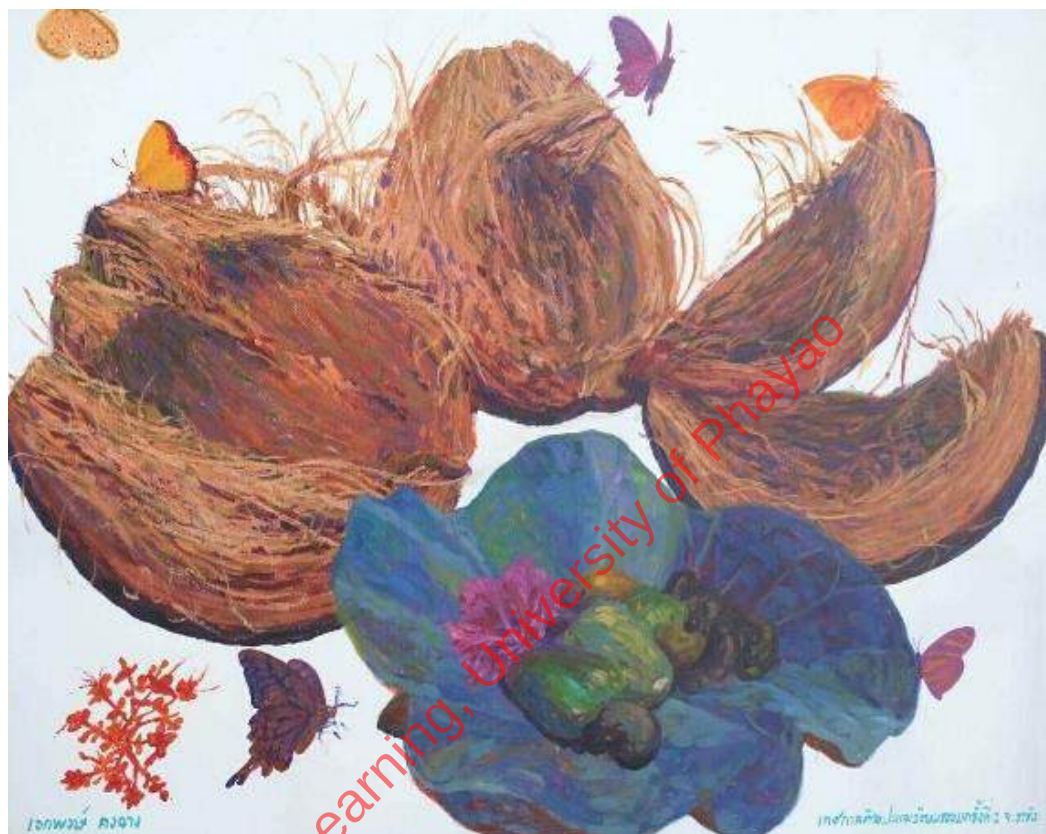
นิทรรศการโครงการสัมมนาเชิงปฏิบัติการนิทรรศการศิลปะนานาชาติ

ณ หอประชุมปาริชาติ มหาวิทยาลัยทักษิณ

นิทรรศการ WORK SHOP นานาชาติ

ณ. ศูนย์ศิลปะวิถี จังหวัดตรัง

นิทรรศการ WORK SHOP นานาชาติ

ณ. วิทยาลัยพะเยา ปี 2554

นิทรรศการ WORK SHOP นานาชาติ

ณ. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

นิทรรศการศิลปกรรม คณะจิตรกรรม รุ่น 59 มหาวิทยาลัยศิลปากร

ณ. บอง มาเซ่ กรุงเทพฯ

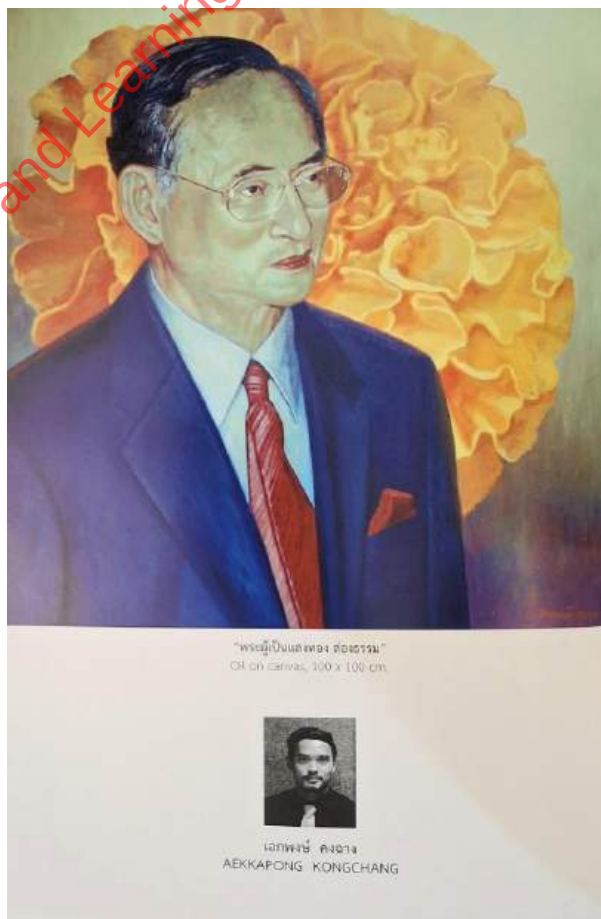
นิทรรศการศิลปกรรมอาเซียน

ณ สถาบันวัฒนธรรมศึกษากัลยณิวัฒนา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ 14 กันยายน – 30 ตุลาคม 2563

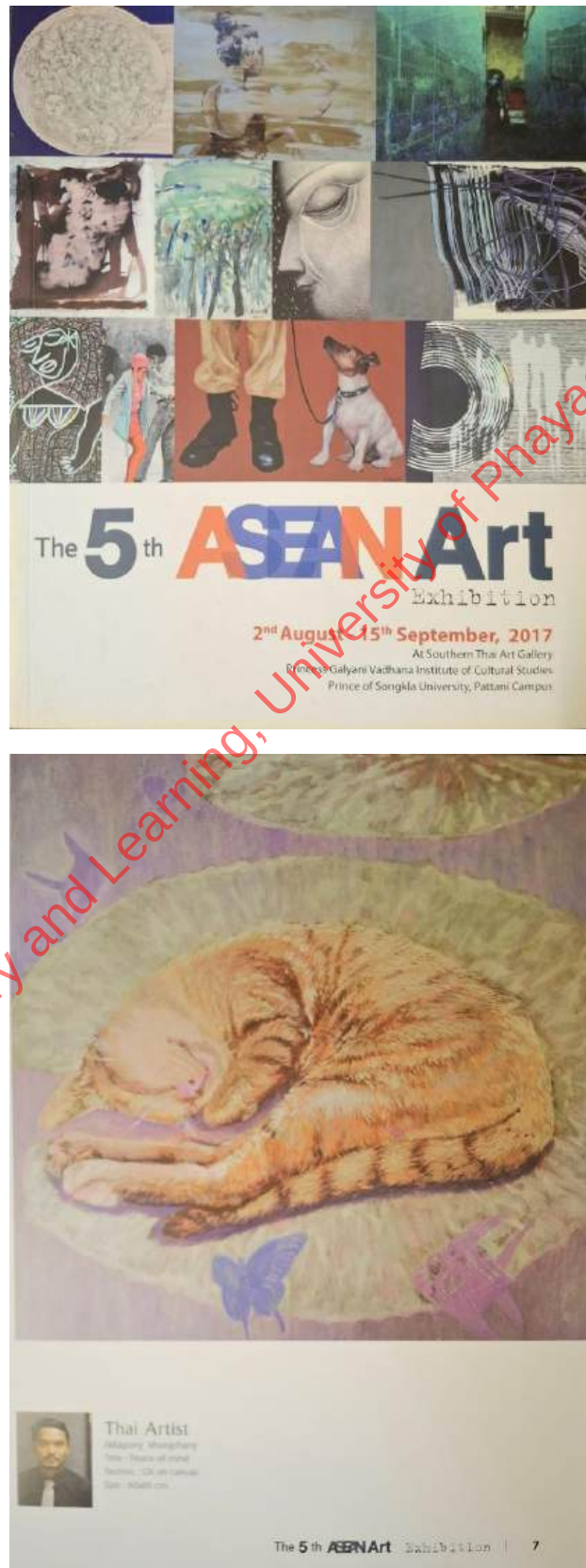

นิทรรศการศิลปกรรม ๖ สถิตในดวงใจไทยนิรันดร์

นิทรรศการศิลปกรรมอาเซียน ครั้งที่ 5

นิทรรศการศิลปินแดนใต้สร้างสันติสุข

ศิลปินแดนใต้
สร้างสันติสุข
SOUTHERN ARTISTS...MAKE A PEACEFUL

นิทรรศการเผยแพร่ผลงาน กลุ่มครุศิลป์รุ่น 10

ณ. หอศิลป์คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

10 ครุศิลป์

**ARTTeach
EXHIBITION:
From BKK to LA
2022**

Opening
on
9 Feb
at
5 PM

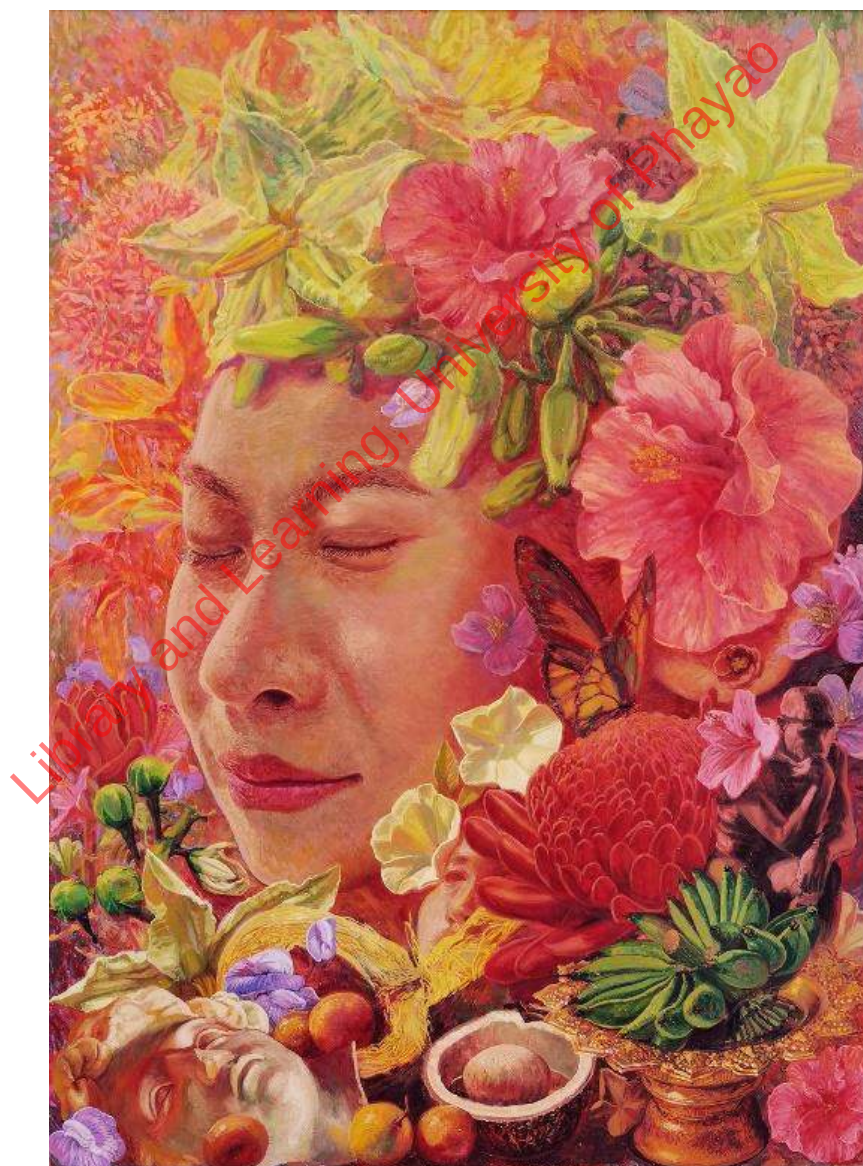
9 Feb - 3 Mar 2022

ARADA KENPHAPONG
RUTHAIRAT KUMSRICHAN
UDOM CHIMPUKDEE
THONGMAI THEPRAM
KAEWTRAKAN JUNLABON
MANACHAI WONGPRACHA
AKKAPONG KHONGCHANG
ISARA VEERANOI
SIRIKOY CHUTATAWEESAWAS
RUNGPLOY LORPAITON

ณ PSG ART GALLERY
หอศิลป์คณะจิตรกรรม ประติมากรรม และภาพพิมพ์
มหาวิทยาลัยศิลปากร

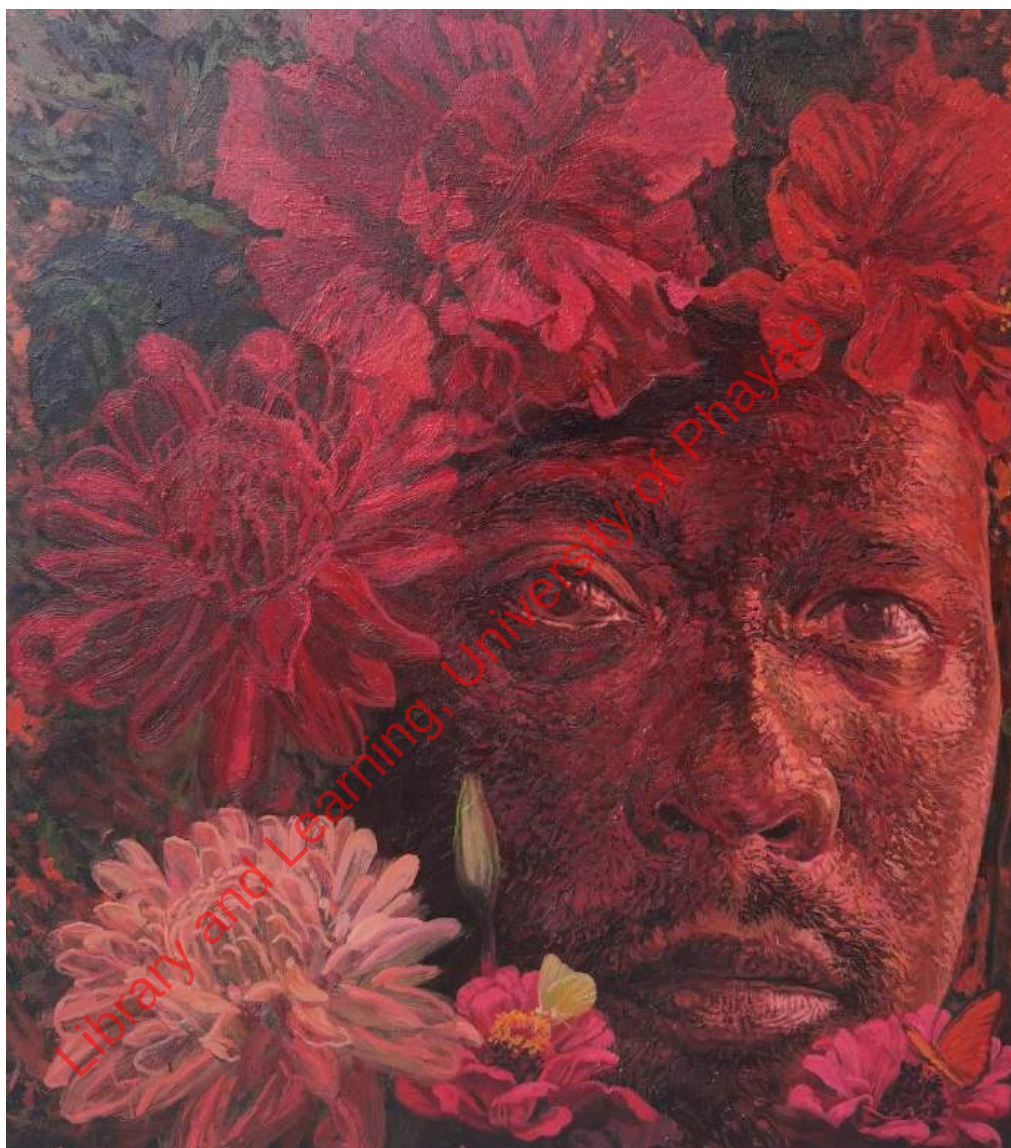
PSG

นิทรรศการจิตรกรรม มหาวิทยาลัยศิลปากร รุ่น 59

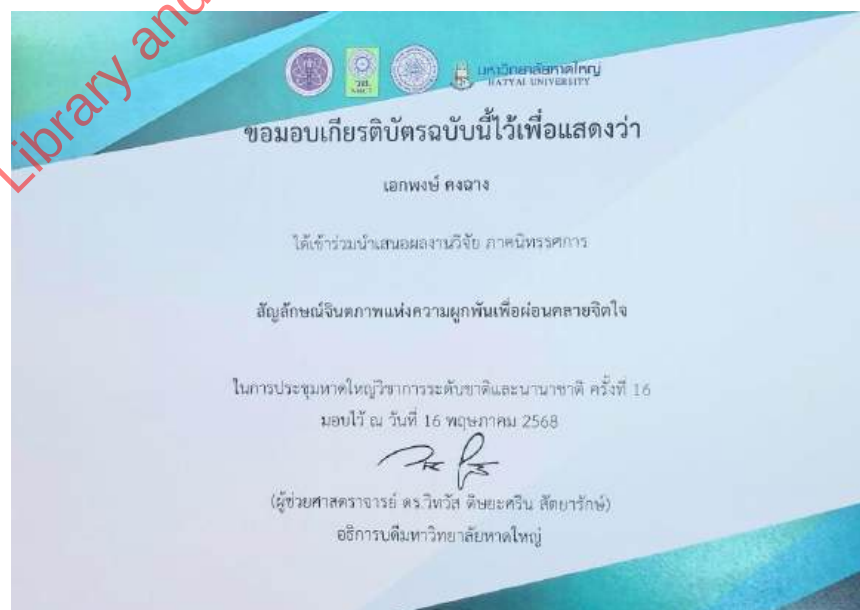
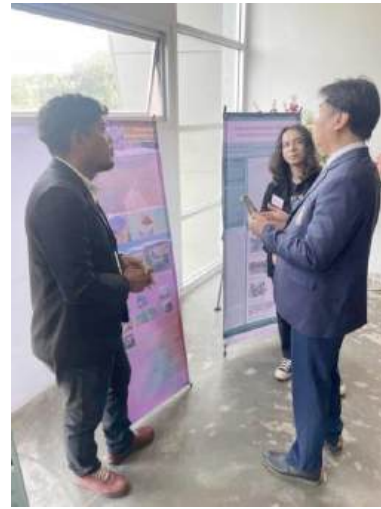
ณ. หอศิลป์คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

การเผยแพร่บทความวิจัย ภาคนิทรรศการ

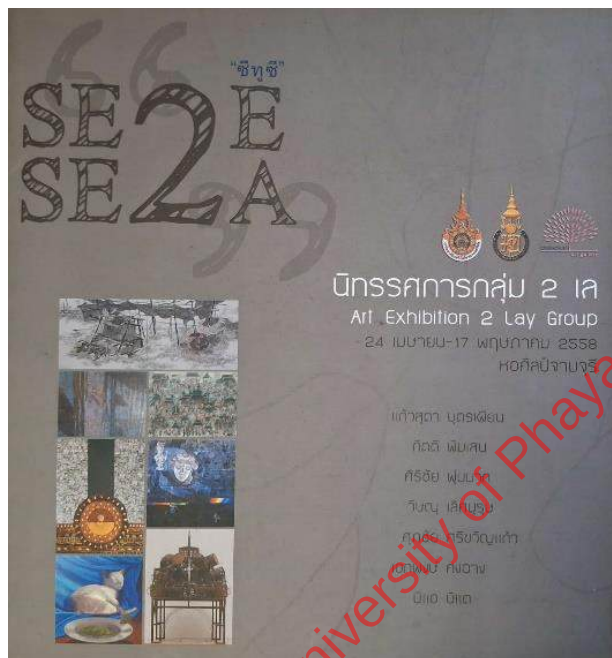
ณ. มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

นิทรรศการ กลุ่ม 2 เล Art Exhibition Group See 2 Sea ครั้งที่ 1

ณ หอศิลป์จามจุรี จังหวัดกรุงเทพฯ วันที่ 24 เมษายน- 17 พฤษภาคม 2558

นิทรรศการ กลุ่ม 2 เล Art Exhibition Group See 2 Sea ครั้งที่ 2

ณ หอศิลป์อันดามัน จังหวัดกระบี่ วันที่ 14-27 กรกฎาคม 2559

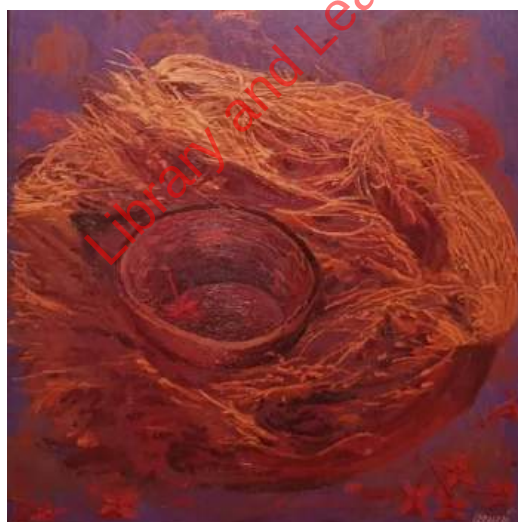
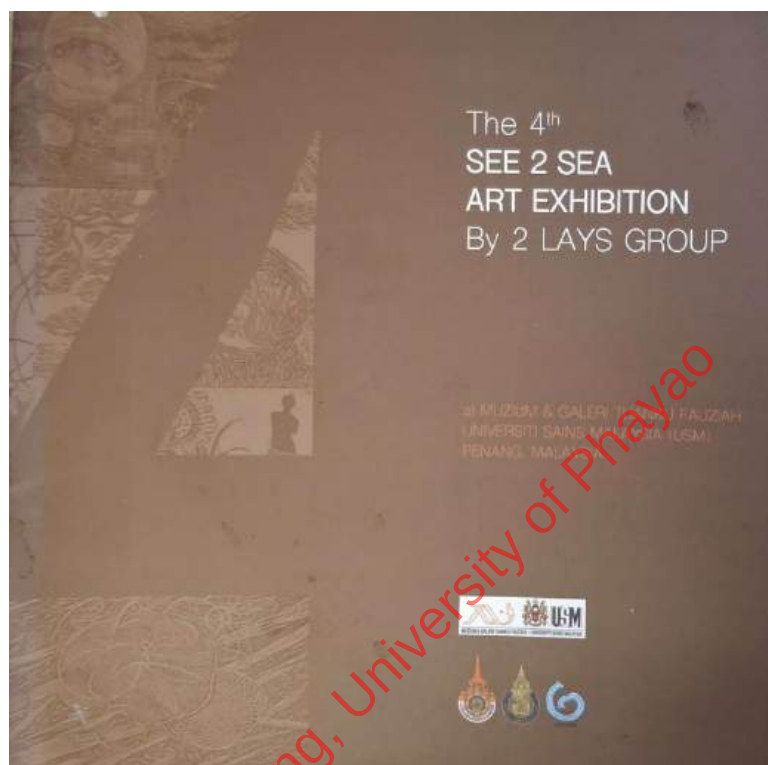
นิทรรศการ กลุ่ม 2 เล Art Exhibition Group See 2 Sea ครั้งที่ 3

ณ วันที่ 14-27 กรกฎาคม 2560

นิทรรศการ กลุ่ม 2 เล Art Exhibition Group See 2 Sea ครั้งที่ 4

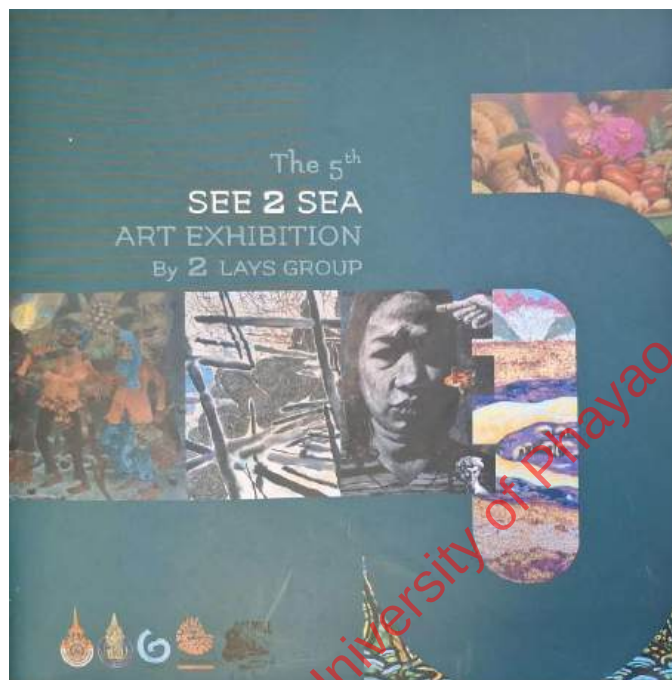
ณ Muzium & Gallery Thanku Fauziah University Sans Malaysia(USM) Penang Malaysia

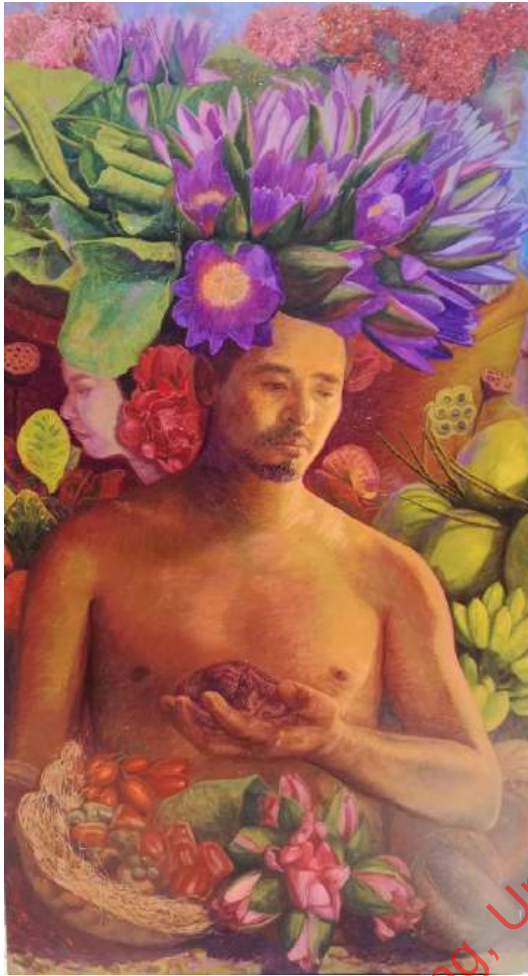

นิทรรศการ กลุ่ม 2 เล Art Exhibition Group See 2 Sea ครั้งที่ 5

ณ หอศิลป์อันดามัน จังหวัดกระบี่ วันที่ 14-27 กรกฎาคม 2559

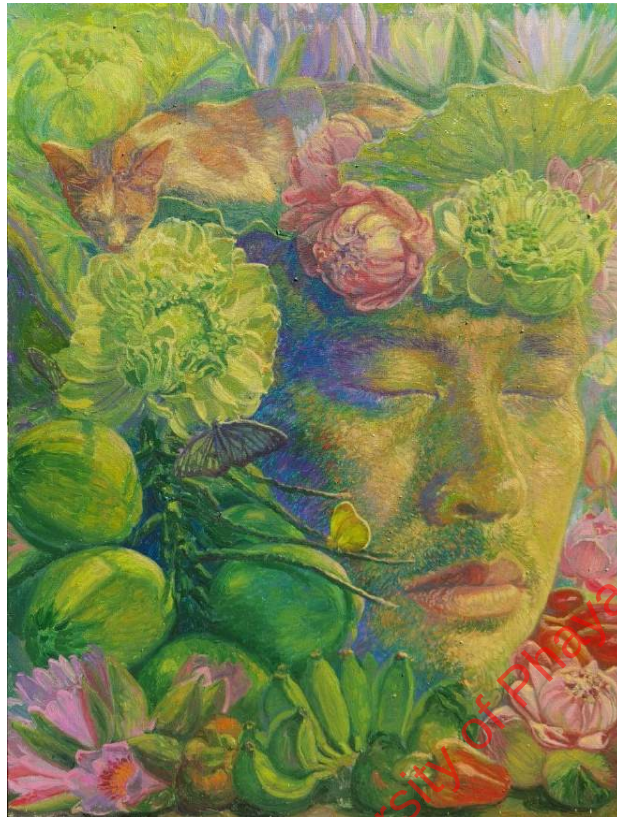

นิทรรศการ กลุ่ม 2 เล Art Exhibition Group See 2 Sea ครั้งที่ 6

ณ หอศิลป์จามจุรีจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จังหวัดกรุงเทพ วันที่ 21 ตุลาคม -11 พฤศจิกายน 2563

ที่ อว ๖๔.๒.๔.๒/๐๐๓

สำนักบริหารศิลปวัฒนธรรม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท เขตปทุมวัน
กรุงเทพฯ ๑๐๓๓๐

๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕

เรื่อง ขอยืนยันการจัดนิทรรศการ "The See 2 Sea"

เรียน คุณบุชา ผกากรอง, คุณแก้วสุดา บุตรเพียน, คุณศุภชัย ศรีขวัญแก้ว, คุณกิตติ พิมพ์เสน, คุณศิริชัย พุ่มมาก, คุณอภัยพล คงพัฒน์, คุณนิแอ นิแด, คุณวิษณุ เลิศบุรุษ, คุณพรสวรรค์ จันทร์สุข, คุณเอกพงษ์ คงฉาย

ฝ่ายพิพิธภัณฑ์และหอศิลป์ สำนักบริหารศิลปวัฒนธรรมฯ ได้คัดเลือกและจัดสรรพื้นที่ชั้น ๒ ห้องนิทรรศการ ๑ ณ หอศิลป์จามจุรี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ให้เป็นสถานที่จัดแสดงนิทรรศการสำหรับกลุ่ม ๒ เล เพื่อจัดแสดงนิทรรศการ "The See 2 Sea" ระหว่างวันที่ ๒๑ ตุลาคม ถึง ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ ที่ผ่านมา

ทั้งนี้ สามารถสอบถามข้อมูลรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ นางสาวหรรษา คำลั่น ผู้อำนวยการฝ่ายพิพิธภัณฑ์และหอศิลป์ โทรศัพท์ ๐-๒ ๒๑๘-๓๖๔๖, โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๖๒-๙๖๙๔๖๒๔ email: chamchunartgallery@gmail.com ในวันราชการ เวลา ๐๘.๓๐ - ๑๗.๐๐น.

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

(นายกรชิต จิตระทาน)

ผู้อำนวยการสำนักบริหารศิลปวัฒนธรรม

หอศิลป์จามจุรี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
โทรศัพท์ ๐๒-๒๑๘ - ๓๗๐๔

นิทรรศการ กลุ่ม 2 เล Art Exhibition Group See 2 Sea ครั้งที่ 7

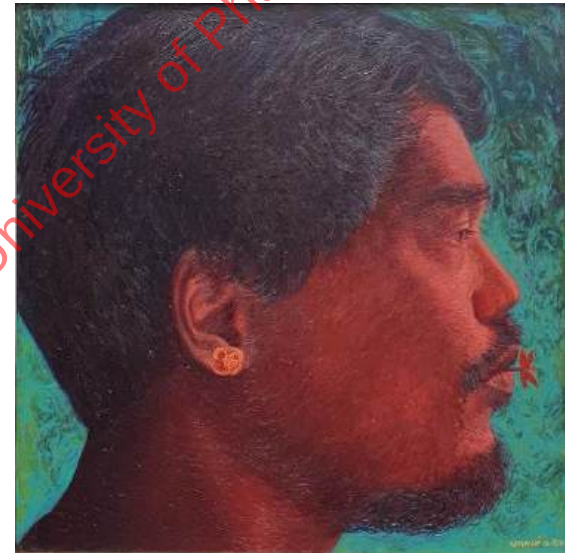
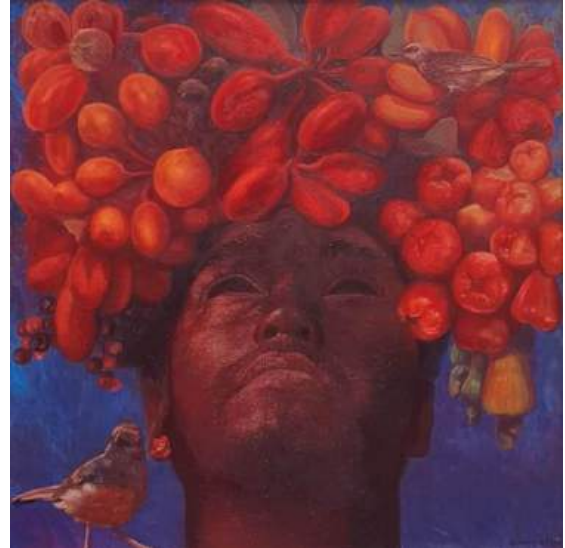
ณ หอศิลป์อันดามัน จังหวัดกระบี่ วันที่ 21 ตุลาคม -11 พฤศจิกายน 2566

1. ชินณู เบ็ญบุรุษ
2. ศุภชัย ศรีขวัญแก้ว
3. บุษบา มหการทอง
4. แก้วสุภา บุตรเมือง
5. พรสวรรค์ จันทรัฐ
6. กิตติ รื่นแสน
7. นิธอ นิเทศ
8. ชูเชษฐ์ คงพัฒน์
9. ศุภชัย พุ่มมา
10. เอกพงษ์ คงฉาย

2 LAYS GROUP

Library and Learning, University of Phayao

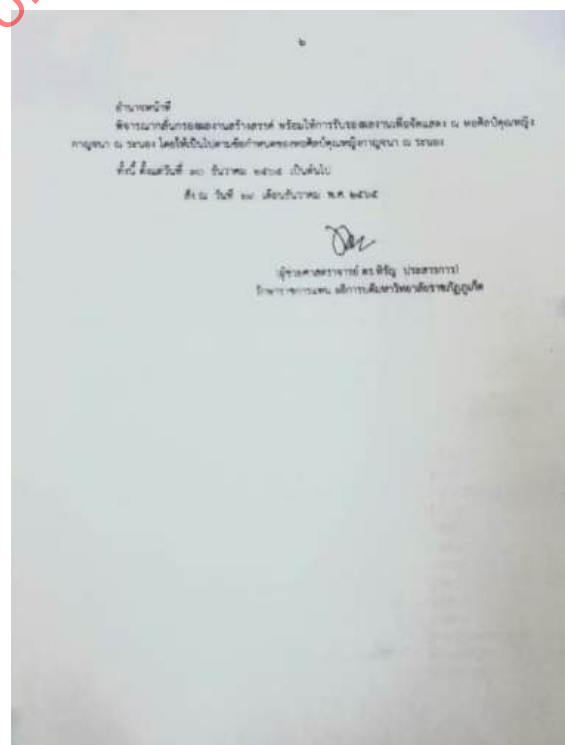
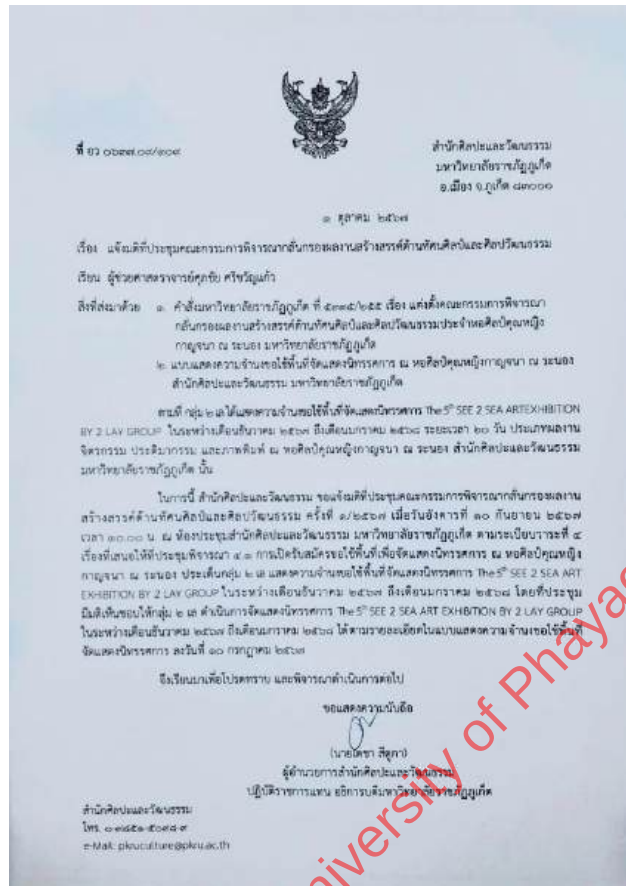

นิทรรศการ กลุ่ม 2 เล Art Exhibition Group See 2 Sea ครั้งที่ 8

ณ สำนักศิลปะวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต วันที่ 23 ธันวาคม 2567-8 มกราคม 2568

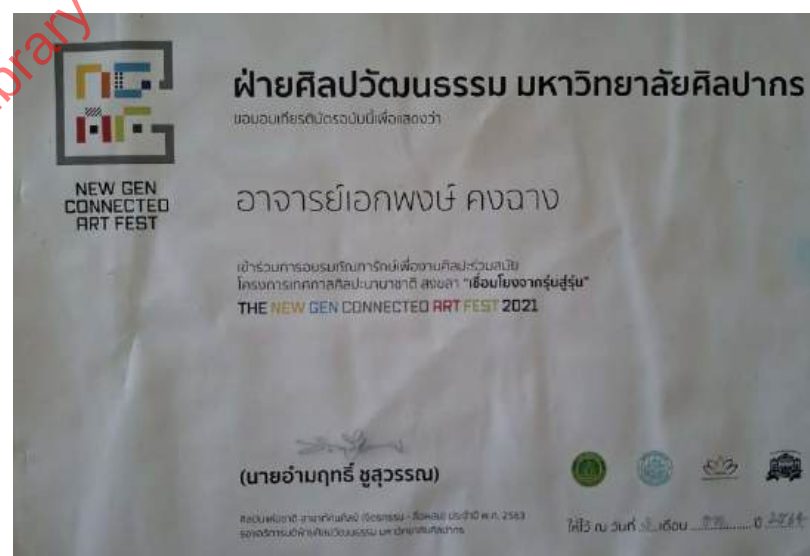

Library and Learning, University of Phayao

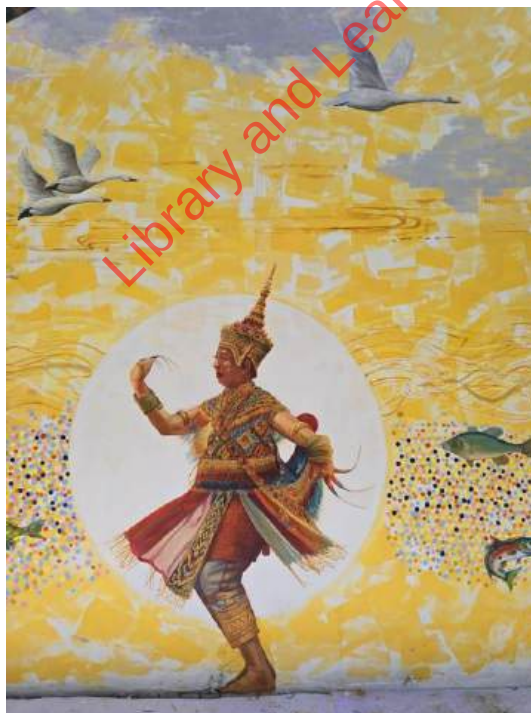
ผลงานบริการวิชาการแก่สังคม โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน อำเภอเทพา

ผลงานบริการวิชาการแก่สังคม มวลนิธิเมืองเก่าสงขลา

2 กันยายน 2567

ผลงานบริการวิชาการแก่สังคม โรงเรียนสทิงพระ

ผลงานบริการวิชาการแก่สังคม โรงพยาบาลจิตเวช สงขลา

ผลงานบริการวิชาการแก่สังคม โรงเรียนชะแล่ววิทยา

ร่วมกับนักศึกษาหลักสูตรสาขาวิชาทัศนศิลป์ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มทร.ศรีวิชัย

ผลงานบริการวิชาการแก่สังคมโรงเรียนห้วยยอด จังหวัดตรัง

ร่วมกับสโมสรนักศึกษา คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มทร.ศรีวิชัย

ผลงานบริการวิชาการแก่สังคมคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ

ผลงานบริการวิชาการแก่สังคมโรงเรียนหลิเป๊ะ จังหวัดสตูล

ร่วมกับสโมสรนักศึกษา คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มทร.ศรีวิชัย

ผลงานบริการวิชาการแก่สังคมโรงเรียนบางเขียด จังหวัดสงขลา

ร่วมกับสโมสรนักศึกษา คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มทร.ศรีวิชัย

Library and Learning,

ผลงานบริการวิชาการแก่สังคมโรงเรียนสงขลาวิทยาคม จังหวัดสงขลา

ร่วมกับสโมสรนักศึกษา คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มทร.ศรีวิชัย

ผลงานบริการวิชาการแก่สังคมวิทยาลัยเทคนิค จังหวัดสงขลา

ร่วมกับหลักสูตรสาขาวิชาทัศนศิลป์ มทร.ศรีวิชัย

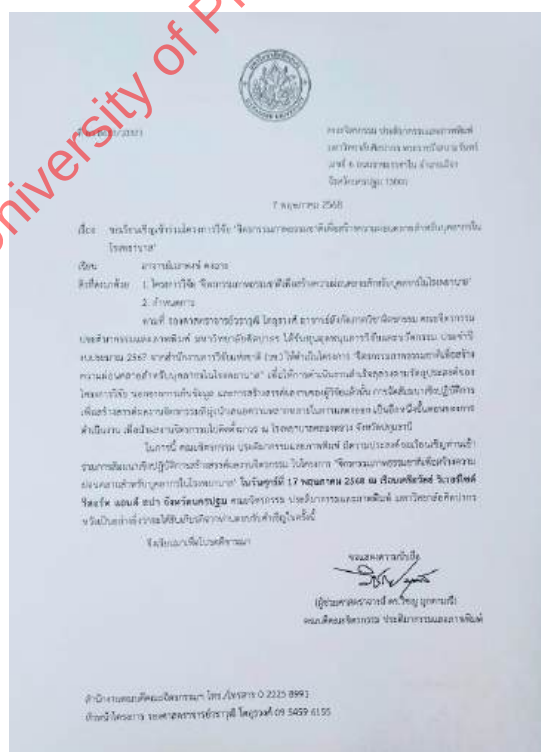
ผลงานบริการวิชาการแก่สังคมร่วมจิตอาสา HATYAI RISE UP

วาดทางม้าลายบริเวณหน้าหอณาฬิกาหาดใหญ่ สงขลา

โครงการจิตรกรรมภาพทิวทัศน์เพื่อสร้างความผ่อนคลายสำหรับบุคลากรในโรงพยาบาล

อำเภอ นครชัยศรี จังหวัด นครปฐม

กรรมการตัดสินการประกวดวาดเส้น งานวิชาการ

ณ. มหาวิทยาลัยทักษิณ สงขลา

ผลงานบริการวิชาการแก่สังคม เมืองเก่า จังหวัดสงขลา

ทรัพยากรเล่มนี้ ได้มอบให้ศูนย์บรรณสารและการเรียนรู้

สถาบันนวัตกรรมการเรียนรู้ มหาวิทยาลัยพะเยา

เพื่อเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

ห้ามผู้ใดทำซ้ำ คัดลอก ลอกเลียน ดัดแปลง ปลอมแปลง จัดเผยแพร่

จำหน่าย ให้เช่า เข้าครอบครอง เรียกถึงข้อมูล บันทึก ส่งผ่าน

หรือกระทำการใด ๆ เกี่ยวกับลิขสิทธิ์ของเล่ม โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย

หรือโดยไม่ได้รับอนุญาตอย่างเป็นทางการจากเจ้าของผลงาน